

รวมกฎหมาย

ที่เกี่ยวข้องกับ

งานฝ่ายปกครอง

เล่มที่ 1

องวิชาการ

กรมการปกครอง

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961134607

รวมกฎหมาย

ที่เกี่ยวข้องกับ

งานถ่ายปกครอง

เล่มที่ ๑

กองวิชาการ

กรมการปกครอง

คำนำ

บทบัญญัติแห่งกฎหมาย นอกจากจะเป็นกฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับของสังคมแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นถึงแนวนโยบายของรัฐบาลได้อย่างดีทางหนึ่ง เพราะไม่ว่ารัฐบาลจะกระทำกิจการใดย่อม ต้องมีกฎหมายรองรับ หรือให้อำนาจในการ กระทำกิจการนั้น ๆ ไว้อยู่เสมอ ทั้งนี้เมื่อลักษณะนโยบาย ของรัฐบาลมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม อย่างมากตามโครงสร้างพื้นฐานทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน จึงได้ก่อให้เกิดมีกฎหมายใหม่ ๆ เกิดขึ้นในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นจำนวนมากตามมาด้วย ข้าราชการฝ่ายปกครองซึ่งเป็น ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องและใกล้ชิดกับ ชีวิตความเป็นอยู่ของ ประชาชนมากที่สุดและ ในฐานะที่เป็น ส่วนหนึ่งของ ข้าราชการ ประจำซึ่ง จะต้องนำ นโยบายของ รัฐบาลไปปฏิบัติให้เป็นผลสำเร็จ จึงจำเป็นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในแนวนโยบายของ รัฐบาลและตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี

กรมการปกครองได้สังเกตเห็น ถึงความสำคัญข้อนี้และมีความเห็นใจข้าราชการฝ่ายปกครอง ซึ่งส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ตามส่วนภูมิภาคที่ห่างไกลและมีปัจจัยทางการบริหารอันจำกัด ย่อมเป็นอุปสรรคต่อการติดตามรวบรวมกฎหมายใหม่ ๆ เหล่านี้ได้อย่างทั่วถึง จึงได้พิจารณาจัดพิมพ์หนังสือรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานฝ่ายปกครองขึ้น โดยในขั้นแรกนี้ได้รวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานฝ่ายปกครองที่ข้าราชการฝ่ายปกครองควรต้องรู้ขึ้นก่อน ส่วนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ โดยตรงจะได้พิจารณา จัดพิมพ์ขึ้นอีกต่างหากในโอกาสต่อไป

กรมการปกครองหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานฝ่ายปกครองเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ข้าราชการฝ่ายปกครองโดยทั่วกัน.

(นายชูสง่า ฤทธิประศาสน์)

อธิบดีกรมการปกครอง

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๑๘

กองวิชาการ

โทร. ๒๒๕๘๗๓

สารบัญ

	หน้า
๑. พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗	๑
๒. พระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗	๒๑
๓. พระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา พ.ศ. ๒๕๑๗	๓๑
๔. พระราชบัญญัติสถานสินเชื่อท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๑๘	๔๔
๕. พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๘	๕๗
๖. พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘	๗๓
๗. พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘	๙๓
๘. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘	๑๑๘
๙. พระราชบัญญัติจัดสรรเงินภาษีสุราและภาษีเครื่องดื่ม พ.ศ. ๒๕๑๗	๑๓๘
๑๐. พระราชบัญญัติการฉาบปกิฉางสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗	๑๔๓
๑๑. พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘	๑๕๔
๑๒. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘	๑๙๓
๑๓. พระราชบัญญัติว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท พ.ศ. ๒๕๑๘	๑๙๔
๑๔. พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘	๒๐๗
๑๕. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘	๒๑๓
๑๖. พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘	๒๒๑
๑๗. พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘	๒๖๔
๑๘. พระราชบัญญัติการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ พ.ศ. ๒๕๑๘	๓๐๓

พระราชบัญญัติ

จัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ไว้ไว้ ณ วันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๗

ปีที่ ๒๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การจัดรูปที่ดิน” หมายความว่า การดำเนินงานพัฒนาที่ดินที่ใช้เพื่อเกษตรกรรม ให้สมบูรณ์ทั่วถึงที่ดินทุกแปลงเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยทำการรวบรวมที่ดิน หลายแปลงในบริเวณเดียวกันเพื่อวางแผนจัดรูปที่ดินเสียใหม่ การจัดระบบชลประทานและการ ระบายน้ำ การจัดสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน การบำรุงดิน การวางแผน การผลิตและการจำหน่ายผลิตผลการเกษตร รวมตลอดถึงการแลกเปลี่ยน การโอน การรับโอนสิทธิในที่ดิน การให้เช่าซื้อที่ดิน และการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดิน ตลอดจน การจัดเขตที่ดินสำหรับอยู่อาศัย

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ เลี้ยงผึ้ง เลี้ยงไหม เลี้ยงครั่ง เพาะเห็ด และการอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

“เขตโครงการจัดรูปที่ดิน” หมายความว่า เขตที่ดินที่พระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

“คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด” หมายความว่า ความรวมถึงคณะกรรมการจัดรูปที่ดิน กรุงเทพมหานครด้วย

“เจ้าของที่ดิน” หมายความว่า ผู้มีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับ ออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการ ตาม พระราช บัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ ของแต่ละ กระทรวง

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการจัดรูปที่ดิน

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกลางขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง” ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานกรรมการ อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมอัยการ อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมทางหลวง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเป็นกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และให้หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง เป็นกรรมการและเลขาธิการ

มาตรา ๗ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามมาตรา ๒๔ ใช้บังคับในบริเวณใดในเขตกรุงเทพมหานครแล้ว ให้มีคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำกรุงเทพมหานครขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกรุงเทพมหานคร” ประกอบด้วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหนึ่งคน ปลัดกรุงเทพมหานคร เกษตรกรุงเทพมหานคร เจ้าหน้าที่ที่ดินกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกรมชลประทาน ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์ ผู้แทนกรมอัยการ ผู้แทนสำนักผังเมือง หัวหน้าเขตท้องที่ที่มีการจัดรูปที่ดิน ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเป็นกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากเจ้าของที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน และให้หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางเป็นกรรมการและเลขาธิการ

มาตรา ๘ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามมาตรา ๒๔ ใช้บังคับในบริเวณใดในจังหวัดใดแล้ว ให้มีคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัดขึ้นคณะหนึ่งในจังหวัดนั้น เรียกว่า “คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด” ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัด อัยการจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด เกษตรจังหวัด สหกรณ์จังหวัด พัฒนาการจังหวัด ผู้แทนกรมชลประทาน ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน ผู้แทนกรมทางหลวง ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร นายอำเภอและปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ในท้องที่ที่มีการจัดรูปที่ดิน เป็นกรรมการและกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากเจ้าของที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน และให้หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๙ ให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๖ มาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการ ในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้ว ยังมีวาระอยู่ในตำแหน่งไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีให้ออก แล้วแต่กรณี
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ

ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รอง
ประธานกรรมการซึ่งได้รับเลือกจากกรรมการที่มาประชุมเป็นประธานในที่ประชุม

ถ้าประธาน กรรมการ และรองประธาน กรรมการ ไม่อยู่ในที่ ประชุม หรือไม่สามารถ
ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๒ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่ง
ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้น
อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไป
ซึ่งกิจการของสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางและสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด รวมทั้งอำนาจหน้าที่
ดังต่อไปนี้

(๑) วางโครงการจัดรูปที่ดินในท้องที่ต่าง ๆ และกำหนดแผนการดำเนินงานนั้น

(๒) พิจารณากำหนดเขตโครงการจัดรูปที่ดิน เพื่อเสนอให้รัฐมนตรี ออกประกาศ

ตามมาตรา ๒๕

(๓) ดำเนินการจัดรูปที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

(๔) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดซื้อที่ดิน หรือการเวนคืนที่ดินใน
เขตโครงการจัดรูปที่ดินตามมาตรา ๓๒

(๕) ให้ความเห็นชอบ ในแผนผัง การจัด แปลงที่ดิน ระบบชลประทานและการ
ระบายน้ำ การสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน การแลกเปลี่ยน
การโอน การรับโอนสิทธิในที่ดิน การให้เช่าซื้อที่ดิน และการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดิน
ในเขตโครงการจัดรูปที่ดินที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดเสนอ

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินราคาที่ดิน และทรัพย์สินอื่นในที่ดิน
ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

(๗) ให้ความเห็นชอบในงบประมาณค่าใช้จ่าย ในการจัดรูปที่ดิน ในเขตโครงการจัดรูปที่ดินที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดเสนอ

(๘) ให้ความเห็นชอบในการกำหนดที่ดินตอนใดเป็นที่ดิน อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับ พลเมือง ใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อ ประโยชน์ ของ แผ่นดิน โดยเฉพาะ ตาม มาตรา ๔๓

(๙) วินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับปัญหาการจัดรูปที่ดิน ตามคำร้องหรือคำอุทธรณ์ ของเจ้าของที่ดิน หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามมาตรา ๓๔ และ มาตรา ๓๘

(๑๐) ให้ความเห็น หรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรี ในการแต่งตั้งหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดตามมาตรา ๑๔ และในเรื่องเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดิน

(๑๑) วางระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การเงิน และกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินของสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางและสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด

(๑๒) ดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ
นี้

มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ควบคุมดูแล โดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีการสำรวจบริเวณที่ดิน ที่เห็นสมควรจะกำหนดเป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน และสอบถามความสมัครใจของเจ้าของที่ดินว่าจะให้ดำเนินการจัดรูปที่ดินหรือไม่และให้จัดทำบันทึกแสดงความยินยอมหรือไม่ยินยอมไว้เป็นหลักฐาน

(๒) ประเมินราคาที่ดิน และทรัพย์สินอื่น ในที่ดิน ในเขตโครงการ จัดรูปที่ดินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด

(๓) จัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินแต่ละโครงการเพื่อเสนอคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง

(๔) พิจารณาวางแผนผังการปรับปรุงที่ดิน ระบบชลประทานและการระบายน้ำ การสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน การแลกเปลี่ยน การโอน การรับโอนสิทธิในที่ดิน การให้เช่าซื้อที่ดิน และการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินในเขต โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อเสนอคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง

(๕) จัดให้มีการประชุมเจ้าของที่ดินและผู้มีสิทธิได้รับที่ดิน ในเขตโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อชี้แจงให้เข้าใจความมุ่งหมายวิธีการจัดรูปที่ดิน สิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบและประโยชน์ที่เจ้าของที่ดิน หรือผู้มีสิทธิได้รับที่ดินจะพึงได้รับ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดิน

(๖) ดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยคำร้อง ประนีประนอมหรือไกล่ถอนการ จำนองหรือการขายฝาก ตามมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖

(๗) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินและการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินตาม ระเบียบหรือข้อบังคับหรือมติของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง หรือตามที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางมอบหมาย

(๘) วางระเบียบ หรือข้อ บังคับ เกี่ยวกับการ ปฏิบัติงาน ของสำนักงาน จัดรูปที่ดิน จังหวัดเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบหรือข้อบังคับ หรือมติของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง

(๙) แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำเขต โครงการจัดรูปที่ดิน ตามที่สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดเสนอ

(๑๐) ดำเนินกิจการอื่น ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดิน เพื่อให้ เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ ของการจัดรูปที่ดิน

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางหรือคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อพิจารณาศึกษาหรือวิจัย หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่ คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางหรือคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมอบหมาย และให้นำความ ในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การประชุมของอนุกรรมการโดยอนุโลม

หมวด ๒

สำนักงานจัดรูปที่ดิน

มาตรา ๑๖ ให้จัดตั้งสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางขึ้นใน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดรูปที่ดิน และปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง กำหนดและมีหน้าที่ควบคุมสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางทำหน้าที่เป็นสำนักงานจัดรูปที่ดินกรุงเทพมหานครด้วย

มาตรา ๑๗ เมื่อได้มี พระราชกฤษฎีกา กำหนด เขตโครงการ จัดรูปที่ดิน ตามมาตรา ๒๔ ใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาจัดตั้งสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดขึ้น โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดรูปที่ดินตามที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง และคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดกำหนด

กรณีที่ได้กำหนดเขตโครงการ จัดรูปที่ดินกลุ่มที่ดินในเขตของสองจังหวัด ขึ้นไปรวมอยู่ในเขตโครงการเดียวกัน คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางจะมอบหมายให้สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดใดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการจัดรูปที่ดินตลอดเขตโครงการนั้นก็ได้ ไม่ว่าจะมิใช่สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดในจังหวัดที่เกี่ยวข้องนั้นหรือไม่ และให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดและนายอำเภอ และปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ในจังหวัด อำเภอ และกิ่งอำเภอ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมเป็นกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดตามมาตรา ๘ ด้วย

มาตรา ๑๘ ให้มี หัวหน้าสำนักงาน จัดรูปที่ดินกลาง ในสำนักงาน จัดรูปที่ดินกลาง โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งจากข้าราชการในสังกัด มีอำนาจหน้าที่ บริหารกิจการของสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย และโครงการที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางมอบหมาย และให้มีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง

ให้หัวหน้าสำนักงาน จัดรูปที่ดินกลาง มีอำนาจ หน้าที่ ควบคุม สำนักงาน จัดรูปที่ดิน จังหวัดด้วย

มาตรา ๑๕ ให้มีหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดในสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งจากข้าราชการในสังกัด มีอำนาจหน้าที่ บริหารกิจการของสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย และ โครงการที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางและคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมอบหมาย และ ให้มีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด

มาตรา ๒๐ ให้มีเจ้าหน้าที่ตามสมควรเพื่อปฏิบัติงานของสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง และสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการจัดรูปที่ดิน ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจ

(๑) มีทรัพย์สินต่าง ๆ ถ้อยกรรมสิทธิ์ ครอบครอง จัดให้ได้มา ซื้อ เช่า เข้าซื้อ กู้ยืม จัดสรร จำหน่าย จำนอง จำนำ ทำการแลกเปลี่ยน รับโอน รับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิ การเช่าซื้อ ท่วยประการใด ๆ ซึ่งที่ดินหรือทรัพย์สินอื่น

(๒) ให้กู้ ให้ยืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้สินเชื่อ รับจำนอง รับจำนำ โอน โอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ ท่วยประการใด ๆ ซึ่งที่ดินหรือทรัพย์สินอื่น

มาตรา ๒๒ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง มอบหมายให้หัวหน้า สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง หรือหัวหน้า สำนักงาน จัดรูปที่ดิน จังหวัด เป็นผู้กระทำการ ในนามของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรา ๒๓ บรรดาที่ดินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้มาโดยประการใด ๆ ตามพระราช- บัญญัตินี้ หรือได้มาโดยการเวนคืนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการจัดรูปที่ดิน โดยเฉพาะ และให้ถือว่าเป็นทรัพย์สินของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และให้กระทรวงเกษตร และสหกรณ์มีอำนาจดำเนินการโอนไปยังเอกชนได้

คุณสมบัติของเอกชนผู้มีสิทธิขอรับโอน ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการขอรับโอน และการโอนให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๓

การดำเนินการจัดรูปที่ดิน

มาตรา ๒๔ การกำหนดเขตที่ดินในท้องที่ใดให้เป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ในพระราชกฤษฎีกา ตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์อื่น ที่อยู่ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน พร้อมทั้งรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย และให้มีแผนที่แสดงเขตโครงการจัดรูปที่ดินแนบท้ายพระราชกฤษฎีกานั้นด้วย แผนที่ดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดท้องที่ที่จะสำรวจเป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ประกาศดังกล่าว ให้มีแผนที่สังเขปแสดงเขตท้องที่ที่จะสำรวจ เพื่อกำหนดเป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดินแนบท้ายประกาศนั้นด้วย แผนที่ดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งประกาศ

ภายในเขตแผนที่ท้ายประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปทำการอันจำเป็นเพื่อการสำรวจได้ แต่ต้องแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินทราบเสียก่อน

(๒) ทำเครื่องหมายระต๊อบ ขอบเขต หรือแนวเขต โดยปักหลักหรือขุดร่องแนว ในกรณีที่ต้องสร้างหมุดหลักฐานการแผนที่ในที่ดินของผู้ใด ก็ให้มีอำนาจสร้างสมุดหลักฐานลงได้ตามความจำเป็น

เมื่อมีความจำเป็นและโดยสมควร พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจขุดดิน ตัด รานกิ่งไม้ และกระทำการอย่างอื่นแก่สิ่งกีดขวางการสำรวจได้เท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการที่จะให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้รับความเสียหายน้อยที่สุด

มาตรา ๒๖ เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๕ แล้ว ภายในระยะเวลาห้าปี ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายถ้วยประการใด ๆ หรือก่อให้เกิดภาวะติดพันใด ๆ ซึ่งที่ดินในท้องที่ที่จะสำรวจเป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน หรือกระทำการใด ๆ อันอาจทำให้ราคาประเมินที่ดินสูงขึ้นในที่ดินนั้น เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง

ในกรณีที่มีการกระทำใด ๆ ที่ทำให้ราคาประเมินที่ดินสูงขึ้นในที่ดินนั้นโดยไม่ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด จะไม่ประเมินราคาที่ดินที่สูงขึ้นนั้นรวมในราคาประเมินที่ดินและทรัพย์สินในที่ดินนั้น ถ้าการที่จัดทำขึ้นนี้เป็นทรัพย์สินที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือกีดขวางการจัดรูปที่ดิน ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินทำการรื้อถอนเสียได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินไม่ปฏิบัติตาม ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจดำเนินการรื้อถอนโดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินดังกล่าวจะเรียกร้องค่าเสียหายมิได้ และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนนั้นด้วย

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่ยังไม่ได้ตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๒๔ ใช้บังคับในจังหวัดใด เมื่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางเห็นสมควรจัดให้ที่ดินในท้องที่ใดในจังหวัดนั้นเป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง มอบหมายดำเนินการสอบถามความสมัครใจ จากเจ้าของที่ดิน ทุกราย ในท้องที่นั้นว่าจะให้ดำเนินการจัดรูปที่ดินหรือไม่ และให้จัดทำบันทึกการยินยอมหรือไม่ยินยอมของเจ้าของที่ดินทุกรายไว้เป็นหลักฐาน

มาตรา ๒๘ ในกรณี ที่ได้สอบถามความสมัครใจ ของเจ้าของ ที่ดิน ตามมาตรา ๑๔ (๑) หรือมาตรา ๒๗ ถ้าท้องที่นั้นเจ้าของที่ดินยินยอมมีจำนวนเกินกึ่งหนึ่งของบรรดาเจ้าของที่ดินทั้งหมด ก็ให้ดำเนินการออกประกาศตามมาตรา ๒๕ ต่อไป

มาตรา ๒๙ เมื่อได้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตโครงการ จัดรูปที่ดิน ใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือแจ้งไปยังเจ้าของที่ดิน ผู้รับจ้างของผู้ผูกฝากหรือผู้ยึดถือ หนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินนั้นให้นำหรือส่ง

หนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน พร้อมด้วยเอกสารสิทธิ ที่เกี่ยวกับที่ดินนั้น ให้คณะกรรมการ จัดรูปที่ดิน จังหวัด ณ สถานที่และภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด ดำเนินการในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ดังต่อไปนี้

(๑) ประเมินราคาที่ดิน และทรัพย์สินอื่น ในที่ดิน ทุกแปลง ในเขต โครงการจัดรูปที่ดินนั้น และจัดแบ่งแยกชั้นของที่ดินตามมูลค่าของที่ดิน

(๒) กำหนดโครงการรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดิน การกำหนดแหล่งที่อยู่อาศัยและกิจการสาธารณูปโภคที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน

(๓) กำหนดแปลงที่ดินที่จะจัดให้แก่เจ้าของที่ดินเดิม และผู้มีสิทธิได้รับที่ดินในการจัดรูปที่ดิน

(๔) กระทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดิน

มาตรา ๓๑ ภายในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปทำการอันจำเป็นเพื่อการจัดรูปที่ดิน

(๒) เข้าไปทำการสำรวจรังวัดเพื่อกำหนดแผนผังการจัดแปลงที่ดินใหม่ ดำเนินการจัดสร้างระบบชลประทานและการระบายน้ำ การสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นดินและการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดิน

(๓) ทำเครื่องหมายระดับ ขอบเขต และแนวเขต

เมื่อมีความจำเป็นและโดยสมควร พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตัดหรือถอนต้นไม้พืชพันธุ์ รั้วหรือสิ่งใด ๆ อันจำเป็นแก่กิจการจัดรูปที่ดิน

ในการปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ห้ามมิให้เข้าไปในอาคาร ลานบ้าน หรือส่วนที่มีรั้วกั้นอันติดต่อกับบ้าน ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัย เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์อนุญาต หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้รับแจ้งเรื่องกิจการที่จะกระทำ ไม่น้อยกว่าสามวันก่อนเริ่มกระทำการนั้น

มาตรา ๓๒ ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ถ้าเจ้าของที่ดินรายใดไม่ยินยอมให้ดำเนินการจัดรูปที่ดิน หรือไม่มาติดต่อแสดงความยินยอมหรือไม่ยินยอมตามมาตรา ๑๔ (๑) หรือมาตรา ๒๗ หรือเจ้าของที่ดินมิได้ใช้ที่ดินนั้นประกอบกิจการใด ๆ ด้วยตนเอง หรือให้ผู้อื่นเช่าที่ดินหรือทำประโยชน์ในที่ดินนั้น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจจัดซื้อที่ดินนั้นเพื่อนำมาดำเนินการจัดรูปที่ดินได้

ถ้าเจ้าของที่ดิน ตามวรรคหนึ่ง ไม่ยอมขาย ที่ดิน หรือเสนอขาย ในราคาที่สูงกว่า ราคาประเมินตามมาตรา ๑๔ (๒) ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นว่ามี ความจำเป็นจะต้องได้มาซึ่งที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์นั้น ให้ดำเนินการเวนคืนที่ดินหรืออสังหา- ริมทรัพย์นั้น โดยให้นำกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด ปิดประกาศพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตโครงการจัดรูปที่ดิน พร้อมทั้งระบุเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินแต่ละแปลงไว้ ณ ศาลว่าการกรุงเทพมหานคร ที่ทำการเขต ที่ทำการแขวง หรือศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการ อำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการตำบล แล้วแต่กรณี และที่ชุมนุมชน ในเขตโครงการจัดรูป ที่ดิน แล้วให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดดำเนินการจัดรูปที่ดินต่อไป ตามเอกสารหลักฐาน นั้นได้

มาตรา ๓๔ ผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิขอตรวจสอบเอกสารหลักฐานและคัดค้านเกี่ยวกับ สิทธิในที่ดินตามมาตรา ๓๓ โดยยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด ภายใน หกสิบวันนับแต่วันที่ปิดประกาศ

ในกรณีที่ผู้ร้องคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจ สอบสวนและเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องได้ตามความจำเป็นและ วินิจฉัยสั่งการไปตามที่เห็นสมควร และแจ้งคำวินิจฉัยนั้นเป็นหนังสือไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บุคคลที่เกี่ยวข้องผู้ใดไม่พอใจคำวินิจฉัยสั่งการตามวรรคสอง มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อ คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการ จัดรูปที่ดินกลางวินิจฉัยคำอุทธรณ์นั้นเป็นประการใด ให้แจ้งคำวินิจฉัยเป็นหนังสือไปยังบุคคล ที่เกี่ยวข้อง

ในระหว่างที่มีการคัดค้านหรือยื่นอุทธรณ์ดังกล่าว ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดิน จังหวัดดำเนินการจัดรูปที่ดินต่อไปได้

มาตรา ๓๕ ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ถ้าที่ดินเดิมแปลงใดได้จำหน่ายไว้ก่อนมี ประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๕ ผู้รับจำหน่ายจะดำเนินการบังคับจำหน่ายไม่ได้ เว้นแต่ได้รับ อนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด และให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดิน จังหวัด ดำเนินการประนีประนอมเพื่อหาทางให้เจ้าของที่ดินได้ไถ่ถอนจำหน่ายหรือหาทางให้คู่สัญญาตกลง กันแก้ไขเปลี่ยนแปลงจำหน่ายแก่ที่ดินแปลงใหม่ ที่เจ้าของที่ดินผู้จำหน่ายได้รับ ตามโครงการจัดรูป ที่ดิน

ถ้าเจ้าของที่ดินไม่สามารถไถ่ถอนจำหน่าย หรือแก้ไข เปลี่ยนแปลง จำหน่าย ตามวรรค หนึ่งได้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจดำเนินการไถ่ถอนจำหน่ายได้ โดยให้ถือว่าผู้ไถ่ถอน จำหน่ายเป็นผู้รับช่วงสิทธิจำหน่าย หรือเป็นผู้รับจำหน่ายในที่ดินแปลงใหม่ที่ผู้จำหน่ายได้รับตามโครง- การจัดรูปที่ดิน

ในกรณีที่คู่สัญญาตกลงกัน แก้ไขเปลี่ยนแปลง จำหน่าย เป็นที่ดิน แปลงใหม่ ตามวรรค หนึ่ง การจดทะเบียนไถ่ถอนจำหน่ายและการจำหน่ายใหม่ ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมการจด ทะเบียนจำหน่ายตามประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๓๖ ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ถ้าที่ดินเดิมแปลงใดได้ขายฝากไว้ก่อน มีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๕ และผู้ขายฝากหรือบุคคลซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๔๔๗ แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ยังมีสิทธิไถ่ทรัพย์สินซึ่งขายฝากนั้นอยู่ ให้คณะกรรมการจัด รูปที่ดินจังหวัด ดำเนินการประนีประนอมเพื่อหาทางให้ผู้มีสิทธิไถ่ทรัพย์สินจัดการไถ่ทรัพย์สิน ซึ่งขายฝากนั้น หรือให้ผู้มีสิทธิไถ่ทรัพย์สินแสดงเจตนาสละสิทธิไถ่ทรัพย์สินเป็นหนังสือไว้ ใน กรณีที่ผู้มีสิทธิไถ่ทรัพย์สินไม่ยอมสละสิทธิไถ่ทรัพย์สินและไม่สามารถไถ่ทรัพย์สินนั้นได้ ให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระ- ทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจดำเนินการไถ่ทรัพย์สินซึ่งขายฝากนั้น และให้ถือว่าผู้ไถ่ทรัพย์สิน

นั้นเป็นผู้รับช่วงสิทธิ ของผู้ซื้อ ในการขายฝาก หรือเป็นผู้ซื้อในการขายฝากที่ดินแปลงใหม่ที่ผู้ขาย ได้รับตามโครงการจัดรูปที่ดิน

มาตรา ๓๑ ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดจัดสร้างระบบการชลประทานและการระบายน้ำ ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นาและสาธารณูปโภคอย่างอื่นเพื่อให้เจ้าของที่ดินทุกแปลงได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ที่ดินที่ใช้ตามวรรคหนึ่งคิดเป็นมูลค่าเท่าใดให้คำนวณหักออกจากมูลค่าประเมินของที่ดินและทรัพย์สินอื่นในที่ดินแต่ละแปลง ตามส่วนของมูลค่าประเมินก่อนการกำหนดแปลงที่ดินใหม่ตามมาตรา ๓๐ (๓) ไม่ว่าที่ดินที่ใช้ไปนั้นจะมาจากที่ดินแปลงใด

มูลค่าของที่ดินและทรัพย์สินอื่นในที่ดินแต่ละแปลงเมื่อคำนวณหักแล้วตามวรรคสองให้ถือว่าเป็นมูลค่าสุทธิของที่ดินเพื่อกำหนดแปลงที่ดินใหม่ตามมาตรา ๓๑

มาตรา ๓๒ ในการกำหนดแปลงที่ดินใหม่ตามมาตรา ๓๐ (๓) ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด จัดให้เจ้าของ ที่ดินแต่ละราย ได้รับที่ดิน ในที่ดิน แปลงเดิม หรือให้ ได้รับ ที่ดินแปลงเดิมบางส่วน หรือจัดให้ที่ดินแปลงใหม่อยู่ใกล้เคียงกับที่ดินแปลงเดิมของตนเท่าที่จะกระทำ ได้ และให้ที่ดินที่ได้รับใหม่นั้นมีมูลค่าใกล้เคียงกับมูลค่าสุทธิของที่ดินเดิมของตนเท่าที่จะกระทำ ได้ ในการนี้ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดนัดประชุมเจ้าของที่ดินเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดแปลงที่ดินใหม่ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว

เมื่อมีการตกลงในการกำหนดแปลงที่ดินใหม่ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด ปักประกาศ แผนผัง ที่ดิน แปลงใหม่ พร้อมด้วยรายชื่อเจ้าของที่ดินไว้ ณ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ที่ทำการเขต ที่ทำการแขวง หรือศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการตำบล แล้วแต่กรณี และที่ชุมนุมชนในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

การตกลงแลกเปลี่ยนที่ดินกันอาจกระทำได้ โดยให้เจ้าของที่ดินที่เกี่ยวข้องแจ้งเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดภายในสามสิบวันนับแต่วันปักประกาศเมื่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดอนุมัติแล้ว ให้ดำเนินการแลกเปลี่ยนที่ดินกันได้

ในกรณีที่เจ้าของที่ดินไม่สามารถจะทำความตกลงแลกเปลี่ยนที่ดินกัน หรือในกรณีที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดไม่อนุมัติให้แลกเปลี่ยน เจ้าของที่ดินมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านและยื่นอุทธรณ์ โดยให้นำความในมาตรา ๓๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๕ มูลค่าของที่ดิน และทรัพย์สินอื่น ในที่ดินที่เจ้าของที่ดิน แต่ละแปลงได้สละให้แก่ส่วนรวมเพื่อใช้ตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง ต้องมีมูลค่าไม่เกินร้อยละเจ็ดของมูลค่าประเมินที่ดินเดิม

หากมูลค่าของที่ดินและทรัพย์สินอื่นในที่ดินที่ใช้ตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง มีมูลค่าเกินร้อยละเจ็ดของมูลค่าประเมินที่ดินเดิม ให้กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ จ่ายค่าทดแทน แก่เจ้าของที่ดินแต่ละรายเป็นเงินสำหรับส่วนที่เกินร้อยละเจ็ดของมูลค่าประเมินที่ดินเดิมนั้น

มาตรา ๔๐ เมื่อได้กำหนดแปลงที่ดินใหม่เสร็จสิ้นไปตามมาตรา ๓๘ แล้ว เจ้าของที่ดินผู้ใดได้รับที่ดินและทรัพย์สินอื่นในที่ดินมีมูลค่าประเมินสูงหรือต่ำกว่ามูลค่าสุทธิของที่ดินเดิม ให้เจ้าของที่ดินผู้นั้นจ่ายหรือได้รับมูลค่าที่แตกต่างนั้นเป็นการทดแทน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด

มาตรา ๔๑ เมื่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด ได้กำหนดแปลงที่ดินที่จะจัดให้แก่เจ้าของที่ดินเดิมหรือผู้มีสิทธิได้รับที่ดินในการจัดรูปที่ดินตามมาตรา ๓๐ (๓) แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามประมวล กฎหมาย ที่ดิน ดำเนินการ ออกหนังสือ แสดงสิทธิ ในที่ดินสำหรับแปลงที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินนั้นต่อไป ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามวรรคหนึ่งให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม

เมื่อได้ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามวรรคหนึ่งแล้ว หนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเดิมให้เป็นอันยกเลิก

มาตรา ๔๒ ถ้ากระทรวง เกษตร และ สหกรณ์ เกี่ยว ข้อง ใน กิจการ ไต ที่ กฎหมาย กำหนดให้จดทะเบียนในอสังหาริมทรัพย์ หรือทรัพย์สินอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียน

มาตรา ๔๓ เมื่อได้มี พระราชกฤษฎีกา กำหนดเขต โครงการ จัดรูป ที่ดิน ใช้บังคับแล้ว

(๑) ถ้าในเขตโครงการ จัดรูปที่ดิน นั้นมีที่ดิน อันเป็น สาธารณสมบัติ ของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือเป็นที่ดินที่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันและมีได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ใดรวมอยู่ด้วย ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตโครงการจัดรูปที่ดินนั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว ทั้งนี้โดยมิต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ที่ดินนั้นเป็นทรัพย์สินของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อใช้ในการจัดรูปที่ดิน

ถ้าที่ดินที่ได้ถอนสภาพตาม (๑) วรรคหนึ่งเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือเป็นที่ดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดจัดให้ที่ดินตอนนั้นคงเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ ของแผ่นดิน โดยเฉพาะต่อไป ถ้าไม่อาจจัดที่ดินดังกล่าวให้เป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะต่อไปได้ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดจัดที่ดินแปลงอื่นให้แทน

เมื่อได้จัดให้ที่ดินตอนใดคงเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติ ของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือการจัดที่ดินแปลงอื่นให้เป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะแทนตามวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้มีแผนที่สังเขปแสดงขอบเขตของที่ดินตอนนั้นแนบท้ายประกาศด้วย

(๒) ถ้าในเขตโครงการจัดรูปที่ดินนั้น มีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า หรือที่ดิน ซึ่งมีผู้เวนคืน หรือทอดทิ้ง หรือกลับมาเป็น ของแผ่นดินโดยประการอื่นตามประมวลกฎหมายที่ดิน และสภาพของที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อยรวมอยู่ด้วย ให้ที่ดินนั้นเป็นทรัพย์สินของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อใช้ในการจัดรูปที่ดิน

มาตรา ๔๔ ภายในกำหนดห้าปี นับแต่วันที่ ได้รับหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินจะโอนสิทธิในที่ดินนั้นไปยังผู้อื่นมิได้ เว้นแต่เป็นการตกทอดโดยทางมรดก หรือการโอนไปยังสหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกรที่เป็นสมาชิก หรือการโอนไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อประโยชน์ในการจัดรูปที่ดิน หรือเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง

ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดิน ในเขตโครงการจัดรูปที่ดินใช้ที่ดินนั้นเพื่อประโยชน์อย่างอื่นที่มีใช้เกษตรกรรม หรือทำการปลูกสร้างสิ่งใด ๆ หรือทำการใด ๆ แก่ที่ดินนั้นอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การจัดรูปที่ดิน เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด

ในกรณีที่มีผู้ฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด มีอำนาจสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนรื้อถอน ทำให้คืนสู่สภาพเดิม หรือตเว้นการกระทำนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดดำเนินการรื้อถอน หรือทำให้คืนสู่สภาพเดิมโดยผู้ฝ่าฝืนจะเรียกร้องค่าเสียหายมิได้ และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนหรือทำให้คืนสู่สภาพเดิมนั้นด้วย

มาตรา ๔๖ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน จากเจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินดังต่อไปนี้

(๑) บรรดาค่าใช้จ่ายในการจัดสร้างระบบชลประทานและการระบายน้ำ การสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา และสิ่งสาธารณประโยชน์ที่ใช้ร่วมกันของบรรดาเจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดิน ให้เรียกเก็บเงินจากเจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินเพื่อช่วยค่าใช้จ่ายที่รัฐบาลได้จ่ายไปตามอัตราที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนดจากค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายจริง โดยให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินผ่อนชำระเป็นรายปี ปีหนึ่งไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ และต้องเริ่มชำระงวดแรกอย่างช้าในปีที่สามนับแต่ปีที่ได้ดำเนินการจัดรูปที่ดินสำเร็จตามโครงการแล้ว ค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้รัฐบาลจ่ายเป็นเงินอุดหนุนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ

(๒) บรรดาค่าใช้จ่ายในการปรับระดับที่ดินและกิจการอื่น ๆ ในที่ดินของเจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินในกรณีนี้ทางราชการจัดทำให้ ให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดิน ชำระเงินตามอัตราที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนดจากค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายจริง โดยให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินผ่อนชำระตาม (๑) โดยอนุโลม

ในกรณีจำเป็นให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางพิจารณาลดจำนวนเงินและขยายเวลาการชำระเงินตาม (๑) และ (๒) ได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๔๗ ให้บรรดาเจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดิน หรือสหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกรในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน แล้วแต่กรณี เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม และบำรุงรักษาระบบชลประทานและการระบายน้ำ ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา และสิ่งสาธารณประโยชน์ที่ใช้ร่วมกัน ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการส่งน้ำ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด

มาตรา ๔๘ เพื่อประโยชน์ ในการสำรวจตรวจสอบ และดำเนินการ จัดรูปที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการจัดรูปที่ดินกลาง กรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด และพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในที่ดินหรือสถานที่ใด ๆ ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับดำเนินการจัดรูปที่ดิน ได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๔๙ ในการปฏิบัติการตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๔๘ (๑) ให้กรรมการจัดรูปที่ดิน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก โดยให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินอำนวยความสะดวกตามสมควร และในการนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๐ ถ้าที่ดินแปลงใดในเขตโครงการจัดรูปที่ดินได้โอนสิทธิครอบครองไปยังบุคคลใดตามมาตรา ๔๔ ผู้รับโอนมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบชำระค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินตามมาตรา ๔๖ และค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาตามมาตรา ๔๗ แทนผู้โอนต่อไปจนครบและให้ถือว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นบุริมสิทธิที่ได้จดทะเบียนไว้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว

หมวด ๔
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๑ ผู้ใด

(๑) ไม่อำนวยความสะดวกแก่กรรมการจัดรูปที่ดินกลาง กรรมการจัดรูปที่ดิน
จังหวัด หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๔๘
(๑) แล้วแต่กรณี

(๒) ไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือสิ่งใด ๆ ที่เรียกให้มาหรือให้ส่งตาม
มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๔๘ (๒)

ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสอง
พันบาท

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรส่งเสริมเกษตรกรรมของประเทศให้เจริญก้าวหน้า และส่งเสริมให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีมาตรฐานการครองชีพสูงขึ้น ในการนี้สมควรดำเนินการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเสียใหม่ เพื่อให้ที่ดินทุกแปลงได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานและการสาธารณสุขโดยทั่วถึง และเพื่อให้เกษตรกร ได้มีที่ดิน ของตนเอง สำหรับ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งจะมีผลช่วยให้ฐานะในทางเศรษฐกิจของประเทศและของเกษตรกรมั่นคงขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้.

พระราชบัญญัติ
กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๗

เป็นปีที่ ๒๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เกษตรกรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ เลี้ยงผึ้ง เลี้ยงไหม เลี้ยงกุ้ง เพาะเห็ด การประมง และเกษตรกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและให้หมายความรวมถึงกลุ่มเกษตรกรตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔๑ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ สหกรณ์การเกษตรและชุมนุมสหกรณ์การเกษตรตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

“ผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมขั้นต้น” หมายความว่า ผลผลิตอันเกิดจากเกษตรกรรมโดยตรงประเภทเมล็ดพืช เส้นใยธรรมชาติและผลผลิตเกษตรกรรมอย่างอื่นที่เกิดจากดอกผล ลำต้น ใบ ราก หัวหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพืชและให้หมายความรวมถึงสัตว์ที่ได้จากการเลี้ยงสัตว์ และสัตว์น้ำที่ได้จากการประมงตลอดจน ผลผลิตพลอยได้อันเกิดจากผลผลิต เกษตรกรรมดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ผลิตภัณฑ์อาหาร” หมายความว่า ผลผลิตเกษตรกรรมที่ใช้เป็นอาหารหรือส่วนประกอบของอาหารสำหรับคนหรือสัตว์ไม่ว่าจะแปรรูปแล้วหรือไม่ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กำหนดโดย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ค่าธรรมเนียมการส่งออก” หมายความว่า เงินที่เรียกเก็บจากผู้ส่งออกตามพระราชบัญญัติ^๕

“ผู้ส่งออก” หมายความว่า ผู้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งผลผลิตเกษตรกรรมขั้นต้นหรือผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อการค้าและให้หมายความรวมถึงเจ้า ของหรือบุคคลอื่น ซึ่งครอบครองผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ดังกล่าวในขณะที่ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ^๕

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งกองทุน^๕ขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า “กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร”

ในกระทรวงการคลังประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินตามมาตรา ๕ เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายช่วยเหลือหรือส่งเสริมเกษตรกรในการผลิต การพยุงราคาและการจำหน่ายผลผลิตเกษตรกรรมขั้นต้นและผลิตภัณฑ์อาหาร

ให้กระทรวง การคลัง เก็บรักษา เงินและ ทรัพย์สินของ กองทุนสงเคราะห์ เกษตรกร และดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามพระราชบัญญัตินี้

เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรที่กระทรวงการคลังเก็บรักษาไว้ตามวรรคสอง ให้กระทรวงการคลังนำไปหาดอกผล ได้โดยการฝาก ออมทรัพย์หรือฝาก ประจำกับ ธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ หรือการซื้อหลักทรัพย์ของรัฐบาล

มาตรา ๕ กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรประกอบด้วย

(๑) เงินที่ได้รับตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายและ กฎหมายว่าด้วยการโอนเงินงบประมาณรายจ่าย

(๒) เงินค่าธรรมเนียมการส่งออกตามมาตรา ๑๑

(๓) ดอกผลของเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

(๔) เงินกู้ ที่ รัฐบาล กู้ เพื่อ สมทบ กอง ทุน สงเคราะห์ เกษตรกร โดย อนุมัติ คณะรัฐมนตรี

(๕) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้

ให้จัดสรรกองทุน สงเคราะห์เกษตรกร จำนวนไม่ต่ำกว่า ร้อยละห้าสิบของรายรับตาม

(๒) เป็นเงินทุนหมุนเวียน

มาตรา ๖ การเรียกเก็บเงินอื่น ใดเพื่อการ ส่งออกไปนอกราช อาณาจักรซึ่งผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นและผลิตภัณฑ์อาหารนอกจากอากรขาออก ค่าธรรมเนียม หรือเงินอย่างอื่นที่เรียกเก็บตามกฎหมาย และค่าธรรมเนียมการส่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ จะกระทำมิได้

มาตรา ๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา กำหนดชนิดหรือประเภทของผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นหรือผลิตภัณฑ์อาหารที่ผู้ ส่งออกต้องเสียค่าธรรมเนียมการส่งออก เมื่อปรากฏว่า

(๑) การส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งผลิตผลเกษตรกรรม ขั้นต้นหรือผลิตภัณฑ์อาหารชนิดใดหรือประเภทใดอาจทำให้ราคาผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นหรือผลิตภัณฑ์อาหารชนิด

นั้น หรือประเภทนั้นมีแนวโน้มสูงขึ้นจนกระทบกระเทือนต่อการบริโภคภายในประเทศหรืออาจก่อให้เกิด ความ ขาดแคลน ซึ่งผลิตผล เกษตรกรรม ชั้น ตัน หรือ ผลิต ภัณฑ์ อาหาร ชนิด นั้น หรือ ประเภทนั้นภายในประเทศ หรือ

(๒) ราคาผลิตผลเกษตรกรรมชั้นตันหรือ ผลิต ภัณฑ์อาหารชนิด ใดหรือประเภทใด ในต่างประเทศสูงกว่าราคาผลิตผลเกษตรกรรมชั้นตันหรือ ผลิต ภัณฑ์อาหาร ชนิดนั้นหรือประเภท นั้นในประเทศมาก ทำให้กำไรจากการส่งออกสูงเกินสมควร

การเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือยกเลิกประกาศตามวรรคหนึ่งต้องได้รับอนุมัติจาก คณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง พาณิชย์โดย อนุมัติคณะ รัฐมนตรี กำหนด อัตราค่า ธรรมเนียม การส่งออก ซึ่งผลิตผล เกษตร กรรม ชั้น ตันหรือ ผลิต ภัณฑ์ อาหาร ชนิดหรือ ประเภทที่กำหนดตามมาตรา ๗ รวมทั้งระเบียบการเก็บและวิธีการ ชำระค่าธรรมเนียมการส่งออก

การเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือยกเลิกประกาศตามวรรคหนึ่งต้องได้รับอนุมัติจาก คณะรัฐมนตรี

มาตรา ๙ ถ้าการส่งออก ไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งผลิตผล เกษตรกรรมชั้นตันหรือ ผลิต ภัณฑ์อาหารที่ต้องเสีย ค่าธรรมเนียมการส่งออกเกิด ขึ้นจากการซื้อขาย ระหว่างรัฐบาลไทยกับ รัฐบาลต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจลดอัตราค่าธรรมเนียมการส่งออก สำหรับผลิตผลเกษตรกรรมชั้นตันหรือผลิต ภัณฑ์อาหาร ชนิดหรือประเภท ดังกล่าวสำหรับปริมาณ ที่ซื้อขายกันแต่ละคราวได้

มาตรา ๑๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ ผู้ส่งออกซึ่งผลิตผลเกษตรกรรมชั้นตัน และ ผลิต ภัณฑ์อาหารชนิดหรือประเภทที่กำหนดตามมาตรา ๗ ต้องเสียค่าธรรมเนียมการส่งออกตาม อัตรา ระเบียบและวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนด

มาตรา ๑๑ เงินค่าธรรมเนียมการส่งออกที่เรียกเก็บได้ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ส่ง เข้ากองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อใช้ในกิจการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ โดยไม่ต้องนำส่ง คลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อใช้ในการส่งเสริมการผลิต การพยุงราคา และการจำหน่ายซึ่งผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นหรือผลิตภัณฑ์อาหาร ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรคณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลังและปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรและผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีจำนวนไม่เกินแปดคน ในจำนวนนี้ให้มีผู้แทนสหกรณ์การเกษตรหนึ่งคน ผู้แทนกลุ่มเกษตรกรหนึ่งคน และเกษตรกรอื่นอีกสามคน

คณะกรรมการจะแต่งตั้ง กรรมการหรือบุคคลอื่น เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการก็ได้

มาตรา ๑๓ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งอีกก็ได้

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๓ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่เป็นโทษสำหรับความ

ผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่ กรรมการ ซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมี วาระอยู่ใน

ตำแหน่งให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือให้ เป็นกรรมการ เพิ่มขึ้นอยู่ใน ตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ อาจได้รับค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าใช้จ่าย และค่าตอบแทน หรือเบี้ยประชุม ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๕ การประชุมของคณะกรรมการต้องมี กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมให้รองประธานกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ ประชุมให้ กรรมการ ที่มา ประชุม เลือก กรรมการคน หนึ่งเป็น ประธาน ในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ประธานกรรมการ รองประธาน กรรมการ และกรรมการ คนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการ อาจ ตั้งคณะ อนุกรรมการเพื่อ ให้กระ ทำกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งแทนได้

ให้นำมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่การประชุมและวินิจฉัยของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาโครงการส่งเสริมการผลิต และโครงการพยุงราคาและการจำหน่ายซึ่งผลิตผล เกษตรกรรม ขึ้นต้นและ ผลิตภัณฑ์ อาหาร ที่กระทรวง ทบวงกรมและ ธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เสนอ

(๒) พิจารณารายละเอียด เกี่ยวกับการ ใช้จ่าย เงินสำหรับ โครงการส่งเสริมการผลิต และโครงการพยุงราคาและการจำหน่ายซึ่งผลิตผลเกษตรกรรมขึ้นต้นและผลิตภัณฑ์อาหาร

(๓) ทำความเห็นเสนอคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการพิจารณาตาม (๑) และ (๒)

- (๔) วางระเบียบการเบิกจ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
- (๕) ติดตามผลการดำเนินการของกิจการตามโครงการในมาตรา ๑๘

มาตรา ๑๘ กิจการตามโครงการที่จะใช้จ่ายเงินจาก กองทุน สงเคราะห์เกษตรกรได้นั้นได้แก่กิจการ ดังต่อไปนี้

- (๑) การส่งเสริมการผลิตผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นและผลิตภัณฑ์อาหารโดย
 - (ก) จัดหาปัจจัยการผลิตต่าง ๆ เพื่อจำหน่ายให้แก่เกษตรกรในราคาอันสมควร
 - (ข) ให้เกษตรกรกู้เพื่อการลงทุนในการ ผลิตและการ จำหน่าย ผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นและผลิตภัณฑ์อาหาร
 - (ค) ดำเนินการจัดหาที่ดินให้เกษตรกรเช่าทำกิน การจัดหากรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่เกษตรกร การปฏิรูปที่ดิน และการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 - (ง) ดำเนินการอื่นใดอันจะก่อ ประโยชน์ ในการผลิต ผลิตผล เกษตรกรรมขั้นต้นและผลิตภัณฑ์อาหาร รวมทั้งการส่งเสริมการผลิตวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมเกษตร
- (๒) การพยุงราคาผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นและผลิตภัณฑ์อาหารในประเทศโดย
 - (ก) ซื้อหรือรับจำนำผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นและผลิตภัณฑ์อาหารในราคาที่รัฐมนตรีกำหนด
 - (ข) ขายภายในประเทศและ ขายโดย ส่งออก ไปนอกราชอาณาจักรซึ่ง ผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นและผลิตภัณฑ์อาหาร
 - (ค) ดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งกิจการตาม (ก) และ (ข) แห่งข้อนี้
- (๓) การดำเนินการที่จำเป็นและเร่งด่วนเพื่อ ขจัดภัยร้ายแรงต่อสิ่ง แวดล้อมอันจะเป็นผลเสียหายแก่เกษตรกร

มาตรา ๑๙ ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง การ คลัง จ่าย เงินจาก กองทุน สงเคราะห์เกษตรกรแก่กระทรวงทบวงกรมที่เกี่ยวข้อง องค์การของรัฐบาลและธนาคารเพื่อการเกษตรและ

สหกรณ์การเกษตร เพื่อใช้จ่ายในกิจการตามโครงการส่งเสริมการผลิตและโครงการพยุงราคา และการจำหน่ายซึ่งผลิตผลเกษตรกรรม ขึ้นต้นและ ผลิตภัณฑ์ อาหาร ที่ได้รับ อนุมัติจาก คณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๐ ในการ สงเคราะห์ เกษตรกร ตามโครงการ ช่วยเหลือ ใน เรื่องการผลิต ให้คำนึงถึงผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ประสบความเดือดร้อนเป็นหลักก่อน ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๑ ภายในกำหนดเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณทุกปี ให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศรายงานการรับ จ่ายเงินของกองทุน สงเคราะห์เกษตรกร ในราชกิจจานุเบกษา

รายงานการรับจ่ายเงินตามวรรคหนึ่ง เมื่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้ว ให้ทำรายงานผลการตรวจสอบเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอรัฐสภาทราบ

มาตรา ๒๒ ผู้ส่งออกผู้ใดไม่เสียค่าธรรมเนียมการส่งออกตามมาตรา ๑๐ หรือกระทำ ค้ายประการใด ๆ เพื่อให้ตนเสียค่าธรรมเนียมการส่งออกน้อยกว่าที่ต้องเสีย ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับสิบเท่าของค่าธรรมเนียมการส่งออกที่ยังต้องชำระ แต่ต้องไม่น้อย กว่าหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เงินค่าปรับตามมาตรา นี้ ให้ถือเป็นค่าธรรมเนียมการส่งออกที่เรียกเก็บได้ตาม พระราชบัญญัตินี้ และให้ส่งเข้ากองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

มาตรา ๒๓ ผู้ใดกระทำการค้ายประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความ สะดวกแก่ผู้ส่งออก เพื่อให้ผู้ส่งออกไม่เสียค่าธรรมเนียมการส่งออกหรือให้เสียค่าธรรมเนียม การส่งออกน้อยกว่าที่ต้องเสีย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔ เงินค่า ธรรมเนียม การส่ง ออก ที่เรียก เก็บได้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้ส่งเข้ากองทุนสงเคราะห์เกษตรกรร้อยละแปดสิบ ส่วนที่เหลือให้นำส่งคลังเป็นราย ได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๕ บรรดาคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวกับการอนุญาตส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าใด ๆ ที่ผู้ส่งออกต้องเสียค่าธรรมเนียมการส่งออกและในส่วนที่เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมการส่งออก ที่ออกไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะได้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นแล้ว

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพการเกษตร ผลิตผลเกษตรกรรม เป็นสินค้าขาออกที่ทำรายได้มาสู่ประเทศเป็นลำดับหนึ่ง การเศรษฐกิจของประเทศขึ้นอยู่กับอาชีพการเกษตรเป็นสำคัญ แต่ปรากฏว่าเกษตรกรส่วนมาเป็นผู้ยากจนต้องกู้ยืมเงินทุนมา ใช้ในการประกอบ อาชีพและเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว จึงทำให้เกษตรกรมีหนี้สินล้นพ้นตัว และต้องสูญเสียกรรมสิทธิ์ในที่ดินและกลายเป็นผู้เช่าที่ดินต้องเสียค่าเช่าในอัตราสูง นอกจากนั้นเกษตรกรผู้ผลิตตกอยู่ในฐานะเสียเปรียบพ่อค้าคนกลางซึ่งเป็นผู้กำหนดราคาผลิตผลเกษตรกรรม ขั้นต้นและผลิตภัณฑ์อาหารโดยมุ่งเอาเปรียบกดราคาเพื่อให้ตนได้รับผลกำไรจากการซื้อผลิตผลและผลิตภัณฑ์ดังกล่าวจากเกษตรกรให้มากที่สุด รัฐบาลจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรให้หลุดพ้นจากหนี้สิน มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง และให้สามารถเพิ่มผลผลิตและมีรายได้สูงขึ้น และเพื่อช่วยพยุงราคาขายผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นและผลิตภัณฑ์อาหารให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเป็นผลดีแก่ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคภายในประเทศ เห็นสมควรมีกฎหมายจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรขึ้น โดยเฉพาะ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการส่งเสริมการเพิ่มผลผลิต และเพื่อพยุงราคาผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นและผลิตภัณฑ์อาหาร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการเช่านา พ.ศ. ๒๕๑๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๗
เป็นปีที่ ๒๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเช่านา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา พ.ศ. ๒๕๑๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ ใช้ บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ ในราชอาณาจักรยกเว้นเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา พ.ศ. ๒๔๙๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“นา” หมายความว่า ที่ดินซึ่งโดยสภาพใช้เป็นที่เพาะปลูกข้าวหรือพืชไร่

“พืชไร่” หมายความว่า พืชซึ่งต้องการน้ำน้อยและมีอายุสั้นหรือสามารถเก็บเกี่ยว

ครั้งแรกได้ภายในสิบสองเดือน

“พืชหลัก” หมายความว่า พืชที่เป็นรายได้หลักของครอบครัว

“ทำนา” หมายความว่า การเพาะปลูกข้าวหรือการเพาะปลูกพืชไร่

“ผู้เช่านา” หมายความว่า ผู้ที่เช่านาเพื่อทำนาทั้งหมด หรือเป็นส่วนใหญ่

“ผู้ให้เช่านา” หมายความว่า ผู้ที่ให้เช่านาเพื่อทำนาทั้งหมดหรือเป็นส่วนใหญ่

“การเช่านา” หมายความว่า การเช่าหรือการเช่าช่วงโดยได้รับความยินยอมจากผู้ให้เช่าซึ่งนาเพื่อทำนา ไม่ว่าจะการเช่าหรือการเช่าช่วงนั้นจะมีหลักฐานเป็นหนังสือหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงการยินยอมให้ใช้นาเพื่อทำนาโดยได้รับค่าเช่านา และการทำนิติกรรมอื่นใด เพื่อเป็นการอำพรางการเช่าดังกล่าว

“ค่าเช่านา” หมายความว่า ผลผลิตของข้าวหรือพืชไร่ เงินหรือทรัพย์สินอื่นใด ซึ่งให้เป็นค่าตอบแทนการเช่านา และหมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ผู้ให้เช่านาหรือบุคคลอื่นได้รับเพื่อตอบแทนการให้เช่านาทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม

“ปี” หมายความว่า ระยะเวลาสิบสองเดือนของฤดูกาลทำนาแห่งท้องถิ่น

“จังหวัด” หมายความว่ารวมถึงกรุงเทพมหานคร

“อำเภอ” หมายความว่ารวมถึงเขตของกรุงเทพมหานคร

“ตำบล” หมายความว่ารวมถึงแขวงของกรุงเทพมหานคร

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่ารวมถึงผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

“นายอำเภอ” หมายความว่ารวมถึงหัวหน้าเขตของกรุงเทพมหานคร

“กำนัน” หมายความว่ารวมถึงหัวหน้าแขวงของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๕ การเช่านา ให้มีกำหนดคราวละไม่น้อยกว่าหกปี การเช่านารายใดที่ทำไว้โดยไม่มีกำหนดเวลา หรือมีแต่ต่ำกว่าหกปี ให้ถือว่า การเช่านารายนั้น^๕มีกำหนดเวลาหกปี

เมื่อสิ้นระยะเวลาการเช่าตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้ให้เช่านามิได้บอกเลิกการให้เช่าตามมาตรา ๓๔ และผู้เช่านายังทำนาในที่นานั้นต่อไป ให้ถือว่า ได้มีการเช่านานั้นต่อไปอีกคราวละหกปี

มาตรา ๖ ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำจังหวัดคณะหนึ่งประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน อัยการจังหวัด เกษตรจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดหนึ่งคน ผู้แทนผู้เช่านาประจำจังหวัดห้าคน และผู้แทนผู้ให้เช่านาประจำจังหวัดสามคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง เป็นกรรมการ และให้จังหวัดเป็นเลขานุการ

ในกรุงเทพมหานคร ให้คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธาน ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมที่ดิน ผู้แทนกรมอัยการ ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทนผู้เช่านาห้าคน และผู้แทนผู้ให้เช่านาสามคน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง เป็นกรรมการ และให้ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งเป็นเลขานุการ

การคัดเลือกผู้เช่านาและผู้ให้เช่านาเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้แทน ผู้เช่านาและผู้แทนผู้ให้เช่านา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกันกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) วางระเบียบการ กำหนดอัตราค่าเช่านาขั้นสูง สำหรับเป็นแนว ปฏิบัติ ของคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกันกำหนด

(๒) กำหนดผลผลิตหรือรายได้ ขั้นสูงของข้าว หรือพืชไร่แต่ละ ประเภทที่นิยมปลูกในจังหวัด ตามการจำแนกคุณภาพของที่ดินจากการใช้ที่ดินเพื่อการทำนา เป็นหลักในการคำนวณอัตราค่าเช่านาขั้นสูงของคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอ

(๓) กำหนดท้องที่ที่ห้ามปลูกพืชไร่บางประเภทเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หรือการอนุรักษ์ดินและน้ำ

(๔) รวบรวมข้อมูล สถิติการเช่านาในท้องที่ของจังหวัดโดยแยกเป็นอำเภอ ตำบล และประเมินผลเสนาอสภาจังหวัดทราบทุกปี

(๕) กำหนดระยะเวลาเริ่มต้นฤดูกาลทำนาแห่งท้องถื่น

(๖) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดตาม (๓) ให้กำหนดล่วงหน้าก่อนฤดูกาลทำนาไม่น้อยกว่าสามเดือน และให้ปีต่อประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอทุกอำเภอ และที่ทำการตำบลทุกตำบล

มาตรา ๘ ในอำเภอหนึ่ง ๆ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอ คณะหนึ่ง ประกอบด้วย นายอำเภอเป็นประธาน เกษตรอำเภอ พนักงานที่ดินอำเภอ กำนัน แห่งท้องที่ที่มีการเช่านา หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอหนึ่งคน ผู้แทนผู้เช่านาประจำตำบลที่มีการเช่านาห้าคน และผู้แทนผู้ให้เช่านาประจำตำบลที่มีการให้เช่าสามคน ซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งเป็นกรรมการ และให้ปลัดอำเภอโทฝ่ายปกครอง เป็นเลขานุการ

สำหรับเขตในกรุงเทพมหานครเขตใด ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นว่า ไม่สมควรมีคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ระบุงชื่อเขตที่ไม่ต้องมีคณะกรรมการควบคุม การเช่านาประจำอำเภอ

การคัดเลือกผู้เช่านาและผู้ให้เช่านา เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้แทนผู้เช่านา และผู้แทนผู้ให้ เช่านา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ร่วมกันกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙ คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดอัตราค่าเช่านาชั้นสูงของพืชหลัก ตามการจำแนกคุณภาพของที่ดิน แต่ละท้องที่ในเขตอำเภอ

(๒) พิจารณาไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเกี่ยวกับการเรียกเก็บหรือการชำระค่าเช่านาตามคำ ร้องขอของผู้ให้เช่านา หรือผู้เช่านา

(๓) อำนาจหน้าที่อื่น ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำจังหวัดมอบหมาย

การกำหนดอัตราค่าเช่านาขั้นสูงตาม (๑) ให้กระทำอย่างน้อยทุกสามปี และให้เปิดเผยไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอและที่ทำการตำบลทุกตำบล

มาตรา ๑๐ ให้นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่

(๑) ให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการควบคุมการเช่านา ประจำจังหวัด เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการเช่านาในเขตท้องที่ของตน

(๒) ควบคุมดูแล การปฏิบัติ งานของคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำตำบล ในเขตท้องที่

(๓) ประสานงานระหว่าง คณะกรรมการควบคุมการเช่านา ประจำ จังหวัด กับคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำตำบลและระหว่าง คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำตำบล ในเขตท้องที่

มาตรา ๑๑ ในการกำหนดอัตราค่าเช่านาขั้นสูงตามมาตรา ๙ (๑) ให้กำหนดเป็นผลผลิตของข้าวหรือพืชไร่แต่ละประเภทและตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำนึงถึงคุณภาพของที่ดินตามการจำแนกคุณภาพของที่ดินในแต่ละท้องที่

(๒) ให้หักค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการลงทุนทำนาของผู้เช่านาตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกันกำหนด ทั้งนี้ ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของผลผลิตขั้นสูง ตามประเภทของข้าวหรือพืชไร่ที่ผู้เช่านาปลูกตามที่คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำจังหวัดกำหนดตามมาตรา ๙ (๒) โดยให้คำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการทำนาของผู้เช่านาในแต่ละท้องที่

(๓) ผลผลิตขั้นสูงภายหลังการหักค่าใช้จ่ายตาม (๒) แล้ว ให้กำหนดเป็นค่าเช่านาขั้นสูงได้ไม่เกินกึ่งหนึ่ง โดยให้คำนึงถึงราคาผลผลิตของพืชหลักในแต่ละท้องที่

(๔) ไม่ว่ากรณีใด ๆ จะคิดอัตราค่าเช่านาเกินกว่าที่เคยเก็บอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมิได้

มาตรา ๑๒ กรรมการซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งตามมาตรา ๖ หรือซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งตามมาตรา ๘ อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแต่งตั้งผู้แทน ให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ แล้วกรรมการผู้แทนผู้เข้าชำนานหรือกรรมการผู้แทนผู้ให้ชำนาน จะพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกันกำหนด

มาตรา ๑๕ การประชุมของคณะกรรมการควบคุมการเข้านาประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการควบคุมการเข้านาประจำอำเภอ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ห้ามมิให้กรรมการซึ่งเป็นคู่กรณีในกรณีพิพาท อยู่ในที่ประชุมและใช้สิทธิในการพิจารณากรณีพิพาทนั้น

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ประธานคณะกรรมการควบคุมการเช่านา ประจำจังหวัด หรือประธานคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอ กรรมการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากประธานคณะกรรมการดังกล่าว แล้วแต่กรณี มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในนาหรือที่เก็บผลผลิตของผู้เช่านา ผู้ให้เช่านา หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเช่านา

(๒) เรียกผู้เช่านา ผู้ให้เช่านาหรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงเกี่ยวกับการเช่านา หรือส่งเอกสารที่เกี่ยวกับการเช่านามาเพื่อประกอบการพิจารณา

ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ หรือให้คำชี้แจงแก่ประธานคณะกรรมการ กรรมการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายตามสมควร

มาตรา ๑๗ ค่าเช่านาให้เรียกเก็บหรือชำระเป็นรายปี ในอัตราไม่เกินอัตราขั้นสูงที่คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอกำหนด และให้เรียกเก็บหรือชำระเมื่อเสร็จฤดูกาลทำนา

ในกรณีที่มิได้มีข้อตกลงกันไว้ ให้เรียกเก็บหรือชำระค่าเช่านาเป็นผลผลิต

ในกรณีที่ค่าเช่านากำหนดเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่นซึ่งมิใช่ผลผลิต ค่าเช่านาคังกล่าวต้องไม่เกินอัตราค่าเช่านาขั้นสูงที่ คณะกรรมการ ควบคุมการเช่านา ประจำอำเภอ กำหนด ทั้งนี้ ให้คำนวณตามราคาซื้อขายผลผลิตที่ซื้อขายกันในท้องที่ที่นานั้นตั้งอยู่ในขณะที ค่าเช่านาถึงกำหนดชำระ

มาตรา ๑๘ ผู้เช่านามีสិทธิใช้นาที่เช่าปลูกข้าวหรือพืชไร่ได้แต่จะปลูกพืชไร่ประเภทที่คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำจังหวัดได้ประกาศห้ามตามมาตรา ๗ (๓) มิได้

ข้อจำกัด ของผู้ ให้เช่านาที่ให้ผู้เช่านา ปลูกข้าวหรือ พืชไร่อย่าง หนึ่งอย่าง ใดเป็นการ เฉพาะ ไม่ผูกพันผู้เช่านา เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมการเช่านา ประจำอำเภอ

มาตรา ๑๙ เมื่อสภาพของนาหรือ ภาวะตลาดของข้าว หรือพืชไร่ได้เปลี่ยนแปลงไป และการปลูกข้าวหรือพืชไร่อื่นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้เช่านา ผู้เช่านาจะขออนุญาตผู้ให้เช่านาใช้ที่

นาที่ถูกจำกัดตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง เพื่อปลูกข้าวหรือพืชไร่อื่นก็ได้ ถ้าผู้ให้เช่าไม่อนุญาต ผู้เช่าอาจยื่นคำร้องขอให้คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอพิจารณาสั่งอนุญาต

ถ้าคณะกรรมการควบคุมการเช่านา ประจำอำเภอพิจารณาเห็นว่า การปลูกข้าวหรือพืชไร่ นั้น จะเป็นประโยชน์แก่ผู้เช่านาและไม่ทำให้สภาพของนาเสื่อมโทรมหรือเปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภออนุญาต ให้ผู้เช่านาปลูกข้าวหรือ พืชไร่ นั้น ได้ตามกำหนดเวลาและเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอเห็นสมควรก็ได้ และให้แจ้งการอนุญาตดังกล่าวให้ผู้ให้เช่าทราบ

มาตรา ๒๐ ผู้เช่านามีสิทธิ ปลูกพืช อายุสั้น ภาย หลัง การเก็บเกี่ยวข้าว หรือ พืชไร่ ประจำปีในนาที่เช่าได้รวมทั้งการใช้ที่นาบางส่วนทำสวนครัว เลี้ยงสัตว์ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือ การปลูกไม้ยืนต้น ในเมื่อไม่ทำให้สภาพของนาเปลี่ยนแปลงหรือเป็นอุปสรรคต่อการปลูกข้าวหรือพืชไร่

ผู้ให้เช่าจะเรียกเก็บค่าเช่านาเพิ่มเพราะเหตุที่ผู้เช่านาใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งมิได้

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ผู้ให้เช่าหรือผู้เช่านาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอได้ลงทุนทำการปรับปรุงนาที่ให้เช่าหรือที่เช่าโดยปรับปรุงดิน ขุดคู ทำเหมืองฝายหรือลำรางส่งน้ำ ทำท่าบ่หรือกั้นแก่งน้ำ ปราบถางจัดระดับพื้นที่ หรือขุดถนนตลอด ฝั่งเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่การทำนามากขึ้นหรือเพื่อเพิ่มพื้นที่ทำนา แม้การกระทำนั้นจะเป็นประโยชน์แก่เจ้าของนาอื่นด้วยหรือเป็นหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องกระทำก็ตาม ผู้ให้เช่าหรือ ผู้เช่านา ซึ่ง เป็นผู้กระทำ การดังกล่าวอาจยื่นคำขอต่อ คณะกรรมการ ควบคุมการเช่านา ประจำอำเภอ เพื่อขอเงินหรือผลประโยชน์ชดเชยการลงทุนที่ตนได้ใช้จ่ายไป เว้นแต่การกระทำนั้นเป็นการบำรุงรักษาตามปกติหรือประเพณีแห่งท้องถิ่น

การยื่นคำขอเงินหรือผลประโยชน์ชดเชยการลงทุนตามวรรคหนึ่ง ต้องยื่นพร้อมกับรายการการปรับปรุงนาและประโยชน์ที่ได้รับจากการปรับปรุง

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่ผู้ให้เช่าเป็นผู้ปรับปรุงนา และคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอเห็นว่า การปรับปรุงนานั้นเป็นเหตุให้ผู้เช่านาได้ผลประโยชน์มากกว่า

เดิม ให้คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอมีอำนาจพิจารณาปรับปรุงค่าเช่านา หรือ กำหนดเงินชดเชยการลงทุนให้แก่ผู้ให้เช่านาตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เช่านา ได้รับจากการปรับปรุงนา

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ผู้เช่านาเป็นผู้ปรับปรุงนา ให้ผลผลิตหรือผลประโยชน์ที่ได้รับเพิ่มขึ้นจากการปรับปรุงนั้นตกเป็นของผู้เช่านาลงตลอดระยะเวลาการเช่านาที่เหลืออยู่

หากผู้เช่านา ต้องขาด จากการ เช่านาก่อน สิ้นกำหนด ระยะเวลาการ เช่านาด้วยเหตุผล ใด ๆ กิติ ให้ผู้ให้เช่านาชดเชยการลงทุนปรับปรุงนาคงกล่าวตามวรรคหนึ่งให้แก่ผู้เช่านาตามที่คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอเห็นสมควร

มาตรา ๒๔ ในท้องที่ใดที่คณะกรรมการควบคุม การเช่านาประจำอำเภอเห็นว่า การ ทำนาในปีใดไม่ได้ผลสมบูรณ์เพราะเหตุแห่งภัยธรรมชาติ คณะกรรมการควบคุมการเช่านา ประจำอำเภอจะ ประกาศท้อง ที่นั้นเป็นท้องที่ที่เสียหายและกำหนดค่าเช่านา ให้ลดลงตามส่วนแห่ง ความเสียหาย หรือคงเก็บค่าเช่านาสำหรับปีนั้นก็ได้

ผู้ให้เช่านาผู้ใดเห็นว่า การทำนาของผู้เช่านาซึ่งอยู่ในท้องที่ที่เสียหายตามวรรคหนึ่ง ได้รับผลสมบูรณ์ตาม ปกติหรือเสียหายไม่ถึงอัตราส่วน ที่คณะกรรมการ ควบคุม การเช่านาประจำ อำเภอกำหนด อาจร้องขอต่อคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอเพื่อขอเก็บค่าเช่านา ตามปกติก็ได้

มาตรา ๒๕ ในปีใดการทำนาไม่ได้ผลตามปกติ โดยมีใช้ความผิดของผู้เช่านา ถ้าได้ผลผลิตต่ำกว่าสามในสี่ของ ผลผลิต ชั้นสูงที่ คณะกรรมการ ควบคุม การเช่า นาประจำ จังหวัด กำหนดตามมาตรา ๗ (๒) ให้ผู้เช่านาเสียค่าเช่านาลงตามส่วนของผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าผล ผลิตชั้นสูงดังกล่าว แต่ถ้าได้ผลผลิตต่ำกว่าหนึ่งในสามของผลผลิตชั้นสูง ผู้ให้เช่านาจะเรียกเก็บ ค่าเช่านามิได้

มาตรา ๒๖ ผู้ให้เช่านาซึ่งถูกงดค่าเช่านาตามมาตรา ๒๔ หรือเรียกเก็บค่าเช่านา มิได้ตามมาตรา ๒๕ อาจร้องขอต่อคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอเพื่อเรียกเก็บค่าเช่านาเฉพาะปีต่อมาสูงกว่าอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอกำหนดก็ได้

ถ้าคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอ เห็นว่าการทำนาของผู้เช่านาในปีต่อ
มาได้ผลสมบูรณ์ คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอจะอนุญาตให้เพิ่มค่าเช่านาเฉพาะ
ปีนั้นสูงกว่าอัตราที่กำหนดตามมาตรา ๔ (๑) ก็ได้ แต่จะเพิ่มให้เกินหนึ่งในห้าของอัตรารั้งกล่าว
ไม่ได้

มาตรา ๒๗ ให้ผู้ให้เช่านามีบุริมสิทธิพิเศษเหนือผลผลิตจากนาที่ให้เช่าเท่าปริมาณ
ที่จะคำนวณเป็นค่าเช่านา

มาตรา ๒๘ ในการเช่านา ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นการข่มขู่หรือขืนใจให้ผู้เช่านาต้องชำระค่า
เช่านาก่อนเสร็จฤดูการทำนา

(๒) เรียกเก็บเงินมัดจำหรือเงินกินเปล่า หรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนอก
เหนือไปจากค่าเช่านาที่เรียกเก็บได้ตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ให้ผู้เช่านาต้องมีหน้าที่หรือรับภาระอื่นเกินกว่าหน้าที่ตามกฎหมายที่ผู้เช่านาจำ
ต้องมีหน้าที่หรือรับภาระ หรือ

(๔) ให้ผู้เช่านาได้รับประโยชน์ จากนา ที่เช่าลต น้อยกว่าที่กำหนดไว้ ในการเช่านา
หรือน้อยกว่าสิทธิที่ผู้เช่านามีอยู่ตามกฎหมาย

มาตรา ๒๙ การเช่านาย่อมไม่ระงับไปเพราะเหตุโอนกรรมสิทธิ์นาที่เช่า ผู้รับโอน
ต้องรับไปทั้งสิทธิและหน้าที่ของผู้โอนที่มีต่อผู้เช่านาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ถ้าผู้เช่านาถึงแก่ความตาย และในสัญญาหรือข้อตกลงการเช่านามิได้
ระบุผู้ซึ่งจะเป็นผู้เช่านาสืบแทนไว้ สามี ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของผู้เช่านา ซึ่ง
เป็นผู้มีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวกับการทำนานั้น อาจแสดงความจำนงขอเช่านาต่อผู้ให้เช่านาหรือผู้
แทนผู้ให้เช่านาหรือ คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำ อำเภอ ได้ภายใน กำหนดหกสิบวันนับ
แต่วันที่ผู้เช่านาถึงแก่ความตาย เมื่อบุคคลดังกล่าวได้แสดงความจำนงแล้ว ให้ถือว่าผู้แสดงความ
จำนงนั้น เป็นผู้เช่านาสืบแทนต่อไป หากมีผู้แสดงความจำนงหลายรายและไม่สามารถตกลงกัน
ได้ก็ให้คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอเป็นผู้ชี้ขาด

มาตรา ๓๑ การเข้าเนาอาจสิ้นสุดก่อนกำหนดระยะเวลา การเข้าเนาได้ ในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อผู้ให้เข้าเนาบอกละเลิกการเข้าเนาตามมาตรา ๓๒
- (๒) เมื่อผู้เข้าเนา บอกละเลิกการเข้าเนา เป็นหนังสือ ล่วงหน้า เป็นเวลาไม่น้อยกว่า สามเดือน ก่อนเริ่มฤดูกาลทำนา
- (๓) ผู้ให้เข้าเนาและผู้เข้าเนาทกลงเลิกการเข้าเนา โดยทำเป็นหนังสือต่อหน้านายอำเภอ หรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมาย
- (๔) เมื่อนา ที่เช่า ถูกเวนคืน ตามกฎหมาย หรือโอนไปเป็น ของรัฐ ด้วยประการอื่น ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ถูกเวนคืนหรือโอน

การบอกละเลิกการเข้าเนาตาม (๒) หรือการตกลงเลิกการเข้าเนาตาม (๓) ที่ทำไว้ในขณะเข้าเนา หรือทำไว้ล่วงหน้าเป็นเวลาเกินกว่าหกเดือน มิให้ถือว่ามีการบอกละเลิกการเข้าเนา หรือมีการตกลงเลิกการเข้าเนา

มาตรา ๓๒ ผู้ให้เข้าเนาจะบอกละเลิกการเข้าเนา ก่อนสิ้นกำหนดระยะเวลา การเข้าเนาไม่ได้ เว้นแต่ในเหตุดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้เข้าเนาไม่ชำระค่าเช่ารวมกันเป็นเวลาสองปี เว้นแต่จะมีเหตุผลที่คณะกรรมการควบคุมการเช่าเนาประจำอำเภอเห็นสมควรผ่อนผันให้
- (๒) ผู้เข้าเนาให้เช่าช่วงนาโดยมิได้รับความยินยอมจากผู้ให้เข้าเนา เว้นแต่ผู้ให้เช่าเนารู้หรือควรจะรู้ว่าผู้เข้าเนาให้เช่าช่วงนาแต่ไม่ได้คัดค้าน หรือเป็นกรณีที่ผู้เข้าเนาให้เช่าช่วงนา เป็นการชั่วคราวเพื่อเพาะปลูกพืชอายุสั้นภายหลังการเก็บเกี่ยวข้าวหรือพืชไร่ประจำปีแล้ว
- (๓) ผู้เข้าเนาใช้ที่นาเพื่อการอื่นนอกจากการทำนา หรือการทำประโยชน์ ตามมาตรา ๒๐ โดยไม่ได้รับความยินยอม จากผู้ให้เข้าเนา หรือ ทำให้ สภาพ ของนา เปลี่ยนแปลง หรือ เป็นอุปสรรคต่อการปลูกข้าวหรือพืชไร่
- (๔) ผู้เข้าเนาปลูกพืชไร่ ที่คณะกรรมการ ควบคุม การเช่าเนา ประจำ จังหวัด ประกาศห้าม อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง หรือปลูกข้าวหรือพืชไร่อื่นใดที่ผู้ให้เข้าเนาได้ห้ามไว้ตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๕

- (๕) ผู้เช่ามาละทิ้งนาไปเกินหนึ่งปี
- (๖) ผู้เช่ามาทำนายน้อยกว่าร้อยละสิบห้าของจำนวนเนื้อที่นาที่เช่าเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน เว้นแต่เหตุสุดวิสัย
- (๗) ผู้เช่าขายย้าย บิ่ตบัง หรือซ่อนเร้นผลผลิตที่ได้จากนาที่เช่าหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าว เพื่อมิให้ผู้ให้เช่าได้รับค่าเช่านาเต็มตามที่ตกลงกันเป็นครั้งที่สอง หรือ
- (๘) ผู้เช่าไม่ปรับปรุง การทำนา ตามคำแนะนำ ของทางราชการ หรือปล่อยให้นาทรุดโทรม ทั้งนี้เป็นเหตุให้ผลผลิตลดลงกว่าหนึ่งในสามของผลผลิตปกติ

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ผู้เช่าทำให้ผู้อื่นทำแทนหรือให้เช่าช่วงนา เพราะเหตุที่ตนต้องไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือต้องไปช่วยราชการตามที่กฎหมายบังคับ ผู้ให้เช่าจะบอกเลิกการเช่านา เพราะเหตุตามมาตรา ๓๒ (๒) หรือ (๕) ไม่ได้

มาตรา ๓๔ ผู้เช่าช่วงนาซึ่งได้ทำนาตามฤดูกาล มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอ เพื่อให้ส่งอนุญาตให้ตนเป็นผู้เช่านาแทนที่ผู้ให้เช่าช่วงนา

เมื่อคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอแจ้งให้ผู้เช่านาทราบ และในกรณีนี้ผู้ให้เช่านาหมดสิทธิบอกเลิกการเช่านาตามมาตรา ๓๒ (๒)

ถ้าคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอเห็นว่า ผู้ให้เช่าช่วงนาได้เช่านาโดยมิได้มีเจตนาทำนาคด้วยตนเอง ให้คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอมิอำนาจสั่งให้ผู้เช่าช่วงนาเป็นผู้เช่านาแทนที่ผู้ให้เช่าช่วงนา และให้แจ้งคำสั่งของคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอไปให้ผู้ให้เช่านาทราบ

ผู้เช่าช่วงนาในกรณีที่ผู้เช่านาจำเป็นต้องให้เช่าช่วงนา เพราะเหตุที่ระบุไว้ในมาตรา ๓๓ จะใช้สิทธิตามมาตราอื่นไม่ได้

มาตรา ๓๕ การบอกเลิกการเช่านาตามมาตรา ๓๒ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ผู้ให้เช่าต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อผู้เช่านาพร้อมทั้งแสดงเหตุแห่งการบอกเลิกการเช่านา และส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวต่อประธานคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอ

เมื่อได้รับ สำเนาหนังสือ ตามวรรคหนึ่ง ให้ประธาน คณะกรรมการ ควบคุมการเช่านา ประจำอำเภอแจ้งให้ ผู้เช่านาที่ถูก บอกเลิก การเช่านาทราบ เพื่อคัดค้าน การบอกเลิก การเช่านาต่อ คณะกรรมการควบคุมการเช่านา ประจำอำเภอ ภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ ได้รับแจ้งจาก ประธานคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอ ถ้าผู้เช่านาไม่คัดค้านภายในกำหนดเวลา ให้ถือว่า การบอกเลิกการเช่านามีผลเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันดังกล่าว

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ผู้เช่านาคัดค้าน การบอกเลิก การเช่านา ภายใน กำหนดเวลา ตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง และคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอวินิจฉัยว่า การบอกเลิกการเช่านาเป็นไปโดยชอบ ถ้าผู้เช่านามิได้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการควบคุมการเช่านา ประจำจังหวัดภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๓ ให้การบอกเลิกการเช่านามีผลนับแต่วันที่พ้น กำหนดเวลาอุทธรณ์

ในกรณีที่ ผู้เช่านา อุทธรณ์ ต่อคณะ กรรมการ ควบคุม การเช่านา ประจำ จังหวัดตาม มาตรา ๔๓ และคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำจังหวัดวินิจฉัยว่าการบอกเลิกการเช่านา เป็นไปโดยชอบ ให้การบอกเลิกการเช่านามีผลนับแต่วันที่ผู้เช่านาได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ของคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำจังหวัด

มาตรา ๓๗ การบอกเลิกการเช่านาเพราะเหตุตามมาตรา ๓๒ (๘) ผู้ให้เช่า ต้องยื่นคำขอต่อประธานคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอเพื่อบอกเลิกการเช่านา

ถ้าคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอเห็นว่าผู้เช่านากะทำการ ตามมาตรา ๓๒ (๘) คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภออาจสั่งอนุญาตให้บอกเลิกการเช่านา หรือ จะสั่งให้มีการเช่านาต่อไปโดยกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดที่ผู้เช่านาจะต้องปฏิบัติก็ได้

เมื่อคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอ สั่งให้ผู้เช่านา ปฏิบัติการ อย่างหนึ่ง อย่างใดตามวรรคสอง และผู้เช่านาฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามภายในระยะเวลาอันสมควร ให้คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ ให้เช่านาบอกเลิกการเช่านาได้ทันที

มาตรา ๓๘ ถ้าการบอกเลิกการเช่าตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๓๗ มีผลเมื่อผู้เช่านำได้ลงมือทำประโยชน์ในนาแล้ว ให้ผู้เช่ามีสิทธิในนาต่อไปจนกว่าจะเสร็จการเก็บเกี่ยวแล้ว แต่ต้องเสียค่าเช่าตามส่วน

มาตรา ๓๙ การบอกเลิกการเช่านาเมื่อสิ้นระยะเวลาหลักปีตามมาตรา ๕ จะกระทำได้เมื่อผู้ให้เช่าประสงค์จะใช้นาที่ให้เช่าเพื่อการตั้งต่อไปนี้ และได้บอกเลิกการเช่านาเป็นหนังสือให้ผู้เช่าทราบล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

- (๑) ใช้เพื่อทำการเกษตรด้วยตนเอง
 - (๒) ใช้เพื่อประโยชน์แห่งครอบครัวของตนตามความจำเป็น
 - (๓) ใช้เพื่อทำประโยชน์ตามผังเมืองหรือเพื่อสาธารณประโยชน์อย่างอื่น หรือ
 - (๔) ใช้เพื่อประโยชน์อย่างอื่นอันสอดคล้องกับประโยชน์ส่วนรวมในทางเศรษฐกิจ
- ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ให้ผู้ให้เช่าส่งสำเนาการบอกเลิกการเช่าตามวรรคหนึ่ง พร้อมทั้งแสดงเหตุแห่งการบอกเลิก การเช่านา ไปยัง คณะกรรมการ ควบคุม การเช่านา ประจำอำเภอ ภายใน กำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งหนังสือบอกเลิกการเช่านาให้ผู้เช่าทราบ และถ้าคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอเห็นว่าผู้ให้เช่ายังไม่มี ความจำเป็นที่ จะใช้นาตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) และการบอกเลิกการเช่านานี้ จะทำให้ผู้เช่านาเดือดร้อน คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอจะยับยั้ง การบอกเลิกการเช่านาไว้เป็นเวลา ตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินสองปีก็ได้

มาตรา ๔๐ ผู้ให้เช่า ซึ่ง บอกเลิก การเช่านา ตาม มาตรา ๓๘ ต้อง ลงมือ ทำประโยชน์ในนาในกำหนดหนึ่งปี เมื่อครบหนึ่งปีแล้วถ้าผู้ให้เช่ายังมีได้ลงมือทำประโยชน์ และผู้เช่านาเดิมแสดงความจำนงจะเช่านา ผู้ให้เช่าต้องให้เช่านาใน เว้นแต่ผู้ให้เช่า จะร้องขอ ต่อคณะกรรมการ ควบคุม การเช่านา ประจำอำเภอ ก่อนสิ้นกำหนดหนึ่งปี เพื่อขอขยายเวลา แต่คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอจะอนุญาตให้ขยายเวลาออกไปอีกเกินหนึ่งปีไม่ได้

มาตรา ๔๑ ผู้ให้เช่าจะขายนาได้ต่อเมื่อได้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เช่านา ซึ่งเช่า
นาแปลงนั้นทราบพร้อมทั้งราคาที่จะขายและวิธีการชำระเงิน และถ้าผู้เช่านาแสดงความจำนงจะ
ซื้อนาแปลงนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่แจ้ง ผู้ให้เช่าต้องขายนาแปลงดังกล่าวให้ผู้เช่า
ในราคาและตามวิธีการที่ได้แจ้งไว้

ถ้าผู้ให้เช่าจะขายนา ให้บุคคลอื่น ในราคาและตามวิธีการ ชำระเงิน ที่แตกต่างไปจาก
ราคาและวิธีการชำระเงินที่ได้แจ้งให้ผู้เช่านาทราบตามวรรคหนึ่ง ผู้ให้เช่าต้องดำเนินการตาม
วรรคหนึ่งใหม่

ถ้าผู้เช่านาไม่แสดงความจำนงจะซื้อภายในกำหนดสามสิบวัน หรือปฏิเสธเป็น
หนังสือไม่ซื้อนา หรือแสดงความจำนงจะซื้อนาแต่ไม่ชำระเงินภายในกำหนดเวลาที่ตกลงกัน
ให้ถือว่าผู้เช่านาหมดสิทธิที่จะซื้อนาตามมาตรานี้

ถ้าผู้ให้เช่าขายนาโดยมิได้ปฏิบัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ผู้เช่านามีสิทธิ
ซื้อนาจากผู้ซื้อในราคาและตามวิธีการชำระเงินที่ผู้ให้เช่าได้ขายให้แก่ผู้ซื้อ

สัญญาจะซื้อจะขายนาต้องทำเป็นหนังสือ ให้ผู้ให้เช่านาแจ้งหรือส่งสำเนาสัญญาให้
คณะกรรมการ ควบคุม การเช่านา ประจำอำเภอ ทราบ ภายใน สิบห้าวัน นับแต่ วัน ทำสัญญา จะซื้อ
จะขาย

มาตรา ๔๒ นาที่ทิ้งว่างไว้โดยไม่ได้ให้เช่าหรือทำประโยชน์อย่างอื่น เมื่อมีผู้ขอ
เช่าเพื่อทำนา เจ้าของนาหรือตัวแทนต้องยินยอมให้เช่า เว้นแต่เจ้าของหรือตัวแทนจะพิสูจน์
ต่อคณะกรรมการควบคุม การเช่านาประจำอำเภอ ได้ว่าการทิ้งนาว่างไว้ โดยไม่ได้ทำประโยชน์
เป็นเพราะตนมีเหตุผลอันสมควร

ในกรณีที่มีผู้ขอเช่านาเพื่อทำนาหลายราย ให้คณะกรรมการควบคุมการเช่านา
ประจำอำเภอชี้ขาด

การขอเช่านา ตาม วรรคหนึ่ง ให้เป็นไป ตาม หลักเกณฑ์ และ วิธีการ ที่กำหนดในกฎ
กระทรวง

มาตรา ๔๓ คำวินิจฉัยชี้ขาดหรือคำสั่งของคณะกรรมการควบคุม การเช่านาประจำ อำเภอซึ่งวินิจฉัยหรือสั่งตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ วรรคสอง มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๒ ผู้มีส่วนได้เสียอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการควบคุมการเช่านา ประจำจังหวัด โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานคณะกรรมการควบคุมการเช่านา ประจำอำเภอ ได้ภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ ทราบคำวินิจฉัยชี้ขาด หรือคำสั่งของคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอ

มาตรา ๔๔ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกหรือไม่ช่วยเหลือหรือไม่ให้คำชี้แจงแก่ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๕ ผู้ใดเรียกหรือรับค่าเช่านาเกินอัตราขั้นสูงที่คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอกำหนด หรือแสดงรายการปรับปรุงนาตามมาตรา ๒๑ อันเป็นเท็จ หรือฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๖ การเช่านารายใดซึ่งได้ทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าไม่มีกำหนดเวลาหรือมีกำหนดเวลาต่ำกว่าหกปี ให้การเช่านารายนั้นเมื่อกำหนดหกปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ผู้เช่านาไม่ประสงค์จะเช่านาต่อไป

มาตรา ๔๗ ให้คณะกรรมการ ควบคุม การเช่านา ประจำอำเภอ กำหนดอัตราค่าเช่านาขั้นสูงตามมาตรา ๙ (๑) ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ

ในระหว่างที่คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอ ยังมีได้กำหนดอัตราค่าเช่านาขั้นสูงตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าอัตราค่าเช่านาขั้นสูงตามพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา พ.ศ. ๒๔๙๓ เป็นอัตราค่าเช่านาขั้นสูงที่คณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอกำหนดตามมาตรา ๙ (๑)

มาตรา ๔๘ การเข้านารายใดที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าตกลงเรียกเก็บหรือชำระค่าเช่าเกินอัตราขั้นสูงที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ลดลงเหลือไม่เกินอัตราขั้นสูงที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๙ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำจังหวัดและคณะกรรมการควบคุม การเช่านาประจำอำเภอ ให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมการเช่านาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ ทำหน้าที่ คณะกรรมการ ควบคุม การเช่านา ประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอ แล้วแต่กรณี แต่จะใช้อำนาจตามมาตรา ๗ (๒) หรือ (๓) หรือมาตรา ๘ (๑) ไม่ได้

มาตรา ๕๐ ภายในกำหนดสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้จัดตั้งคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำตำบลขึ้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ตำบลใดที่จัดตั้งคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำตำบลขึ้นแล้ว ให้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำอำเภอ เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมการเช่านาประจำตำบล

มาตรา ๕๑ ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ โดยที่พระราชบัญญัติควบคุม
การเช่านา พ.ศ. ๒๔๙๓ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เหมาะสม เพราะสภาพการทำนา
เปลี่ยนแปลงไป มาตรการที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าวจึงไม่เพียงพอ ประกอบกับวิธีการ
กำหนดค่าเช่านาชั้นสูงซึ่งกำหนดไว้เป็นการแน่นอนในกฎหมายนั้นยังไม่เป็นธรรม สมควร
กำหนดตามสภาพ ของท้องที่ และประเภทของข้าว หรือพืชไร่ที่เพาะปลูก โดยคำนึงถึง ค่าใช้จ่ายใน
การลงทุนของผู้เช่านาค้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น.

พระราชบัญญัติ

สถานสินเชื่อท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสถานสินเชื่อท้องถิ่น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าทีรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถานสินเชื่อท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถานสินเชื่อท้องถิ่น” หมายความว่า สถานสินเชื่อท้องถิ่นที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการสินเชื่อท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้

“การสินเชื่อท้องถิ่น” หมายความว่า การให้สินเชื่อระยะสั้นด้วยวิธีการรับจำนำสิ่งของ หรือตราสาร หรือด้วยการให้เงินล่วงหน้าโดยมีหลักประกันเป็นเงินเดือน เงินบำเหน็จ บำนาญเบี้ยหวัด หรือเงินรายได้โดยอื่นที่มีลักษณะประจำ

“เจ้าพนักงานการสินเชื่อท้องถิ่น” หมายความว่า เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสินเชื่อท้องถิ่นที่รัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ สถานสินเชื่อท้องถิ่น จะจัดตั้งขึ้นได้ตักเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ผู้ขออนุญาตจัดตั้งสถานสินเชื่อ ท้องถิ่นจะต้องเป็นหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น แห่งหนึ่งหรือหลายแห่งรวมกัน ทั้งนี้ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น

การขออนุญาตจัดตั้งสถานสินเชื่อท้องถิ่น และการอนุญาตให้จัดตั้งสถานสินเชื่อท้องถิ่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การอนุญาตให้จัดตั้งสถานสินเชื่อท้องถิ่น ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕ การอนุญาตให้จัดตั้งสถานสินเชื่อท้องถิ่นให้ใช้ได้ตลอดไปเว้นแต่สถานสินเชื่อท้องถิ่นนั้นถูกสั่งเลิกตามมาตรา ๒๔

มาตรา ๖ ห้ามมิให้ บุคคลใดนอกจาก สถานสินเชื่อ ท้องถิ่น ใช้ชื่อ หรือคำแสดงชื่อ ในธุรกิจว่าสถานสินเชื่อท้องถิ่น หรือคำอื่นใดที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน

มาตรา ๗ ในการดำเนินการสินเชื่อท้องถิ่น หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่ได้รับอนุญาตจะต้องจัดให้มีเงินจำนวนหนึ่ง เรียกว่า “กองทุนสินเชื่อท้องถิ่น” เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายโดยเฉพาะสำหรับการนี้

กองทุนสินเชื่อท้องถิ่นได้แก่

(๑) เงินที่หน่วย ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น จัดสรรให้เป็นทุนประเดิมใน ขณะเริ่มดำเนินการหรือจัดสรรเพิ่มเติมเป็นคราว ๆ

(๒) เงินกู้ที่หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นกู้มาเพื่อดำเนินการสินเชื่อท้องถิ่น

(๓) เงินรายได้ที่เกิดจากการดำเนินการสินเชื่อท้องถิ่น

(๔) เงินรายได้อื่น เช่น เงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือเงินที่มีผู้อุทิศให้แก่หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น เพื่อกิจการสินเชื่อท้องถิ่น

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสินเชื่อท้องถิ่น หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ซื้อหรือขายตราสารในการดำเนินการสินเชื่อท้องถิ่น

(๒) กู้ยืมเงินโดยทำสัญญากู้ยืมเงินตามจำนวน และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) ออกตั๋วสัญญาใช้เงินตามจำนวนและเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๙ เว้นแต่ในกรณีที่พระราชบัญญัติฉบับบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น กิจการของสถานสินเชื่อท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการโรงรับจำนำ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยโรงรับจำนำ แต่ข้อจำกัดจำนวนโรงรับจำนำในเขตท้องที่หนึ่ง ๆ ตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยโรงรับจำนำไม่ให้ใช้บังคับแก่การขอตั้งสถานสินเชื่อท้องถิ่น

ให้เจ้าพนักงานการสินเชื่อท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำนำ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงรับจำนำสำหรับกิจการของสถานสินเชื่อท้องถิ่น ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการโรงรับจำนำ

มาตรา ๑๐ การให้สินเชื่อระยะสั้น ของสถานสินเชื่อท้องถิ่น ด้วยการรับจำนำตราสาร หรือการให้เงินล่วงหน้าโดยมีหลักประกันเป็นเงินเดือน เงินบำเหน็จบำนาญ เบี้ยหวัด หรือเงินรายได้เป็นอย่างอื่นที่มีลักษณะประจำ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

เงินเดือน เงินบำเหน็จบำนาญ เบี้ยหวัดหรือเงินรายได้เป็นอย่างอื่นที่มีลักษณะประจำที่สถานสินเชื่อท้องถิ่นอาจรับเป็นหลักประกันได้ จะต้องเป็นเงินเดือน เงินบำเหน็จบำนาญ เบี้ยหวัดหรือเงินรายได้เป็นอย่างอื่น ที่จ่ายโดยกระทรวงทบวงกรม องค์กรของรัฐและหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ เมื่อการให้สินเชื่อของสถานสินเชื่อท้องถิ่นเป็นไปตามมาตรา ๑๐ และไม่ปรากฏว่าสถานสินเชื่อท้องถิ่นได้กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแล้ว สถานสินเชื่อท้องถิ่นมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากเงินเดือน เงินบำเหน็จบำนาญ เบี้ยหวัดหรือเงินรายได้อย่างอื่นซึ่งได้นำมาเป็นหลักประกันการให้สินเชื่อั้น และเมื่อสถานสินเชื่อท้องถิ่นร้องขอให้หน่วยงานซึ่งจะต้องจ่ายเงินให้แก่ผู้ได้รับสินเชื่อชำระหนี้นั้นให้สถานสินเชื่อท้องถิ่น ในทันทีที่หนี้ถึงกำหนดชำระ

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ สถานสินเชื่อ ท้องถิ่น พ้องเรียก ให้ผู้ได้รับ สินเชื่อ ชำระหนี้ เพราะการให้สินเชื่อตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สิทธิเรียกร้องของผู้ได้รับสินเชื่อในเงินเดือน เงิน บำเหน็จบำนาญ เบี้ยหวัดหรือเงินรายได้อย่างอื่น ซึ่งได้นำมาเป็นหลักประกันการให้สินเชื่อ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี มีจำนวนเท่ากับอัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุดของข้าราชการพลเรือน แต่ศาลจะกำหนดจำนวนเงินให้สูงกว่านั้นก็ได้ เมื่อได้คำนึงถึงฐานะทางครอบครัว จำนวนบุพการี และผู้สืบสันดานซึ่งอยู่ในความอุปการะของผู้ได้รับสินเชื่อ

มาตรา ๑๓ หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีข้อบังคับกองทุนสินเชื่อท้องถิ่น ซึ่งต้องมีรายการอย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (๑) สถานที่ตั้งของสถานสินเชื่อท้องถิ่น
- (๒) ชื่อของสถานสินเชื่อท้องถิ่น
- (๓) รายได้และรายจ่ายของกองทุนสินเชื่อท้องถิ่น
- (๔) อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารสถานสินเชื่อท้องถิ่น
- (๕) อำนาจและหน้าที่ของผู้จัดการสถานสินเชื่อท้องถิ่น
- (๖) รายการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ สำนักงาน ของสถานสินเชื่อท้องถิ่นต้องตั้งอยู่ในเขตท้องที่ ของหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่ได้รับอนุญาต ในกรณีที่หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการสถานสินเชื่อท้องถิ่นร่วมกัน สำนักงานของสถานสินเชื่อท้องถิ่นจะตั้งอยู่ในเขตท้องที่ของหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่ได้รับอนุญาตใดก็ได้

มาตรา ๑๕ สถานสินเชื่อท้องถิ่นอาจเปิดสาขาได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีก่อน และในการอนุญาต รัฐมนตรีจะอนุญาตโดยมีเงื่อนไขก็ได้

การขอเปิดสาขา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ สถานสินเชื่อท้องถิ่นต้องจัดให้มีคณะกรรมการบริหาร เพื่อรับผิดชอบในการบริหารกองทุนสินเชื่อท้องถิ่นและในการดำเนินกิจการสถานสินเชื่อท้องถิ่น

คณะกรรมการบริหารประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายบริหารของหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการอื่นมีจำนวนหกคน เก้าคน หรือสิบสองคน แล้วแต่จะกำหนดไว้ในข้อบังคับกองทุนสินเชื่อท้องถิ่น

ในกรณีที่หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการสถานสินเชื่อท้องถิ่นร่วมกัน ให้หัวหน้าฝ่ายบริหารของหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีส่วนในกองทุนสินเชื่อท้องถิ่นมากที่สุดเป็นประธานกรรมการ ถ้ามีส่วนในกองทุนสินเชื่อท้องถิ่นเท่ากัน ให้หัวหน้าฝ่ายบริหารของหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีประชากรมากที่สุด ในเขตเป็นประธานกรรมการ

กรรมการบริหาร ของสถานสินเชื่อท้องถิ่นให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดที่สำนักงานสถานสินเชื่อท้องถิ่นตั้งอยู่เป็นผู้แต่งตั้งตามคำแนะนำของสภาท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

จำนวนหนึ่งในสามของคณะกรรมการบริหาร ให้สภาท้องถิ่นคัดเลือกจากบรรดาสมาชิกสภาท้องถิ่น

จำนวนอีกหนึ่งในสาม ให้สภาท้องถิ่นคัดเลือกจากบุคคลซึ่งเป็นผู้จัดการหรือผู้รับผิดชอบการดำเนินกิจการสาธารณกุศล ในเขตท้องที่ของหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่ได้รับอนุญาต

จำนวนอีกหนึ่งในสาม ให้สภาท้องถิ่นคัดเลือกจากบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต
ท้องถิ่นของหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่ได้รับอนุญาต

มาตรา ๑๗ กรรมการบริหาร ของสถานสินเชื่อ ท้องถิ่นต้อง ออกจาก ตำแหน่งเป็น
จำนวนหนึ่งในสามของทุก ๆ ปี ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับกองทุนสินเชื่อ
ท้องถิ่น

กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไป
อีกได้

มาตรา ๑๘ กรรมการบริหารไม่ได้รับเงินเดือนหรือเงินโบนัส แต่อาจได้รับค่า
เบี้ยประชุมกรรมการตามสมควรเท่าที่กำหนดไว้ในข้อบังคับกองทุนสินเชื่อท้องถิ่น

มาตรา ๑๙ การประชุมของคณะกรรมการบริหารต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อย
กว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม และในการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับ
การดำเนินงานกิจการของสถานสินเชื่อท้องถิ่น ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ เว้นแต่กรณี
ข้อบังคับกองทุนสินเชื่อท้องถิ่นจะได้กำหนดเสียงข้างมากไว้เป็นพิเศษ

มาตรา ๒๐ ให้สถาน สินเชื่อ ท้องถิ่นมีผู้ จัดการ คนหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการ บริหาร
แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น

มาตรา ๒๑ ผู้จัดการสถานสินเชื่อท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ
บังคับกองทุนสินเชื่อท้องถิ่นและอยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการบริหาร

มาตรา ๒๒ นอกจากที่ได้บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจ
กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงจำนวนเงิน
กองทุนสินเชื่อท้องถิ่น การใช้จ่ายเงินกองทุนสินเชื่อท้องถิ่น การดำรงทุนสำรอง การ
ทำบัญชี การสอบบัญชี การควบคุมสถานสินเชื่อท้องถิ่น ตลอดจนการชำระบัญชีเมื่อสถาน
สินเชื่อท้องถิ่นเลิกกิจการ และสำหรับการอื่น ๆ ตามความจำเป็น

การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำเป็น
กฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ เมื่อปรากฏว่าสถานสินเชื่อท้องถิ่นหยุดทำการ หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าสถานสินเชื่อท้องถิ่นมีฐานะไม่มั่นคง ปลัดกระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งควบคุมสถานสินเชื่อท้องถิ่นได้

เมื่อปลัดกระทรวงการคลังได้สั่งควบคุมสถานสินเชื่อท้องถิ่นแล้ว ให้ปลัดกระทรวงการคลังแจ้งคำสั่งนั้นไปยังกระทรวงมหาดไทย และให้เจ้าหน้าที่การสินเชื่อ ท้องถิ่นแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้แก่สถานสินเชื่อท้องถิ่นทราบ

การควบคุม จะกระทำโดย การแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่ ควบคุมการ สินเชื่อ ท้องถิ่น คนหนึ่ง หรือหลายคนเข้าดำเนินการสถานสินเชื่อท้องถิ่นเสียเองแทนหน่วยราชการ บริหารส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับ อนุญาต หรือจะเข้า ตรวจสอบ ดูแลให้ หน่วยราชการ บริหารส่วน ท้องถิ่น ที่ได้รับ อนุญาต ดำเนินกิจการสถานสินเชื่อท้องถิ่นให้ถูกต้องเรียบร้อยก็ได้

การควบคุม สถานสินเชื่อท้องถิ่นจะ กระทำโดยกำหนดระยะเวลา ควบคุมหรือไม่ก็ได้ และเมื่อเข้าควบคุมแล้ว จะเลิกการควบคุมเมื่อใดก็ได้ ทั้งนี้ แล้วแต่ปลัดกระทรวงการคลังจะ เห็นสมควร

มาตรา ๒๔ ถ้ารัฐมนตรีเห็นว่า สถานสินเชื่อท้องถิ่นไม่อาจดำเนินการต่อไป ได้ ก็ให้สั่งเลิกสถานสินเชื่อท้องถิ่นนั้นเสีย และให้มีการชำระบัญชีตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การสั่งเลิกสถานสินเชื่อท้องถิ่นให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๕ เจ้าพนักงานตรวจสอบสถานสินเชื่อท้องถิ่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีอำนาจสั่งให้ผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของสถานสินเชื่อท้องถิ่นให้ถ้อยคำหรือแสดงสมุดบัญชีเอกสาร และหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการและสินทรัพย์ของสถานสินเชื่อท้องถิ่นได้ และให้มีอำนาจเข้าตรวจกิจการและสินทรัพย์ของสถานสินเชื่อท้องถิ่นในระหว่างเวลาทำงานปกติ

มาตรา ๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓ ผู้ไต่ฝ่าฝิ่นกำลัง ของเจ้าพนักงานตรวจ สถานสินเชื่อท้องถิ่น ที่สั่งตาม มาตรา ๒๕ หรือขัดขวางมิให้เจ้าหน้าที่ตรวจสถานสินเชื่อท้องถิ่นเข้าตรวจกิจการและสินทรัพย์ ของสถานสินเชื่อท้องถิ่นตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔ ผู้จัดการ หรือผู้รับ ผิดชอบในกิจการ สถานสินเชื่อ ท้องถิ่น ผู้ไต่ฝ่าฝิ่น หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสาม เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานการสินเชื่อท้องถิ่น เจ้าพนักงานตรวจสถานสินเชื่อท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ควบคุมสถานสินเชื่อท้องถิ่น และออกกฎ- กระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:-เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันนี้ ผู้ยากจน เป็นจำนวนมากต้องเดือดร้อนเพราะหาแหล่งเงินกู้ ในยามที่ตนมีความต้องการไม่ได้ กิจการ โรงรับจำนำตามกฎหมายโรงรับจำนำก็ยังไม่มีความชอบเขตกว้างขวางพอเพียง จึงสมควรจัดให้มีการ สินเชื่อท้องถิ่นขึ้น ซึ่งนอกจากจะให้สินเชื่อโดยการรับจำนำสิ่งของแล้วการสินเชื่อท้องถิ่นยัง อาจให้สินเชื่อด้วยการใช้สิทธิเรียกร้องในเงินเดือน และเงินบำเหน็จบำนาญของผู้จำนำเป็นประ- กันได้ การสินเชื่อท้องถิ่นจะดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ด้วยการจัดตั้งเป็น สถานสินเชื่อท้องถิ่นมีสภาพเป็นนิติบุคคล และอยู่ในความดูแลของกระทรวงการคลังและกระ- รวงมหาดไทย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น.

พระราชบัญญัติ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๗

เป็นปีที่ ๒๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ เพื่อส่งเสริมการระดมทุนและการพัฒนาตลาดทุนในราชอาณาจักร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ตลาดหลักทรัพย์” หมายความว่า ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

“กิจการตลาดหลักทรัพย์” หมายความว่า การจัดให้มีตลาดหรือสถานที่อื่นเป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์รวมทั้งบริการที่เกี่ยวกับกิจการดังกล่าว

“การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์” หมายความว่า การซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในสถานที่ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

“หลักทรัพย์” หมายความว่า หุ้น หุ้นกู้ พันธบัตรหรือตราสารอื่นใดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

“หลักทรัพย์จดทะเบียน” หมายความว่า หลักทรัพย์ที่ได้จดทะเบียนไว้กับตลาดหลักทรัพย์

“หลักทรัพย์รับอนุญาต” หมายความว่า หลักทรัพย์ซึ่งมิใช่หลักทรัพย์จดทะเบียน แต่ตลาดหลักทรัพย์อนุญาตให้ซื้อหรือขายในตลาดหลักทรัพย์ได้

“บริษัทหลักทรัพย์” หมายความว่า บริษัทจำกัดซึ่งได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ตามประกาศของกระทรวงการคลัง และธุรกิจหลักทรัพย์ที่ประกอบนั้นต้องมีกิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ด้วย

“บริษัทจดทะเบียน” หมายความว่า บริษัทจำกัดซึ่งได้จดทะเบียนหลักทรัพย์ของตนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน

“บริษัทรับอนุญาต” หมายความว่า บริษัทจำกัดซึ่งหลักทรัพย์ของตนได้รับอนุญาตเป็นหลักทรัพย์รับอนุญาต

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และหมายความรวมถึงประธานกรรมการและรองประธานกรรมการด้วย

“คณะที่ปรึกษา” หมายความว่า คณะที่ปรึกษาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์

“ที่ปรึกษา” หมายความว่า ที่ปรึกษาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของตลาดหลักทรัพย์

“ผู้จัดการ” หมายความว่า ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของตลาดหลักทรัพย์รวมทั้งผู้จัดการ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง การคลัง รักษาการ ตาม พระราช บัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจั๖ต๖ต๖ง๖ตลาด๖หล๖ก๖ท๖ร๖พ๖ย๖

มาตรา ๕ ให้กระทรวงการคลังจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการตลาดหลักทรัพย์ โดยไม่นำผลกำไรมาแบ่งปันกัน

ตลาดหลักทรัพย์ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นบริษัทหลักทรัพย์

มาตรา ๖ ให้ตลาดหลักทรัพย์เป็นนิติบุคคล

มาตรา ๗ ให้ตลาดหลักทรัพย์มีสำนักงานแห่งใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานคร และจะตั้งสาขาขึ้น ณ ที่ใดในราชอาณาจักรก็ได้

ที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ การจัดตั้งสำนักงานสาขาและที่ตั้งสำนักงานสาขาต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

มาตรา ๘ ให้ตลาดหลักทรัพย์มีอำนาจกระทำการต่างๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) จัดให้ได้มาถือกรรมสิทธิ์มีทรัพย์สินต่าง ๆ ครอบครอง เช่าหรือให้เช่า เช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ จำนองหรือรับจำนอง ขายหรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใด ซึ่งสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์

(๒) กู้ยืมเงินหรือให้กู้ยืมเงินและลงทุนหาผลประโยชน์

มาตรา ๙ ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการตลาดหลักทรัพย์ หรือกิจการที่มี ลักษณะคล้ายคลึงกัน นอกจากตลาดหลักทรัพย์ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้บุคคลใดนอกจากตลาดหลักทรัพย์ ใช้ ชื่อหรือ คำแสดงชื่อใน ธุรกิจว่า “ตลาดหลักทรัพย์” หรือ “ตลาดหุ้น” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน

หมวด ๒

คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการ ตลาด หลัก ทรัพย์ แห่ง ประเทศไทย ขึ้น คณะ หนึ่ง ประกอบด้วยกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งสี่คน กรรมการซึ่งสมาชิกเลือกตั้งสี่คน และผู้ จัดการซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้ คณะกรรมการ เลือก กรรมการคน หนึ่งเป็น ประธาน กรรมการ และจะเลือก กรรมการอีกคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการด้วยก็ได้

มาตรา ๑๒ กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๓) ไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่เป็นโทษสำหรับ ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) ไม่เป็นข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง หรือดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สำหรับกรรมการซึ่ง คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ถ้ามีความจำเป็นจะต้อง แต่งตั้งจาก ข้าราชการประจำ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งได้เพียงหนึ่งคน

มาตรา ๑๓ ให้กรรมการนอกจากผู้จัดการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่ในวาระ เริ่มแรกเมื่อครบกำหนดหนึ่งปี ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งและกรรมการซึ่งสมาชิก เลือกตั้งออกจากตำแหน่งฝ่ายละกึ่งหนึ่งโดยวิธีจับสลาก

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งอีกได้ แต่ กรรมการซึ่งสมาชิกเลือกตั้งจะเป็นกรรมการติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๓ กรรมการย่อมพ้นจาก ตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรี ถอดถอน กรรมการ ซึ่ง คณะรัฐมนตรี แต่งตั้ง และแต่งตั้ง ผู้อื่น

แทน หรือ

(๔) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งหรือสมาชิกอาจ เลือกตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้แล้วแต่กรณี

กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือ เลือกตั้งตาม ววรรค สองอยู่ใน ตำแหน่งตาม วาระของ กรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการมี อำนาจหน้าที่ วาง นโยบาย และควบคุมการ ดำเนิน งานของตลาดหลักทรัพย์ อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึงการกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับใน เรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินกิจการตามมาตรา ๘

(๒) การประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการ

(๓) การกำหนดจำนวนสมาชิก การรับสมัครสมาชิก คุณสมบัติของสมาชิก สิทธิ และหน้าที่ของสมาชิก วินัยของสมาชิก การลงโทษสมาชิก การประชุมของสมาชิก และการพ้นจากสมาชิกภาพ

(๔) การกำหนดค่าเข้าเป็นสมาชิก ค่าบำรุง เงินประกัน และค่าบริการต่างๆ ที่สมาชิกจะพึงจ่ายให้แก่ตลาดหลักทรัพย์

(๕) การจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน การจ่ายเงินทดแทนความเสียหายจากกองทุน และการจัดการกองทุน

(๖) การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการที่สมาชิก จะพึงคิดใน การปฏิบัติหน้าที่เป็นนายหน้าหรือตัวแทนในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียน หรือหลักทรัพย์รับอนุญาต

(๗) การกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทรับอนุญาตปฏิบัติการใด ๆ เพื่อเปิดเผยฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของตน

(๘) การปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อ หรือขาย หลักทรัพย์จดทะเบียนหรือ หลักทรัพย์รับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์ การอนุญาตให้สมาชิกซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียนนอกตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนการชำระราคา และการส่งมอบ หลักทรัพย์ที่ได้มีการซื้อ หรือขายในตลาดหลักทรัพย์

(๙) การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ การห้ามซื้อหรือ ขายหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือ หลักทรัพย์รับอนุญาตรายใดรายหนึ่งในตลาดหลักทรัพย์เป็นการชั่วคราว และการปฏิบัติเมื่อมีการห้ามซื้อหรือขายหลักทรัพย์ดังกล่าว

(๑๐) การบัญชีและการเงินของตลาดหลักทรัพย์

(๑๑) การเข้าไปตรวจสอบเอกสารและสมุดบัญชีของสมาชิก

(๑๒) การบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอนพนักงานและลูกจ้าง ระเบียบวินัย การลงโทษ พนักงานและลูกจ้าง และการร้องทุกข์

(๑๓) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินบำเหน็จรางวัลพนักงานและลูกจ้าง

(๑๔) การสงเคราะห์พนักงานและลูกจ้าง หรือผู้พ้นจากการเป็นพนักงานและลูกจ้างตลอดจนครอบครัวของบุคคลเหล่านั้น

(๑๕) การอื่นใดที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์

การกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงระเบียบหรือข้อบังคับตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๙) (๑๐) และ (๑๑) ต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสมาชิกก่อน และการกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงระเบียบหรือข้อบังคับตาม (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีแล้วจึงให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อ ดำเนินกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งของตลาดหลักทรัพย์ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

มาตรา ๑๗ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการและกรรมการให้ได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่ที่ประชุมสมาชิกกำหนด

หมวด ๓

การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการสำหรับ คณะกรรมการพิจารณารับหลักทรัพย์เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาต และพิจารณาเพิกถอนการเป็นหลักทรัพย์ดังกล่าว

การกำหนดตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๙ เมื่อคณะกรรมการรายงาน ว่า หลักทรัพย์ใดมีลักษณะถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด และรัฐมนตรีสั่งให้รับหลักทรัพย์นั้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน

ทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาต ให้ถือว่าหลักทรัพย์ดังกล่าวเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาตนับแต่วันที่รัฐมนตรีสั่ง

การสั่งให้ รับเป็น หลักทรัพย์ จดทะเบียนหรือ หลักทรัพย์รับ อนุญาต ตาม ววรรค หนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๐ การซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในตลาด หลักทรัพย์ให้กระทำได้เฉพาะหลัก ทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาตและโดยสมาชิกเท่านั้น

ในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง สมาชิกจะทำการเป็นนายหน้าของ บุคคลใด ๆ หรือเป็นตัวแทนของบริษัทหลักทรัพย์ซึ่งมิได้เป็นสมาชิกก็ได้

ห้ามมิให้สมาชิกทำการซื้อหรือ ขายหลักทรัพย์ จดทะเบียนนอก ตลาดหลักทรัพย์ไม่ว่า จะเป็นการซื้อหรือขายในฐานะตัวแทนนายหน้า หรือในนามของสมาชิกเอง เว้นแต่จะได้รับ อนุญาตจากตลาดหลักทรัพย์

มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้สมาชิก

(๑) แจงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความอันควรต้องแจ้งเกี่ยวกับฐานะการ เงินและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทรับอนุญาต และราคาซื้อหรือขายของ หลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาต หรือ

(๒) กระทำการใด ๆ โดยมีเจตนาทุจริตในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียน หรือหลักทรัพย์รับอนุญาต

มาตรา ๒๒ ให้ตลาดหลัก ทรัพย์จัด ตั้งกอง ทุนทดแทน ความ เสียหายขึ้น เพื่อเป็น ประกันความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ หรือจากการกระ- ทำของสมาชิกในกิจการที่เกี่ยวกับการซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาต โดยให้สมาชิกร่วมกันจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน

การจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน การจ่ายเงินทดแทนความเสียหายจากกองทุนตลอด จนการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด ด้วยความ เห็นชอบของรัฐมนตรี

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการประกาศเวลาทำการประจำวันสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนและหลักทรัพย์รับอนุญาตและวันหยุดทำการในรอบปีไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของตลาดหลักทรัพย์

มาตรา ๒๔ ให้ผู้จัดการประกาศรายงานการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนและหลักทรัพย์รับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์ประจำวันทำการตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

ประกาศรายงานตามวรรคหนึ่งให้ ประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของตลาดหลักทรัพย์ อย่างช้าก่อนเปิดทำการในวันถัดไป

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๖ หนึ่งคน และให้คณะกรรมการกำหนดระยะเวลาดำรงตำแหน่งของผู้จัดการไว้ด้วย

ผู้จัดการซึ่ง ดำรง ตำแหน่งครบ ระยะเวลาที่ คณะกรรมการ กำหนด อาจได้รับ แต่งตั้ง
อีกได้

ให้ผู้จัดการ ได้รับเงิน เดือนและ ประโยชน์ตอบแทนอย่าง อื่นตามที่ คณะกรรมการ
กำหนด

มาตรา ๒๖ ผู้จัดการ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) เป็นผู้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มเวลาให้แก่ตลาดหลักทรัพย์

(๓) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) ไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ

สำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ไม่เป็นข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง หรือดำรงตำแหน่งในทาง

การเมือง

มาตรา ๒๓ ผู้จัดการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ไม่ได้รับ แต่งตั้งเมื่อ ได้ดำรง ตำแหน่งครบ ระยะเวลาที่ คณะกรรมการกำหนด

ตามมาตรา ๒๕

(๔) คณะกรรมการให้ออก หรือ

(๕) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๖

มติให้ผู้จัดการออกจากตำแหน่งตาม (๔) ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด นอกจากผู้จัดการ

มาตรา ๒๔ ผู้จัดการมีหน้าที่ บริหาร กิจการ ของตลาดหลักทรัพย์ ให้เป็นไป ตาม นโยบายและระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ และมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของตลาดหลักทรัพย์

ในการบริหารกิจการ ผู้จัดการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๕ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ผู้จัดการเป็นตัวแทนของตลาดหลักทรัพย์ และเพื่อการนี้ผู้จัดการจะมอบหมายให้บุคคลใดๆ ปฏิบัติกิจการบางอย่างแทนโดยไม่ขัดต่อระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดไว้ก็ได้

การมอบหมายตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือ

มาตรา ๓๐ เมื่อตำแหน่งผู้จัดการว่าง ลงหรือผู้ จัดการไม่ อาจปฏิบัติหน้าที่ ได้ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการหรือ พนักงานของตลาด หลักทรัพย์คนใดคนหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนเป็นการชั่วคราวได้ ในกรณีดังกล่าวนี้ ให้ผู้ทำการแทนมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้จัดการ

มาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการ เสนอบุคคล และบัญชี รายได้ รายจ่าย ประจำปี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีรับรองต่อที่ประชุมสมาชิกภายในเวลาสี่เดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

ผู้สอบบัญชีนั้นให้ที่ประชุมสมาชิกแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

ผู้สอบบัญชีต้องเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี และไม่
เป็นกรรมการ ผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของตลาดหลักทรัพย์

ผู้สอบบัญชี มีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชี และเอกสาร หลักฐาน ของตลาดหลัก
ทรัพย์ และขอคำชี้แจงจากกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของตลาดหลักทรัพย์ได้

ให้คณะกรรมการยื่นงบดุล และบัญชีรายได้ รายจ่ายประจำปี ตลอดจน ทำรายงานและ
จัดส่งเอกสารต่อรัฐมนตรีตามแบบและระยะเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๔

การกำกับตลาดหลักทรัพย์

มาตรา ๓๒ ให้รัฐมนตรีมี อำนาจ หน้าที่ กำกับ และดูแล โดยทั่วไปซึ่ง กิจการ ของ
ตลาดหลักทรัพย์ เพื่อประโยชน์ในการนี้จะสั่งให้ตลาดหลักทรัพย์ชี้แจงข้อเท็จจริง ทำรายงาน
หรือยับยั้งการกระทำใดๆ ซึ่งขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมี
อำนาจที่จะสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของตลาดหลักทรัพย์ได้

รัฐมนตรีอาจมอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงาน
งานของตลาดหลักทรัพย์เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้แทนก็ได้

ในกรณี ที่ ธนาคารแห่ง ประเทศไทย ได้รับ มอบหมายให้ ทำหน้าที่ ควบคุมดูแลการ
ดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ตามวรรคสอง ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้แต่งตั้งพนักงาน
เจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบกิจการของตลาดหลักทรัพย์ ให้พนักงาน
งานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสำนักงานของตลาดหลักทรัพย์ในระหว่างเวลาทำการ

(๒) เรียกเอกสารหรือหลักฐานอื่น ๆ ของตลาดหลักทรัพย์จากกรรมการ ผู้จัดการ ผู้สอบบัญชี พนักงานหรือลูกจ้างของตลาดหลักทรัพย์ และสอบถามบุคคลดังกล่าวนี้ได้

(๓) ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ จะยึดหรืออายัดเอกสารหรือสิ่ง ของที่เกี่ยวข้อง ช้องกับ ความผิด ดังกล่าวเพื่อ ประโยชน์ในการ ดำเนินคดี ก็ได้

(๔) สั่งให้บุคคลใด ๆ ที่ซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียน หรือหลักทรัพย์รับ อนุญาตกับสมาชิกรายใดรายหนึ่งหรือแสดงสมุดบัญชีหรือส่งเอกสารและหลักฐานอื่น ๆ

มาตรา ๓๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว เมื่อ บุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ เพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่เศรษฐกิจของประเทศ ให้ รัฐมนตรีมีอำนาจ

(๑) ห้ามการซื้อ หรือขาย หลักทรัพย์จดทะเบียนหรือ หลักทรัพย์ รับอนุญาต รายใด รายหนึ่ง หรือทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์เป็นการชั่วคราว โดยกำหนดระยะเวลาตามที่เห็น สมควร

(๒) ห้ามสมาชิกรายใดรายหนึ่งเข้าทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียน หรือ หลักทรัพย์รับอนุญาต ในตลาดหลัก ทรัพย์เป็นการชั่วคราว โดยกำหนดระยะเวลาตามที่เห็น สมควร

(๓) เพิกถอนการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาต

(๔) สั่งให้คณะกรรมการหรือผู้จัดการกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอื่นใด นอก จาก (๑) (๒) หรือ (๓) ตามที่เห็นสมควร

หลักทรัพย์ที่ถูกเพิกถอนตาม (๓) พ้นสภาพการจากเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน หรือหลักทรัพย์รับอนุญาตตั้งแต่วันที่รัฐมนตรีสั่ง

การสั่งห้ามตาม (๑) หรือ (๒) ให้ทำเป็นหนังสือ และให้ปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของตลาดหลักทรัพย์ และการเพิกถอนตาม (๓) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๖ ในกรณีดังต่อไปนี้ รัฐมนตรีต้องขอความเห็นจากคณะที่ปรึกษาก่อน

(๑) การปฏิบัติตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง

(๒) การใช้อำนาจตามมาตรา ๓๕

(๓) การให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง มาตรา ๒๒ วรรคสอง และ

มาตรา ๔๕ วรรคสอง

มาตรา ๓๗ ให้มีคณะที่ปรึกษาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินเจ็ดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง คณะที่ปรึกษามีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรี

ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานที่ปรึกษา

มาตรา ๓๘ ให้ที่ปรึกษาอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ที่ปรึกษาซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๓๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตาม มาตรา ๓๘ ที่ปรึกษาย่อมพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีถอดถอนและแต่งตั้งผู้อื่นแทน

เมื่อที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นแทน

ให้ที่ปรึกษาซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคสอง อยู่ในตำแหน่งตามวาระของที่ปรึกษาซึ่ง

พ้นแทน

มาตรา ๔๐ ประธานที่ปรึกษาและที่ปรึกษา ให้ได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ สมาชิกใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ในกรณีที่สมาชิกกระทำความผิดเพราะฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ กรรมการของสมาชิกหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของสมาชิก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้นด้วย

มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ชัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๔ ผู้ใดดำเนิน กิจการ ตลาด หลักทรัพย์ หรือกิจการ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๕ ในวาระเริ่มแรกให้มีคณะกรรมการชั่วคราวประกอบด้วยกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสี่คน โดยให้กรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ผู้จัดการชั่วคราว

ให้คณะกรรมการ ชั่วคราว มีหน้าที่ กำหนด จำนวน สมาชิก และคัดเลือก สมาชิก ด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี กับจัดให้มีการประชุมบรรดาสมาชิกเพื่อเลือกตั้งสมาชิกจำนวนสี่คน เป็นกรรมการตามมาตรา ๑๑ ทั้งนี้ ภายในเวลาหกเดือนนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง

เมื่อสมาชิกเลือกตั้งกรรมการตามวรรคสองแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๑ ประกอบกับกรรมการที่สมาชิกเลือกตั้งตามวรรคสองเป็นคณะกรรมการต่อไป

มาตรา ๔๖ บุคคลใดดำเนิน กิจการตลาด หลักทรัพย์ หรือ กิจการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บุคคลนั้นเลิกกิจการดังกล่าวภายในเวลาเก้าเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๗ บุคคลใดใช้ชื่อ หรือคำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “ตลาดหลักทรัพย์” หรือ “ตลาดหุ้น” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บุคคลนั้นเลิกใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่ดังกล่าว ภายในเวลาเก้าเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และภายในระยะเวลาดังกล่าวมิให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่บุคคลที่กล่าวนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มีความจำเป็นต้องจัดให้มีตลาดหรือสถานที่อันเป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีสภาพสมบูรณ์ภายใต้การควบคุมของทางการอย่างใกล้ชิด และมีมาตรการอันเหมาะสมเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม เพื่อเป็นการระดมเงินทุนในการพัฒนาประเทศและการพัฒนาตลาดทุน สมควรมีกฎหมายว่าด้วยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ

พันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรด

เกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืช

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“พันธุ์พืช” หมายความว่า พืชหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพืชที่ใช้เพาะปลูกหรือใช้
ทำพันธุ์ เช่น ต้น หน่อ เหง้า กิ่ง แขนง ตา ราก หัว ดอก ผลหรือเมล็ด

“พันธุ์พืชควบคุม” หมายความว่า พันธุ์พืชที่รัฐมนตรีประกาศให้เป็นพันธุ์พืช

ควบคุม

“พันธฺ์พืชรับรอง” หมายความว่า พันธฺ์พืชที่ได้ดำเนินการทดสอบ ตรวจหรือวิเคราะห์คุณภาพหรือคุณสมบัติและอธิบตีออกหนังสือรับรองให้

“ฉลาก” หมายความว่า รอยประตีสฐ์หรือข้อความใด ๆ อันแสดงไว้ที่ภาชนะบรรจุ

“ภาชนะบรรจุ” หมายความว่า วัตถุใด ๆ ที่ใช้บรรจุหรือหุ้มห่อพันธฺ์พืชโดยเฉพาะ

“รวบรวม” หมายความว่า รวบรวมพันธฺ์พืชเพื่อคัดเลือกหรือบรรจุในภาชนะบรรจุ

“ขาย” หมายความว่า จำหน่าย จ่าย แจกหรือแลกเปลี่ยน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการค้าและหมายความรวมถึงมิไว้เพื่อขาย

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือส่งเข้าในราชอาณาจักร

“ส่งออก” หมายความว่า นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร

“นำผ่าน” หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักรโดยมีการขนถ่ายหรือเปลี่ยนแปลงพาหนะ

“สถานที่” หมายความว่า ที่ อาคารหรือส่วนของอาคาร และหมายความรวมถึงบริเวณของสถานที่ด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพันธฺ์พืช

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบตี” หมายความว่า อธิบตีกรมวิชาการเกษตร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๒) ผู้ขายพันธฺ์พืชควบคุมที่บรรจุในภาชนะบรรจุซึ่งผู้รับใบอนุญาตรวบรวมพันธฺ์พืชควบคุมเพื่อการค้าเป็นผู้บรรจุ และเป็นการขายโดยมิได้เปิดภาชนะบรรจุ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น และออกประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการพันธุ์พืช

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพันธุ์พืช” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินเก้าคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และหัวหน้ากองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ยก

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความ

ผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๕ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาศึกษาวิจัย หรือปฏิบัติการเกี่ยวกับพันธุ์พืชตามที่คณะกรรมการมอบหมาย และให้นำความในมาตรา ๙ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการควบคุม การส่งเสริม และการออกประกาศเกี่ยวกับพันธุ์พืช

(๒) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในเรื่องเกี่ยวกับพันธุ์พืช

หมวด ๒

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต เกี่ยวกับพันธุ์พืชควบคุม

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดชนิดและชื่อพันธุ์ของพันธุ์พืชชนิดใดให้เป็นพันธุ์พืชควบคุม

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติเกี่ยวกับพันธุ์ พืชควบคุม ให้รัฐมนตรี
มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๑) กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗ (๑) (๒) หรือ (๓) แจ้งชนิด
ชื่อพันธุ์ และปริมาณของพันธุ์ พืชควบคุมที่รวบรวมและแหล่งรวบรวม

(๒) กำหนดมาตรฐาน คุณภาพ วิธีเก็บหรือวิธีรักษาพันธุ์ พืชควบคุมเพื่อให้ผู้
รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ปฏิบัติ

(๓) กำหนดชนิดและอัตราส่วนของวัตถุที่ใช้ หรือมี หรือผสม หรือเจือปนใน
พันธุ์ พืชควบคุม และกำหนดวัตถุหรือสิ่งที่เป็นศัตรูพืชซึ่งห้ามใช้ หรือมี หรือผสม หรือเจือ
ปนในพันธุ์ พืชควบคุม เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)
ปฏิบัติ

(๔) กำหนดสารเคมีอันตรายที่ใช้ผสมในพันธุ์ พืชควบคุม โดยระบุชื่อสามัญและ
ชื่อทางเคมีและอัตราส่วนของสารเคมีนั้นเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗ (๑) (๒) (๓)
หรือ (๔) ปฏิบัติ

(๕) กำหนดว่าพันธุ์ พืชควบคุมชนิดใดและชื่อพันธุ์ใดที่ต้องบรรจุในภาชนะบรรจุ
กำหนดวัตถุที่จะใช้สำหรับเป็นภาชนะบรรจุ และวิธีการบรรจุพันธุ์ พืชควบคุม เพื่อให้ผู้รับใบ
อนุญาตตามมาตรา ๑๗ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ปฏิบัติ

(๖) กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) รวบรวม ขาย
พันธุ์ พืชควบคุมเฉพาะที่เป็นพันธุ์ พืชรับรอง

(๗) กำหนดชนิดพันธุ์ และปริมาณของพันธุ์ พืชควบคุมที่อนุญาตให้นำเข้า
การออกประกาศตามมาตรานี้ ต้องระบุระยะเวลาใช้บังคับไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับ
แต่วันประกาศ

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้ผู้ใดรวบรวม ขาย นำเข้า ส่งออกหรือนำผ่านซึ่งพันธุ์ พืช
ควบคุมเพื่อการค้า เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องเก็บพันธุ์ พืชควบคุม
ไว้ในสถานที่เก็บพันธุ์ พืชควบคุมตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ปลูกพันธุ์ พืชควบคุม ซึ่งขายพันธุ์ พืชควบคุม ที่ตนเอง ให้แก่ผู้รับใบอนุญาตรวบรวมพันธุ์ พืชควบคุมเพื่อการค้า หรือผู้รับใบอนุญาตส่งออกซึ่งพันธุ์ พืชควบคุมเพื่อการค้า หรือผู้ปลูกพันธุ์ พืชรายอื่นเพื่อใช้เพาะปลูกเองโดยมิได้ทำการโฆษณา

มาตรา ๑๕ เมื่อรัฐมนตรีได้ประกาศกำหนดชนิดและชื่อพันธุ์ พืชชนิดใดให้เป็นพันธุ์ พืชควบคุมตามมาตรา ๑๒ แล้ว ให้ผู้รวบรวม ขาย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งพันธุ์ พืชควบคุมเพื่อการค้าอยู่ในวันประกาศ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๔ ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รัฐมนตรีประกาศ ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้นั้นประกอบกิจการไปพลางก่อนได้ และเมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้ผู้นั้นประกอบกิจการต่อไปจนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งไม่อนุญาตตามคำขอ และให้นำความในมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบอนุญาตให้รวบรวม ขาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งพันธุ์ พืชควบคุมเพื่อการค้าได้เมื่อปรากฏว่าผู้ขอใบอนุญาต

- (๑) เป็นผู้มิใช่ฐานะตีพอที่จะดำเนินกิจการได้
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๓) มีถิ่นที่อยู่หรือสำนักงานในประเทศไทย
- (๔) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) มีสถานที่ที่เหมาะสมในการรวบรวม ขาย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งพันธุ์ พืช

ควบคุมตามที่ขอรับใบอนุญาต

(๖) ใช้ชื่อในการประกอบพาณิชย์กิจไม่ซ้ำหรือคล้ายคลึงกับชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจของผู้รับใบอนุญาตอยู่แล้ว หรือผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตยังไม่ครบสองปี

ในกรณีที้นิติบุคคลเป็นผู้ขอใบอนุญาตต้องมีลักษณะตาม (๑) (๓) (๕) และ (๖) และต้องมีผู้ดำเนินกิจการซึ่งเข้าลักษณะตาม (๒) (๓) และ (๔) ด้วย

มาตรา ๑๗ ประเภทของใบอนุญาตสำหรับพันธุ์พืชควบคุมมีดังนี้

- (๑) ใบอนุญาตรวบรวมพันธุ์พืชควบคุมเพื่อการค้า
- (๒) ใบอนุญาตขายพันธุ์พืชควบคุม
- (๓) ใบอนุญาตนำเข้าซึ่งพันธุ์พืชควบคุมเพื่อการค้า
- (๔) ใบอนุญาตส่งออกซึ่งพันธุ์พืชควบคุมเพื่อการค้า
- (๕) ใบอนุญาตนำเข้าผ่านซึ่งพันธุ์พืชควบคุมเพื่อการค้า

ให้ถือว่าผู้ได้รับใบอนุญาตตาม (๑) (๓) หรือ (๔) เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตาม

(๒) สำหรับพันธุ์พืชควบคุมที่ตนรวบรวม นำเข้าหรือส่งออกด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๘ ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗ ให้คุ้มครองถึงลูกจ้าง หรือตัวแทนของผู้รับ

ใบอนุญาตด้วย

ให้ถือว่าการกระทำของลูกจ้าง หรือตัวแทนของผู้รับใบอนุญาตที่ได้รับการคุ้มครอง

ตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำของผู้รับใบอนุญาตด้วย เว้นแต่ผู้รับใบอนุญาตจะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการสุจริตที่ตนจะล่วงรู้หรือควบคุมได้

มาตรา ๑๙ ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗ ให้ใช้ได้จนถึงวันสิ้นปีปฏิทินแห่งปีที่ออก

ใบอนุญาต เว้นแต่ใบอนุญาตนำเข้าซึ่งพันธุ์พืชควบคุมเพื่อการค้า ใบอนุญาตส่งออกซึ่งพันธุ์พืชควบคุมเพื่อการค้า หรือใบอนุญาตนำเข้าผ่านซึ่งพันธุ์พืชควบคุมเพื่อการค้า ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตแต่มิให้กำหนดเกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต จะต้องยื่นคำขอเสียก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอตังกล่าวแล้วจะประกอบกิจการต่อไปก็ได้ จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ จะสั่งไม่อนุญาตให้ ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอใบอนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือของพนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตรวบรวมพันธุ์พืชควบคุมเพื่อการค้า หรือใบอนุญาตขายพันธุ์พืชควบคุม ก่อนที่รัฐมนตรีจะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ประกอบกิจการไปพลางก่อนได้เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์

หมวด ๓

หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับพันธุ์พืชควบคุม

มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตรวบรวมพันธุ์พืชควบคุมเพื่อการค้า

(๑) บรรจุพันธุ์พืชควบคุมในภาชนะบรรจุ นอกสถานที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต หรือ

(๒) ขายพันธุ์พืชควบคุมที่บรรจุในภาชนะบรรจุไม่ตรงตามฉลาก

มาตรา ๒๒ ให้ผู้รับใบอนุญาตรวบรวมพันธุ์พืชควบคุมเพื่อการค้าปฏิบัติดังนี้

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย จากภายนอกอาคารแสดงว่าเป็นสถานที่รวบรวมพันธุ์พืชควบคุม

ลักษณะ ขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้าย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) จัดให้มีฉลากภาษาไทยที่ภาษาบรรจพัพันธ์ พืชควบคุมที่รวบรวมขึ้น และใน

ฉลากต้องแสดง

- (ก) ชนิดและชื่อพันธ์ ของพันธ์ พืชควบคุม และมีคำว่า “พันธ์ พืชควบคุม”
- (ข) เครื่องหมายการค้าสำหรับพันธ์ พืชควบคุม
- (ค) ชื่อผู้รวบรวมและแหล่งรวบรวม
- (ง) นำหนักสุทธิของพันธ์ พืชควบคุมตามระบบเมตริก
- (จ) อัตราความงอกของพันธ์ พืชควบคุม และระบุวันเดือนปีที่ทดสอบ
- (ฉ) เดือนและปีที่รวบรวมหรือนำเข้า
- (ช) อายุความงอกของพันธ์ พืชควบคุม เดือนและปีที่สันอายุการใช้เพาะปลูกหรือ

ใช้ทำพันธ์

(ซ) ถ้าพันธ์ พืชควบคุมมีวัตถุอื่นผสมอยู่ด้วย ต้องแจ้งชื่อและอัตราส่วนของวัตถุ

นั้นที่ผสมอยู่ในพันธ์ พืชควบคุม

(ฅ) ถ้าพันธ์ พืชควบคุมมีสารเคมี อันตรายตามมาตรา ๑๓ ผสมอยู่ด้วย ต้องแจ้งชื่อ

และอัตราส่วนของสารเคมี อันตรายที่ผสมอยู่ในพันธ์ พืชควบคุม ทั้งต้องแสดง เครื่องหมาย หัวกระโหลกกับกระดูกไขว้ และมีคำว่า “อันตราย” ด้วยอักษรสีแดงไว้ด้วย

(ฉ) ข้อความอื่นที่รัฐมนตรี เห็นสมควร ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา ระบุเพิ่มเติม

ในฉลาก

มาตรา ๒๓ ให้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งพันธ์ พืชควบคุมเพื่อการค้าปฏิบัติดังนี้

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคารแสดงว่า เป็น

สถานที่นำเข้าซึ่งพันธ์ พืชควบคุม

ลักษณะ ขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้าย ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน

กฎกระทรวง

(๒) นำใบรับรองของผู้รวบรวมจากประเทศซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมพันธ์ พืชควบคุม

มาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามแบบและภายในระยะเวลาที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนดใน ราชกิจจานุเบกษา

(๓) นำตัวอย่างพันธุ์ พืชควบคุมที่ นำเข้าทุกคราว มามอบให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ ใน ปริมาณพอสมควร เพื่อทำการทดสอบภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด

(๔) จัดให้มีฉลากที่ภาษณะบรรจุพันธุ์ พืชควบคุมที่ นำเข้าตามมาตรา ๒๒ (๒) ใน กรณีที่ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งพันธุ์ พืชควบคุมเพื่อการค้า นำพันธุ์ พืชนี้เข้ามาแบ่งบรรจุใน ภาษณะบรรจุเองต้องจัดให้มีฉลากที่ภาษณะบรรจุตามมาตรา ๒๒ (๒) ด้วย

มาตรา ๒๔ ให้ผู้รับใบอนุญาตขายพันธุ์ พืชควบคุมปฏิบัติดังนี้

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย จากภายนอกอาคาร แสดงว่าเป็นสถาน ที่ขายพันธุ์ พืชควบคุม ลักษณะ ขนาดและป้ายและข้อความที่แสดงในป้าย ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง

(๒) ดูแลฉลากที่ภาษณะบรรจุพันธุ์ พืชควบคุมตามมาตรา ๒๒ (๒) ให้คงอยู่ครบ ถ้วนและชัดเจน

มาตรา ๒๕ ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดง ใบอนุญาตหรือ ใบแทน ใบอนุญาต ไว้ ในที่ เปิดเผยและเห็นได้ง่ายภายในอาคารที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบ อนุญาตแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาต ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลายดังกล่าว

การขอรับใบแทน ใบอนุญาต และ การออกใบแทน ใบอนุญาต ให้ เป็น ไป ตาม หลัก เกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ ผู้รับใบอนุญาตย้ายสถานที่รวบรวมพันธุ์ พืช ควบคุมเพื่อการ ค้า สถานที่ขายพันธุ์ พืชควบคุม สถานที่นำเข้าซึ่งพันธุ์ พืชควบคุมเพื่อการค้า สถานที่ส่งออก ซึ่งพันธุ์ พืชควบคุมเพื่อการค้า หรือสถานที่เก็บพันธุ์ พืชควบคุม ตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

การรับรองและการควบคุมพันธุ์ พืช

มาตรา ๒๘ ผู้ใดประสงค์จะได้ หนังสือ รับรองพันธุ์ พืช ชนิดใดให้เป็น พันธุ์ พืช รับรองตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขอโดยระบุชื่อของพันธุ์ พืชนั้นพร้อมทั้งส่งตัวอย่างและแจ้งรายละเอียดของพันธุ์ พืชนั้น ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการทดสอบ ตรวจสอบ หรือวิเคราะห์คุณภาพหรือคุณสมบัติ

การขอให้ออกหนังสือรับรอง และการออกหนังสือรับรองพันธุ์ พืชรับรอง ตลอดจนการระบุชื่อของพันธุ์ พืช พร้อมทั้งการส่งตัวอย่างและการแจ้งรายละเอียดของพันธุ์ พืช ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๙ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดชนิดและชื่อพันธุ์ ของพันธุ์ พืชชนิดใดให้เป็นพันธุ์ พืชสงวน

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดส่งออกซึ่ง พันธุ์ พืชสงวน เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรี และเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการทดลองหรือวิจัยในทางวิชาการเท่านั้น

มาตรา ๓๑ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดห้ามมิให้ผู้ใด นำหรือส่งพันธุ์ พืชสงวนชนิดใดและในปริมาณเท่าใดออกนอกเขตท้องที่ใด หรือนำหรือส่งพันธุ์ พืชดังกล่าวไปยังท้องที่ใดในราชอาณาจักร เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๒ ให้รัฐมนตรี มีอำนาจ ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา กำหนดชนิด และชื่อพันธุ์ ของพันธุ์ พืชชนิดใดให้เป็นพันธุ์ พืชต้องห้าม

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าซึ่งพันธุ์ พืชต้องห้าม

มาตรา ๓๔ พันธุ์ พืชที่มีลักษณะต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นพันธุ์ พืชเสื่อมคุณภาพ

- (๑) พันธุ์พืชที่สนอายุการใช้เพาะปลูกหรือใช้ทำพันธุ์ตามที่แสดงไว้ในฉลาก
 (๒) พันธุ์พืชที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๓
 มาตรา ๓๕ พันธุ์พืชหรือวัตถุที่ทำเทียมพันธุ์พืชที่มีลักษณะต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็น

เป็นพันธุ์พืชปลอมปน

(๑) พันธุ์พืชหรือวัตถุที่ทำเทียมพันธุ์พืชทั้งหมดหรือแต่บางส่วนเพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อหรือสำคัญผิดว่าเป็นพันธุ์พืชแท้

(๒) พันธุ์พืชที่แสดงชนิด ชื่อพันธุ์ เครื่องหมายการค้า แหล่งรวบรวม หรือ ระบุเดือนปีที่รวบรวมหรือนำเข้าซึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง

(๓) พันธุ์พืชที่มีพันธุ์พืชอื่นหรือวัตถุอื่นผสมหรือเจือปนอยู่เกินปริมาณที่แจ้งไว้ในฉลาก หรือเกินอัตราส่วนที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๓

มาตรา ๓๖ ห้ามมิให้ผู้ใดรวบรวม ขาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งพันธุ์พืชเสื่อมคุณภาพ

มาตรา ๓๗ ห้ามมิให้ผู้ใดรวบรวม ขาย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งพันธุ์พืชปลอมปน

มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาคุณภาพ ของ พันธุ์พืช ควบคุม อันเป็นเท็จหรือเกินความจริงซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหลงเชื่อหรือสำคัญผิดในคุณภาพของพันธุ์พืชนั้น

หมวด ๕

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาได้ และมีอำนาจเข้าไปในสถานที่รวบรวมพันธุ์พืชควบคุมเพื่อการค้า สถานที่ขายพันธุ์พืชควบคุม หรือสถานที่เก็บพันธุ์พืชควบคุมเพื่อการค้าในระหว่างเวลาทำการ หรือเข้าไปในยานพาหนะที่บรรทุกพันธุ์พืชในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ
 ๕ ๕ ๕ ๕
 น ทงน เพื่อ

(๑) ตรวจสอบพันธุ์พืช ภาชนะบรรจุ ฉลาก สมุดบัญชี หรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวกับพันธุ์พืช

(๒) นำพันธุ์พืช หรือวัตถุที่สงสัยว่าเป็นพันธุ์พืช เสื่อมคุณภาพ หรือพันธุ์พืชปลอมปนในปริมาณพอสมควร ไปเป็นตัวอย่างเพื่อทดสอบ ตรวจหรือวิเคราะห์

(๓) ค้น ยึด หรืออายัดพันธุ์พืช ภาชนะบรรจุ ฉลาก สมุดบัญชี หรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวกับพันธุ์พืช

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับใบอนุญาตและผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๐ ในการค้น พนักงานเจ้าหน้าที่ ต้อง พยายามมิ ให้ มีการ เสีย หาย และ กระจุกกระจายเท่าที่จะทำได้

มาตรา ๔๑ สิ่งของที่ยึดได้ในการค้น ให้ห่อหรือบรรจุหีบห่อและประทับตรา หรือทำเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญ

มาตรา ๔๒ การค้นในสถานที่หรือในยานพาหนะตามมาตรา ๓๙ ก่อนลงมือค้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นแสดงความบริสุทธิ์เสียก่อน และให้ค้นต่อหน้าผู้รับใบอนุญาต ผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลที่ทำงานในสถานที่นั้น หรือผู้ครอบครองยานพาหนะ หรือถ้าหากบุคคลดังกล่าวนั้นไม่ได้ให้ค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ขอร้องมาเป็นพยาน

สิ่งของใดที่ได้ยึดหรืออายัดต้องให้ผู้รับใบอนุญาตผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลที่ทำงานในสถานที่นั้น ผู้ครอบครองยานพาหนะ หรือพยาน แล้วแต่กรณี ดู เพื่อให้รับรองว่าสิ่งของนั้นได้ค้นได้ในสถานที่หรือในยานพาหนะนั้น ถ้าบุคคลดังกล่าวนั้นไม่ยอมรับรอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นบันทึกไว้

มาตรา ๔๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นบันทึกรายละเอียดแห่งการค้น และทำบัญชีรายละเอียดสิ่งของที่ค้น ยึดหรืออายัดไว้

บันทึกการค้นและบัญชีดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้อ่าน ให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลที่ทำงานในสถานที่นั้น ผู้ครอบครองยานพาหนะ หรือพยาน แล้วแต่

กรณีพึง และให้บุคคลดังกล่าวนั้นลงลายมือชื่อรับรองไว้ ถ้าไม่ยอมลงลายมือชื่อรับรอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นเบ้นท์กไว้

มาตรา ๔๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลดังกล่าวในมาตรา ๔๒

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๕ พันธุ์พืช ภาชนะบรรจุ ฉลาก สมุดบัญชี หรือเอกสารใด ๆ ที่ไต่หยัหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๓๙ (๓) ถ้าไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลโดยคำพิพากษาถึงที่สุดไม่พิพากษาให้ริบ และผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ยึดหรืออายัด หรือวันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือวันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุดไม่พิพากษาให้ริบแล้วแต่กรณี ให้ตกเป็นของกรมวิชาการเกษตรเพื่อจัดการตามที่เห็นสมควร

หมวด ๖

การหักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๔๖ เมื่อปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตที่มีกำหนดครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ ใบอนุญาตต้องหยุดประกอบกิจการตาม ใบอนุญาตนั้น และระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต จะขอรับใบอนุญาตใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้อีกไม่ได้

มาตรา ๔๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ โดยอนุเมติ อธิบดี มีอำนาจ สั่งถอน คำสั่ง พักใช้ ใบอนุญาตก่อนกำหนดเวลาได้ เมื่อเป็นที่พอใจว่าผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ ใบอนุญาตได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

มาตรา ๔๘ เมื่อปรากฏต่ออธิบดีว่า ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือเข้าลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ หรือใดกรณีปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตผู้ใดกระทำความผิดพระราช-

บัญญัติขึ้น หลายครั้งหรือครั้งเดียว แต่เป็นแการกระทำผิดร้ายแรง อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ต้องหยุดประกอบกิจการตามใบอนุญาตนั้น และจะขอรับใบอนุญาตใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้อีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดสองปี นับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตและพนักงานเจ้าหน้าที่จะออกใบอนุญาตให้หรือไม่ก็ได้สุดแต่จะพิจารณาเห็นสมควร

มาตรา ๔๘ คำสั่งพักใช้ ใบอนุญาต และคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบในกรณีที่ไม่พบตัวผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้มีที่คำสั่งไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตทราบคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันที่รับคำสั่ง

มาตรา ๔๙ ผู้รับใบอนุญาตซึ่ง ถูกสั่งพักใช้ ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ทราบคำสั่ง รัฐมนตรี มีอำนาจสั่งให้ยกอุทธรณ์หรือแก้ไขคำสั่งอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณี ในทางเป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ได้ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามกฎหมายวรรคหนึ่ง ย่อมไม่เป็นเหตุระงับการบังคับ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๕๐ ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขายพันธู์ พืชควบคุมของตนที่เหลืออยู่แก่ผู้รับใบอนุญาตอื่นหรือแก่ ผู้ ซึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ เห็นสมควรก็ได้ ภายใน หกสิบวันนับแต่ วันที่ทราบคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต หรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์ ให้นับตั้งแต่วันที่ทราบคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี เว้นแต่พนักงานเจ้าหน้าที่จะผ่อนผันขยายเวลาให้อีก แต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน

หมวด ๗

สิทธิพันธู์ พืช

มาตรา ๕๑ ให้รัฐมนตรี มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้มีการเก็บสถิติเกี่ยวกับพันธู์ พืชชนิดใดชนิดหนึ่งในท้องที่ใดได้ตามที่เห็นสมควร

เมื่อได้ประกาศตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ซึ่งมีอาชีพเกี่ยวกับพันธุ์พืชดังกล่าวกรอกรายการข้อความ และจำนวนเกี่ยวกับสถิติตามแบบพิมพ์ที่อธิบดีกำหนด และให้อธิบดีกำหนดเวลา สถานที่และวิธีการยื่นไว้ในแบบพิมพ์ด้วย

มาตรา ๕๓ บุคคลซึ่งได้รับคำสั่งตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง ต้องกรอกคำตอบลงในแบบพิมพ์แสดงรายการ ข้อความและจำนวนตามความเป็นจริง พร้อมทั้งลงลายมือชื่อกำกับ และจัดการยื่นตามกำหนดเวลา ณ สถานที่และตามวิธีการที่กำหนดในแบบพิมพ์

มาตรา ๕๔ ถ้ามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การเก็บสถิติพันธุ์พืช ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ทำการของผู้รับคำสั่งในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบรายการข้อความและจำนวนเกี่ยวกับสถิติพันธุ์พืช และให้เป็นหน้าที่ของผู้รับคำสั่งหรือผู้แทนตอบคำถามอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการนี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้นำความในมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๕ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศซึ่งออกตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดรวบรวม ขาย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งพันธุ์พืช ควบคุมภายหลังที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว โดยมีได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ต้องระวางโทษปรับวันละไม่เกินหนึ่งร้อยบาท ตลอดเวลาที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ

มาตรา ๕๘ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดยังขึ้นประกอบกิจการตามใบอนุญาตที่สิ้นอายุแล้ว ภายหลังที่พนักงานเจ้าหน้าที่ ได้สั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุ ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๔ แล้ว ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

มาตรา ๖๐ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๑ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใด ไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๓ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศที่ออกตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ ผู้ใด โฆษณาคุณภาพ พันธุ์ พืช ควบคุม อันเป็นการ ฝ่าฝืน มาตรา ๓๘ หรือขัดขวาง หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือเรียกตามมาตรา ๓๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๗ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดถูกสั่งพักใช้ ใบอนุญาตตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง แล้ว ยังขึ้นประกอบกิจการตามใบอนุญาตนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๘ ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตผู้ ไทชายพันธุ์ พืชควบคุมของตนที่เหลืออยู่ ให้แก่บุคคลอื่นซึ่งมิได้กำหนดไว้ในมาตรา ๕๑ หรือขายภายหลังระยะเวลาที่กำหนดไว้ ในมาตรา ๕๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๙ ผู้ใดมีหน้าที่ต้อง ปฏิบัติการตามมาตรา ๕๓ ไม่ปฏิบัติการ เช่นว่านั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๗๐ ผู้ใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติการตามมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง ไม่ปฏิบัติการ เช่นว่านั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๗๑ เมื่อศาลเห็นว่า มีการกระทำความผิด เพราะฝ่าฝืนประกาศ ที่ออกตาม มาตรา ๑๓ (๓) หรือ (๔) หรือฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๓๗ แม้ ศาลจะเห็นว่าจำเลยไม่มีความผิด ก็ให้ศาลสั่งริบพันธุ์ พืช เครื่องมืออุปกรณ์และภาชนะที่ใช้ เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นเสียทั้งสิ้น บรรดาสิ่งที่ศาลสั่งริบให้ตกเป็นของกรมวิชาการเกษตร เพื่อจัดการตามที่เห็นสมควร

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมนิยม

(๑) ใบอนุญาตรวบรวมพันธุ์ พืชควบคุมเพื่อการค้า	ฉบับละ ๒๐๐ บาท
(๒) ใบอนุญาตขายพันธุ์ พืชควบคุม	ฉบับละ ๑๐๐ บาท
(๓) ใบอนุญาตนำเข้าซึ่งพันธุ์ พืชควบคุมเพื่อการค้า	ฉบับละ ๒๐๐ บาท
(๔) ใบอนุญาตส่งออกซึ่งพันธุ์ พืชควบคุมเพื่อการค้า	ฉบับละ ๒๐๐ บาท
(๕) ใบอนุญาตนำผ่านซึ่งพันธุ์ พืชควบคุมเพื่อการค้า	ฉบับละ ๑๐๐ บาท

- (๖) กำหนดสอบ ตรวจ หรือวิเคราะห์คุณภาพหรือคุณสมบัติ
ของพันธุ์พืช เพื่อออกหนังสือรับรอง ตัวอย่างละ ๒๐๐ บาท
- (๗) หนังสือรับรองพันธุ์พืชให้เป็นพันธุ์พืชรับรอง ฉบับละ ๕๐ บาท
- (๘) ใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ ๑๐ บาท
- (๙) การต่ออายุใบอนุญาต ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียม
สำหรับใบอนุญาตแต่ละฉบับ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ฐานะในทางเศรษฐกิจของประเทศและของประชาชนจึงขึ้นอยู่กับการเกษตรเป็นสำคัญ แต่ปรากฏว่าการเพาะปลูกของเกษตรกรให้ผลต่อไร่น้อยกว่าที่ควรจะได้รับมากและผลิตผลยังมีคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน เมื่อมีการแข่งขันในตลาดต่างประเทศ สินค้าเกษตรของประเทศไทยจึงตกอยู่ในฐานะเสียเปรียบทั้งในด้านคุณภาพและราคา อันเป็นผลเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศโดยตรง ทั้งนี้ ก็เพราะประเทศไทยยังขาดการส่งเสริมและการควบคุมการใช้พันธุ์พืชที่ดี ทั้งยังปล่อยให้มีการประกอบการค้าพันธุ์พืชโดยเสรีไม่มีการควบคุมแต่ประการใด ทั้ง ๆ ที่ขณะนี้มีผู้ส่งพันธุ์พืชจากต่างประเทศเข้ามาจำหน่ายภายในประเทศและมีการผลิตพันธุ์พืชจำหน่ายแก่เกษตรกรเพิ่มขึ้นทุกปี และปรากฏว่ามีการจำหน่ายพันธุ์พืชเสื่อมคุณภาพและพันธุ์พืชปลอมปนอยู่เสมอ นอกจากนี้ก็ยังมีการโฆษณาเท็จหรือเกินความเป็นจริงเกี่ยวกับคุณภาพของพันธุ์พืชเป็นการหลอกลวงให้เกษตรกรได้รับความเสียหาย ฉะนั้นเพื่อให้เกษตรกรได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอ และผู้ประกอบการค้าพันธุ์พืชสามารถดำเนินกิจการไปด้วยดี สมควรมีกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืชเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมเกษตรกรรมของประเทศให้เจริญรุ่งเรือง และมีผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ
นี้ขึ้น

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ

ปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยปุ๋ย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ปุ๋ย” หมายความว่า สารอินทรีย์หรืออนินทรีย์ไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือทำขึ้นก็ตาม สำหรับใช้เป็นธาตุอาหารแก่พืชได้ไม่ว่าโดยวิธีใด หรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเคมีในดินเพื่อบำรุงความเติบโตแก่พืช

“ปุ๋ยเคมี” หมายความว่า ปุ๋ยที่ได้จากสารอนินทรีย์หรืออินทรีย์สังเคราะห์รวมถึงปุ๋ยเชิงเดี่ยว ปุ๋ยเชิงผสมและปุ๋ยเชิงประกอบ และหมายความตลอดถึงปุ๋ยอินทรีย์ที่มีปุ๋ยเคมีผสมอยู่ด้วย แต่ไม่รวมถึงปุ๋ยขาว ดินมาร์ล ปุ๋ยพลาสติกหรืออิปซัม

“ปุ๋ยอินทรีย์” หมายความว่า ปุ๋ยที่ได้จากอินทรีย์วัตถุซึ่งผลิตด้วยกรรมวิธีทำให้
ชื้น สับ บด หมัก ร่อน หรือวิธีการอื่นแต่ไม่ใช่ปุ๋ยเคมี

“ปุ๋ยเชิงเดี่ยว” หมายความว่า ปุ๋ยเคมีที่มีธาตุอาหารหลักธาตุเดียว ได้แก่ปุ๋ย
ในโตรเจน ปุ๋ยฟอสเฟต หรือปุ๋ยโปแตช

“ปุ๋ยเชิงผสม” หมายความว่า ปุ๋ยเคมีที่ได้จากการผสมปุ๋ยเคมีชนิดหรือประเภท
ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้ธาตุอาหารตามต้องการ

“ปุ๋ยเชิงประกอบ” หมายความว่า ปุ๋ยเคมีที่ทำขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมีและมีธาตุ
อาหารหลักอย่างน้อยสองธาตุขึ้นไป

“ธาตุอาหาร” หมายความว่า ธาตุที่มีอยู่ในปุ๋ยและสามารถเป็นอาหารแก่พืชได้

“ธาตุอาหารหลัก” หมายความว่า ธาตุอาหารในโตรเจน ฟอสฟอรัส และโปตัส-
เซียม

“ธาตุอาหารรอง” หมายความว่า ธาตุอาหารมักเนเซียม กัลเซียม และกำมะถัน

“ธาตุอาหารเสริม” หมายความว่า ธาตุอาหารเหล็ก มังกานีส ทองแดง สังกะสี
โบรอน โมลิบดีนัม คลอรีน หรือธาตุอาหารอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจ-
จานุเบกษา

“ปริมาณธาตุอาหารรับรอง” หมายความว่า ปริมาณขั้นต่ำของธาตุอาหารหลักที่ผู้
ผลิตหรือผู้นำ หรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งปุ๋ยเคมีรับรองใน ฉลากว่ามีอยู่ในปุ๋ยเคมี ที่ตนผลิต
นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี โดยคิดเป็นจำนวนร้อยละของน้ำหนักสุทธิของ
ปุ๋ยเคมี

“สารเป็นพิษ” หมายความว่า สารเคมีหรือสิ่งอื่นที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่คน
สัตว์ พืช หรือทรัพย์สินได้

“ปุ๋ยเคมีมาตรฐาน” หมายความว่า ปุ๋ยเคมีที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดสูตรและ
ปริมาณขั้นต่ำหรือขั้นสูงของธาตุอาหารหรือสารเป็นพิษ และลักษณะจำเป็นอย่างอื่นของปุ๋ยเคมี
ดังกล่าวแต่ละชนิด

“ปุ๋ยเคมีเสื่อมคุณภาพ” หมายความว่า ปุ๋ยเคมีที่ล่วงอายุหรือถูกกระทบกระเทือนด้วยปัจจัยใด ๆ อันทำให้เสื่อมคุณภาพโดยธาตุอาหารลดน้อยลง หรือเปลี่ยนแปลงไป

“ฉลาก” หมายความว่า รวบรวมถึงรูป รอยประดิษฐ์ หรือข้อความใด ๆ ซึ่งแสดงไว้ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุปุ๋ยเคมี

“นำผ่าน” หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักรซึ่งปุ๋ยเคมีโดยมีการขนถ่ายหรือเปลี่ยนยานพาหนะ

“ผลิต” หมายความว่า ทำ รวบรวม ผสม แปรสภาพ ประดิษฐ์ เปลี่ยนภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุ หรือแบ่งบรรจุซึ่งปุ๋ยเคมี

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และยกเว้นค่าธรรมเนียมเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการปุ๋ย

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการปุ๋ย” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมายเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกรมวิชาการเกษตรสองคน ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตรหนึ่ง

คน ผู้แทนกรมวิทยาศาสตร์หนึ่งคน ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดินหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์
 หนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และให้ผู้
 แทนกรมวิชาการเกษตรคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

ให้กรมวิชาการเกษตรทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการปุ๋ย

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี แต่อาจได้
 รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๖ กรรมการผู้ทรง
 คุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ
 ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจาก ตำแหน่งก่อน วาระหรือ ในกรณีที่ คณะรัฐ-
 มนตรีแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่ กรรมการซึ่ง แต่งตั้ง ไว้แล้ว ยังมี วาระ อยู่ ใน
 ตำแหน่ง ให้ ผู้ได้รับ แต่งตั้ง ให้ ดำรง ตำแหน่ง แทน หรือ ให้ เป็น กรรมการ เพิ่มขึ้น อยู่ใน ตำแหน่ง
 เท่ากับ วาระ ที่ เหลือ อยู่ ของ กรรมการ ผู้ทรง คุณวุฒิ ซึ่ง ได้ แต่งตั้ง ไว้ แล้ว

มาตรา ๘ การประชุมของคณะ กรรมการปุ๋ย ต้องมี กรรมการ มา ประชุม ไม่น้อยกว่า
 กึ่งจำนวนของ กรรมการ ทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธาน กรรมการ และ ผู้ซึ่ง ประธาน
 กรรมการ มอบหมาย ไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ กรรมการ ที่ มา ประชุม เลือก กรรมการ คนหนึ่ง เป็น
 ประธาน ในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง
 ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง
 เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการปุ๋ยมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการคณะหนึ่ง หรือหลาย คณะเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการปุ๋ยมอบหมาย และให้นำความในมาตรา ๘ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการปุ๋ยมีอำนาจหน้าที่ให้คำแนะนำ หรือความเห็น แก่ อธิบดีหรือรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ในเรื่อง

(๑) การอนุญาตการผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า การขายปุ๋ยเคมี การนำหรือส่งปุ๋ยเคมี เข้ามาในราชอาณาจักร และการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมี ตลอดจนการพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาตหรือการเพิกถอนทะเบียน ดังกล่าว

(๒) การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า การขายปุ๋ยเคมี การนำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักร การนำปุ๋ยเคมีมาเป็นตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบ และการตรวจสอบสถานที่ผลิต สถานที่ขาย สถานที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรและสถานที่เก็บซึ่งปุ๋ยเคมี

(๓) การออกประกาศตามมาตรา ๓๔ และการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๒

(๔) เรื่องอื่น ๆ ตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการปุ๋ยมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องหรือสิ่งใด มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

หมวด ๒

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตเกี่ยวกับปุ๋ยเคมี

มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิตเพื่อการค้า ขาย มีไว้เพื่อขาย นำหรือส่งเข้ามา ในราชอาณาจักร หรือนำผ่าน ซึ่งปุ๋ยเคมี เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และสำหรับกรณี ผู้ผลิตและ ผู้นำหรือส่ง เข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งปุ๋ยเคมีที่ ได้ขึ้น ทะเบียนปุ๋ยเคมี ตามมาตรา ๓๕ แล้วด้วย

การขออนุญาต การอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการปู้ย มีอำนาจยกเว้นการ
ขอรับใบอนุญาตผลิตปู้ยเคมีเพื่อการค้าตามมาตรา ๑๒ ให้แก่ผู้ทำเหมืองตามกฎหมายว่าด้วยแร่
เพื่อผลิตแร่ซึ่งเป็นปู้ยเคมี ตามที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ได้รับยกเว้นตามวรรคหนึ่งผู้ใดประสงค์จะผลิตปู้ยเคมีดังกล่าว ให้ยื่นคำขอรับ
หนังสืออนุญาตจากอธิบดี และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด
โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการปู้ย

ในกรณีที่ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตตามวรรคสองไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขดังกล่าว ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนหนังสืออนุญาตเสียได้

มาตรา ๑๔ บทบัญญัติมาตรา ๑๒ ไม่ใช้บังคับแก่การนำหรือส่งเข้ามาในราช-
อาณาจัก หรือการนำผ่านซึ่งปู้ยเคมีครั้งหนึ่งในปริมาณไม่เกินชนิดละห้าสิบกิโลกรัม

มาตรา ๑๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบอนุญาตให้ผลิตปู้ยเคมีเพื่อการค้าขายหรือ
มีไว้เพื่อขายปู้ยเคมี หรือนำหรือส่งปู้ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ขอรับ
ใบอนุญาต

- (๑) เป็นเจ้าของกิจการ
- (๒) มีถิ่นที่อยู่หรือสำนักงานในประเทศไทย
- (๓) มีสถานที่ผลิตปู้ยเคมีเพื่อการค้า สถานที่ขายปู้ยเคมี สถานที่นำหรือส่งปู้ยเคมี
เข้ามาในราชอาณาจักร หรือสถานที่เก็บปู้ยเคมี
- (๔) ใช้ชื่อในการประกอบ พาณิชยกิจไม่ซ้ำหรือ คล้ายคลึง กับชื่อที่ใช้ในการประ-
กอบพาณิชยกิจของผู้รับใบอนุญาตอยู่แล้ว หรือผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือ
ถูกเพิกถอนใบอนุญาตยังไม่ครบหนึ่งปี

ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาต ต้องมีลักษณะตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) และต้องมีผู้ดำเนินกิจการซึ่งมีคุณสมบัติตาม (๒)

มาตรา ๑๖ ประเภทของใบอนุญาต มีดังนี้

- (๑) ใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า
- (๒) ใบอนุญาตขายหรือมีไว้เพื่อขายปุ๋ยเคมี
- (๓) ใบอนุญาตนำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักร
- (๔) ใบอนุญาตนำผ่านซึ่งปุ๋ยเคมี

ให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตตาม (๑) เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตาม (๒) สำหรับปุ๋ยเคมีที่ตนผลิต และผู้รับใบอนุญาตตาม (๓) เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตาม (๒) สำหรับปุ๋ยเคมีที่ตนนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๗ ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ให้คุ้มกันถึงลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับใบอนุญาตด้วย

ให้ถือว่า การกระทำของลูกจ้าง หรือตัวแทนของผู้รับใบอนุญาต ที่ได้รับ คุ้มกันตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำของผู้รับใบอนุญาตด้วย เว้นแต่ผู้รับใบอนุญาตจะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการสุจริตที่ตนจะล่วงรู้หรือควบคุมได้

มาตรา ๑๘ ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ให้ใช้ได้ในระยะเวลาดังนี้

- (๑) ใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า ให้ใช้ได้สามปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต
- (๒) ใบอนุญาตขายหรือมีไว้เพื่อขายปุ๋ยเคมี ให้ใช้ได้หนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบ

อนุญาต

(๓) ใบอนุญาตนำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักร ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต แต่มิให้เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

(๔) ใบอนุญาตนำผ่านซึ่งปุ๋ยเคมี ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต แต่มิให้เกินหกเดือนนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต จะต้องยื่นคำขอเสียก่อน ใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อไต่ยื่นคำขอตกลงแล้ว จะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๕ ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายใน สามสิบวัน นับแต่วัน ที่ได้ รับหนังสือ ของ พนักงาน เจ้าหน้าที่ แจ้งการไม่ ออกใบ อนุญาต หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณี พนักงานเจ้าหน้าที่ ไม่ อนุญาตให้ ต่ออายุใบ อนุญาตก่อนที่ รัฐมนตรี จะมีคำ วินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคสอง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ประกอบกิจการไปพลางก่อนได้ เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์

หมวด ๓

หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับปุ๋ยเคมี

มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาต

(๑) ผลิต หรือขายปุ๋ยเคมีนอกสถานที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่เป็นการขายส่งตรงต่อผู้รับใบอนุญาตขาย หรือมิไว้เพื่อขายปุ๋ยเคมี

(๒) ผลิตปุ๋ยเคมีไม่ตรงตามใบสำคัญการขึ้นทะเบียน

มาตรา ๒๑ ให้ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้าปฏิบัติดังนี้

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็น ได้ง่ายจากภายนอกอาคาร แสดงว่าเป็นสถานที่ผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า

ลักษณะ ขนาดของป้าย และข้อความที่แสดงในป้าย ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด

(๒) แสดงใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย ณ ที่ทำการ ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

(๓) จัดให้มีการวิเคราะห์ปุ๋ยเคมีทุกครั้ง ที่ผลิตขึ้นก่อนนำออกจากสถานที่ผลิต โดยมีหลักฐานแสดงรายละเอียดของการวิเคราะห์ทุกครั้ง ซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่าสิบปี

(๔) จัดให้มีฉลากภาษาไทย ที่ภาษาหรือหีบห่อบรรจุปุ๋ยเคมีที่ผลิตขึ้นโดยผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการคุ้มครอง ความถูกต้อง ของข้อความ ในฉลาก และในฉลากต้องแสดง

(ก) ชื่อปุ๋ยทางการค้า และมีคำว่าปุ๋ยเคมี

(ข) เครื่องหมายการค้า หรือเครื่องหมายอื่นใดซึ่งแสดงที่ภาษาหรือหีบ

ห่อบรรจุปุ๋ยเคมี

(ค) ปริมาณธาตุอาหารรับรอง

(ง) ชนิดและปริมาณของธาตุอาหารรองและธาตุอาหารเสริม ถ้ามี

(จ) น้ำหนักสุทธิของปุ๋ยเคมีตามระบบเมตริก

(ฉ) ถ้าปุ๋ยเคมีมีวัตถุ หรือสิ่งอื่นผสมอยู่ด้วยต้องแจ้งชื่อและปริมาณของวัตถุหรือสิ่งอื่นผสมอยู่เป็นร้อยละของน้ำหนักสุทธิของปุ๋ยเคมี

(ช) ชื่อผู้ผลิตและที่ตั้งสถานที่ผลิต ปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า

(ซ) ชื่อทางเคมีและปริมาณของสารเป็นพิษที่ผสมอยู่ในปุ๋ยเคมี ถ้ามี

(ฅ) ข้อความอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดให้มีในฉลาก

(๕) จัดให้มีเอกสารกำกับปุ๋ยเคมีตามที่ขึ้นทะเบียนไว้ เอกสารกำกับปุ๋ยเคมี ถ้าเป็นภาษาต่างประเทศต้องมีภาษาไทยด้วย

(๖) จัดให้มีคำชี้แจง วิธีใช้ และคำเตือนการใช้ปุ๋ยเคมีในเอกสารกำกับปุ๋ยเคมี ในกรณีที่เป็นปุ๋ยเคมีซึ่งมีสารเป็นพิษผสมอยู่ด้วย

ความใน (๔) และ (๕) ไม่ใช้บังคับแก่ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า ซึ่งขายปุ๋ยเคมีที่ตนผลิตให้แก่ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้ารายอื่น โดยมีได้บรรจุนาชนะหรือหีบห่อ

มาตรา ๒๒ ให้ผู้รับใบอนุญาตขายหรือมีไว้เพื่อขายปุ๋ยเคมีปฏิบัติดังนี้

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร แสดงว่าเป็นสถานที่ขายปุ๋ยเคมี

ลักษณะ ขนาดของป้าย และข้อความที่แสดงในป้าย ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด

(๒) จัดให้มี การแยก เก็บปุ๋ยเคมี เป็นส่วน สัตต่าง หากจาก เครื่อง บริโภคตามสมควร

(๓) รักษาฉลากที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุปุ๋ยเคมี และเอกสารกำกับปุ๋ยเคมีตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑ (๔) (๕) และ (๖) หรือมาตรา ๒๓ (๔) และ (๕) แล้วแต่กรณี ให้คงอยู่โดยครบถ้วนและชัดเจน

(๔) ในกรณี ที่ผู้ขาย แบ่ง ปุ๋ยเคมี จาก ภาชนะ หรือ หีบห่อบรรจุ เพื่อ ขาย ปลีก ผู้ขายต้องจัดเอกสารกำกับ ปุ๋ยเคมีซึ่งมีข้อความ ตรงกับเอกสาร กำกับปุ๋ยเคมีที่ แบ่งขายนั้น ให้แก่ผู้ซื้อทุกครั้ง

(๕) รักษาภาชนะหรือหีบห่อบรรจุปุ๋ยเคมีให้คงอยู่ในสภาพเรียบร้อย ถ้าภาชนะหรือหีบห่อบรรจุปุ๋ยเคมีชำรุด ถ้าจำเป็น ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขายหรือมีไว้เพื่อขายปุ๋ยเคมีเปลี่ยนภาชนะ หรือหีบห่อบรรจุได้ และจัดให้มีเอกสารกำกับปุ๋ยเคมีมีข้อความตรงกับฉลากเดิมที่ชำรุด

มาตรา ๒๓ ให้ผู้รับใบอนุญาตนำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรปฏิบัติดังนี้

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคารแสดงว่าเป็นสถานที่นำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักร

ลักษณะ ขนาดของป้าย และข้อความที่แสดงในป้าย ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด

(๒) แสดงใบสำคัญการขึ้นทะเบียน ป้ายเคมีไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย ณ ที่ทำการที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

(๓) จัดให้มีใบรับรอง ของผู้ผลิตป้ายเคมี แสดงรายละเอียดการวิเคราะห์ป้ายเคมี ทุกครั้งที่น่าหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

(๔) จัดให้มีฉลากที่ภาษาหรือหีบ ห่อบรรจุป้ายเคมีตาม ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑ (๔) โดยอนุโลม

(๕) จัดให้มีเอกสารกำกับป้ายเคมีตามที่ขึ้นทะเบียนไว้ เอกสารกำกับป้ายเคมี ถ้าเป็นภาษาต่างประเทศต้องมีภาษาไทยด้วย

ความใน (๔) และ (๕) ไม่ใช้บังคับแก่ผู้นำหรือส่งเข้ามา ในราชอาณาจักรซึ่งป้ายเคมีที่มีได้บรรจุภาษาหรือหีบห่อบรรจุ

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และยื่นคำขอ รับใบแทนใบ อนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลายดังกล่าว

การขอรับใบแทนใบ อนุญาต และการ ออกใบ แทนใบ อนุญาต ให้เป็น ไป ตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๒๕ ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดง ใบอนุญาตหรือใบ แทนใบอนุญาต ไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ผลิตป้ายเคมีเพื่อการค้า สถานที่ขายป้ายเคมี หรือสถานที่นำหรือส่งป้ายเคมีเข้ามาในราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๖ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะย้ายสถานที่ผลิตป้ายเคมีเพื่อการค้า สถานที่ขายป้ายเคมี สถานที่นำหรือส่งป้ายเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรหรือสถานที่เก็บป้ายเคมี แล้วแต่กรณี ต้องแจ้งการย้ายสถานที่ดังกล่าวเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ย้าย

มาตรา ๒๓ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใด เลิกกิจการ ที่ได้รับ อนุญาตตาม พระราชบัญญัตินี้ ต้อง แจ้งการ เลิกกจิ การเป็น หนังสือให้ พนักงาน เจ้าหน้าที่ ทราบภายในสิบ ห้าวันนับ ตั้งแต่เลิก กิจการ และให้ถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุตั้งแต่วันที่เลิกกิจการตามที่แจ้งไว้

มาตรา ๒๔ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งได้แจ้งการเลิกกิจการ ต้องขายหรือจำหน่ายปุ๋ยเคมี ของตนที่เหลืออยู่ให้หมดภายในกำหนดหกสิบวันนับตั้งแต่เลิกกิจการ เว้นแต่พนักงานเจ้าหน้าที่ จะผ่อนผันขยายกำหนดเวลาดังกล่าวให้

เมื่อครบกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตซึ่งได้แจ้งการเลิก กิจการยังจัดการขายหรือจำหน่ายปุ๋ยเคมีที่เหลืออยู่ไม่หมด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำปุ๋ยเคมีที่ เหลืออยู่นั้นออกขายทอดตลาด หรือขายโดยวิธีอื่นใดตามที่อธิบดีเห็นสมควร เงินที่ได้จากการ ขายปุ๋ยเคมีดังกล่าว เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายแล้ว ให้คืนแก่เจ้าของปุ๋ยเคมีหรือผู้ซึ่งมีสิทธิรับเงินนั้น

มาตรา ๒๕ ถ้าผู้รับใบอนุญาตตาย และมีบุคคลผู้ซึ่งมีคุณสมบัติอาจเป็นผู้รับใบ อนุญาตได้ตามพระราชบัญญัตินี้ แสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ผู้รับใบอนุญาตตาย เพื่อขอดำเนินกิจการที่ผู้ตายได้รับอนุญาตนั้นต่อไป ให้ผู้แสดงความ จำนงนั้นดำเนินกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ถือว่าผู้แสดงความ จำนงเป็นผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตาย

หมวด ๕

การควบคุม ปุ๋ยเคมี

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย มีไว้เพื่อขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งปุ๋ยเคมี ต่อไปนี้

- (๑) ปุ๋ยเคมีปลอม
- (๒) ปุ๋ยเคมีผิดมาตรฐาน
- (๓) ปุ๋ยเคมีเสื่อมคุณภาพ เว้นแต่กรณี ตามมาตรา ๓๑

(๔) ปุ๋ยเคมีที่ต้องขึ้นทะเบียน แต่มิได้ขึ้นทะเบียนไว้

(๕) ปุ๋ยเคมีที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียน

(๖) ปุ๋ยเคมีที่มีสารเป็นพิษ ที่อาจเป็นอันตรายแก่คน สัตว์ พืช หรือทรัพย์สินอื่นผสมอยู่ด้วยเกินอัตราส่วนที่มีในปุ๋ยเคมีมาตรฐาน

มาตรา ๓๑ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดมิปุ๋ยเคมีเสื่อมคุณภาพไว้ในครอบครอง ถ้าประสงค์จะมีไว้เพื่อขาย หรือขาย ต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๓๒ ปุ๋ยเคมีหรือวัตถุที่มีลักษณะต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นปุ๋ยเคมีปลอม

(๑) ปุ๋ยเคมีหรือวัตถุที่ทำเทียมทั้งหมดหรือแต่บางส่วน เพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อหรือสำคัญผิดว่าเป็นปุ๋ยเคมีแท้

(๒) ปุ๋ยเคมีที่แสดงชื่อว่าเป็นปุ๋ยเคมีอื่น ซึ่งไม่ตรงกับความจริง

(๓) ปุ๋ยเคมีที่แสดงชื่อหรือเครื่องหมายการค้าของผู้ผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า หรือที่ตั้งสถานที่ผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า ซึ่งไม่ตรงกับความจริง

(๔) ปุ๋ยเคมีที่แสดงว่าเป็นปุ๋ยเคมีมาตรฐาน หรือเป็นปุ๋ยเคมีตามที่ขึ้นทะเบียนไว้ซึ่งไม่ตรงกับความจริง

(๕) ปุ๋ยเคมีที่ผลิตขึ้นไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน โดยมีปริมาณธาตุอาหารรับรองต่ำกว่าร้อยละสิบจากเกณฑ์ต่ำสุดตามที่ขึ้นทะเบียนไว้หรือระบุไว้ในฉลาก

มาตรา ๓๓ ปุ๋ยเคมีที่มีลักษณะต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นปุ๋ยเคมีผิดมาตรฐาน

(๑) ปุ๋ยเคมีที่ผลิตขึ้นไม่ถูกต้อง ตามมาตรฐาน โดยมี ปริมาณธาตุ อาหารรับรองต่ำกว่าเกณฑ์ต่ำสุดตามที่ขึ้นทะเบียนไว้ หรือไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ต่ำสุดของปุ๋ยเคมีมาตรฐาน แต่ไม่ถึงขนาดดังกล่าวในมาตรา ๓๒ (๕)

(๒) ปุ๋ยเคมี ที่ผลิตขึ้นโดยมีความบริสุทธิ์หรือมีลักษณะอย่างอื่น ที่สำคัญต่อคุณภาพของปุ๋ยเคมี ผิดไปจากเกณฑ์ที่ขึ้นทะเบียนไว้หรือผิดไปจากเกณฑ์ของปุ๋ยเคมีมาตรฐาน

หมวด ๕

การประกาศ การขึ้นทะเบียน และการโฆษณาเกี่ยวกับปุ๋ยเคมี

มาตรา ๓๔ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการปุ๋ยมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งปุ๋ยเคมีปฏิบัติดังนี้

(๑) ปุ๋ยเคมีมาตรฐาน โดยกำหนดปริมาณขั้นต่ำหรือชั้นสูงของปริมาณธาตุอาหารรับรองหรือสารเป็นพิษที่ให้มีในปุ๋ยเคมี และลักษณะจำเป็นอย่างอื่นของปุ๋ยเคมีมาตรฐานแต่ละชนิด

การประกาศกำหนด เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกปุ๋ยเคมีมาตรฐานให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) ชื่อปุ๋ยเคมีที่ต้องจัดให้มีคำชี้แจง วิธีใช้ และมีคำเตือนการใช้ปุ๋ยเคมีไว้ในเอกสารกำกับปุ๋ยเคมี

(๓) วัตถุที่ใช้ทำเป็นภาชนะหรือหีบห่อบรรจุปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า รวมทั้งวิธีปิดผนึกหรือเย็บภาชนะหรือหีบห่อบรรจุปุ๋ยเคมี

(๔) น้ำหนักสุทธิของปุ๋ยเคมีที่จะบรรจุในภาชนะหรือหีบห่อบรรจุเพื่อการค้า

(๕) เกณฑ์คลาดเคลื่อนของปริมาณธาตุอาหารที่มีในปุ๋ยเคมีที่อนุญาตให้คลาดเคลื่อนหรือแตกต่างในการนำ การเตรียมการ และการวิเคราะห์ตัวอย่างปุ๋ยเคมี เพื่อตรวจสอบปริมาณธาตุอาหารรับรอง

มาตรา ๓๕ ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า หรือผู้รับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักร ผู้ใดประสงค์จะผลิต หรือนำ หรือส่ง เข้ามาใน ราชอาณาจักรซึ่งปุ๋ยเคมีชนิดอื่นใด นอกจากปุ๋ยเคมีมาตรฐาน ต้องนำปุ๋ยเคมีชนิดนั้นมาขอขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีแล้ว จึงจะผลิตหรือนำหรือส่งปุ๋ยเคมีนั้นเข้ามาในราชอาณาจักรได้

มาตรา ๓๖ ผู้ขอขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีตามมาตรา ๓๕ ต้องแจ้งรายละเอียดดังนี้

(๑) ชื่อปุ๋ยเคมี

- (๒) ตัวอย่างปุ๋ยเคมีที่ขอขึ้นทะเบียนในปริมาณไม่น้อยกว่าห้าสิบกิโลกรัม
- (๓) ชื่อและปริมาณของวัตถุดิบเป็นส่วนประกอบของปุ๋ยเคมี
- (๔) ปริมาณธาตุอาหารรับรอง
- (๕) ชนิดและปริมาณของธาตุอาหารรองและธาตุอาหารเสริม ถ้ามี
- (๖) ขนาดบรรจุและภาชนะหรือหีบห่อบรรจุ
- (๗) ชื่อผู้ผลิตและสถานที่ผลิตปุ๋ยเคมี
- (๘) วิถีวิเคราะห์ปุ๋ยเคมี
- (๙) วิธีการผลิตปุ๋ยเคมีโดยย่อ
- (๑๐) ฉลาก
- (๑๑) เอกสารกำกับปุ๋ยเคมี
- (๑๒) รายงานการวิเคราะห์ปุ๋ยเคมีของห้องทดลองของทางราชการ
- (๑๓) รายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติและสรรพคุณ

มาตรา ๓๓ การแก้ไขรายการทะเบียนปุ๋ยเคมี จะกระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๔ การขอขึ้นทะเบียน การออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียน การขอแก้ไขรายการทะเบียนหรือการแก้ไขรายการทะเบียนซึ่งปุ๋ยเคมีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการปุ๋ย

มาตรา ๓๕ ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมี เมื่อคณะกรรมการปุ๋ยเห็นว่า

(๑) รายละเอียด ในการ ขอขึ้น ทะเบียน ปุ๋ยเคมีไม่ ถูกต้อง ตามที่ กำหนดไว้ใน มาตรา ๓๖ หรือการขอแก้ไขรายการทะเบียนไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๓๔

- (๒) ปุ๋ยเคมีที่ขอขึ้นทะเบียนนั้นไม่สามารถเชื่อถือในสรรพคุณได้
- (๓) เป็นปุ๋ยเคมีที่ใช้ชื่อทำนองโอ้อวด ไม่สุภาพ หรืออาจทำให้เข้าใจผิดจาก

- (๔) เป็นปุ๋ยเคมีที่มีธาตุอาหารหรือสารเป็นพิษ ใกล้เคียงกับปุ๋ยเคมีมาตรฐาน
- (๕) เป็นปุ๋ยเคมีปลอมหรือปุ๋ยเคมีที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียน คำสั่งไม่รับขึ้นทะเบียนของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๐ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมี ให้มีอายุสามปีนับแต่วันออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียน

มาตรา ๔๑ ปุ๋ยเคมีที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าปุ๋ยเคมีนั้นอาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้ หรือเป็นปุ๋ยเคมีปลอม หรือเป็นปุ๋ยเคมีผิดมาตรฐาน ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการปุ๋ยมีอำนาจสั่งเพิกถอนทะเบียนปุ๋ยเคมีนั้นได้ การเพิกถอนให้กระทำเป็นหนังสือและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ผู้ถูกสั่งเพิกถอนทะเบียนต้องส่งใบสำคัญการขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งเพิกถอนทะเบียน

คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๒ ในกรณีใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีสูญหาย หรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และยื่นคำขอรับใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลายดังกล่าว

การขอรับใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมี และการออกใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการปุ๋ย

มาตรา ๔๓ ผู้โฆษณาขายปุ๋ยเคมีจะต้อง

- (๑) ไม่แสดงสรรพคุณปุ๋ยเคมีเป็นเท็จหรือเกินความจริง
- (๒) ไม่ทำให้เข้าใจว่ามีวัตถุใด เป็นตัวปุ๋ยเคมี หรือเป็นส่วนประกอบ ของปุ๋ยเคมี ซึ่งความจริงไม่มีวัตถุหรือส่วนประกอบนั้นในปุ๋ยเคมี หรือมีแต่ไม่เท่าที่ทำให้เข้าใจ
- (๓) ไม่มีการรับรองหรือยกย่องสรรพคุณปุ๋ยเคมีโดยบุคคลอื่น

หมวด ๖

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสถานที่ผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า สถานที่ขายปุ๋ยเคมี สถานที่นำเข้าหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักร สถานที่เก็บปุ๋ยเคมีของผู้รับใบอนุญาต หรือสถานที่ผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการค้า ในระหว่างเวลาใด ๆ ที่ทำการ

(๒) ตรวจสอบยานพาหนะหรือเข้าไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เมื่อมีกรณีหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) นำปุ๋ยเคมีในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ

(๔) ยึดหรืออายัดปุ๋ยเคมี ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือเอกสารที่เกี่ยวกับปุ๋ยเคมี เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการค้าและผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๔๖ ปุ๋ยเคมีรวมทั้งภาชนะ หรือหีบห่อบรรจุ และเอกสารที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๔ ถ้าไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หรือพนักงานอัยการสังเกตเห็นไม่ฟ้องคดีหรือศาลพิพากษาถึงที่สุดไม่พิพากษาให้ริบ และผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยึดหรืออายัด หรือวันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุดไม่พิพากษาให้ริบ แล้วแต่กรณี ให้ตกเป็นของกรมวิชาการเกษตรเพื่อจัดการตามที่เห็นสมควร

ถ้าสิ่งที่ยึด หรืออายุที่ วัันนั้นเป็นของเสียง่าย หรือถ้าหน่วยงานไว้จะเป็นการเสี่ยง ความเสียหาย หรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินราคาตลาดของปุ๋ยเคมี พนักงานเจ้าหน้าที่ โดยอนุมัติของอธิบดีจะจัดการขายทอดตลาดปุ๋ยเคมีนั้นรวมทั้งภาชนะ หรือหีบห่อบรรจุและ เอกสารเสียก่อนถึงกำหนดก็ได้ ใต้เงินจำนวนสุทธิเท่าใดให้ยึดเงินนั้นไว้แทน

มาตรา ๔๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็น เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่ผู้รับใบ อนุญาต ปฏิบัติการ ไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับฉลาก ภาชนะ หรือหีบห่อบรรจุปุ๋ยเคมี หรืออื่น ๆ ที่ผู้รับใบอนุญาตพึงปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ส่งคำเตือนเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำเตือนนั้น ให้แล้ว เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดในคำเตือนนั้น เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว หากไม่ปฏิบัติตาม คำเตือนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำ อันเป็นความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อไป

หมวด ๗

การพักใช้ ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๔๙ เมื่อปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่ง พักใช้ ใบอนุญาตได้โดยมีกำหนดครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน หรือในกรณีที่มีการฟ้องผู้รับใบ อนุญาตต่อศาลว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ จะสั่งพักใช้ใบอนุญาตไว้รอคำพิพากษา อันถึงที่สุดก็ได้

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ ใบอนุญาตต้องหยุดประกอบกิจการตามใบอนุญาตนั้น และระหว่างถูกสั่งพักใช้ ใบอนุญาตนั้นจะขอรับใบอนุญาตใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ก็ไม่ได้

มาตรา ๕๐ เมื่อปรากฏต่ออธิบดีว่า ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๘ หรือกระทำความผิดพระราชบัญญัตินี้หลายครั้งหรือครั้งเดียวแต่เป็นการกระทำความผิดร้ายแรง อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

ผู้รับใบอนุญาต ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ต้องหยุดประกอบกิจการตามใบอนุญาตนั้นและจะขอรับใบอนุญาตใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้อีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต และพนักงานเจ้าหน้าที่จะออกใบอนุญาตให้หรือไม่ก็ได้ สุดแต่จะพิจารณาเห็นสมควร

มาตรา ๕๑ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบตัวผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ปิดคำสั่งไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า สถานที่ขายปุ๋ยเคมี สถานที่นำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักร และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้ทราบคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันที่ปิดคำสั่ง

มาตรา ๕๒ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต ก่อนกำหนดเวลาได้ เมื่อเป็นที่ พอใจว่า ผู้รับใบอนุญาต ซึ่งถูกพักใช้ ใบอนุญาตได้ปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือประกาศซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

มาตรา ๕๓ ผู้รับใบอนุญาต ซึ่งถูก สั่งพักใช้ ใบอนุญาต หรือเพิกถอน ใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ยกอุทธรณ์หรือแก้ไขคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ในทางที่เป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ได้

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๕๔ ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตต้องขาย หรือจำหน่ายปุ๋ยเคมีของตนที่เหลืออยู่ให้หมด ภายในกำหนด หกสิบวัน นับแต่ วันที่ได้ทราบคำสั่ง เพิกถอนใบอนุญาตหรือวันที่ได้ทราบคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี เว้นแต่พนักงานเจ้าหน้าที่จะผ่อนผันขยายกำหนดเวลาดังกล่าวให้

เมื่อครบกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตยังจัดการขายหรือจำหน่ายปุ๋ยเคมีที่เหลืออยู่ไม่หมด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำปุ๋ยเคมีที่เหลืออยู่นั้น ออกขายทอดตลาด หรือขายโดยวิธีอื่นใดตามที่อธิบดีเห็นสมควร เงินที่ได้จากการขายปุ๋ยเคมีดังกล่าวเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายแล้วให้คืนให้แก่เจ้าของปุ๋ยเคมีหรือผู้ซึ่งมีสิทธิรับเงินนั้น

หมวด ๘

ปุ๋ยอินทรีย์

มาตรา ๕๕ ผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการค้า ต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) แจกเป็น หนังสือ ต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับ ปุ๋ยอินทรีย์ ที่ผลิต ภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หรือวันเริ่มดำเนินการโดยแสดง

(ก) ชื่อปุ๋ยอินทรีย์

(ข) เครื่องหมายการค้า

(ค) สถานที่ผลิต สถานที่เก็บ สถานที่ขาย และสถานที่ทำการ

(๒) ถ้าผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการค้าเปลี่ยนแปลง รายการ ที่ แจกไว้ ตาม (๑) ประการใด ให้ แจกเป็น หนังสือ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เปลี่ยนแปลงรายการดังกล่าว

หมวด ๙

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการปุ๋ย หรือชัตขวาง หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ (๑) มาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๒๗ หรือไม่ปฏิบัติตามคำเตือนของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงห้าพันบาท

มาตรา ๕๙ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ (๒) มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๐ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดผลิต ขาย มีไว้เพื่อขาย นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร หรือนำผ่าน ซึ่งปุ๋ยเคมี ภายหลังจากที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้วโดยมิได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับวันละไม่เกินหนึ่งร้อยบาท ตลอดเวลาที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ

มาตรา ๖๑ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๒ ผู้ใดผลิตปุ๋ยเคมีปลอมอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท

มาตรา ๖๓ ผู้ใดขาย มีไว้เพื่อขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งปุ๋ยเคมีปลอมอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ถ้าผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งกระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นปุ๋ยเคมีปลอม ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา ๖๔ ผู้ใดผลิตปุ๋ยเคมีผิดมาตรฐาน ปุ๋ยเคมีที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนหรือปุ๋ยเคมีที่มีสารเป็นพิษที่อาจเป็นอันตรายแก่คน สัตว์ พืชหรือทรัพย์สินอันผสมอยู่ด้วยเกินอัตราส่วนที่มีในปุ๋ยเคมีมาตรฐาน อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ (๒) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๖๕ ผู้ใดขาย มีไว้เพื่อขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งปุ๋ยเคมีผิดมาตรฐาน ปุ๋ยเคมีที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียน หรือปุ๋ยเคมีที่มีสารเป็นพิษที่อาจเป็น

อันตรายแก่คน สัตว์ พืชหรือทรัพย์สินอันสมอยู่ด้วยเกินอัตราส่วนที่มีปุ๋ยเคมีมาตรฐานอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ (๒) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสามปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

ถ้าผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งกระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นปุ๋ยเคมีผิดมาตรฐาน ปุ๋ยเคมีที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนหรือปุ๋ยเคมีที่มีสารเป็นพิษที่อาจเป็นอันตรายแก่คน สัตว์ พืชหรือทรัพย์สินอันสมอยู่ด้วยเกินอัตราส่วนที่มีในปุ๋ยเคมีมาตรฐาน ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๖๖ ผู้ใดผลิต หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งปุ๋ยเคมีที่ต้องขึ้นทะเบียน แต่มิได้ขึ้นทะเบียน อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๖๗ ผู้ใดขาย มีไว้เพื่อขายซึ่งปุ๋ยเคมีที่ต้องขึ้นทะเบียน แต่มิได้ขึ้นทะเบียน อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสามปี และปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสามหมื่นบาท

ถ้าผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งกระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นปุ๋ยเคมีที่ต้องขึ้นทะเบียน แต่มิได้ขึ้นทะเบียน ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๖๘ ผู้ใดขาย มีไว้เพื่อขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งปุ๋ยเคมีเสื่อมคุณภาพ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ (๓) หรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ผู้ใดโฆษณาขายปุ๋ยเคมีอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๗๑ ในกรณี ที่ผู้กระทำความผิด ซึ่ง ต้อง รับโทษ ตาม มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗

มาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๖๙ เป็นนิติบุคคล ผู้ดำเนินกิจการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดสำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

มาตรา ๗๒ เมื่อศาลได้พิพากษาลงโทษผู้ใดเนื่องจากได้กระทำความผิดตามมาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ หรือมาตรา ๖๘ ให้ศาลสั่งริบปุ๋ยเคมี เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยเคมี รวมทั้งภานะหรือหีบห่อบรรจุปุ๋ยเคมีเกี่ยวเนื่องกับความผิดในคดีนั้นให้แก่กรมวิชาการเกษตร เพื่อทำลายเสียหรือจัดการตามที่เห็นสมควร

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๓ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว ให้ผู้ผลิต ผู้ขายหรือมิไว้เพื่อขาย ผู้นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งปุ๋ยเคมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้นั้นประกอบกิจการนั้นไปพลางก่อนได้ จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งไม่อนุญาตตามคำขอ

มาตรา ๗๔ ปุ๋ยเคมีที่ผลิต ขาย มิไว้เพื่อขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรในระหว่างที่พนักงานเจ้าหน้าที่ยังมีได้ออกใบอนุญาต หรือยังมีได้สั่งไม่อนุญาตตามคำขอตามมาตรา ๗๓ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗๕ เมื่อผู้ผลิตหรือผู้นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งปุ๋ยเคมีตามมาตรา ๗๓ ผู้ใดที่ได้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า หรือใบอนุญาตนำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว และได้ยื่นคำขอรับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมี ให้ผู้นั้นดำเนินกิจการที่ได้รับอนุญาตตามใบอนุญาตต่อไปได้จนกว่าจะได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ทราบถึงการไม่รับขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีตามมาตรา ๓๙ แต่ทั้งนี้ไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต

ถ้าผู้รับ ใบอนุญาต ประกอบ กิจการ ตามวรรคหนึ่ง ประสงค์จะเลิก กิจการ ที่ตนได้รับ อนุญาตหรือ ได้ยื่นคำขอรับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีตามพระราชบัญญัตินี้ไว้แล้ว แต่ พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่รับขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมี ให้ผู้รับใบอนุญาตนั้นขายหรือจำหน่ายปุ๋ยเคมีของ ตนที่เหลืออยู่ หรือปุ๋ยเคมี ที่พนักงาน เจ้าหน้าที่ ไม่รับขึ้นทะเบียน ดังกล่าวให้หมด ภายใน กำหนด หกสิบวัน นับแต่วันที่ ได้แจ้งการเลิกกิจการหรือวันที่ ได้ทราบถึงการไม่รับขึ้นทะเบียน แล้วแต่ กรณี เว้นแต่พนักงานเจ้าหน้าที่จะผ่อนผันขยายกำหนดเวลาดังกล่าวให้

เมื่อครบกำหนดเวลาตามวรรคสอง หากปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตขาย หรือจำหน่าย ปุ๋ยเคมีที่เหลืออยู่ไม่หมด ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่นำปุ๋ยเคมี ที่เหลืออยู่ หรือปุ๋ยเคมี ที่พนักงาน เจ้าหน้าที่ไม่รับขึ้นทะเบียนนั้น ออกขายทอดตลาด หรือขายโดยวิธีอื่นใดตามที่อธิบดีเห็นสมควร เงินที่ได้จากการขายปุ๋ยเคมีดังกล่าวเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายแล้วให้คืนแก่เจ้าของปุ๋ยเคมีหรือผู้ซึ่งมีสิทธิ รับเงินนั้น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

(๙๒ ร.จ. ๒๙ ตอนที่ ๕ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๑๘)

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑)	ใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า	ฉบับละ	๓,๐๐๐	บาท
(๒)	ใบอนุญาตขายหรือมีไว้เพื่อขายปุ๋ยเคมี	ฉบับละ	๑๐๐	บาท
(๓)	ใบอนุญาตนำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักร	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๔)	ใบอนุญาตนำผ่านซึ่งปุ๋ยเคมี	ฉบับละ	๒๐๐	บาท
(๕)	ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๒๐	บาท
(๖)	ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมี	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๗)	ใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมี	ฉบับละ	๒๐	บาท
(๘)	ค่าวิเคราะห์ปุ๋ยเคมีที่ขอใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมี	ธาตุอาหารละ	๒๐๐	บาท
(๙)	ค่าวิเคราะห์ปุ๋ยเคมีที่ผลิตเพื่อการค้าขายหรือนำเข้าหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร	ธาตุอาหารละ	๒๐๐	บาท
(๑๐)	การต่ออายุใบอนุญาตครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตแต่ละฉบับ			

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เกษตรกรมีความจำเป็นต้องใช้ปุ๋ยเป็นอาหารพืชหรือบำรุงดินเพื่อช่วยเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น และปัจจุบันนี้มีการส่งปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศมาจำหน่ายและผสมเพื่อจำหน่ายแก่เกษตรกรในปริมาณมากขึ้นทุกปี แต่ปรากฏว่าปุ๋ยเคมีที่จำหน่ายในท้องตลาดนั้น มักจะมีปุ๋ยเคมีปลอม ปุ๋ยเคมีผิดมาตรฐาน ปุ๋ยเคมีเสื่อมคุณภาพ ทั้งนี้ทั้งนั้นปุ๋ยเคมีก็น้อยกว่าที่แจ้งไว้ในฉลาก ปริมาณธาตุอาหารพืชไม่ถูกต้องครบถ้วนตามข้อความที่แจ้งไว้ในฉลาก เป็นการเอาเปรียบแก่เกษตรกรและหวังผลกำไรเกินควร โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายแก่ผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรม และยังเป็น การเสียหายแก่นโยบาย การส่งเสริมการเกษตร ของรัฐบาล อีกด้วย สมควรมีกฎหมายว่าด้วยปุ๋ยเพื่อควบคุมการผลิต การขาย และการนำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรให้เป็นไปโดยสุจริตรวมทั้งควบคุมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ด้วย เพื่อรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรตามสมควร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ไว้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า การปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิ และการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยรัฐนำที่ดินของรัฐ หรือที่ดินที่รัฐจัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดินซึ่งมิได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเอง หรือมีที่ดินเกินสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือ เกษตรกร ที่มีที่ดิน เล็กน้อย ไม่เพียงพอแก่การครองชีพและสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่าหรือเช่าทำประโยชน์โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

“เขตปฏิรูปที่ดิน” หมายความว่า เขตที่ดินที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“ที่ดินของรัฐ” หมายความว่า บรรดาที่ดินทั้งหลายอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง เกษตรและ สหกรณ์ ได้อนุมัติ ให้บุคคล เข้าอยู่ อาศัย หรือทำประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

“เจ้าของที่ดิน” หมายความว่า ผู้มีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจการอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก

“สถาบันเกษตรกร” หมายความว่า กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

“การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า การเช่าหรือการเช่าช่วงโดยได้รับความยินยอมจากผู้ให้เช่าซึ่ง ที่ดินเพื่อ เกษตรกรรมไม่ว่าการ เช่าหรือเช่าช่วง นั้นจะมีหลักฐานเป็นหนังสือหรือไม่ก็ตามและหมายความรวมถึงการยินยอมให้ใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยได้รับค่าเช่าที่ดิน และการทำนิติกรรมอื่นใดเพื่อเป็นการอำพรางการเช่าดังกล่าว

“ค่าเช่าที่ดิน” หมายความว่า ผลผลิตเกษตรกรรม เงินหรือทรัพย์สินอื่นใด ซึ่งเป็นค่าตอบแทนการเช่าที่ดิน และหมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ที่ผู้ให้เช่าที่ดินหรือบุคคลอื่นได้รับเพื่อตอบแทนการให้เช่าที่ดินทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม

“เจ้าของที่ดินผู้ประกอบการเกษตรกรรมด้วยตนเอง” หมายความว่า เจ้าของที่ดินผู้ซึ่งดำเนินการผลิตด้านเกษตรกรรม โดยเป็นผู้ลงทุนและได้ผลประโยชน์จากการผลิตนั้นโดยตรง และไม่เป็นผู้ให้เช่าที่ดินนั้น

“บุคคลในครอบครัวเดียวกัน” หมายความว่า คู่สมรสและผู้สืบสันดานที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน กรุงเทพมหานคร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมขึ้น ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ เรียกโดยย่อว่า ส.ป.ก.

มาตรา ๗ ให้ ส.ป.ก. เป็นทบวงการเมือง มีฐานะเทียบเท่ากรม โดยมีเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเป็นหัวหน้าสำนักงาน

มาตรา ๘ ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในกระทรวงการคลังประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินตามมาตรา ๑๐ เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

รายได้ที่ ส.ป.ก. ได้รับจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้นำส่งเข้าบัญชีกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การใช้จ่ายเงินของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้กระทำได้เฉพาะการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตาม ระเบียบที่ รัฐมนตรี กำหนด โดย ความ เห็น ชอบ จาก กระทรวงการคลัง

ให้กระทรวงการคลังเก็บรักษาเงินของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และเบิกจ่ายเงินจากกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประกอบด้วย

(๑) เงินที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดิน

(๒) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากรัฐบาลหรือจากแหล่งต่าง ๆ ภายในประเทศหรือต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลอื่น

(๓) เงินที่ได้รับจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตาม กฎหมาย ว่า ด้วย กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

(๔) เงิน ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ ส.ป.ก. ได้รับเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มาตรา ๑๑ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขต ปฏิรูป ที่ดิน ตามมาตรา ๒๕ ใช้บังคับในท้องที่จังหวัดใดแล้ว ให้จัดตั้งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขึ้นสังกัดสำนักงานการ

ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่คณะกรรมการและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนด

ในกรณีที่ได้กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเขตหนึ่งเขตใดกลุ่มที่ดินใน เขตของสอง จังหวัดขึ้นไป คณะกรรมการจะมอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดใดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นก็ได้ ไม่ว่าจะมิมีสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน ในจังหวัดที่เกี่ยวข้องนั้นหรือไม่

ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา ๖ ทำหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินกรุงเทพมหานครด้วย

หมวด ๒

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมที่ดินและผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเป็นกรรมการ และกรรมการอื่นอีกเจ็ดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิสีคนและผู้แทนเกษตรกรสามคน ให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๓ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินตาม มาตรา ๒๕ ใช้บังคับในเขตอำเภอหนึ่งอำเภอใดในจังหวัดใดแล้ว ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัดชั้นคณะหนึ่งในจังหวัดนั้น เรียกว่า “คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด”

ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ เกษตรจังหวัด - พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ผู้จัดการสาขาธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร และนายอำเภอในท้องที่ที่มีการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นกรรมการ และกรรมการอื่นอีกสามคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนเกษตรกร

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการในระหว่าง ที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งช่อมั่นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

มาตรา ๑๕ กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ ส.ป.ก. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ ส.ป.ก. ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

มาตรา ๑๖ นอก จาก การ พ้น จาก ตำแหน่ง ตาม วาระ ตาม มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่มีอำนาจแต่งตั้งแล้วแต่กรณี ให้ออก
- (๔) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕

มาตรา ๑๗ การ ประชุม คณะกรรมการ ต้องมี กรรมการมา ประชุม ไม่น้อย กว่ากึ่ง จำนวนของกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๘ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการ กำหนด นโยบาย มาตรการ ข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ตลอดจนการควบคุมการบริหารงานของ ส.ป.ก. รวมทั้งอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

- (๑) จัดหาที่ดินของรัฐเพื่อนำมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- (๒) พิจารณากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรา ๒๕ การจัดซื้อหรือเวนคืนที่ดินตามมาตรา ๒๙ และการกำหนดเนื้อที่ที่ดินที่จะให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรเช่าระยะยาวหรือเช่าซื้อตามมาตรา ๓๐
- (๓) พิจารณาการกำหนดแผนผัง และการจัดแบ่งแปลงที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน
- (๔) พิจารณาอนุมัติแผนงานและโครงการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนงบค่าใช้จ่ายของ ส.ป.ก. เสนอรัฐมนตรี
- (๕) พิจารณากำหนดแผน การผลิต และการ จำหน่าย ผลผลิต เกษตรกรรม ในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อยกระดับรายได้และคุ้มครองผลประโยชน์ของเกษตรกร หรือสถาบันเกษตรกร
- (๖) พิจารณากำหนดแผนการส่งเสริม และบำรุงเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน รวมถึงการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตและคุณภาพผลผลิตเกษตรกรรม ตลอดจนสวัสดิการ การสาธารณสุขโลก การศึกษาและการสาธารณสุขของเกษตรกร
- (๗) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนแบบสัญญาเช่า และเช่าซื้อที่จะทำกับเกษตรกร หรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน
- (๘) กำหนดระเบียบ การให้ เกษตรกร และ สถาบัน เกษตรกรผู้ ได้รับที่ดิน จากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติ เกี่ยวกับการเช่าทำ ประโยชน์ ในที่ดิน และปฏิบัติ ตามแผนการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตเกษตรกรรม
- (๙) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการให้เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินกู้ยืมจาก ส.ป.ก. ตลอดจนเงื่อนไขของการกู้ยืมโดยอนุมัติรัฐมนตรี

(๑๐) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจัดการ ทรัพย์สิน และ หนี้สิน ของ เกษตรกร และ สถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนการควบคุมดูแล กิจการอื่น ๆ ภายในเขตปฏิรูปที่ดิน

(๑๑) ติดตามการปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. ให้เป็นไปตามแผนงานและโครงการที่ได้รับอนุมัติ ตลอดจนกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาค่าต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

(๑๒) กำหนดกิจการและระเบียบการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. หรือสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการกำหนดมาตรการและวิธีปฏิบัติงานของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด และให้มีอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน โครงการและค่าใช้จ่ายของสำนักงานการ ปฏิรูปที่ดินจังหวัด เพื่อเสนอคณะกรรมการ

(๒) ติดตามการปฏิบัติงานของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ให้เป็นไปตาม แผนงานและโครงการที่ได้รับอนุมัติ ตลอดจนดำเนินการแก้ไขปัญหาค่าต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการ ปฏิบัติงาน

(๓) พิจารณาผลการปฏิบัติงาน เพื่อปรับปรุงแผนงานโครงการ งบค่าใช้จ่ายและ วิธีปฏิบัติงานของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

(๔) จัดทำงบประมาณ ค่าใช้จ่ายตาม โครงการการ ปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมแต่ ละโครงการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินและกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรมตามระเบียบหรือข้อบังคับ หรือมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบ หมาย

(๖) วางระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบหรือข้อบังคับหรือมติของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการหรือคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้ง
อนุกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ หรือปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใด
ตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมอบหมาย

การประชุมของอนุกรรมการ ให้นำความในมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ ภายในกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณทุกปี ให้รัฐมนตรี
ประกาศรายงานการรับจ่ายเงินของ ส.ป.ก. ในราชกิจจานุเบกษา

รายงานการรับจ่ายเงินตามวรรคหนึ่ง เมื่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจ
สอบแล้ว ให้ทำรายงานผลการตรวจสอบเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอรัฐสภาทราบ

มาตรา ๒๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจเข้าไป ตรวจสอบ การประกอบเกษตร-
กรรม หรือการทำประโยชน์หรือกิจการอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน
ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก และให้แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้
เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๔ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการสำนักงาน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รองเลขานุการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและ
พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓

การดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มาตรา ๒๕ การกำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ใด ให้เป็นเขต ปฏิรูปที่ดิน ให้ตราเป็น
พระราชกฤษฎีกา

ในพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้มีแผนที่แสดงเขตและระบุท้องที่ที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินแนบท้ายพระราชกฤษฎีกานั้นด้วย แผนที่ดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งพระราชกฤษฎีกา

การกำหนดเขตที่ดิน ให้เป็นเขต ปฏิรูปที่ดิน ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเขต ของอำเภอเป็นหลัก โดยให้ดำเนินการกำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ในเขตท้องที่อำเภอที่มีเกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินประกอบเกษตรกรรมเป็นของตนเอง หรือมีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพ หรือต้องเช่าที่ดินของผู้อื่นประกอบเกษตรกรรมอยู่เป็นจำนวนมากตลอดจนที่มีผลผลิตต่อไร่น้อย เป็นเกณฑ์ในการจัดอันดับความสำคัญในการกำหนดเขตก่อนหลัง

ให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยมิชักช้า และให้ดำเนินการสำรวจที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และวางโครงการเพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในท้องที่ทุกจังหวัดทั่วราชอาณาจักร ให้เสร็จภายในสามปีนับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๖ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับ ในท้องที่ใดแล้ว

(๑) ถ้าในเขต ปฏิรูป ที่ดิน นั้น มีที่ดิน อันเป็น สาธารณสมบัติ ของ แผ่นดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แต่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ดี หรือพลเมืองยังใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่ หรือยังไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เมื่อได้จัดที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทนโดยคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็ดี ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าวโดยมิต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

(๒) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้น มีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว โดยมิต้องดำเนินการถอนสภาพตาม

ประมวลกฎหมายที่ดินและให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

ในกรณีที่ ทางราชการ ยังต้องใช้ที่ดิน ตอนใด เพื่อประโยชน์ ของแผ่นดิน โดยเฉพาะต่อไป ให้คณะกรรมการจัดที่ดินเพื่อใช้ตามความจำเป็น โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า หรือที่ดิน ซึ่งมีผู้เวนคืน หรือทอดทิ้ง หรือกลับมา เป็นของแผ่นดิน โดยประการอื่นตามประมวลกฎหมายที่ดิน และที่ดินนั้นอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือเขตที่ดินที่ได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ถาวร ตามมติคณะรัฐมนตรีให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

มาตรา ๒๗ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว ภายในเขตปฏิรูปที่ดินให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปทำการอันจำเป็นเพื่อการสำรวจรังวัดได้ แต่ต้องแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินทราบเสียก่อน

(๒) ทำเครื่องหมายขอบเขตหรือแนวเขตโดยปักหลักหรือขุดร่องแนว ในกรณีที่ ต้องสร้างหมุดหลักฐานการแผนที่ในที่ดินของผู้ใด ก็ให้มีอำนาจสร้างหมุดหลักฐานลงได้ตามความจำเป็น

เมื่อมีความจำเป็นและโดยสมควร พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจขูดดิน ตัดรานกิ่งไม้ และกระทำการอย่างอื่นแก่สิ่งที่เกิดขวางการสำรวจรังวัดได้เท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการที่จะให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้รับความเสียหายน้อยที่สุด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินและผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๒๘ ภายในระยะเวลาสามปี นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรา ๒๕ ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายถ้วยประการใด ๆ หรือก่อให้เกิดภาระติดพันใด ๆ ซึ่งที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย

ในกรณีที่ ส.ป.ก. จัดซื้อหรือดำเนินการเวนคืนที่ดินนั้น ถ้ามีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่ง และเป็นทรัพย์สินหรือสิ่งทีก่อให้เกิดความเสียหายหรือกีดขวางการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือ ให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองที่ดิน ทำการรื้อถอน เสียได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินไม่ปฏิบัติตามให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย มีอำนาจดำเนินการรื้อถอนโดยเจ้าของ หรือผู้ครอบครองที่ดินดังกล่าว จะเรียกร้องค่าเสียหายมิได้ และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนนั้นด้วย

มาตรา ๒๕ ในเขตปฏิรูปที่ดิน เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า ที่ดินบริเวณใดสมควรดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดซื้อหรือดำเนินการเวนคืนที่ดินได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ที่ดินแปลงเดียวหรือหลายแปลงมีเนื้อที่รวมกันเกินกว่าห้าสิบไร่ ซึ่งบุคคลในครอบครัวเดียวกันไม่ว่าคนหนึ่งหรือหลายคน เป็นเจ้าของที่ดิน ผู้ประกอบเกษตรกรรม ด้วยตนเอง ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดซื้อหรือดำเนินการเวนคืนที่ดินส่วนที่เกินกว่าห้าสิบไร่

(๒) ถ้าที่ดินดังกล่าวใน (๑) มีเนื้อที่รวมกันเกินกว่าหนึ่งร้อยไร่ และเจ้าของที่ดินผู้ประกอบเกษตรกรรมด้วยตนเอง ใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์จำพวกสัตว์ใหญ่ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดชนิด จำนวน และเงื่อนไขในราชกิจจานุเบกษา ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดซื้อหรือดำเนินการเวนคืนที่ดินส่วนที่เกินกว่าหนึ่งร้อยไร่

ถ้าเจ้าของที่ดินรายใดมีความประสงค์จะประกอบเกษตรกรรมด้วยตนเองในที่ดินเกินกว่าตามที่กล่าวไว้ใน (๑) หรือ (๒) และแสดงได้ว่าตนได้ประกอบเกษตรกรรมในที่ดินด้วยตนเองเกินกว่าที่กล่าวไว้ใน (๑) หรือ (๒) อยู่แล้วไม่ต่ำกว่าหนึ่งปีก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และแสดงได้ว่าตนมีความสามารถและมีปัจจัยที่จะทำที่ดินนั้นให้เป็นประโยชน์ทางเกษตรกรรมได้ ทั้งตนจะเป็นผู้ประกอบเกษตรกรรมในที่ดินนี้ด้วยตนเอง ให้ยื่นคำร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมทั้งแสดงหลักฐานอ้างอิงประกอบคำร้อง เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้สอบสวนแล้ว ให้รายงานต่อคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการเห็นสมควรอนุญาต ก็ให้กำหนด

เงื่อนไขในการอนุญาตเสนอรัฐมนตรีพิจารณา หากรัฐมนตรีเห็นชอบก็ให้อนุญาตให้ผู้ร้องขอนั้นมีสิทธิในที่ดินนั้นต่อไป แต่ต้องไม่เกินหนึ่งพันไร่ ในกรณีที่ผู้ร้องขอได้รับสิทธิในที่ดินดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดซื้อหรือดำเนินการเวนคืนที่ดินที่ได้รับเพิ่มขึ้นนั้นเพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อไป

ในกรณีที่เจ้าของที่ดินรายใด ได้แสดงว่าตน ได้ ประกอบ เกษตรกรรม ในที่ดิน ด้วยตนเองเกินกว่าหนึ่งพันไร่อยู่แล้วไม่ต่ำกว่าหนึ่งปีก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีความประสงค์จะประกอบเกษตรกรรมด้วยตนเองในที่ดินนั้นต่อไป ให้คณะกรรมการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

ก. ได้ลงทุนใน กิจกรรมการเกษตร ในที่ดินนั้นไปแล้ว เป็นจำนวนมาก และการลงทุนนั้นได้กระทำไปด้วยการส่งเสริมของรัฐ

ข. เป็นการประกอบการเพื่อพัฒนาวิทยาการเกษตรแผนใหม่ หรือที่ยังมีความต้องการอยู่มากภายในประเทศหรือเพื่อการส่งออก

ค. ในการที่จะประกอบกิจการได้ต่อไปนั้น จะต้องมิลักษณะที่ช่วยพัฒนาการเกษตร และช่วยเหลือเกษตรกรในด้านปัจจัยการผลิต เพื่อส่งเสริมผลผลิตการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรได้อย่างกว้างขวางในเรื่องการสาธิต และเป็นตลาดรับซื้อผลิตผลเกษตรกรรมจากเกษตรกรโดยตรง

ง. เมื่อพ้นสิบห้าปี หากสถาบันเกษตรกรรมมีความต้องการและสามารถที่จะเป็นผู้ถือหุ้นในกิจการนั้น เจ้าของที่ดินต้องยินยอมให้สถาบันเกษตรกรรมถือหุ้นในกิจการนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของจำนวนหุ้นทั้งหมด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามวิธีการและรายละเอียดที่คณะกรรมการกำหนด

ถ้าคณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรอนุญาต ก็ให้กำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตเสนอรัฐมนตรีพิจารณา หากรัฐมนตรีเห็นชอบก็ให้อนุญาตให้ผู้ร้องขอนั้นมีสิทธิในที่ดินนั้นต่อไป ในกรณีที่ผู้ร้องขอได้รับสิทธิในที่ดินดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดซื้อ หรือดำเนินการเวนคืนที่ดินที่ได้รับเพิ่มขึ้นนั้น เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อไป

(๓) ที่ดินแปลงใดถ้าเจ้าของไม่ได้ใช้ที่ดินประกอบเกษตรกรรมด้วยตนเอง หรือมิได้ใช้ประกอบเกษตรกรรมอย่างใดหรือประกอบเกษตรกรรมเล็กน้อย หรือประกอบเกษตรกรรมบางส่วนเพียงเป็นการแสดงสิทธิในที่ดิน ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดซื้อหรือดำเนินการเวนคืนที่ดินนั้นได้ในส่วนที่เกินกว่าสี่สิบไร่

ถ้าเจ้าของที่ดินตาม (๓) มีความประสงค์จะประกอบเกษตรกรรมด้วยตนเองและแสดงได้ว่าตน มีความสามารถ และมีปัจจัย ที่จะทำที่ดินนั้น ให้เป็น ประโยชน์ ทาง เกษตรกรรมได้ ทั้งตนจะเป็นผู้ประกอบเกษตรกรรมในที่ดินนั้นด้วยตนเอง ให้ยื่นคำร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งแสดงหลักฐานอ้างอิงประกอบคำร้อง เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้สอบสวนแล้ว ให้รายงานต่อคณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย เพื่อพิจารณาอนุญาต ให้ผู้ร้องขอนั้นมีสิทธิในที่ดินต่อไป ตามขนาดใน (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี และให้คณะกรรมการกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาต ในกรณีผู้ได้รับสิทธิในที่ดินดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดซื้อหรือดำเนินการเวนคืนที่ดินนั้นเพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อไป

บทบัญญัติในมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับ แก่ที่ดิน บรรดาที่เป็นของ ทบวงการเมือง องค์การของรัฐ รัฐวิสาหกิจ สถาบันเกษตรกร หรือที่ดินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๐ ในเขตปฏิรูปที่ดิน ถ้าเป็นที่ดินของรัฐซึ่งมีจำนวนเนื้อที่ตั้งแต่หนึ่งหมื่นไร่ขึ้นไป ให้คณะกรรมการจัดให้สถาบันเกษตรกรเช่าระยะยาว ถ้าเป็นที่ดินของรัฐซึ่งมีจำนวนเนื้อที่ไม่ถึงหนึ่งหมื่นไร่ คณะกรรมการจะให้สถาบันเกษตรกรหรือเกษตรกรเช่าระยะยาวก็ได้ แต่จะโอนสิทธิในที่ดินของรัฐนั้นมิได้ แต่ถ้าเป็นที่ดินที่ได้มาโดยการจัดซื้อหรือเวนคืน คณะกรรมการ จะให้เกษตรกร หรือสถาบัน เกษตรกร เช่าระยะยาว หรือเช่าซื้อ ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) เกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกันซึ่งประกอบเกษตรกรรมประเภทอื่น เว้นแต่ (๒) จำนวนไม่เกินห้าสิบไร่

(๒) เกษตรกรและบุคคล ในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งประกอบ เกษตรกรรม เพื่อการ เลี้ยงสัตว์จำพวกสัตว์ใหญ่ตามที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๒๙ (๒) จำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยไร่

(๓) สถาบันเกษตรกรซึ่งจะนำที่ดินไปจัดให้แก่เกษตรกรตาม (๑) หรือ (๒) เข้าระยะยาว หรือเช่าซื้อ จำนวนเนื้อที่ที่ดินตามแต่ละกรรมกรจะเห็นสมควร

มาตรา ๓๑ ถ้าเกษตรกรผู้ใดต้องการ มีสิทธิในที่ดิน หรือขอเช่าที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมเกินกว่าที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๓๐ (๑) หรือ (๒) และแสดงได้ว่าตนมีความสามารถ และมีปัจจัยที่จะทำที่ดินที่ขอเพิ่มนั้นให้เป็นประโยชน์ในทางเกษตรกรรมได้ ทั้งตนจะเป็นผู้ประกอบเกษตรกรรมในที่ดินนั้นด้วยตนเอง ให้ทำคำร้องยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมทั้งแสดงหลักฐานอ้างอิงประกอบคำร้อง

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนแล้ว ให้เสนอคำร้องพร้อมด้วยบันทึกรายงานผลการสอบสวนต่อคณะกรรมการ

คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิในที่ดิน หรือได้เช่าที่ดินได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินหนึ่งเท่าของจำนวนเนื้อที่ที่ดินที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๓๐ (๑) หรือ (๒) ทั้งนี้ โดยกำหนดเงื่อนไขก็ได้ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนการอนุญาตเสียได้และจัดซื้อหรือดำเนินการเวนคืนที่ดินหรือส่งเลิกการเช่าที่ดินดังกล่าวได้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนตามแต่จะเห็นสมควร และนำที่ดินนั้นไปใช้เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรต่อไป

มาตรา ๓๒ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใด และ ส.ป.ก. ได้จัดซื้อหรือเวนคืนที่ดินแปลงใดแล้ว ให้สิทธิของผู้เช่าในที่ดินแปลงนั้นตามสัญญาเช่า หรือตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเช่าเป็นอันสิ้นสุดลง

มาตรา ๓๓ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้บรรดาเจ้าของที่ดินที่มีที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินแจ้งจำนวนแปลงที่ดิน ขนาดของที่ดินแต่ละแปลง ที่ตั้งของที่ดิน และการทำประโยชน์ในที่ดินที่ตนเป็นเจ้าของทุกแปลงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวัน ตามแบบและวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๔ ในการเวนคืนที่ดิน หรือ อสังหาริมทรัพย์ เพื่อ การปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สำหรับที่ดินที่เวนคืนตามวรรคหนึ่ง ให้ ส.ป.ก. หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจาก ส.ป.ก. มีอำนาจเข้าครอบครองที่ดินดังกล่าวเพื่อกำหนดการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ทันที

มาตรา ๓๕ การชำระเงินค่าทดแทนให้แก่เจ้าของที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ต้องเวนคืนเพื่อการ ปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ให้จ่ายเป็นเงิน ร้อยละยี่สิบห้า ของเงินค่าทดแทนทั้งหมด ส่วนที่เหลือให้จ่ายเป็นพันธบัตรของรัฐบาลมีอัตราดอกเบี้ยไม่ต่ำกว่าร้อยละแปดต่อปี มีระยะเวลาไถ่ถอนคืนภายในสิบปี และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจ่ายเงินให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ที่ดิน ซึ่งจะต้องเวนคืน มีเนื้อที่ ไม่เกิน ยี่สิบห้าไร่ และ เจ้าของ ที่ดินนั้น ไม่มีที่ดินอื่น ไม่ว่าในหรือนอกเขตปฏิรูปที่ดิน ให้ชำระเงินทั้งหมดในวันที่มีการโอนสิทธิในที่ดินนั้น แต่ทั้งนี้ ไม่เกินจำนวนเงินขั้นสูงสุดที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๖ ให้คณะกรรมการกำหนดเงินค่าทดแทนโดยคำนึงถึงการได้มา สภาพ ความอุดมสมบูรณ์ และทำเลที่ตั้งของที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ ประกอบกับมูลค่าของผลผลิตเกษตรกรรมหลักที่สามารถผลิตได้จากที่ดินในท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม และแก่บรรดาเกษตรกรผู้ที่จะต้องรับภาระจ่ายค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์แก่ ส.ป.ก. ต่อไปด้วย

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งจำนวนเงินค่าทดแทนให้เจ้าของที่ดินหรือผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนทราบ ถ้าเจ้าของที่ดินหรือผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนไม่เห็นชอบด้วยกับจำนวนเงินค่าทดแทนดังกล่าว มีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๔๐

บรรดาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มาตรา ๓๗ ห้ามมิให้ยกอายุความครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับ ส.ป.ก. ในเรื่องที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ ส.ป.ก. ได้มาตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓๘ ถ้า ส.ป.ก. เกี่ยวข้องในกิจการใดที่กฎหมายกำหนดให้จดทะเบียนในอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ ส.ป.ก. ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนนั้น

มาตรา ๓๙ ที่ดินที่บุคคลได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จะทำการแบ่งแยก หรือโอนสิทธิในที่ดินนั้นไปยังผู้อื่นมิได้ เว้นแต่เป็นการตกทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม หรือโอนไปยังสถาบันเกษตรกร หรือ ส.ป.ก. เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

อุทธรณ์

มาตรา ๔๐ ถ้าเจ้าของที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ หรือผู้มีสิทธิ ได้รับเงินค่าทดแทนผู้ใดประสงค์จะอุทธรณ์ ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งตามมาตรา ๓๖

มาตรา ๔๑ ให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์คณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมายหนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิทางดินหนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิทางเศรษฐกิจการเกษตรหนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิทางพิชพรรณหนึ่งคน เป็นกรรมการให้ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการหรือบุคคลใดเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการอุทธรณ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นกรรมการหรืออนุกรรมการในคณะกรรมการหรือคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมิได้

มาตรา ๔๒ ให้คณะกรรมการอุทธรณ์มีอำนาจหน้าที่ พิจารณาวินิจฉัย คำอุทธรณ์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ ให้คณะกรรมการอุทธรณ์วินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์

หากผู้อุทธรณ์ไม่พอใจในคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองได้ภายในกำหนดหนึ่งเดือน ในกรณีที่ยังมิได้มีการตั้งศาลปกครองตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มิให้นำข้อความดังกล่าวนี้มาใช้บังคับ

มาตรา ๔๓ ให้คณะกรรมการ อุทธรณ์ มีอำนาจ แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการชั้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อกระทำการที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการอุทธรณ์ หรือให้ช่วยเหลือในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ เว้นแต่การวินิจฉัยอุทธรณ์ และให้นำมาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๔ ให้กรรมการ อุทธรณ์ ซึ่งคณะ รัฐมนตรี แต่งตั้ง มีวาระอยู่ใน ตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

ในกรณีที่มีการ แต่งตั้ง กรรมการ อุทธรณ์ ระหว่างที่กรรมการ ซึ่งแต่งตั้งไว้แล้ว ยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งชื่อนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการอุทธรณ์ซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๔๕ให้นำมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ มาใช้แก่คณะกรรมการอุทธรณ์โดยอนุโลม

มาตรา ๔๖ หลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาในการวินิจฉัยคำอุทธรณ์ ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๗ ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่ อำนวยความสะดวกแก่ พนักงาน เจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรี ซึ่งออกตาม
 มาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ประเทศไทยเป็นประเทศ
 เกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพในการเกษตร ที่ดินจึงเป็นปัจจัยสำคัญและเป็นรากฐาน
 เบื้องต้นของการผลิตทางเกษตรกรรม แต่ปัจจุบันปรากฏว่าเกษตรกรกำลังประสบความเดือด
 ร้อนเนื่องจากต้องสูญเสียสิทธิในที่ดินและกลายเป็นผู้เช่าที่ดิน ต้องเสียค่าเช่าที่ดินในอัตราสูง
 เกินสมควร ที่ดินขาดการบำรุงรักษา จึงทำให้อัตราผลิตผลเกษตรกรรม อยู่ในระดับต่ำ
 เกษตรกร ไม่ได้รับความ เป็นธรรม และเสียเปรียบจากระบบการเช่าที่ดิน และการจำหน่ายผลิตผล
 ตลอดจนทำให้เกิดภาวะความยุ่งยากทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคม การปกครอง และการ
 เมืองของประเทศเป็นอย่างมาก จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐจะต้องดำเนินการแก้ไขปัญห
 ดังกล่าวโดยด่วนที่สุด โดยวิธีการปฏิรูปที่ดิน เพื่อช่วยให้เกษตรกรมีที่ดินทำกิน และให้การ
 ใช้ที่ดินเกิดประโยชน์มากที่สุด พร้อมกับการจัดระบบการผลิตและจำหน่ายผลิตผลเกษตรกรรม
 เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่เกษตรกร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสนองแนวนโยบายแห่งรัฐในการลด
 ความเหลื่อมล้ำในฐานะของบุคคลในทางเศรษฐกิจและสังคม ตามที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ
 จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ
จัดสรรเงินภาษีสุราและภาษีเครื่อง
ดื่ม

พ.ศ. ๒๕๑๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๗
เป็นปีที่ ๒๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรเงินภาษีสุรา และภาษีเครื่องดื่มให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดสรรเงินภาษีสุราและภาษีเครื่องดื่ม พ.ศ. ๒๕๑๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๔ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุราและภาษีเครื่องต้ม ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเครื่องต้ม เสียภาษีสุราและภาษีเครื่องต้มเพิ่มขึ้นร้อยละสิบของภาษีประเภทนั้น ๆ

ภาษีสุราและภาษีเครื่องต้มที่เสียเพิ่มขึ้นตามวรรคหนึ่ง เศษของหนึ่งสตางค์ให้ปัดทิ้ง

มาตรา ๕ ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่จัดเก็บภาษีสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุราและภาษีเครื่องต้มตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเครื่องต้ม ส่งมอบเงินภาษีที่เก็บเพิ่มขึ้นร้อยละสิบตามมาตรา ๔ ให้แก่กระทรวงมหาดไทยโดยหักค่าใช้จ่ายไว้ร้อยละห้าของเงินภาษีที่เก็บได้

มาตรา ๖ ให้กระทรวงมหาดไทยจัดสรรเงินที่ได้รับตามมาตรา ๕ ให้แก่กรุงเทพมหานครและราชการส่วนท้องถิ่นทุกแห่งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้มีอำนาจระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อให้กรุงเทพมหานครและราชการส่วนท้องถิ่นทุกแห่งได้รับเงินค่าภาษีสุราและภาษีเครื่องต้มที่เก็บเพิ่มขึ้นนี้

มาตรา ๗ ให้กระทรวงมหาดไทยจัดสรร เงินภาษีสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุราและเงินภาษีเครื่องต้มตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเครื่องต้ม ที่เก็บเพิ่มขึ้นตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้แก่กรุงเทพมหานคร และราชการส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๖ ด้วย

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การจัดสรรเงินภาษีสุรา และภาษีเครื่องดื่มตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๒๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้จัดสรรได้เฉพาะแก่ราชการส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง สมควรจัดสรรเงินดังกล่าวให้แก่กรุงเทพมหานครด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น.

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ การฉาบปกิสงเคราะห์

พ.ศ. ๒๕๑๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๗

เป็นปีที่ ๒๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรด

เกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการฉาบปกิสงเคราะห์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม

ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการฉาบปกิสงเคราะห์

พ.ศ. ๒๕๑๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ

เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน

พ.ศ. ๒๕๑๕

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การฉापนกิจสงเคราะห์” หมายความว่า กิจการที่บุคคลหลายคนตกลงเข้ากันเพื่อทำการสงเคราะห์ซึ่งกันและกันในการจัดการศพ หรือจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัวของบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่ตกลง เข้ากันนั้นซึ่งถึงแก่ความตาย และมีได้ประสงค์จะหากำไรเพื่อแบ่งปันกัน

“สมาคมฉापนกิจสงเคราะห์” หมายความว่า สมาคมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจการการฉापนกิจสงเคราะห์

“เงินค่าสมัคร” หมายความว่า เงินค่าสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมฉापนกิจสงเคราะห์

“เงินสงเคราะห์” หมายความว่า เงินที่สมาชิกร่วมกันออกช่วยเหลือเป็นค่าจัดการศพหรือค่าจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัวของสมาชิกซึ่งถึงแก่ความตาย รวมทั้งเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินกิจการของสมาคมฉापนกิจสงเคราะห์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางสมาคมฉापนกิจสงเคราะห์ หรือ นายทะเบียนสมาคมฉापนกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่ แล้วแต่กรณี

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๕ ห้ามมิให้บุคคลใดนอกจากสมาคมฉापนกิจสงเคราะห์และการฉापนกิจสงเคราะห์ที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้ว ใช้คำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “ฉापนกิจสงเคราะห์” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน

มาตรา ๖ ให้อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ เป็นนายทะเบียน กลางสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์ และเป็นนายทะเบียนสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่กรุงเทพมหานคร ส่วนนายทะเบียนสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่อื่นให้รัฐมนตรีแต่งตั้งตามความจำเป็น

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่กับออก กฎกระทรวงกำหนด ค่าธรรมเนียม ไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

การจัดตั้งสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์

มาตรา ๘ สมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์จะมีขึ้นได้โดยอาศัยอำนาจตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น

สมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์ จะมีวัตถุประสงค์ที่ประสงค์นอกจากการ ฉาปนกิจสงเคราะห์ด้วยมิได้

มาตรา ๙ สมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์ต้องมีข้อบังคับและตั้งจดทะเบียน เมื่อได้จดทะเบียนแล้ว สมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์มีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๑๐ การตั้งสาขาสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๑ การขอจดทะเบียนสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์นั้น ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์จำนวน ไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนประจำท้องที่ที่จะตั้งสำนักงานสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์ หรือนายทะเบียนกลาง ถ้าไม่มีนายทะเบียนประจำท้องที่ในท้องที่นั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง พร้อมด้วยข้อบังคับของสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์อย่างน้อยสามฉบับ

มาตรา ๑๒ ในการขอจดทะเบียนนั้น ถ้าได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ มีข้อบังคับถูกต้องตามมาตรา ๑๔ และข้อบังคับนั้นไม่ขัดต่อกฎหมายและวัตถุประสงค์ที่ประสงค์ของสมาคมฉนกิจสงเคราะห์ กับทั้งผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมฉนกิจสงเคราะห์ทุกคนเป็นผู้มีหลักฐานสมควรแก่วัตถุประสงค์ที่ประสงค์ของสมาคมฉนกิจสงเคราะห์ ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนได้ และให้ออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้แก่สมาคมฉนกิจสงเคราะห์นั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่า จะรับจดทะเบียนตามวรรคหนึ่งมิได้ ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน และแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่รับจดทะเบียนไปยังผู้ขอจดทะเบียนโดยมิชักช้า ผู้ขอจดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อปลัดกระทรวงได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๓ ให้นายทะเบียนกลางสมาคมฉนกิจสงเคราะห์ประกาศการจดทะเบียนสมาคมฉนกิจสงเคราะห์ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๔ ข้อบังคับของสมาคมฉนกิจสงเคราะห์อย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ซึ่งต้องมีคำว่า "สมาคมฉนกิจสงเคราะห์" กำกับไว้กับชื่อนั้นด้วย
- (๒) วัตถุประสงค์
- (๓) ที่ตั้งสำนักงาน
- (๔) วิธีรับสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพ
- (๕) อัตราเงินค่าสมัครและอัตราเงินสงเคราะห์และวิธีการชำระเงินนั้น
- (๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก
- (๗) วิธีการจ่ายเงินค่าจัดการศพหรือค่าจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัว
- (๘) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้จ่ายและการเก็บรักษาเงิน
- (๙) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่

(๑๐) ข้อกำหนดเกี่ยวกับจำนวนกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ และการประชุมของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๕ การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมฉาบปะนิกิจสงเคราะห์จะกระทำได้อีกแต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องนำไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

นายทะเบียนมีอำนาจไม่รับจดทะเบียนการแก้ไข หรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมฉาบปะนิกิจสงเคราะห์ได้ ในเมื่อเห็นว่าการแก้ไขหรือเพิ่มเติมนั้นขัดต่อวัตถุประสงค์ของสมาคมฉาบปะนิกิจสงเคราะห์หรือขัดต่อกฎหมาย

การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมฉาบปะนิกิจสงเคราะห์ จะยังไม่มีผลใช้บังคับจนกว่านายทะเบียนจะได้รับจดทะเบียนแล้ว

ในกรณีที่ นายทะเบียน ไม่รับจดทะเบียน การแก้ไขหรือเพิ่มเติม ข้อบังคับของสมาคมฉาบปะนิกิจสงเคราะห์ให้นำมาตรา ๑๒ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ สมาคมฉาบปะนิกิจสงเคราะห์ต้องจัดให้มีป้ายชื่อเป็นภาษาไทยอ่านได้ชัดเจนติดไว้ที่หน้าสำนักงาน และต้องติดใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนไว้ที่สำนักงานในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนสูญหายถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้นายทะเบียนออกใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้เมื่อสมาคมฉาบปะนิกิจสงเคราะห์ร้องขอ

หมวด ๓

การดำเนินกิจการสมาคมฉาบปะนิกิจสงเคราะห์

มาตรา ๑๘ ให้สมาคมฉาบปะนิกิจสงเคราะห์มีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการของสมาคมฉาบปะนิกิจสงเคราะห์และเป็นผู้แทนของสมาคมฉาบปะนิกิจสงเคราะห์ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

มาตรา ๑๘ การตั้งกรรมการและการเปลี่ยนตัวกรรมการให้ทำได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องนำไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

มาตรา ๒๐ ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมดำเนินกิจการสงเคราะห์ นักสมาชิกมาประชุมกันเป็นการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่จดทะเบียนสมาคมดำเนินกิจการสงเคราะห์ เพื่อตั้งคณะกรรมการและมอบหมายการตั้งปวงให้แก่คณะกรรมการ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรก ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมดำเนินกิจการสงเคราะห์มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับคณะกรรมการ

การประชุมใหญ่สามัญครั้งต่อไป ให้คณะกรรมการเรียกประชุมปีละหนึ่งครั้ง แต่ทั้งนี้จะกำหนดไว้ในข้อบังคับให้เรียกประชุมมากกว่านี้ก็ได้

มาตรา ๒๑ คณะกรรมการจะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้แต่จะเห็นสมควร สมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคน จะทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อการหนึ่งการใดเมื่อใดก็ได้

ในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้ร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ให้คณะกรรมการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ถ้าคณะกรรมการไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนเมื่ออำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้

มาตรา ๒๒ การประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคน จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าในการประชุมครั้งแรกสมาชิกมาไม่ครบองค์ประชุม หากการประชุมนั้นได้นัดโดยสมาชิกร้องขอ ให้เลิกประชุม ถ้าการประชุมนั้นมิใช่โดยสมาชิกร้องขอ ให้นัดประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งภายในสิบสี่วัน การประชุมครั้งหลังนี้ ไม่บังคับว่าจำต้องครบองค์ประชุม

มาตรา ๒๓ ในการประชุมใหญ่ สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๔ สมาชิกจะมอบฉันทะให้ผู้อื่นมาประชุมใหญ่และออกเสียงแทนตนก็ได้ แต่การมอบฉันทะเช่นนี้ต้องทำเป็นหนังสือ

มาตรา ๒๕ นายทะเบียน และ พนักงานเจ้าหน้าที่ อาจเข้าร่วมการประชุมใหญ่ของ สมาคมฉาบปะนกิจสงเคราะห์ และอาจชี้แจงแสดงข้อคิกเห็นแก่ที่ประชุมใหญ่ได้ แต่ไม่มีสิทธิออก เสียงลงคะแนน

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้สมาคมฉาบปะนกิจสงเคราะห์เรียกเก็บเงินอื่นใดจากสมาชิกนอก เหนือจากเงินค่าสมัคร เงินค่าบำรุงและเงินสงเคราะห์

เงินค่าสมัครให้เรียก เก็บจากผู้ซึ่งสมัคร เข้าเป็นสมาชิกในครั้งแรก เพียงครั้งเดียวตาม อัตราที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ และไม่ต้องเกินคนละห้าสิบบาท

เงินค่าบำรุงให้เรียกเก็บจากสมาชิกเป็นรายเดือนหรือรายปี ตามอัตราที่กำหนดไว้ใน ข้อบังคับ และต้องไม่เกินคนละยี่สิบบาทต่อปี

เงินสงเคราะห์ให้เรียกเก็บได้ตามจำนวนสมาชิกที่ตาย ตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อ บังคับ และต้องไม่เกินรายละยี่สิบบาท

สมาคมฉาบปะนกิจสงเคราะห์อาจเรียกเก็บเงิน สงเคราะห์ไว้ล่วงหน้าเพื่อสำรองจ่ายเป็น ค่าจัดการศพได้ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่ที่ประชุมใหญ่กำหนด

ในกรณีที่สมาคมฉาบปะนกิจสงเคราะห์เลิก หรือสมาชิกผู้ใดพ้นจากสมาชิกภาพ ให้ สมาคมฉาบปะนกิจสงเคราะห์คืนเงินสงเคราะห์ที่เรียกเก็บไว้ ล่วงหน้าให้แก่สมาชิก เท่าที่สมาชิกผู้นั้น ยังไม่ตกอยู่ในความผูกพันที่จะต้องจ่ายเงินสงเคราะห์ตามที่ได้จ่ายล่วงหน้าไว้ให้แล้ว

มาตรา ๒๗ สมาคมฉาบปะนกิจสงเคราะห์อาจหักเงินจำนวนหนึ่งไว้จากเงินสงเคราะห์ ได้ตามสมควร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการของสมาคมฉาบปะนกิจสงเคราะห์ตามอัตราที่ ที่ประชุมใหญ่กำหนด และต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงกำหนดต่ออัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการของสมาคมฉาบปะนกิจสงเคราะห์ ตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดให้แตกต่างกันตามฐานะของสมาคมที่มีสมาชิกมากกว่ากันก็ได้

มาตรา ๒๘ กรรมการของสมาคมฉาบปะนกิจสงเคราะห์ไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างหรือเงิน หรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกันจากสมาคมฉาบปะนกิจสงเคราะห์

กรรมการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์อาจได้รับเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ หรือเงิน หรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกัน จากสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ได้ หากสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ได้วางระเบียบไว้ให้จ่ายได้

ระเบียบของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ว่าด้วยการจ่ายเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ หรือเงิน หรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกัน ให้แก่กรรมการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ต้องกระทำโดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องส่งสำเนาที่มีคำรับรองว่าถูกต้องต่อนายทะเบียน

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ใดชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการโดยวิธีใด ๆ ที่คล้ายคลึงกัน ให้ผู้ใดเข้าเป็นสมาชิกในสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ซึ่งยังมีได้จดทะเบียนโดยถูกต้องตามกฎหมาย

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการให้บุคคลเข้าเป็นสมาชิกในสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ โดยได้รับประโยชน์ตอบแทนเป็นเงินหรือทรัพย์สินอื่นไม่ว่าจะเป็นสินจ้างหรือค่าใช้จ่ายอื่นจากการชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการนั้น

มาตรา ๓๑ ในการติดต่อกับสมาชิก พนักงานเจ้าหน้าที่และบุคคลภายนอกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ต้องเปิดทำการตามวัน และเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามวันต่อหนึ่งสัปดาห์ และวันหนึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกชั่วโมง

ให้สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ประกาศวันและเวลาเปิดทำการไว้ที่สำนักงาน

มาตรา ๓๒ สมาชิก มีสิทธิ ขอ ตรวจสอบ บัญชีและ เอกสาร ของ สมาคม ฌาปนกิจสงเคราะห์ เพื่อทราบการดำเนินงานกิจการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่สำนักงานของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ได้ในเวลาเปิดทำการ

หมวด ๔'

การควบคุมสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

มาตรา ๓๓ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ต้องจัดให้มีทะเบียนสมาชิกตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด และให้เก็บรักษาทะเบียนดังกล่าวไว้ที่สำนักงาน พร้อมทั้งหลักฐานและเอกสารที่ใช้ประกอบการลงทะเบียน

สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ต้องส่งสำเนาทะเบียนสมาชิกที่มีอยู่ ในวันที่ครบเก้าสิบวัน นับแต่วันที่จดทะเบียนให้แก่นายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันดังกล่าว และเมื่อสิ้นเดือน มิถุนายนและเดือนธันวาคมของทุกปี สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ต้องส่งสำเนาทะเบียนสมาชิก ตามที่เป็นอยู่ในวันสิ้นเดือนนั้น ต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันสิ้นเดือนนั้น

มาตรา ๓๔ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ต้องจัดให้มีบัญชีแสดงฐานะการเงิน ตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด และต้องเก็บรักษาเอกสารประกอบบัญชีแสดงให้เห็นความ ถูกต้องแห่งบัญชีนั้นไว้ด้วย

มาตรา ๓๕ เมื่อสิ้นปีปฏิทินทุกปี สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ต้องทำบัญชีงบดุล ตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด เสนอต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติภายในหกสิบวันนับแต่วัน สิ้นปี

สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ต้องส่งสำเนางบดุล ตามวรรคหนึ่งที่มีคำรับรองว่าถูกต้อง ต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ และต้องแสดงไว้ที่สำนักงานเพื่อให้สมาชิกและผู้มีส่วนได้เสียตรวจสอบดูได้ด้วย

มาตรา ๓๖ หลักฐานเอกสารตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ สมาคม ฌาปนกิจสงเคราะห์ต้องเก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา ๓๗ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอตรวจเอกสาร หรือคัดเอกสาร หรือขอให้คัดรายการ และรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์จากนายทะเบียน ให้ยื่นคำขอ ตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด

มาตรา ๓๘ เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินกิจการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ให้ เป็นไปด้วยดี เมื่อมีกรณีที่นายทะเบียนเห็นสมควรที่จะได้ฟังความคิดเห็นและคำวินิจฉัยของสมาชิก ในปัญหาหรือกิจการใด ๆ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ เพื่อพิจารณาและวินิจฉัยปัญหาหรือกิจการนั้นได้ และให้นำมาตรา ๒๑ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ การประชุมใหญ่ของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ ถ้าได้นักเรียกหรือได้ประชุมกัน หรือได้ลงมติฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือข้อบังคับของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ เมื่อสมาชิกคนหนึ่งคนใดหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้เพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่ที่เกิดขึ้นในการประชุมที่ได้เรียก หรือได้ประชุมกัน หรือที่ได้ลงมติฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือข้อบังคับของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ นั้นเสียได้ การร้องขอให้เพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่นั้น ถ้าสมาชิกเป็นผู้ร้องขอ ต้องร้องขอภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งให้เพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่ กรรมการของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ คนหนึ่งคนใดมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อปลัดกระทรวงได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๐ ให้นายทะเบียน และ พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจ ตรวจสอบ กิจการและฐานะการเงินของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ เพื่อการนี้ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสำนักงานของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก

(๒) สั่งให้กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ ส่งหรือแสดงบัญชีและเอกสารของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ

(๓) สอบถามบุคคลใน (๒) หรือเรียกบุคคลดังกล่าวมาเพื่อสอบถามหรือแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ

มาตรา ๔๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง เมื่อผู้เกี่ยวข้องร้องขอ

หมวด ๕

การฉาปนกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการ องค์การของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๔๒ ส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจใด ที่ประสงค์จะ
ดำเนินกิจการการฉาปนกิจสงเคราะห์ ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดในมาตรา ๔๓

มาตรา ๔๓ ให้กระทรวงมหาดไทยกำหนดระเบียบการขึ้นทะเบียน การดำเนิน
กิจการ การควบคุม และการเลิกกิจการการฉาปนกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการ องค์การของ
รัฐ หรือรัฐวิสาหกิจขึ้นไว้ ระเบียบนี้เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้วให้ใช้บังคับได้

เมื่อการฉาปนกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ
ได้ขึ้นทะเบียนตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดในวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าการฉาปนกิจ
สงเคราะห์ดังกล่าวเป็นงานอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือรัฐ
วิสาหกิจนั้น

หมวด ๖

การเลิกฉาปนกิจสงเคราะห์

มาตรา ๔๔ สมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์ย่อมเลิกด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิก
- (๒) นายทะเบียนสั่งให้เลิกตามมาตรา ๔๕
- (๓) ศาลสั่งให้เลิกตามมาตรา ๔๗

เมื่อเลิกสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์ ให้นายทะเบียนกลางประกาศการเลิกในราชกิจ
จานุเบกษา และให้นายทะเบียนประจำท้องที่ปีตประกาศที่สำนักงานสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์
ด้วย

มาตรา ๔๕ นายทะเบียนเมื่ออำนาจสั่งให้เลิกสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์ได้ในกรณีตั้งต่อไปนี้

(๑) สมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิก ทั้งหมดร่วมกันยื่นคำร้องขอต่อ นายทะเบียนขอให้เลิกสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์พร้อมด้วยเหตุผลประกอบคำร้องขอ และนายทะเบียนได้สอบสวนหลักฐานตามเหตุผลประกอบคำร้องขอแล้ว เป็นที่ปรากฏแน่ชัดว่าสมาคม ฉาปนกิจสงเคราะห์สมควรจะต้องเลิกดำเนินการตามคำร้องขอนั้น

(๒) บุคคลอื่นซึ่งมิได้เป็นกรรมการของสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์คนหนึ่ง หรือหลายคนเข้ามกระทำการในฐานะกรรมการของสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์นั้น และนายทะเบียน ได้มีคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวเลิกกระทำการในฐานะกรรมการของสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์ แล้ว แต่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน

(๓) มีพฤติการณ์ที่ทำให้เห็นว่าการดำเนินการของสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์นั้น ไม่เป็นไปโดยสุจริต และนายทะเบียนได้สอบสวนพฤติการณ์ดังกล่าวแล้วมีเหตุผลเป็นที่เชื่อถือได้

(๔) มีพฤติการณ์ที่ทำให้เห็นว่าการดำเนินการของสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์ไม่ อาจจะทำเนิ่นต่อไปได้ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ

เมื่อนายทะเบียนสั่งเลิกสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์ใด ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือพร้อม ด้วยเหตุผลไปยังสมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์นั้นโดยมิชักช้า

มาตรา ๔๖ กรรมการคนหนึ่งคนใดของสมาคม ฉาปนกิจสงเคราะห์ ที่นายทะเบียน สั่งเลิกตามมาตรา ๔๕ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และให้นายทะเบียนส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังปลัดกระทรวงโดย มิชักช้า

คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่นายทะเบียนต้องดำเนินการตามมาตรา ๔๕ แต่นายทะเบียน เพิกเฉยหรือไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่นั้นเมื่อผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ ศาลอาจสั่งให้เลิกสมาคม ฉาปนกิจสงเคราะห์เสียก็ได้

มาตรา ๔๘ เมื่อสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ใดต้องเลิกไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้มีการชำระบัญชีสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์นั้น และให้นำความในบรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ หมวด ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อันว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๙ เมื่อได้ชำระบัญชีแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่จะแบ่งให้แก่สมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ไม่ได้ ทรัพย์สินนั้นจะต้องโอนไปให้แก่นิติบุคคลอื่นตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ หรือตามที่ที่ประชุมใหญ่ได้มีมติไว้หรือถ้ามิได้ระบุไว้ในข้อบังคับและที่ประชุมใหญ่มิได้มีมติไว้ ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของรัฐ

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดดำเนินกิจการการฌาปนกิจสงเคราะห์โดยมิได้จดทะเบียนเป็นสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์หรือขึ้นทะเบียนการฌาปนกิจสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดเป็นสมาชิกของการฌาปนกิจสงเคราะห์ โดยรู้ว่าการฌาปนกิจสงเคราะห์นั้นมิได้จดทะเบียนเป็นสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ หรือขึ้นทะเบียนการฌาปนกิจสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๕๒ ผู้ใดใช้คำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “ฌาปนกิจสงเคราะห์” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกันอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งร้อยบาท จนกว่าจะได้เลิกใช้

มาตรา ๕๓ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๕๔ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่ไต่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง หรือเรียกเก็บเงินจากผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกหรือสมาชิกเกินกว่าที่กำหนด อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๕๕ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่หักเงินไว้จากเงินสงเคราะห์เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์เกินกว่าที่กำหนด อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๕๖ กรรมการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ผู้ได้รับเงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดจากสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์โดยไม่มีสิทธิที่จะรับ ได้ตามมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ ผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ ถ้าการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนนั้นไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่ไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๕๙ ผู้ใดแบ่งหรือโอนทรัพย์สินที่เหลืออยู่เมื่อได้ชำระบัญชีแล้ว ให้แก่บุคคลใดอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๔๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ กรรมการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์วันแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์นั้นด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๑ ให้ส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่ดำเนินการกิจการการฌาปนกิจสงเคราะห์อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังมีได้จดทะเบียนสมาคมฌาปนกิจ

สงเคราะห์ตามกฎหมายที่ถูกยกเลิกในมาตรา ๓ ขึ้นทะเบียนการฉาบปกิสงเคราะห์ต่อกรมประชาสงเคราะห์ตามระเบียบที่กำหนดในมาตรา ๔๓ ภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนสมาคมฉาบปกิสงเคราะห์ตามกฎหมายที่ถูกยกเลิกในมาตรา ๓ ไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากประสงค์จะขอจดทะเบียนสมาคมฉาบปกิสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป ให้กระทำได้และให้ถือว่าคำขอ จดทะเบียนสมาคม ฉาบปกิสงเคราะห์ ที่ยื่นไว้ในวันนั้นเป็น คำขอจดทะเบียนตามมาตรา ๑๑

มาตรา ๖๒ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าสมาคมฉาบปกิสงเคราะห์ที่จดทะเบียนตามกฎหมายที่ถูกยกเลิกในมาตรา ๓ เป็นสมาคมฉาบปกิสงเคราะห์ที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ และมีสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียบ

(๑) คำขอจดทะเบียนสมาคมฉาบปกิสงเคราะห์	ฉบับละ ๒๐ บาท
(๒) คำขอจดทะเบียนแก้ไข หรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมฉาบปกิสงเคราะห์	ฉบับละ ๑๐ บาท
(๓) คำขอจดทะเบียนตั้งหรือเปลี่ยนตัวกรรมการของสมาคมฉาบปกิสงเคราะห์	ฉบับละ ๑๐ บาท
(๔) คำขอตรวจหรือคัดเอกสารเกี่ยวกับสมาคมฉาบปกิสงเคราะห์	ฉบับละ ๑๐ บาท

(๕) คำขอเกี่ยวกับสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์อย่างอื่น
นอกจาก (๑) (๒) (๓) และ (๔)	ฉบับละ ๕ บาท
(๖) ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนสมาคมฌาปนกิจ
สงเคราะห์	ฉบับละ ๑๐๐ บาท
(๗) ใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนสมาคม
ฌาปนกิจสงเคราะห์	ฉบับละ ๒๐ บาท
(๘) การรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับสมาคม
ฌาปนกิจสงเคราะห์	ฉบับละ ๕ บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปรากฏว่า ส่วนราชการ องค์การของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ไม่สามารถดำเนินกิจการการฌาปนกิจสงเคราะห์ให้เป็นไปตามรูปของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้ ประกอบกับบทบัญญัติบางข้อแห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และมีข้อขัดข้องในทางปฏิบัติด้วย สมควรปรับปรุงประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว เพื่อให้ส่วนราชการ องค์การของรัฐ และรัฐวิสาหกิจสามารถดำเนินกิจการการฌาปนกิจสงเคราะห์ได้โดยชอบด้วยกฎหมายและเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติ

วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“วัตถุออกฤทธิ์” หมายความว่า วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็นสิ่งธรรมชาติหรือที่ได้จากสิ่งธรรมชาติ หรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็นวัตถุสังเคราะห์ ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“วัตถุตำรับ” หมายความว่า สิ่งปรุงไม่ว่าจะมีรูปลักษณะใด ที่มีวัตถุออกฤทธิ์ รวมอยู่ด้วย ทั้งนี้ รวมทั้งวัตถุออกฤทธิ์ที่มีลักษณะเป็นวัตถุสำเร็จรูปทางเภสัชกรรม ซึ่งพร้อมที่จะนำไปใช้แก่คนหรือสัตว์ได้

“วัตถุตำรับยกเว้น” หมายความว่า วัตถุตำรับที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ได้รับ การยกเว้น จากมาตรการ ควบคุมบางประการ สำหรับวัตถุออกฤทธิ์ ที่มีอยู่ในวัตถุตำรับนั้น

“เอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์” หมายความว่า กระดาษหรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ปรากฏ ความหมายตัวรูป รอยประดิษฐ์หรือข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ ซึ่งสอดแทรก หรือรวมไว้กับภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์

“ผลิต” หมายความว่า ทำ ผสม ปรุง หรือแปรสภาพ และหมายความรวมถึง เปลี่ยนรูป แบ่งบรรจุ หรือรวมบรรจุ

“ขาย” หมายความรวมถึง จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ส่งมอบ หรือมิไว้เพื่อขาย

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือส่งเข้าในราชอาณาจักร

“ส่งออก” หมายความว่า นำหรือส่งออกจากราชอาณาจักร เพื่อไปต่างประเทศ

“นำผ่าน” หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักร แต่ไม่รวมถึงการนำหรือส่งวัตถุออกฤทธิ์ ผ่านราชอาณาจักร โดยมีได้ มีการ ขนถ่าย ออกจาก เครื่องบิน ที่ ใช้ ในการ ขนส่ง สาธารณะระหว่างประเทศ

“สถานที่” หมายความรวมถึง อาคารหรือส่วนของอาคารและบริเวณของสถานที่

“เภสัชกร” หมายความว่า ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาเภสัชกรรม

“ผู้รับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้รับใบอนุญาต ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งนิติบุคคลแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำเนินกิจการเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ด้วย

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า

(๑) เลขธิการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย

จากเลขธิการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

(ก) สำหรับการอนุญาตให้มีไว้ในครอบครองหรือการใช้ประโยชน์ใดๆ ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท

(ข) สำหรับการอนุญาตให้ผลิต นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ในประเภท ๓ และประเภท ๔ หรือนำผ่าน ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท

(ค) สำหรับการอนุญาตให้ขายวัตถุออกฤทธิ์ ประเภท ๓ และประเภท ๔ ในกรุงเทพมหานคร

(๒) ผู้ว่าราชการ จังหวัด หรือ ผู้ซึ่ง ได้รับ มอบหมาย จากผู้ว่า ราชการ จังหวัด สำหรับการอนุญาตให้ขายวัตถุออกฤทธิ์ ประเภท ๓ และประเภท ๔ ในจังหวัดที่อยู่ในเขต อำนาจ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราช บัญญัตินี้

“เลขธิการ” หมายความว่า เลขธิการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่ออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียม ไม่เกินอัตราท้าย พระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นกับออกประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติ การตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้

บังคับได้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- (๑) ระบุชื่อ และ จัด แบ่ง ประเภท วัตถุประสงค์ ว่าวัตถุประสงค์ โดยอยู่ในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔
- (๒) กำหนดมาตรฐานว่าด้วยปริมาณส่วนประกอบ คุณภาพ ความบริสุทธิ์ หรือลักษณะอื่นของวัตถุประสงค์ ตลอดจนการบรรจุและการเก็บรักษาวัตถุประสงค์ตาม (๑)
- (๓) เพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงชื่อหรือประเภทวัตถุประสงค์ตาม (๑)
- (๔) ระบุชื่อและประเภทวัตถุประสงค์ที่ห้ามมิให้ผลิต ขาย นำเข้า ส่งออก นำผ่านหรือมีไว้ในครอบครอง

- (๕) ระบุชื่อและประเภทวัตถุประสงค์ที่ต้องมีคำเตือน หรือข้อควรระวังเป็นหนังสือหรือเป็นภาพ ให้ผู้ใช้ระมัดระวังตามความจำเป็นเพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้
- (๖) ระบุชื่อและประเภทวัตถุประสงค์ที่ต้องแจ้งกำหนดสิ้นอายุไว้ในฉลาก
- (๗) ระบุวัตถุประสงค์ให้เป็นวัตถุประสงค์รายวัน
- (๘) ระบุชื่อและประเภทวัตถุประสงค์ที่ห้ามนำเข้าไปยังประเทศหนึ่งประเทศ

ใตตามมาตรา ๘๓

- (๙) ระบุสถาบันของทางราชการตามมาตรา ๑๕ (๒) มาตรา ๑๗ (๒) และมาตรา ๖๓ (๓)

หมวด ๑

คณะกรรมการวัตถุประสงค์ต่อจิตและประสาท

มาตรา ๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการวัตถุประสงค์ต่อจิตและประสาท” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เลขาธิการคณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ ผู้อำนวยการกองสุขภาพจิต เลขาธิการแพทยสภาและเลขาธิการ เป็นกรรมการโดยตำแหน่งกับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ และเลขาธิการเป็นเลขานุการ
 มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี
 กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ

ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือ

(๖) ถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือใบ

อนุญาตประกอบโรคศิลปะ

เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็น
 กรรมการแทน และให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๐ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า
 กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือ
 ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม
 การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธาน
 ในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ให้ความเห็น กำแนะนำหรือความเห็นชอบ
 ในเรื่องต่อไปนี้

(๑) การผลิต ขาย นำเข้า ส่งออก นำผ่าน หรือมิไว้ในครอบครอง
 ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ หรือการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ

(๒) การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต การเพิกถอนทะเบียน
วัตถุตำรับ หรือการเพิกถอนวัตถุตำรับยกเว้น

(๓) การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการผลิต ขาย
นำเข้า ส่งออก นำผ่าน มีไว้ในครอบครอง หรือการนำมาเป็นตัวอย่าง ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์
หรือวัตถุตำรับยกเว้น และการตรวจสอบสถานที่ผลิต สถานที่ขาย สถานที่เก็บ และสถานที่
ประกอบธุรกิจอื่น ซึ่งวัตถุดังกล่าว

(๔) การออกกฎกระทรวง หรือประกาศ ที่ต้อง ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) เรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย หรือตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร
มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจ แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาศึกษา
หรือวิจัยเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ และให้นำความในมาตรา ๑๐ มา
ใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

หมวด ๒

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ใน
ประเภท ๑ หรือประเภท ๒

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่กระทรวงสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย
จากกระทรวงสาธารณสุข เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้อำนาจไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๔ กระทรวงสาธารณสุข อาจ อนุญาต ให้ ยาน พาหนะ ที่ใช้ ในการ ขนส่ง
สาธารณสุขระหว่างประเทศที่จดทะเบียนในราชอาณาจักร นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ใน
ประเภท ๒ ในปริมาณพอสมควร เท่าที่จำเป็นต้งใช้ประจำในการปฐมพยาบาล หรือในกรณี
เกิดเหตุฉุกเฉินในยานพาหนะนั้นได้

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ บทบัญญัติมาตรา ๑๓ ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) การขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม ขายเฉพาะสำหรับคนไข้ของตน หรือที่ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่งขายเฉพาะสำหรับสัตว์ที่ตนบำบัดหรือป้องกันโรค

(๒) การขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ โดยกระทรวง ทบวง กรม สภา กษัตริย์ไทย องค์การเภสัชกรรม หรือสถาบันอื่นของทางราชการตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) การนำวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ติดตัวเข้ามาใน หรือออกไปนอกราชอาณาจักรไม่เกินจำนวนที่จำเป็นต้องใช้รักษาเฉพาะตัวภายในสามสิบวัน โดยมีหนังสือรับรองของแพทย์ หรือ

(๔) การนำเข้าหรือส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ในปริมาณพอสมควร เท่าที่ จำเป็น ต้องใช้ ประจำ ในการ ปฐม พยาบาล หรือ ในกรณี เกิดเหตุ ฉุกเฉิน ในเรือ เครื่องบินหรือยานพาหนะอื่นใดที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ ที่ไม่ได้จดทะเบียนในราชอาณาจักร แต่ถ้ายานพาหนะดังกล่าวจดทะเบียนในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ หรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๗ บทบัญญัติมาตรา ๑๖ ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) การผลิตยาที่มีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ตามใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม สำหรับคนไข้เฉพาะราย หรือของผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่งสำหรับสัตว์เฉพาะราย

(๒) การผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออก ซึ่งวัตถุดิบออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ โดยกระทรวง ทบวง กรม สภากาชาดไทย องค์การเภสัชกรรม หรือสถาบันอื่นของทางราชการตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) การขายวัตถุดิบออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม ขายเฉพาะสำหรับคนไข้ของตน หรือที่ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่งขาย เฉพาะสำหรับสัตว์ซึ่งตนบำบัดหรือป้องกันโรค

(๔) การนำวัตถุดิบออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ติดตัวเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร ไม่เกินจำนวนที่จำเป็นต้องใช้รักษาเฉพาะตัวภายในสามสิบวันโดยมีหนังสือรับรองของแพทย์ หรือ

(๕) การนำเข้าหรือส่งออก ซึ่งวัตถุดิบออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ในปริมาณพอสมควรเท่าที่จำเป็น ต้องใช้ ประจำในการปฐมพยาบาล หรือในกรณี เกิดเหตุฉุกเฉินในเรือ เครื่องบิน หรือยานพาหนะอื่นใดที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศที่ไม่ได้จดทะเบียนในราชอาณาจักร แต่ถ้ายานพาหนะดังกล่าวจดทะเบียนในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖

มาตรา ๑๘ ผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตให้ผลิต ขาย หรือนำเข้า ซึ่งวัตถุดิบออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ได้เมื่อปรากฏว่าผู้ขออนุญาต

(๑) ได้รับใบอนุญาตให้ผลิต ขาย หรือนำเข้า ซึ่งยาแผนปัจจุบันตามกฎหมายว่าด้วยยา แล้วแต่กรณี และ

(๒) มีเภสัชกรอยู่ประจำตลอดเวลาทำการ

ให้ผู้รับอนุญาตผลิต หรือนำเข้า ซึ่งวัตถุดิบออกฤทธิ์ขายวัตถุดิบที่ตนผลิต หรือนำเข้าได้โดยไม่ต้องรับใบอนุญาตขายอีก

มาตรา ๑๙ ผู้อนุญาตจะออก ใบอนุญาต ให้ส่งออก ซึ่งวัตถุดิบออกฤทธิ์ในประเภท ๓ และประเภท ๔ หรือจะออกใบอนุญาตให้นำผ่านซึ่งวัตถุดิบออกฤทธิ์ทุกประเภทแก่ผู้หนึ่งผู้ใดเฉพาะแต่ละครั้งและจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๐ ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๙ ให้คุ้มครองถึงลูกจ้างหรือ
ตัวแทนของผู้รับอนุญาตด้วย

ให้ถือว่า การกระทำ ของลูกจ้าง หรือตัวแทน ของผู้รับอนุญาต ที่ได้รับ การคุ้มครองตาม
วรรคหนึ่งเป็นการกระทำของผู้รับอนุญาตด้วย เว้นแต่ผู้รับอนุญาตจะพิสูจน์ได้ว่า การกระทำ
ดังกล่าวเป็นการสุจริตที่ตนจะล่วงรู้หรือควบคุมได้

มาตรา ๒๑ ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๙ ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑
ธันวาคม ของปีที่ยื่นใบอนุญาต ถ้าผู้รับอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ต้องยื่นคำ
ขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วจะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าผู้อนุญาตจะสั่ง
ไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๒ ในกรณีผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบ-
อนุญาต ผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายใน
สามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ของผู้อนุญาตแจ้งการไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้ต่อ
อายุใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีมีการอุทธรณ์การขอต่ออายุใบอนุญาต ผลิตัวต่อดูออกฤทธิ์ตามวรรคหนึ่ง ก่อน
ที่รัฐมนตรีจะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์รัฐมนตรี จะสั่งอนุญาต ให้ประกอบกิจการ ไปพลางก่อน เมื่อมีคำ
ขอของผู้อุทธรณ์ก็ได้

มาตรา ๒๓ ผู้รับอนุญาต ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ได้รับ ยกเว้น ไม่ต้อง ปฏิบัติการ
ตามกฎหมายว่าด้วยยาอีก

หมวด ๓

หน้าที่ของผู้รับอนุญาต

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาต ผลิต ขาย นำเข้าหรือเก็บไว้ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์
ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ นอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๒๕ ผู้อนุญาต อาจอนุญาต ให้ผู้รับอนุญาต ขายวัตถุออกฤทธิ์ ในประเภท ๓
หรือประเภท ๔ นอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การขายส่งตรงแก่ผู้รับอนุญาตอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือแก่ผู้ประกอบการ
วิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรมหรือผู้ประกอบการ
บำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง

(๒) การขายในบริเวณสถานที่ที่มีการประชุม ของผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม
ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม เกสัชกร หรือผู้ประกอบการบำบัด
โรคสัตว์ชั้นหนึ่ง

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๖ ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้า ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓
หรือประเภท ๔ ต้องจัดให้มีเภสัชกรอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดดำเนินการ เว้นแต่
ในกรณีมีความจำเป็นชั่วคราว

ในระหว่างที่เภสัชกรมิได้อยู่ประจำควบคุมกิจการ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการผลิตหรือ
ขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔

มาตรา ๒๗ ให้ผู้รับอนุญาตผลิตวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔
ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร ณ สถานที่ผลิต
แสดงว่าเป็นสถานที่ผลิตวัตถุออกฤทธิ์ ลักษณะและขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้าย
ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) จัดให้มีการวิเคราะห์วัตถุออกฤทธิ์ที่ผลิตขึ้นก่อนนำออกจากสถานที่ผลิต โดยต้องมีการวิเคราะห์ ทุกครั้ง และมีหลักฐาน แสดง รายละเอียด ซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ ไม่น้อยกว่า สิบปีนับแต่วันวิเคราะห์

(๓) จัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์หรือคำเตือน หรือข้อควรระวังการใช้วัตถุออกฤทธิ์ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์ที่ผลิตขึ้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๘ ให้ผู้รับอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร ณ สถานที่ขาย แสดงว่าเป็นสถานที่ขายวัตถุออกฤทธิ์ ลักษณะและขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้ายให้ เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) จัดให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น

(๓) ดูแลให้มีฉลาก เอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ หรือคำเตือนหรือข้อควรระวังการใช้วัตถุออกฤทธิ์ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์

(๔) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๙ ให้ผู้รับอนุญาตนำเข้า ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร ณ สถานที่นำเข้า แสดงว่าเป็นสถานที่นำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ลักษณะและขนาดของป้ายและข้อความที่แสดง ในป้ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) จัดให้มีใบรับรองของผู้ผลิตแสดงรายละเอียด การวิเคราะห์วัตถุออกฤทธิ์ ที่นำเข้า

(๓) จัดให้มีฉลากที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์

(๔) จัดให้มีฉลาก และ เอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ ตามที่ได้ขึ้นทะเบียน วัตถุ
ตำรับ เอกสารกำกับต้องเป็นภาษาไทย แต่จะมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้

(๕) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๐ ในกรณีใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับ
อนุญาตแจ้งต่อผู้อนุญาตและยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึง
การสูญหายหรือถูกทำลายดังกล่าว

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลัก
เกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๑ ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตของตนไว้โดยเปิดเผย และเห็นได้ง่าย
ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตย้าย เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มสถานที่ผลิต สถานที่
ขาย สถานที่นำเข้า หรือสถานที่เก็บ ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ และประเภท ๔ เว้นแต่
ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

หน้าที่ของเภสัชกร

มาตรา ๓๓ ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการผลิตวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือ
ประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมการผลิตให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ควบคุมให้มีฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๒๗ (๓)
- (๓) ควบคุมการแบ่งบรรจุและการปิดฉลากที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุให้เป็น
ไปตามพระราชบัญญัตินี้

- (๔) ควบคุมการขายวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นไปตามมาตรา ๓๔
- (๕) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดดำเนินการ
- (๖) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๔ ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๒๘ (๒)
- (๒) ควบคุมการปฏิบัติตามมาตรา ๒๘ (๓)
- (๓) ควบคุมการขายให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) ควบคุมการปรุงวัตถุออกฤทธิ์ ให้เป็นไปตามใบสั่งยาของบุคคล ซึ่งกล่าว

ใน (๕)

(๕) ดูแลให้มีฉลากที่ภาษาหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์ที่ปรุงตามใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๖) ควบคุม การส่งมอบ วัตถุออกฤทธิ์ ให้ถูกต้อง ตามใบสั่งยา ของบุคคล ซึ่งกล่าวใน (๕)

(๗) ควบคุมการทำบัญชีรับจ่ายวัตถุออกฤทธิ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๘) ควบคุมมิให้มีการขายวัตถุออกฤทธิ์ แก่ผู้ ซึ่งไม่มี ใบสั่งยา ของบุคคล ซึ่งกล่าวใน (๕) หรือแก่ผู้ซึ่งไม่ได้รับใบอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์

(๙) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดดำเนินการ

(๑๐) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการนำเข้า ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ทะเบียนไว้
- (๑) ควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ ที่นำเข้าไปให้ถูกต้องตามตำรับ ของวัตถุตำรับที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้
- (๒) ควบคุม การปฏิบัติ เกี่ยวกับ ฉลาก และ เอกสาร กำกับ วัตถุออกฤทธิ์ ตาม มาตรา ๒๘ (๓) และ (๔)
- (๓) ควบคุมการขายวัตถุออกฤทธิ์ ให้เป็นไปตามมาตรา ๓๔
- (๔) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดดำเนินการ
- (๕) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๕

วัตถุออกฤทธิ์ปลอม วัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน และวัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ

มาตรา ๓๖ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำเข้า ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) วัตถุออกฤทธิ์ปลอม
- (๒) วัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน
- (๓) วัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ
- (๔) วัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับแต่มีได้ขึ้นทะเบียนไว้
- (๕) วัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับ

มาตรา ๓๗ วัตถุออกฤทธิ์หรือสิ่งต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์ปลอม

- (๑) สิ่งที่ทำเทียมวัตถุออกฤทธิ์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน
- (๒) วัตถุออกฤทธิ์ที่แสดงชื่อว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์อื่น หรือแสดงเดือนปีที่วัตถุออกฤทธิ์ขึ้นอายุซึ่งเกินความจริง
- (๓) วัตถุออกฤทธิ์ที่แสดงชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิต หรือที่ตั้งของสถานที่ผลิตซึ่งมิใช่ความจริง

(๔) วัตถุออกฤทธิ์ หรือสิ่ง ที่ แสดงว่า เป็นวัตถุ ออกฤทธิ์ ตามที่ กำหนด ไว้ใน ประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖ (๑) หรือตามคำรับของวัตถุกำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้ซึ่งมิใช่ความจริง

(๕) วัตถุออกฤทธิ์ ที่ผลิตขึ้น ไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน ถึงขนาด สารออกฤทธิ์ ชาติหรือเกินกว่าร้อยละสิบของปริมาณที่กำหนดไว้ไปจากเกณฑ์ต่ำสุดหรือสูงสุด ตามที่กำหนด ไว้ในประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖ (๒) หรือตามที่กำหนดไว้ในคำรับของวัตถุกำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้

มาตรา ๓๘ วัตถุออกฤทธิ์ต่อไปนี้เป็นวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน

(๑) วัตถุออกฤทธิ์ ที่ผลิตขึ้น ไม่ถูกต้อง ตามมาตรฐาน โดยสาร ออกฤทธิ์ ชาติหรือเกินจากเกณฑ์ต่ำสุดหรือสูงสุด ตามที่กำหนดไว้ในประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖ (๒) หรือตามคำรับของวัตถุกำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้ แต่ไม่ถึงขนาดดังกล่าวในมาตรา ๓๗ (๕)

(๒) วัตถุออกฤทธิ์ ที่ผลิตขึ้น โดยมีความ บริสุทธิ์ หรือ ลักษณะอื่น ซึ่งมีความ สำคัญ ต่อคุณภาพ ของวัตถุออกฤทธิ์ ผิดไปจาก เกณฑ์ ที่กำหนดไว้ ในประกาศ ของ รัฐมนตรี ตาม มาตรา ๖ (๒) หรือตามคำรับของวัตถุกำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้

มาตรา ๓๙ วัตถุออกฤทธิ์ต่อไปนี้เป็นวัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ

(๑) วัตถุออกฤทธิ์ที่สิ้นอายุตามที่แสดงไว้ในฉลากซึ่งขึ้นทะเบียนวัตถุกำรับไว้

(๒) วัตถุออกฤทธิ์ ที่แปรสภาพ จนมีลักษณะเช่นเดียวกับวัตถุออกฤทธิ์ปลอม

ตามมาตรา ๓๗ (๕) หรือวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐานตามมาตรา ๓๘

หมวด ๖

๕ การขึ้นทะเบียนวัตถุกำรับ

มาตรา ๔๐ ผู้รับอนุญาตผลิตหรือผู้รับอนุญาตนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ผู้ใดจะผลิตหรือนำเข้าซึ่งวัตถุกำรับที่มีวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าว ต้องนำวัตถุกำรับนั้นมาขอขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุกำรับแล้ว จึงจะผลิตหรือนำเข้าซึ่งวัตถุกำรับนั้นได้

การขอขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ และการออกไปสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับ แก่ผู้รับ อนุญาตผลิต หรือผู้รับ อนุญาต นำเข้าซึ่งวัตถุตำรับตัวอย่างที่ได้รับอนุญาตแต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๑ การขอขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับตามมาตรา ๔๐ ต้องแจ้งรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อวัตถุตำรับ
- (๒) ชื่อและปริมาณของวัตถุต่าง ๆ อันเป็นส่วนประกอบของวัตถุตำรับ
- (๓) ขนาดบรรจุ
- (๔) วิเคราะห์มาตรฐานของส่วนประกอบของวัตถุตำรับ ในกรณีที่ใช้

วิเคราะห์นอกตำรายาที่รัฐมนตรีประกาศระบุตามกฎหมายว่าด้วยยา

- (๕) ฉลาก
- (๖) เอกสารกำกับวัตถุตำรับ (ถ้ามี)
- (๗) ชื่อผู้ผลิตและประเทศที่สถานที่ผลิตตั้งอยู่ และ
- (๘) รายการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๒ การแก้ไขรายการทะเบียนวัตถุตำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้แล้ว จะกระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่

การขอแก้ไขรายการและการอนุญาตแก้ไขรายการทะเบียนวัตถุตำรับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเห็นว่า

- (๑) การขอขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับไม่เป็นไปตามมาตรา ๔๑ หรือตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔๐

(๒) วัตถุตำรับที่ขอขึ้นทะเบียนไม่เป็นที่เชื่อถือในสรรพคุณหรืออาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้

(๓) วัตถุตำรับที่ขอขึ้นทะเบียนใช้ชื่อในทำนอง โอ้อวด ไม่สุภาพ หรืออาจทำให้เข้าใจผิดจากความจริง หรือ

(๔) วัตถุตำรับที่ขอขึ้นทะเบียนเป็นวัตถุออกฤทธิ์ปลอมตามมาตรา ๓๗ หรือเป็นวัตถุตำรับที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนตามมาตรา ๔๖

คำสั่งไม่รับขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๔ บทบัญญัติมาตรา ๔๓ ให้ใช้บังคับแก่การแก้ไขรายการทะเบียนวัตถุตำรับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๕ ใบสำคัญ การขึ้นทะเบียน วัตถุตำรับ ให้มีอายุ ห้าปี นับแต่วันที่ ออกใบสำคัญ ถ้าผู้รับใบสำคัญประสงค์จะขอต่ออายุใบสำคัญ จะต้องยื่นคำขอก่อนใบสำคัญสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วจะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าจะได้มีคำสั่งไม่ต่ออายุใบสำคัญนั้น

การขอต่ออายุและการต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีผู้ขอต่ออายุใบสำคัญไม่ได้รับอนุญาตให้ต่ออายุใบสำคัญ ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๖ เมื่อคณะกรรมการเห็นว่าวัตถุตำรับใดที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้วนั้น ต่อมาปรากฏว่าไม่มีสรรพคุณตามที่ขึ้นทะเบียนไว้ หรืออาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้หรือเป็นวัตถุออกฤทธิ์ปลอม หรือใช้ชื่อผิดไปจากที่ขึ้นทะเบียนไว้ ให้คณะกรรมการเสนอต่อรัฐมนตรี และให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับนั้นได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๗ ในกรณี ใบสำคัญ การขึ้นทะเบียน วัตถุตำรับสูญหาย หรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับอนุญาตแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และยื่นคำขอรับใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลาย

การขอรับใบแทน ใบสำคัญ การขึ้นทะเบียน วัตถุตำรับ และการออกใบแทนใบสำคัญ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๗

การโฆษณา

มาตรา ๔๘ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเพื่อการค้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่

- (๑) การโฆษณาซึ่งกระทำโดยตรงต่อผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม เกษัชกร หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง หรือ
- (๒) เป็นฉลากหรือเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ภษช. หรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์

หมวด ๘

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ผลิต สถานที่ขาย สถานที่นำเข้า หรือสถานที่เก็บ ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจนำวัตถุออกฤทธิ์ในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ หรือในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อาจยึดหรืออายัดวัตถุออกฤทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ตลอดจนภษช. หรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับอนุญาตและบรรดาผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การขาย การนำเข้าหรือการเก็บ ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในสถานที่ผลิต สถานที่ขาย สถานที่นำเข้า หรือสถานที่เก็บ อำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๕๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อผู้รับอนุญาตหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๑ วัตถุออกฤทธิ์รวมทั้ง ภาชนะ หรือหีบ ห่อบรรจุ วัตถุออกฤทธิ์ และเอกสารที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๙ หรือในกรณีมีการส่งออกหรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ถ้าไม่ปรากฏเจ้าของ หรือพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลไม่พิพากษาให้ริบ และผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยึดหรืออายัด หรือวันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุด ให้ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข

ถ้าสิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ นั้นเป็นของเสียหาย หรือถ้าหน่วยงานเข้าไว้จะเป็นการเสี่ยงความเสียหาย หรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินราคาของวัตถุออกฤทธิ์ พนักงานเจ้าหน้าที่จะจัดการขายสิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ก่อนถึงกำหนดตามวรรคหนึ่งก็ได้ ได้เงินจำนวนสุทธิเท่าใดให้ยึดเงินนั้นไว้แทน

มาตรา ๕๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ พนักงาน เจ้าหน้าที่เป็น เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๙

การพักใช้ ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๕๓ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อนุญาตโดยความเห็นหรือคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้โดยมีกำหนดครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน แต่ในกรณีมีการฟ้องผู้รับอนุญาตต่อศาลว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อนุญาตจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตไว้รอคำพิพากษาถึงที่สุดก็ได้

ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตใดๆ ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีกไม่ได้

มาตรา ๕๔ ผู้รับอนุญาตผู้ใดขาดคุณสมบัติ หรือเข้าลักษณะต้องห้ามข้อหนึ่งข้อใด ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๑๐ หรือไม่จัดให้มีเภสัชกรอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดดำเนินการตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ผู้อนุญาตโดยความเห็นหรือคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตใดๆ อีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกลงสั่งเพิกถอนใบอนุญาต และผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตให้หรือไม่ก็ได้สุดแต่จะพิจารณาเห็นสมควร

มาตรา ๕๕ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับอนุญาตทราบ ในกรณีไม่พบตัวผู้ถูกสั่งหรือผู้ถูกสั่งไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ปิดคำสั่งไว้ ณ ที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายที่สถานที่ผลิต สถานที่ขายหรือสถานที่นำเข้า ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ และให้ถือว่าผู้รับอนุญาตได้ทราบคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันที่ปิดคำสั่ง

คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง จะโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือโดยวิธีอื่นอีกตัวก็ได้

มาตรา ๕๖ ผู้อนุญาตโดยความเห็นหรือคำแนะนำของ คณะกรรมการ มีอำนาจสั่งถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตก่อนกำหนดเวลาได้ เมื่อเป็นที่พอใจว่าผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติฯ แล้ว

มาตรา ๕๗ ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ ใบอนุญาตหรือ เพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ทราบคำสั่ง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ยกอุทธรณ์หรือแก้ไขคำสั่งของผู้อนุญาตในทางที่เป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ได้

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งย่อมไม่เป็นการทุเลาการบังคับตาม คำสั่งพักใช้ ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๕๘ ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต จะขายวัตถุ ออกฤทธิ์ ของตนที่เหลืออยู่แก่ผู้รับอนุญาตอื่น หรือแก่ผู้ซึ่งผู้อนุญาตเห็นสมควรก็ได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง

เพิกถอนใบอนุญาตหรือวันที่ได้ทราบคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี เว้นแต่ผู้อนุญาตจะผ่อนผันขยายระยะเวลาให้ต่อไปอีกแต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน

หมวด ๑๐

มาตรการควบคุมพิเศษ

มาตรา ๕๕ ให้ถือว่าวัตถุตำรับ ที่มี วัตถุออกฤทธิ์ใน ประเภทหนึ่ง ประเภทใดปรุงผสมอยู่เป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทนั้นด้วย

มาตรา ๖๐ ในกรณีวัตถุตำรับมีวัตถุออกฤทธิ์อันระบุดูอยู่ในประเภทต่างกันมากกว่าหนึ่งประเภทผสมอยู่ ให้ถือว่าวัตถุตำรับนั้นเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทที่มีการควบคุมเข้มงวดกว่าในประเภทที่ผสมอยู่นั้น

มาตรา ๖๑ ในกรณีวัตถุตำรับใด

(๑) มีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างปรุงผสมอยู่

(๒) มีลักษณะที่ไม่อาจก่อให้เกิดมีการใช้ที่ผิดทาง

(๓) ไม่สามารถจะแยกสกัดเอาวัตถุออกฤทธิ์ ที่มีอยู่ในวัตถุตำรับนั้นกลับมาใช้ในปริมาณที่จะทำให้เกิดมีการใช้ที่ผิดทาง และ

(๔) ไม่ก่อให้เกิดอันตรายทางต้านสุขภาพและสังคมได้

รัฐมนตรีอาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นวัตถุตำรับยกเว้นได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

วัตถุตำรับยกเว้นที่ประกาศตามวรรคสอง รัฐมนตรีอาจประกาศเพิกถอนได้เมื่อปรากฏว่าวัตถุตำรับนั้นไม่ตรงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๖๒ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจาก กระทรวงสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุขมิไว้ในครอบครอง หรือใช้ประโยชน์ใดๆ ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้นำความในมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม มาตรา ๖๓ บทบัญญัติมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) การมีไว้ในครอบครองหรือใช้ ประโยชน์ สำหรับกิจการ ของผู้รับอนุญาต ผลิต ขาย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔

(๒) การมีไว้ในครอบครองของบุคคลในปริมาณพอสมควรเพื่อการเสพการรับ เข้าร่างกาย หรือการใช้ด้วยวิธีอื่นใดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตาม คำสั่งของ ผู้ประกอบ วิชาชีพ เวชกรรมผู้ ประกอบโรคศิลปะ แผนปัจจุบันชั้น หนึ่ง ในสาขาทันตกรรม หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง ที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ บำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรคหรือความเจ็บป่วยของบุคคลนั้นหรือสัตว์ของบุคคลนั้น

(๓) การมีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ตามหน้าที่ ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ใน ประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ของกระทรวง ทบวง กรม สภากาชาดไทย องค์การ เกสัชกรรม หรือสถาบันอื่นของทางราชการตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๔) การมีไว้ในครอบครอง หรือใช้ ประโยชน์ตาม หน้าที่ซึ่ง วัตถุออกฤทธิ์ใน ประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ของผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข

(๕) การมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือ ประเภท ๔ ในปริมาณพอสมควรเท่าที่จำเป็นต้องใช้ประจำในการปฐมพยาบาลหรือในกรณีเกิด เหตุฉุกเฉินในเรือ เครื่องบิน หรือยานพาหนะอื่นใดที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ ที่ไม่ได้จดทะเบียนในราชอาณาจักร แต่ถ้ายานพาหนะดังกล่าวจดทะเบียนในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๖๒

มาตรา ๖๔ ในกรณีให้เห็นสมควร รัฐมนตรีจะประกาศในราชกิจจานุเบกษาระบุ วัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมผู้

ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง มีไว้ในครอบครองในปริมาณที่รัฐมนตรีกำหนดโดยไม่ต้องขออนุญาตก็ได้

มาตรา ๖๕ ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย นำเข้า ส่งออก นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ต้องจัดให้มีการป้องกันตามสมควรเพื่อมิให้วัตถุออกฤทธิ์สูญหาย หรือมีการนำเอาวัตถุออกฤทธิ์ไปใช้โดยมิชอบ

มาตรา ๖๖ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิใช่เภสัชกรที่อยู่ประจำควบคุมกิจการของสถานที่ผลิต สถานที่ขาย หรือสถานที่นำเข้า ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ขายวัตถุดังกล่าวให้แก่ผู้อื่นในสถานที่นั้น เว้นแต่อยู่ในความควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดของเภสัชกรประจำสถานที่นั้น

มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๘ เภสัชกรจะขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ให้ได้เฉพาะแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง ผู้ที่มีใบสั่งยาของบุคคลดังกล่าว หรือผู้รับอนุญาตผลิตหรือขาย ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวเท่านั้น และต้องลงบัญชีรายละเอียดการขายทุกครั้งตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

ใบสั่งยาตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้ครั้งเดียว เว้นแต่ผู้สั่งจะได้กำหนดไว้ว่าให้จ่ายซ้ำได้ แต่รวมกันต้องไม่เกินสามครั้ง และจำนวนยาที่สั่งแต่ละครั้งต้องไม่เกินจำนวนที่จำเป็นต้องใช้ภายในเวลาไม่เกินสามสิบวัน

ใบสั่งยาแต่ละฉบับให้ใช้ได้ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยื่นออก

มาตรา ๖๘ ในกรณีไม่มีผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่งในปริมาณที่กำหนดไว้ใกล้เมตรจากสถานที่ที่มีใบอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ เภสัชกรที่อยู่ประจำควบคุมกิจการของสถานที่ขายนั้นจะขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ สำหรับผู้ป่วยหรือสัตว์ป่วย โดยไม่ต้องมีใบสั่งยาของบุคคล ดังกล่าวก็ได้ แต่ทั้งนี้จะขายสำหรับการใช้แต่ละราย ได้ไม่เกินสามวันต่อเดือน และต้องลงบัญชีรายละเอียดการขายทุกครั้งตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๕ ในการส่งมอบวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๖๗ หรือมาตรา ๖๘ เกสซ์กร ต้องมอบค่าเตือนหรือข้อควรระวังตามประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖ (๕) ให้แก่ผู้ซื้อด้วย

หมวด ๑๑

การค้าระหว่างประเทศ

มาตรา ๗๐ ในการนำเข้าหรือส่งออกแต่ละคราว ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข ต้องได้รับใบอนุญาตเฉพาะคราว จากผู้อนุญาตก่อน

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๑ ในการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข ต้องจัดให้มีสำเนาใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้นส่งมาพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์หนึ่งฉบับ และให้ส่งตรงไปยังเลขาธิการอีกสองฉบับ

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สลับหลังสำเนาใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง โดยแจ้งวันเดือนปีและปริมาณที่แท้จริงของวัตถุออกฤทธิ์ที่นำเข้า และส่งสำเนานั้นกลับไปให้เจ้าหน้าที่ของประเทศผู้ออกใบอนุญาตนั้นหนึ่งฉบับ และเก็บรักษาไว้ที่กระทรวงสาธารณสุขหนึ่งฉบับ

มาตรา ๗๒ ห้ามมิให้ผู้ใดส่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ไปยังบุคคลอื่นหรือสถานที่อื่นนอกเหนือไปจากบุคคลหรือสถานที่ที่ระบุในใบอนุญาตนำเข้า

มาตรา ๗๓ ในการส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข ต้องนำใบอนุญาตนำเข้าของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศนั้นมามอบให้กระทรวงสาธารณสุข ก่อนจึง จะได้ รับการ พิจารณา ออกใบ อนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออก และในการส่งออกให้ผู้รับอนุญาตแนบสำเนาใบอนุญาตนั้นไปพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ส่งออกนั้นหนึ่งฉบับ

ให้กระทรวงสาธารณสุขจัดส่งสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออก ซึ่งวัตถุ
ออกฤทธิ์สองฉบับไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับนั้นด้วย และให้เลขาธิการจัดให้มีการ
การตรวจสอบสำเนาใบอนุญาตที่จะส่งกลับมานั้น

มาตรา ๗๔ ในการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ผู้รับ
อนุญาตต้องมีใบ อนุญาตของ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ของประเทศที่ส่งออกนั้น มาพร้อมกับวัตถุออก-
ฤทธิ์และต้องแจ้งให้ผู้ควบคุมยานพาหนะที่ใช้บรรทุกทราบก่อนผ่านเข้ามาในราชอาณาจักร และ
ให้ผู้ควบคุมยานพาหนะนั้นจัดให้มีการป้องกันตามสมควรเพื่อมิให้วัตถุออก ฤทธิ์สูญหายหรือมีการ
นำเอาวัตถุออกฤทธิ์ที่อยู่ในยานพาหนะนั้นไปใช้โดยมิชอบ

ในกรณีมีการขนถ่ายวัตถุออกฤทธิ์ออกจากยานพาหนะที่ใช้ บรรทุกไปยังยานพาหนะ
อื่น ให้ผู้ควบคุมยานพาหนะที่ใช้บรรทุกมานั้นแจ้งให้เจ้าหน้าที่ศุลกากร ณ ที่นั้นทราบก่อน
และให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรนั้นมีหน้าที่ควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ในระหว่างขนถ่าย เมื่อขนถ่ายเสร็จให้
ผู้ควบคุมยานพาหนะ ที่รับขนถ่าย วัตถุออกฤทธิ์นั้น มีหน้าที่เช่นเดียวกับ ผู้ควบคุมยานพาหนะตาม
วรรคหนึ่ง

มาตรา ๗๕ ให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยศุลกากรเกี่ยวกับการตรวจ การยึด
การริบ หรือการจับกุมผู้กระทำความผิดมาใช้บังคับแก่การนำเข้า การส่งออกหรือการนำผ่านซึ่ง
วัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภทตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๗๖ ในการนำผ่านซึ่ง วัตถุออกฤทธิ์ทุก ประเภทห้ามมิให้ผู้ใดเปลี่ยนแปลง
การส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายอื่นที่ มิได้ระบุใน ใบอนุญาต ส่งออกที่ส่งมา พร้อมกับวัตถุออก-
ฤทธิ์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้ส่งออก ใบอนุญาตนั้น
และเลขาธิการให้ความเห็นชอบด้วย

มาตรา ๗๗ ในกรณีมีการเปลี่ยนแปลงการส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายอื่น ตาม
มาตรา ๗๖ ให้ถือว่าวัตถุออกฤทธิ์นั้นได้ส่งออกจากประเทศที่ออก ใบอนุญาตเข้ามาในราชอาณาจักร
และให้พนักงานเจ้าหน้าที่สลักหลังสำเนา ใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่

ส่งออกนั้น โดยแจ้งวันเดือนปีและปริมาณที่แท้จริงของวัตถุออกฤทธิ์ที่นำผ่าน และส่งสำเนา
นั้นกลับไปให้เจ้าหน้าที่ของประเทศผู้ออกใบอนุญาตนั้นหนึ่งฉบับ และเก็บรักษาไว้ที่กระทรวง
สาธารณสุขหนึ่งฉบับ

ในการส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายใหม่ตามวรรคหนึ่ง ผู้รับอนุญาตต้อง
นำใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับใหม่มามอบให้ กระทรวงสาธารณสุขก่อน
จึงจะได้รับการพิจารณาออกใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออก และให้ผู้รับอนุญาตแนบสำเนาใบ
อนุญาตนั้นไปพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ส่งไปยังจุดหมายใหม่ด้วยหนึ่งฉบับ

ให้กระทรวงสาธารณสุขจัดส่งสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราว เพื่อส่งออกซึ่งวัตถุออก
ฤทธิ์สองฉบับไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับใหม่ด้วย และให้เลขาธิการจัดให้มีการ
ตรวจสอบสำเนาใบอนุญาตที่จะส่งกลับมานั้น

มาตรา ๗๘ ในระหว่างที่มีการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท
๒ หรือในระหว่างที่วัตถุออกฤทธิ์อยู่ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ศุลกากรตามมาตรา ๗๔ วรรค
สอง ห้ามมิให้ผู้ใดแปรรูปหรือแปรสภาพวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นอย่างอื่น หรือเปลี่ยนหีบห่อที่
บรรจุวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขาธิการ

มาตรา ๗๙ ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็น เลขาธิการมีอำนาจผ่อนผันการใช้
บังคับมาตรการควบคุมตามมาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๗ เกี่ยวกับการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ได้
ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๘๐ ในการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ ผู้รับอนุญาตต้องจัดให้มี
สำเนาใบแจ้งการส่งออกของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ ส่งออกนั้นส่งมาพร้อมกับวัตถุออก
ฤทธิ์หนึ่งฉบับ และให้ส่งตรงไปยังเลขาธิการอีกสองฉบับ

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สละหลังสำเนาใบแจ้งการส่งออกตามวรรคหนึ่ง โดยแจ้ง
วันเดือนปีและปริมาณที่แท้จริงของวัตถุออกฤทธิ์ที่นำเข้า และส่งสำเนานั้นกลับไปให้เจ้าหน้าที่
ของประเทศผู้ส่งใบแจ้งการส่งออกนั้นหนึ่งฉบับ และเก็บรักษาไว้ที่กระทรวงสาธารณสุขหนึ่ง
ฉบับ

มาตรา ๘๑ ในการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๘๐ ห้ามมิให้ผู้ใดส่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ ไปยังบุคคลอื่นหรือสถานที่อื่นนอกเหนือไปจากบุคคลหรือสถานที่ที่ระบุในใบแจ้งการส่งออกของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้น

มาตรา ๘๒ ในการส่งออกแต่ละคราว ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ ผู้รับอนุญาตต้องจัดให้มีสำเนาใบแจ้งการส่งออกไป พร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ส่งออกนั้น หนึ่งฉบับ และให้ส่งตรงไปยังเลขาธิการอีกสองฉบับ

ให้กระทรวงสาธารณสุขจัดส่งสำเนาใบแจ้งการส่งออก ตามวรรคหนึ่งสองฉบับไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับเข้า และให้เลขาธิการจัดให้มีการตรวจสอบสำเนาใบแจ้งการส่งออกที่จะส่งกลับมานั้น

มาตรา ๘๓ เมื่อกระทรวงสาธารณสุขได้รับแจ้งการห้ามนำเข้า ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทหนึ่งประเภทใดที่ต่างประเทศได้แจ้งผ่านเลขาธิการ สหประชาชาติระบุห้ามนำเข้าไปยังประเทศนั้น ให้รัฐมนตรีประกาศการห้ามนำเข้านั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๔ ห้ามมิให้ผู้ใดส่ง ออกซึ่ง วัตถุออกฤทธิ์ไป ยังประเทศ ที่ระบุห้ามนำเข้า ตามมาตรา ๘๓ เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวจากประเทศนั้นและใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวจากเลขาธิการ

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘๕ การมีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ในปริมาณพอสมควร เท่าที่จำเป็น ต้องใช้ประจำใน การปฐมพยาบาล หรือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในเรือ เครื่องบิน หรือยานพาหนะอื่นใดที่ใช้ในการขนส่งสารณะระหว่างประเทศ ให้ได้รับการยกเว้นจากมาตรการควบคุมสำหรับการนำเข้า นำผ่านหรือส่งออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๖ ผู้ควบคุมยานพาหนะตามมาตรา ๘๕ ต้องจัดให้มีการป้องกันตามสมควร เพื่อมิให้วัตถุออกฤทธิ์สูญหาย หรือมีการนำเอาวัตถุออกฤทธิ์ที่ใช้ในยานพาหนะนั้นไปใช้โดยมิชอบ

มาตรา ๘๓ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข หรือผู้รับอนุญาตตาม มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๖๒ รวมทั้งกระทรวง ทบวง กรม สภากาชาดไทย องค์ การเภสัชกรรม และสถาบันอื่นของทางราชการตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาที่ได้ ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิต การขาย การนำเข้า การส่งออก การนำผ่าน หรือการมีไว้ใน ครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ที่มีใช้วัตถุตำรับยกเว้น ต้องจัดให้มีการทำบัญชีรับจ่ายวัตถุออกฤทธิ์ และเสนอรายงานให้เลขาธิการทราบเป็นรายเดือนและรายปี บัญชีดังกล่าวต้องเก็บรักษาไว้และ พร้อมที่จะแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตลอดเวลาในขณะเปิดดำเนินการ ทั้งอย่างน้อยภายใน สองปีนับแต่วันลงรายการครั้งสุดท้ายในบัญชี

บัญชีรับจ่ายวัตถุออกฤทธิ์และรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๘๔ เมื่อปรากฏว่าผู้ใดเสพติดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับ มอบหมายจากเลขาธิการโดยความเห็นหรือคำแนะนำของคณะกรรมการ มีอำนาจสั่งให้จัดส่งผู้ นั้นไปรับการรักษาพยาบาลหรือฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพ ณ สถานพยาบาลหรือสถานพักฟื้น ตามที่เห็นสมควรเป็นเวลาไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ในกรณีจำเป็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล หรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพ เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการจะขยาย เวลาต่อไปอีกได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ให้กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่ให้การรักษา การศึกษา อบรม การดูแล ภายหลัง การรักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตามสมควรแก่บุคคลดังกล่าวในวรรคหนึ่ง เพื่อให้บุคคลนั้นกลับคืนสู่สภาพของปกติชนซึ่งมิได้เสพติดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรานี้ ผู้เสพติดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ให้หมายความ ถึงผู้เสพ รับเข้าร่างกายหรือใช้ตัววิธีอื่นใด ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์และแสดงอาการเสพติดวัตถุ ออกฤทธิ์ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ตามหลักวิทยาศาสตร์การแพทย์

หมวด ๑๒

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงห้าแสนบาท

มาตรา ๘๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๘๗ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๙ ผู้ใดดำเนินกิจการภายหลังที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้วและมีใ้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับวันละสองร้อยบาท นับแต่วันถัดจากวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุจนถึงวันที่มายื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต

มาตรา ๘๘ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๘๙ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๑ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท ถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๙๒ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๙๓ เภสัชกรผู้มีหน้าที่ ปฏิบัติผู้ใด ละทิ้งหน้าที่ใน การควบคุม กิจการของผู้รับอนุญาตโดยไม่มีเหตุอันควรหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๘๘ ผู้ใดผลิตหรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ปลอมอันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๓๖ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์ปลอมอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ผู้ใดขายหรือนำเข้าซึ่ง วัตถุออกฤทธิ์ ปลอมโดยไม่รู้ว่าเป็น วัตถุออกฤทธิ์ ปลอมต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๘๙ ผู้ใดผลิตหรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน หรือวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ (๒) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐานหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ (๒) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ผู้ใดขายหรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐานหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับ โดยไม่รู้ว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐานหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๐ ผู้ใดขายหรือนำเข้าซึ่ง วัตถุออกฤทธิ์ เสื่อมคุณภาพ อันเป็น การฝ่าฝืน มาตรา ๓๖ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งกระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่น

มาตรา ๑๐๑ ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับแต่มิได้ขึ้นทะเบียนไว้อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๒ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๘ หรือมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๕ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๐๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๘๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๖ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๘ เกสซ์กรผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๙ เกสซ์กรผู้ใดไม่ลงบัญชีตามมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๖๘ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๑๐ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๑๑ ผู้ควบคุมยานพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๗๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๑๒ ผู้ควบคุมยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๑๓ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๑๔ ผู้เสพติดซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ผู้ใดซ์ดขึ้นไม่ยอมไปรับการ รักษาพยาบาล หรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตามคำสั่งของ เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบ หมายจากเลขาธิการตามมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และเมื่อพ้นโทษแล้ว ให้ส่งตัวผู้นั้นไปรับการ รักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตามคำสั่งเดิม

มาตรา ๑๑๕ ผู้รับการ รักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตามคำสั่งของเลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการตามมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง ผู้ใดหลบหนีไปจากสถานพยาบาลหรือสถานพักฟื้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และเมื่อพ้นโทษแล้ว ให้ส่งตัวผู้นั้นไปรับการ รักษาพยาบาลหรือการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพตามคำสั่งเดิม

มาตรา ๑๑๖ เมื่อมีการลงโทษตามมาตรา ๘๙ มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๘ มาตรา ๙๙ มาตรา ๑๐๐ หรือมาตรา ๑๐๑ ให้ริบวัตถุออกฤทธิ์ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต รวมทั้งภาชนะหรือหีบห่อที่บรรจุที่เกี่ยวข้องเนื่องกับความผิดในคดี ให้แก่กระทรวงสาธารณสุข เพื่อทำลายหรือจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๑๗ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียวให้ เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการมีอำนาจเปรียบเทียบได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๑๘ ให้ผู้ได้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้า ซึ่งยาที่เป็นวัตถุออกฤทธิ์ หรือมีวัตถุออกฤทธิ์รวมอยู่ด้วยตามกฎหมายว่าด้วยยาในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำเนิน

กิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุ และถ้าประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไป ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ภายใน ทศสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับภายใน กำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตดำเนินการไปพลางก่อนได้ แต่ถ้าผู้อนุญาต มีคำสั่งเป็นหนังสือ ไม่ออกใบ อนุญาตให้ ผู้นั้น ไม่มีสิทธิ ดำเนินกิจการนับแต่วันที่ทราบคำสั่งเป็น ต้นไปและให้นำความในมาตรา ๕๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๕ ยาที่เป็นวัตถุออกฤทธิ์หรือมีวัตถุออกฤทธิ์รวมอยู่ด้วย ซึ่งผลิต ขาย หรือนำเข้าโดยชอบตาม กฎหมายว่าด้วยยา หรือกฎหมายว่า ด้วยยาเสพติดให้โทษใน วันที่พระราช บัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีข้อความว่า “วัตถุออกฤทธิ์” ตามมาตรา ๒๗ (๓) ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

(๙๒ ร.จ. ๗๔ ตอนที่ ๕ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๑๘)

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประเทศไทยได้เข้า ร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ซึ่งได้กระทำกัน ณ กรุง เวียนนาประเทศออสเตรีย เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อร่วมมือกับประเทศภาคี อื่น ๆ ควบคุมการผลิตการขาย การนำเข้า การส่งออก การนำผ่านหรือการมิไว้ในครอบครอง ซึ่งวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาททั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มิให้เกิดอันตรายต่อ สุขภาพของบุคคลและสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบอนุญาตผลิตวัตถุออกฤทธิ์	ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท
(๒) ใบอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๓) ใบอนุญาตนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์	ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท
(๔) ใบอนุญาตส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๕) ใบอนุญาตนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์	ฉบับละ ๒๐๐ บาท
(๖) ใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อนำเข้าหรือส่งออก
ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์	ฉบับละ ๒๐๐ บาท
(๗) ใบอนุญาตให้มีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์
ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์	ฉบับละ ๑๐๐ บาท
(๘) ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
(๙) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ ๕๐ บาท
(๑๐) ใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ	ฉบับละ ๕๐ บาท
(๑๑) การต่ออายุใบอนุญาต หรือใบสำคัญ
การขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ ครึ่งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาต
หรือใบสำคัญนั้น	
(๑๒) ค่าสลักหลังใบอนุญาตในการค้าระหว่างประเทศ
สำหรับวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓	ครึ่งละ ๑๐๐ บาท

พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คุณภาพสิ่งแวดล้อม” หมายความว่าถึงคุณภาพของธรรมชาติอันได้แก่สัตว์ พืช และทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ และสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพของประชาชนและความสมบูรณ์สืบไปของมนุษย์และธรรมชาติ

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ” ประกอบด้วยรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่เกินห้าคน และผู้แทนสถาบัน องค์การอิสระหรือบุคคลอื่นอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการและเลขาธิการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากผู้แทนสถาบัน องค์การอิสระหรือบุคคลอื่น จะต้องไม่เข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

มาตรา ๕ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย และความเห็นที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) พิจารณากำหนด แนวทาง ปฏิบัติตาม นโยบาย ในการทำ โครงการ หรือแผนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๓) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนที่อาจมีผลเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ต่อคณะรัฐมนตรีหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

(๔) เสนอแผนพัฒนาส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) เสนอแนะมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องต่าง ๆ พร้อมทั้งมาตรการที่จะใช้ในการตรวจสอบและเสนอแนะบทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๖) เสนอรายงาน เกี่ยวกับ สถานการณ์ คุณภาพ สิ่งแวดล้อมของ ประเทศ ต่อคณะรัฐมนตรี อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๗) ประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๘) พิจารณาเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่คณะรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณา

(๙) ปฏิบัติการ อื่น ใดที่ กฎหมาย กำหนด ให้ เป็น ของ คณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ อาจมอบให้สำนักงาน คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็น ผู้ปฏิบัติ การหรือ เตรียมข้อ เสนอมายังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และบุคคลอื่น ส่งเอกสารการสำรวจผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องของโครงการ และแผนงานมาพิจารณา ในการนี้อาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วย หากเห็นว่าโครงการและแผนงานใดอาจทำให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เสนอมาตรการการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

มาตรา ๗ ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้ เป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่เกินอีกหนึ่งวาระ

มาตรา ๘ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ตามมาตรา ๗ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุกเว้นแต่เป็น โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้

กรรมการ ที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคสอง อยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการที่ตนแทน

มาตรา ๙ ในการประชุมของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ต้องมีกรรมการประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๑๑ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้

(๒) ศึกษา วิเคราะห์สภาวะและคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ในการวางแผนและในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตลอดจนหาแนวทางปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๓) พิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ใช้มาตรการใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมและปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๔) สอดส่องดูแลให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

- (๕) รับเรื่องราวร้องทุกข์ที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหาย เนื่องมาจากการกระทำอันมีผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมมาพิจารณาหาทางแก้ไข
- (๖) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน และประชาสัมพันธ์ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมทั้งภายในประเทศ และกับต่างประเทศ
- (๗) สนับสนุนหรือทำการศึกษาวิจัย และเผยแพร่ปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมร่วมกับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ
- (๘) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาเรื่องคุณภาพสิ่งแวดล้อมในทุกระดับการศึกษา
- (๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้ เป็นหน้าที่ ของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

มาตรา ๑๓ ให้เลขาธิการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีหน้าที่บังคับบัญชาควบคุม และดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ อาจเชิญบุคคลใดบุคคลหนึ่งมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็นหรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง หรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ อาจตั้งคณะกรรมการประจำเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจะมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ให้นำมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการประจำเฉพาะเรื่องอาจตั้งอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการประจำเฉพาะเรื่องจะมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้
บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือเนื่องจากเวลานี้ บัญหา
ความเสื่อมโทรมของคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น ดินเสีย น้ำเน่า อากาศเป็นพิษ ป่าไม้ ต้น
น้ำลำธารถูกทำลาย กำลังทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น บัญหาเหล่านี้มีผลสืบเนื่องมาจากการขยายตัว
อย่างรวดเร็วของประชากร และการหลั่งไหลจากชนบทเข้าสู่เมืองใหญ่ ๆ ประการหนึ่ง การจัด
ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่ถูกต้อง ทำให้ป่าไม้ แร่ธาตุ เชื้อเพลิงหมดสิ้นไปโดยเร็วประการ
หนึ่ง และการสร้างอุตสาหกรรม ตลอดจนการนำเทคโนโลยีมาใช้โดยไม่คำนึงถึงผลสะท้อนที่
จะตามมาในรูปความเสื่อมโทรมของคุณภาพสิ่งแวดล้อม อีกประการหนึ่ง ประกอบกับความ
เสื่อมโทรมดังกล่าวนี้ ได้เข้าขั้นวิกฤตในประเทศอุตสาหกรรมต่าง ๆ จึงได้มีแนวโน้มที่ประเทศ
เหล่านี้จะพยายามระบายนโยบายอุตสาหกรรมสกปรกมายังประเทศด้อยพัฒนา เช่นประเทศไทย บัญหา
เหล่านี้ จึงเพิ่มความรุนแรงยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ ซึ่งหากไม่ได้รับการป้องกันแก้ไขเสียแต่ต้นเมื่อ
แล้ว ก็จะทำให้เกิดความเดือดร้อนต่อชีวิต สุขภาพ อนามัย และความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอัน
มากจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท

พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและ

ยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการอบรมและฝึก

อาชีพบุคคลบางประเภท พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ-

เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๑

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒
มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ มิให้ ใช้บังคับแก่เด็ก และเยาวชน ตามกฎหมายว่าด้วย
การจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถานอบรมและฝึกอาชีพ” หมายความว่า สถานอบรมและฝึกอาชีพซึ่งรัฐมนตรี
ประกาศตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ บุคคลดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพ

(๑) เป็นผู้ประพฤติตนกระทำการรังแก ข่มเหง ชูเชื้อน หรือกระทำด้วยประการ
ใด ๆ โดยมีชอบ ให้บุคคลอื่นเกรงกลัว

(๒) เป็นบุคคลจรจัดไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง และไม่ปรากฏการทำมาหาเลี้ยงชีพ
โดยสุจริต

(๓) เป็นผู้หาเลี้ยงชีพด้วยวิธีการอันขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของ
ประชาชน

(๔) เป็นผู้ มีเครื่องมือ อาวุธหรือวัตถุอันอาจใช้ในการกระทำความผิด และมี
เหตุอันควรเชื่อว่าจะกระทำความผิดขึ้นหรือมีพฤติการณ์แวดล้อม ที่แสดงว่า สิ่งของในครอบครอง
ได้มาจากการกระทำความผิด

(๕) เป็นผู้ประพฤติตนทำความเดือดร้อนแก่บุคคลอื่น จนทำให้บุคคลอื่นไม่อาจ
ประกอบอาชีพการงานหรือมีความเป็นอยู่ได้ โดยปกติ

(๖) เป็นผู้ประพฤติตนเป็นธูระจัดหา ล้อไป หรือชักพาหญิงไปเพื่อการค้าประ-
เวณี ไม่ว่าหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่

บุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพในกรณี (๑) (๓) (๔) (๕) และ (๖) หมาย
ความรวมถึงผู้ใช้ให้ผู้อื่นกระทำการในกรณีดังกล่าว และผู้สนับสนุนการกระทำในกรณีดังกล่าว
ด้วย

มาตรา ๑ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลใดเป็นบุคคลที่พึงรับการอบรม และฝึกอาชีพตามมาตรา ๖ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจออกหมายเรียกหมายจับหรือจับบุคคลนั้นส่งพนักงานสอบสวนเพื่อทำการสอบสวน และให้พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องขอต่อศาลอาญา หรือศาลจังหวัดเพื่อสั่งว่าบุคคลนั้นเป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพ

ในการดำเนินการดังกล่าวในวรรคหนึ่ง และการดำเนินการอย่างอื่นเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ในการควบคุมในระหว่างการสอบสวนให้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒

ให้ถือว่าบุคคลที่ถูกศาลสั่งให้ส่งตัวไปรับการอบรมและฝึกอาชีพเป็นผู้ถูกคุมขังตามอำนาจของศาลตามความหมายแห่งประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๘ ถ้าความปรากฏแก่ศาลตามคำร้องขอของพนักงานอัยการว่า บุคคลใดเป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพ ให้ศาลมีอำนาจสั่งอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ให้บุคคลนั้นทำทัณฑ์บนว่าจะไม่ ประพฤติดนเป็นบุคคลที่ พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพอีกตลอดเวลาที่ศาลกำหนดแต่ไม่เกินสองปี โดยจะกำหนดเงื่อนไขให้ไปรายงานตัวเป็นครั้งคราวต่อพนักงานหรือหน่วยราชการหรือองค์การเอกชนที่ทำหน้าที่ ทางสังคมสงเคราะห์ ที่ศาลระบุ เพื่อให้เจ้าพนักงานหรือหน่วยราชการหรือองค์การเอกชนดังกล่าวจะได้สอบถามแนะนำช่วยเหลือ หรือตักเตือนตามที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพด้วยก็ได้ ถ้าผู้นั้นไม่ยอมทำทัณฑ์บน ให้ศาลส่งตัวบุคคลนั้น ไปรับการอบรมและฝึกอาชีพตาม (๒) จนกว่าจะทำทัณฑ์บน แต่ทั้งนี้ไม่เกินสองปี

(๒) ให้ส่งตัวบุคคลนั้นไปรับการอบรมและฝึกอาชีพ ณ สถานอบรมและฝึกอาชีพ มีกำหนดเวลาไม่เกินสองปี

ในกรณีที่ไม่มีสถานอบรมและฝึกอาชีพตั้งอยู่ในเขตศาล ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นไปรับการอบรมและฝึกอาชีพ ณ สถานอบรมและฝึกอาชีพ ที่พนักงานอัยการร้องขอ

มาตรา ๘ ถ้าผู้ทำทัณฑ์บนตามมาตรา ๘ (๑) กระทำผิดทัณฑ์บนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขภายในกำหนดเวลาที่ศาลสั่งให้ศาลมีอำนาจสั่ง ให้ส่งตัวบุคคลนั้นไปรับการอบรมและฝึกอาชีพ ณ สถานอบรมและฝึกอาชีพ มีกำหนดเวลาไม่เกินสองปี

มาตรา ๑๐ ในกรณี ที่พนักงานอัยการยื่นฟ้องบุคคลต่อศาลว่า กระทำความผิดอาญาพร้อมทั้งร้องขอให้ศาลสั่งว่า บุคคลนั้นพึงรับการอบรมและฝึกอาชีพ ในการกระทำ อันเป็นกรรมเดียวกันด้วย เมื่อศาลเห็นว่าบุคคลนั้นกระทำความผิดอาญาและพึงรับการอบรมและฝึกอาชีพตามคำฟ้องและคำร้องขอของพนักงานอัยการจริง ให้ศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจว่าจะพิพากษาลงโทษบุคคลในความผิดอาญานั้น หรือจะสั่งให้ส่งตัวบุคคลนั้นไปรับการอบรมและฝึกอาชีพก็ได้ เมื่อศาลใช้ดุลพินิจในทางพิพากษาลงโทษในความผิดอาญานั้นแล้ว ห้ามมิให้สั่งให้ส่งตัวบุคคลนั้นไปรับการอบรมและฝึกอาชีพ

มาตรา ๑๑ ในระหว่างที่บุคคลใดได้รับการอบรมและฝึกอาชีพ หากปรากฏว่าบุคคลนั้นต้องคำพิพากษาของศาลเพราะเหตุกระทำความผิดอาญา ถ้าผู้นั้นต้องรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาตั้งแต่สองปีขึ้นไป ผู้นั้นไม่ต้องรับการอบรมและฝึกอาชีพต่อไปอีก แต่ถ้าผู้นั้นต้องรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาต่ำกว่าสองปี ให้ส่งตัวผู้นั้นไปรับโทษตามคำพิพากษา เมื่อครบกำหนดโทษแล้ว ให้ส่งตัวกลับมารับการอบรมและฝึกอาชีพต่อไปจนครบกำหนด

มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้ควบคุมตัวผู้ถูกจับ เพื่อขอให้ศาลสั่งให้เป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพตามพระราชบัญญัติ นี้ ไว้ เกินเจ็ดวัน นับแต่ วันที่ถูกจับ มาถึงที่ ทำการของพนักงานสอบสวน

ถ้าเกิดความจำเป็นที่จะควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกำหนดเวลาในวรรคหนึ่ง เพื่อให้การสอบสวนเสร็จสิ้นหรือเพื่อการปฏิบัติงานของพนักงานอัยการ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการส่งผู้นั้นมาศาลและยื่นคำร้องต่อศาลขอลงหมายขังผู้นั้นไว้ ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กัน แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินเจ็ดวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสามสิบวัน

การขังตามคำสั่งศาลในวรรคสอง ให้ขังไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน โดยมีให้ปะปนกับผู้ที่ต้องหาคดีอาญา

มาตรา ๑๓ ให้พนักงานสอบสวนซึ่งควบคุมตัวบุคคลอันธพาลไว้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๑ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำเนินการสอบสวนว่าบุคคลดังกล่าวเป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ถ้าพนักงานสอบสวนเห็นว่าบุคคลดังกล่าวไม่เป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ปล่อยตัวบุคคลนั้นไปโดยไม่ชักช้า ถ้าพนักงานสอบสวนเห็นว่าบุคคลดังกล่าวเป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ส่งตัวบุคคลนั้นให้พนักงานอัยการดำเนินการร้องขอให้ศาลสั่งตามมาตรา ๘

เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้นำมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การควบคุมตัวบุคคลอันธพาลตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม โดยให้ถือว่าวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นวันที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน

มาตรา ๑๔ ผู้ใดถูกควบคุมตัว อยู่ในสถานอบรมและฝึกอาชีพตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ผู้นั้นรับการอบรมและฝึกอาชีพ ณ สถานอบรมและฝึกอาชีพดังกล่าวต่อไปอีก เป็นเวลาไม่เกินหกเดือน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๕ ให้กระทรวงมหาดไทยจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ แต่ละคณะมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนสำหรับพิจารณาปล่อยบุคคลที่ถูกควบคุมตามมาตรา ๑๔

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งพิจารณาและมีคำสั่งทุกสองเดือนว่าผู้ถูกควบคุมผู้ใดควรให้ควบคุมไว้หรือปล่อยตัวไป การปล่อยตัวนั้นคณะกรรมการจะกำหนดให้มีทัณฑ์บนด้วยหรือไม่ก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๘ (๑) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิยื่นคำร้อง ต่อศาลอาญา หรือศาล จังหวัด แห่ง
ท้องที่ที่มีการควบคุมหรือการอบรมและฝึกอาชีพ ว่าตนหรือบุคคลซึ่งรับการอบรมและฝึกอาชีพ
มิใช่เป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่
๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ หรือตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

- (๑) บุคคลผู้รับการอบรมและฝึกอาชีพนั้น
- (๒) สามัญญา หรือญาติของบุคคลนั้น หรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้อง
- (๓) พนักงานอัยการ

เมื่อได้รับคำร้องดังกล่าว ให้ศาลออกหมายเรียกเจ้าพนักงานซึ่งก่อให้เกิดการอบรม
และฝึกอาชีพมาพร้อมกัน ถ้าเป็นที่พอใจศาลว่าบุคคลที่ต้องรับการอบรมและฝึกอาชีพมิใช่เป็น
บุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพตาม ประกาศ ของ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐
มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ หรือตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลส่งปล่อยตัวบุคคลนั้นไป

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีประกาศจัดตั้ง สถานอบรมและ ฝึกอาชีพ พร้อมทั้งกำหนด
มาตรการและวิธีการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการอบรมและฝึกอาชีพ ซึ่งจะต้องรวมถึงการ
ให้ความอุปการะแก่บุคคลผู้รับการอบรมและฝึกอาชีพตามสมควร และการให้บุคคลดังกล่าวมี
ความเป็นอยู่ที่เหมาะสมแก่อัตภาพ เพื่อให้บุคคลที่รับการอบรมและฝึกอาชีพสามารถประกอบ
อาชีพให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้จัดตั้งให้แล้วเสร็จภายในสามปี นับตั้งแต่
วันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังมิได้จัดตั้งสถานอบรมและฝึกอาชีพตามวรรคหนึ่ง ให้สถานอบรม
และฝึกอาชีพที่กระทรวงมหาดไทยจัดให้มีขึ้นตามข้อ ๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๓
ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นสถานอบรมและฝึกอาชีพ ซึ่งรัฐมนตรีประกาศตั้งขึ้น
ตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการแก้ไขปรับปรุง ให้สอดคล้องกับ
เจตนารมณ์ของการอบรมและฝึกอาชีพตามนัยแห่งวรรคหนึ่งไปพลางก่อน

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการซึ่งกระทรวงมหาดไทยจัดตั้งขึ้นตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การควบคุมบุคคลอันธพาลและการอบรมและ ผีกาซีพแก่ บุคคล ดังกล่าว ตามประกาศของ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๑ และฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ มีบทบัญญัติไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการตามระบอบประชาธิปไตย จึงสมควรยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติทั้งสองฉบับดังกล่าว และกำหนดให้มีการอบรมและผีกาซีพแก่บุคคลบางประเภท

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติกำหนดเกษียณอายุ ผู้ทำงานในองค์การของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๘

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัติ
นี้หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล หรือ
กิจการของรัฐบาลตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ
แต่ไม่รวมถึงองค์การหรือกิจการ ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ เพื่อสงเคราะห์หรือส่งเสริมการใด ๆ
ที่มีใช้ธุรกิจ

(๒) บริษัทจำกัดหรือหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวงทบวงกรม หรือทบวงการ
เมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ หรือ

(๓) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวงทบวงกรม หรือทบวงการ
เมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) และหรือ (๒) มีทุนรวมอยู่ด้วยถึง
สองในสาม

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจ และให้
หมายความรวมถึงประธานกรรมการและรองประธานกรรมการด้วย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ และให้หมาย
ความรวมถึงผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการและให้รวมตลอดถึงที่ปรึกษา
คณะกรรมการที่ปรึกษา รัฐวิสาหกิจเลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ หรือ
บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจด้วย

มาตรา ๕ กรรมการของรัฐวิสาหกิจ นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) มีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ

(๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ
สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง หรือดำรงตำแหน่งในทางการเมือง เว้นแต่เป็น
การดำรงตำแหน่งกรรมการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๗) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
ความใน (๑) มิให้ใช้บังคับแก่กรรมการชาวต่างประเทศ ที่รัฐวิสาหกิจจำเป็นต้อง
แต่งตั้งตามข้อผูกพัน หรือตามลักษณะของกิจการ

มาตรา ๖ ให้รัฐวิสาหกิจมีกรรมการได้รวมทั้งสิ้นไม่เกินสิบเอ็ดคน แต่ถ้ารัฐ-
วิสาหกิจใดมีข้อกำหนดให้มีกรรมการน้อยกว่าสิบเอ็ดคนก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้

มาตรา ๗ ผู้ใดจะดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินสามแห่งมิได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ
แล้ว กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕

กรรมการของรัฐวิสาหกิจที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งตามกฎหมายหรือพระราชกฤษฎีกา
ให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่กรรมการของบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วน
นิติบุคคล

มาตรา ๙ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์

(๓) สามารถทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้นได้เต็มเวลา

(๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ
สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำรวมทั้งข้าราชการการเมือง
ลูกจ้างของกระทรวงทบวงกรมหรือทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบเท่า พนักงานส่วนท้องถิ่น
รวมทั้งนครหลวง หรือดำรงตำแหน่งในทางการเมือง รวมทั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหาร
ท้องถิ่น

(๗) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
ความใน (๑) มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานชาวต่างประเทศซึ่งรัฐวิสาหกิจมีความจำ-
เป็นต้องจ้างตามลักษณะงานของรัฐวิสาหกิจนั้น

ความใน (๓) มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานที่เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษา
รัฐวิสาหกิจเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๐ พนักงานของรัฐวิสาหกิจที่เป็นผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ กรรมการผู้จัด
การ ผู้จัดการ ตลอดจนที่ปรึกษาคณะกรรมการ หรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลซึ่ง
ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจ ต้องเป็นผู้
มีคุณสมบัติและประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ
แล้ว พนักงานพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐

มาตรา ๑๒ รัฐวิสาหกิจใดมีกรรมการเกินสิบเอ็ดคน ให้ปรับปรุงให้มีกรรมการ
ไม่เกินจำนวนดังกล่าวภายในสองเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกินกว่าที่กำหนด
ในมาตรา ๗ ให้ผู้นั้นลาออกจากตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหนึ่งรัฐวิสาหกิจใดภายในหนึ่ง
เดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ามิได้ลาออกให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งกรรมการ
ที่ได้รับแต่งตั้งครั้งสุดท้ายครั้งสุดท้ายตามลำดับในวันที่ครบกำหนดหนึ่งเดือน

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการหรือพนักงานของ รัฐวิสาหกิจซึ่งขาดคุณสมบัติ นี้ในวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ
นี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๕ กำหนดเวลาสามปีตามวรรคสองของมาตรา ๘ ให้เริ่มนับแต่วันที่
กรรมการได้รับแต่งตั้งครั้งสุดท้าย

ให้กรรมการซึ่งอยู่ในตำแหน่งเกินสามปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งครั้งสุดท้าย พ้น
จากตำแหน่งเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่อาจได้รับการ
แต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ: ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษเล่ม ๙๒ ตอนที่ ๑๖ วันที่ ๒๕ มกราคม
๒๕๑๘

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต
และประพฤติมิชอบในวงราชการ

พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรด

เกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติ^๕ นี้ให้ใช้ บังคับ ตั้งแต่วัน ถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือมีเงินเดือนประจำ และพนักงานของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ และหมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

“รองเลขาธิการ” หมายความว่า รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการในสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ซึ่งเลขาธิการได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และหมายความรวมถึงเลขาธิการด้วย

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ป.” ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคนกับเลขาธิการเป็น กรรมการและเลขานุการ โดยตำแหน่ง

ประธานกรรมการ และกรรมการให้แต่งตั้งโดยพระบรมราชโองการจากบุคคล ซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรู้ความชำนาญในวิชาการหรือกิจการต่าง ๆ ด้วยความเห็นชอบของวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๕ ประธานกรรมการและกรรมการต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้จัดการ กรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน หรือลูกจ้างของบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การใด ๆ ซึ่งดำเนินธุรกิจเพื่อค้ากำไร

มาตรา ๖ ประธานกรรมการและกรรมการให้อยู่ในตำแหน่งมีกำหนดสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้อีกวาระหนึ่ง แต่จะแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสองวาระมิได้

ในกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการได้สิ้นสุดลงในระหว่างปีตสมัยประชุมรัฐสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือถูกยุบ ให้วาระการดำรงตำแหน่งดังกล่าวขยายออกไปจนถึงวันประชุมครั้งแรกของสมัยประชุมรัฐสภาครั้งถัดไป

มาตรา ๗ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๖ ประธานกรรมการและกรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ลาออก

(๒) มีพระบรมราชโองการให้ออกด้วยความเห็นชอบของวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่คดีที่เป็นความผิดลหุโทษ

หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

เมื่อประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ อาจมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งผู้อื่นแทนด้วยความเห็นชอบของวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร ประธาน

กรรมการหรือกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใน กรณีนี้อยู่ในตำแหน่งตามวาระของ ประธานกรรมการหรือกรรมการที่แทน

มาตรา ๘ ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๙ การประชุม ทุกครั้ง ต้อง มีกรรมการมา ประชุมไม่ น้อยกว่า กึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ ให้มีสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ป.” มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการและปฏิบัติงานธุรการอื่น ๆ

มาตรา ๑๑ ให้มีเลขาธิการ คณะกรรมการ ป้องกันและ ปราบปรามการ ทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ และจะให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยปฏิบัติราชการก็ได้

การแต่งตั้งเลขาธิการ ต้องได้รับความเห็นชอบของวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๑๒ เลขาธิการและรองเลขาธิการจะ ดำรงตำแหน่ง ติดต่อกัน เป็นเวลาเกินกว่าสี่ปีไม่ได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งของเลขาธิการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจใด ๆ จัดการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในสังกัดที่อยู่ในข่ายสงสัยว่าจะทุจริตแสดงสินทรัพย์และหนี้สินของตนตามรายการ วิธีการ และกำหนดเวลาที่เห็นสมควร

(๓) สืบสวนและสอบสวนเพื่อทราบข้อเท็จจริงเมื่อมีผู้กล่าวหา ร้องเรียนหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๔) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการปรับปรุง การปฏิบัติราชการหรือวางแผนงาน โครงการ ของส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๕) รายงานผลการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ พร้อมทั้งข้อสังเกตต่อนายกรัฐมนตรี ประธานวุฒิสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎรภายในเดือนตุลาคมทุกปี แล้วพิมพ์เผยแพร่รายงานประจำปีนั้นต่อไป

มาตรา ๑๔ การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งประธานกรรมการมอบหมายมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือสอบถามส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการหรืองานใด ๆ

(๒) มีหนังสือเรียก บุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรณี ที่สืบสวน และสอบสวน มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่จำเป็นแก่การสอบสวนมาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือแจ้งให้บุคคลใด ๆ ดังกล่าวให้ถ้อยคำ หรือส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่จำเป็นแก่การสอบสวนแก่เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือเพื่อการนั้น

การส่งหนังสือเรียก ให้นำไปส่งในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ณ ภูมิลำเนา หรือสำนักงานของผู้รับ

กรณีนำไปส่ง เมื่อผู้ส่งไม่พบผู้รับ จะส่งให้แก่บุคคลใดที่มีอายุเกินยี่สิบปีซึ่งอยู่หรือทำงานในบ้านเรือนหรือที่สำนักงานของผู้รับก็ได้

มาตรา ๑๕ คณะ กรรมการ จะตั้ง อนุกรรมการ เพื่อพิจารณา สอบสวน หรือ ปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

มาตรา ๑๖ ในกรณี ที่กรรมการ หรืออนุกรรมการเป็น ผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรง หรือโดยอ้อมในเรื่องใด ๆ ห้ามมิให้กรรมการหรืออนุกรรมการผู้นั้นร่วมในการสืบสวนหรือสอบสวนเรื่องดังกล่าว

มาตรา ๑๗ ประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ต้อง แสดงสินทรัพย์และหนี้สินของตนต่อนายกรัฐมนตรีตามรายการ วิธีการ และกำหนดเวลาที่ กฎกระทรวงกำหนด

มาตรา ๑๘ ในการพิจารณาสอบสวนตามความในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่ากรณีใดมีเหตุผลสมควรให้สั่งพักราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา ก็ให้รายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรสั่งให้พัก ก็ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาปฏิบัติตามความเห็นของคณะรัฐมนตรีทันที

มาตรา ๑๙ เมื่อการสอบสวนได้ความว่า เรื่องราวที่สอบสวนนั้นมีมูลความผิดให้ ประธานกรรมการส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา ดำเนินการสอบสวนทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สอบสวนเสร็จ แล้วให้ประธานกรรมการรายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบ

หากกรณีเป็น ความผิดทางอาญา ท้ายก็ให้ แจ้งต่อ พนักงานสอบสวน ภายใน กำหนด เวลาตามวรรคหนึ่งด้วย

เมื่อผู้บังคับบัญชา ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ถูกกล่าวหาได้ รับเรื่อง ตามวรรค หนึ่งแล้ว ต้องดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้รับเรื่อง

เมื่อพนักงานสอบสวนตามวรรคสอง หรือเมื่อผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ผู้ถูกกล่าวหาตามวรรคสามได้ดำเนินการไปประการใดแล้ว ให้แจ้งให้ประธานกรรมการทราบ

มาตรา ๒๐ เมื่อมีพฤติการณ์แสดงว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดร่ำรวยผิดปกติ ให้ คณะกรรมการพิจารณาสอบสวนและให้มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นแสดง สินทรัพย์และหนี้สินของตนตาม รายการ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ความ ปรากฏว่าผู้นั้นร่ำรวยผิดปกติ และไม่สามารถแสดงได้ว่าร่ำรวยขึ้นในทางที่ชอบ ให้ถือว่าผู้นั้น

ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ให้คณะกรรมการรายงานความเห็นต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา
สั่งลงโทษไล่ออก

มติของคณะกรรมการที่วินิจฉัยว่า ผู้นั้นร่ำรวยผิดปกติตามวรรคหนึ่ง ต้องมี
คะแนนเสียงอย่างน้อยสองในสามของกรรมการทั้งหมด

บรรดาทรัพย์สินที่คณะกรรมการวินิจฉัยว่า เป็นทรัพย์สินที่ร่ำรวย ขึ้นโดยผิดปกตินั้น
ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลวินิจฉัยสั่งว่าทรัพย์สินนั้นเป็นของแผ่นดิน เว้น
แต่ผู้นั้นจะแสดงให้ศาลเห็นว่าตนได้ทรัพย์สินนั้นมาในทางที่ชอบ ในกรณีนี้ให้นำประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งถูกสอบสวนตามมาตรา ๒๐ เป็นข้า-
ราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ให้คณะกรรมการรายงาน
ความเห็นไปยัง คณะกรรมการตุลาการเพื่อ ดำเนินการ ตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการฝ่าย
ตุลาการ

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานกรรมการ
กรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะ
รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน ตามรายการ วิธีการและ
เวลาตามกำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๔ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่เรียกหรือ
สั่งให้ส่งตามมาตรา ๑๔ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่น
บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่ได้มา เนื่อง
จากการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่คณะกรรมการจะมอบหมายหรือเป็นการกระทำ
ตามหน้าที่ราชการหรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือพิจารณาสอบสวน

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือ
ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจ
ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการเป็นนโยบาย ที่สำคัญสำหรับรัฐบาลจะต้อง
ดำเนินการต่อไปให้ได้ผลอย่างจริงจัง และในการนี้สมควรที่จะมอบหมายภาระหน้าที่อันนี้ให้
แก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการเป็นผู้รับผิดชอบ
ชอบดำเนินการ และเพื่อให้คณะกรรมการดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไปตามมติของคณะ
กรรมการ จึงจำเป็นต้องจัดตั้งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบใน
วงราชการขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้.

พระราชบัญญัติ แรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและ

ยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.

๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศ

ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกข้อ ๔ และข้อ ๑๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓

ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่

- (๑) ราชการส่วนกลาง
- (๒) ราชการส่วนภูมิภาค
- (๓) ราชการส่วนท้องถิ่น
- (๔) ราชการของกรุงเทพมหานคร
- (๕) กิจการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายจ้างให้ทำการแทน ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล หมายความว่า ผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้น และหมายความรวมถึงผู้ ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทน

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่ นายจ้างเพื่อรับค่าจ้าง

“สภาพการจ้าง” หมายความว่า เงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน กำหนดวันและเวลาทำงาน ค่าจ้าง สวัสดิการ การเลิกจ้าง หรือประโยชน์อื่นของนายจ้างหรือลูกจ้างอันเกี่ยวกับค่าจ้างหรือการทำงาน

“ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง” หมายความว่า ข้อตกลงระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง หรือระหว่างนายจ้างหรือสมาคมนายจ้างกับสหภาพแรงงานเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

“ข้อพิพาทแรงงาน” หมายความว่า ข้อขัดแย้งระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

“การปิดงาน” หมายความว่า การที่นายจ้างปฏิเสธไม่ยอมให้ลูกจ้างทำงานชั่วคราวเนื่องจากข้อพิพาทแรงงาน

“การนัดหยุดงาน” หมายความว่า การที่ลูกจ้างร่วมกันไม่ทำงานชั่วคราวเนื่องจากข้อพิพาทแรงงาน

“สมาคมนายจ้าง” หมายความว่า องค์การของนายจ้างที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“สหภาพแรงงาน” หมายความว่า องค์การของลูกจ้างที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“สหพันธ์นายจ้าง” หมายความว่า องค์การของสมาคมนายจ้างตั้งแต่สองสมาคมขึ้นไปที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“สหพันธ์แรงงาน” หมายความว่า องค์การของสหภาพแรงงานตั้งแต่สองสหภาพขึ้นไปที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานประνομข้อพิพาทแรงงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมแรงงาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) แต่งตั้งนายทะเบียน พนักงานประνομข้อพิพาทแรงงาน และผู้ซึ่งขาดข้อพิพาทแรงงาน เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การแต่งตั้งตาม (๑) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๗ ให้จัดตั้งสำนักงานทะเบียนกลางขึ้นในกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมการจดทะเบียนสมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้าง และสหพันธ์แรงงาน ทหารอาสาสมัคร และทำหน้าที่เป็นสำนักงานทะเบียนประจำกรุงเทพมหานครด้วย

ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร รัฐมนตรีจะจัดตั้งสำนักงานทะเบียนประจำจังหวัดขึ้นตรงต่อสำนักงานทะเบียนกลางก็ได้

มาตรา ๘ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ขึ้นในกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นเกี่ยวกับคำร้องและข้อพิพาทแรงงาน
- (๒) ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์
- (๓) อำนาจหน้าที่อื่น

มาตรา ๙ ให้จัดตั้งสำนักงานผู้ชี้ขาด ข้อพิพาท แรงงานขึ้น ใน กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำบัญชีรายชื่อและคุณสมบัติของ ผู้ชี้ขาดข้อ พิพาทแรงงาน เพื่อ เสนอ ให้ผู้กระณเลือกตั้ง
- (๒) ควบคุมและดำเนินการทางวิชาการและธุรการเกี่ยวกับการ ชี้ขาดข้อ พิพาทแรงงาน

หมวด ๑

ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

มาตรา ๑๐ ให้สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไปจัดให้ มีข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามความในหมวดนี้

ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างให้ทำเป็นหนังสือ

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่า ในสถานประกอบกิจการนั้นมีข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างหรือไม่ ให้ถือว่าข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานที่ นายจ้างต้องจัดให้ มีตามกฎหมาย ว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานเป็นข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างอย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) เงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน
- (๒) กำหนดวันและเวลาทำงาน
- (๓) ค่าจ้าง
- (๔) สวัสดิการ
- (๕) การเลิกจ้าง
- (๖) การยื่นเรื่องร่ำร้องทุกข์ของลูกจ้าง
- (๗) การแก้ไขเพิ่มเติมหรือการต่ออายุข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

มาตรา ๑๒ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง มีผลใช้บังคับภายในระยะเวลาที่นายจ้างและลูกจ้างได้ตกลงกัน แต่จะตกลงกันให้มีผลใช้บังคับเกินกว่าสามปีไม่ได้ ถ้ามิได้กำหนดระยะเวลาไว้ ให้ถือว่าข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างมีผลใช้บังคับหนึ่งปีนับแต่วันที่นายจ้างและลูกจ้างได้ตกลงกัน หรือนับแต่วันที่นายจ้างรับลูกจ้างเข้าทำงาน แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ระยะเวลาที่กำหนดตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างสิ้นสุดลง ถ้ามิได้มีการเจรจาตกลงกันใหม่ ให้ถือว่าข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างนั้นมีผลใช้บังคับต่อไปอีกคราวละหนึ่งปี

มาตรา ๑๓ การเรียกร้องให้มีการกำหนดข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง หรือการแก้ไขเพิ่มเติมข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง นายจ้างหรือลูกจ้างต้องแจ้งข้อเรียกร้องเป็นหนังสือให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ

ในกรณีที่นายจ้างเป็นผู้แจ้งข้อเรียกร้อง นายจ้างต้องระบุชื่อผู้เข้าร่วมในการเจรจา โดยระบุชื่อตนเองเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจา หรือจะตั้งผู้แทนเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจาก็ได้ ถ้า นายจ้างตั้งผู้แทนเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจา ผู้แทนของนายจ้างต้องเป็น กรรมการ ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือลูกจ้างประจำของนายจ้าง กรรมการของสมาคมนายจ้างหรือกรรมการของสหพันธ์นายจ้างและต้องมีจำนวนไม่เกินเจ็ดคน

ในกรณีที่ลูกจ้างเป็นผู้แจ้งข้อเรียกร้อง ข้อเรียกร้องนั้นต้องมีรายชื่อและลายมือชื่อของลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้าของลูกจ้างทั้งหมด ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องนั้น ถ้าลูกจ้างได้เลือกตั้งผู้แทนเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจาไว้แล้ว ให้ระบุชื่อ

ผู้แทนผู้เข้าร่วมในการเจรจา มีจำนวนไม่เกินเจ็ดคนพร้อมกับการแจ้งข้อเรียกร้องด้วย ถ้าลูกจ้างยังมีได้เลือกตั้งผู้แทนเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจา ให้ลูกจ้างเลือกตั้งผู้แทนเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจาและระบุชื่อผู้แทนผู้เข้าร่วมในการเจรจา มีจำนวนไม่เกินเจ็ดคนโดยมิชักช้า

การเลือกตั้งและการกำหนดระยะเวลาในการเป็นผู้แทนลูกจ้าง เพื่อเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจา การดำเนินการเกี่ยวกับข้อเรียกร้องและการรับทราบคำชี้ขาด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ การเลือกตั้งผู้แทนลูกจ้าง ลูกจ้างจะจัดการเอง หรือจะร้องขอให้พนักงานประνομข้อพิพาทแรงงานจัดการแทนก็ได้ จำนวนผู้แทนลูกจ้างให้เป็นไปตามที่ผู้จัดการเลือกตั้งกำหนด แต่ต้องไม่เกินเจ็ดคน ผู้แทนลูกจ้างต้องเป็นลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องนั้น หรือเป็นกรรมการของสหภาพแรงงานหรือกรรมการของสหพันธ์แรงงานที่ลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องเป็นสมาชิก ลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องทุกคนมีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนลูกจ้าง

มาตรา ๑๕ สมาคมนายจ้าง หรือสหภาพแรงงานอาจแจ้งข้อเรียกร้องตามมาตรา ๑๓ ต่ออีกฝ่ายหนึ่งแทนนายจ้างหรือลูกจ้างซึ่งเป็นสมาชิกได้ จำนวนสมาชิกซึ่งเป็นลูกจ้างต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนลูกจ้างทั้งหมด

ในกรณีที่สหภาพแรงงานเป็นผู้แจ้งข้อเรียกร้อง ข้อเรียกร้องนั้นไม่จำเป็นต้องมีรายชื่อและลายมือชื่อลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง

ในกรณีที่มีข้อสงสัยว่า สหภาพแรงงานนั้นจะมีลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องเป็นสมาชิกรครบจำนวนที่ได้ระบุไว้ในวรรคหนึ่งหรือไม่ นายจ้าง สมาคมนายจ้าง หรือสหภาพแรงงานที่เกี่ยวข้อง อาจยื่นคำร้องโดยทำเป็นหนังสือให้พนักงานประνομข้อพิพาทแรงงานตรวจสอบ เมื่อพนักงานประνομข้อพิพาทแรงงานได้รับคำร้องดังกล่าวแล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบหลักฐานทั้งปวงว่าสหภาพแรงงานนั้นมีลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องเป็นสมาชิกหรือไม่ ถ้ามีให้พนักงานประνομข้อพิพาทแรงงานออกหนังสือรับรอง มอบให้ผู้ยื่นคำร้องเป็นหลักฐาน ถ้าไม่มี ให้พนักงานประνομข้อพิพาทแรงงานแจ้งให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ

ในกรณี ที่ สหภาพแรงงานเป็นผู้แจ้ง ข้อเรียกร้อง ถ้าความปรากฏแก่พนักงาน
 ประenomข้อพิพาทแรงงานตามคำร้องของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งว่า ลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง
 นั้นบางส่วนเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานอื่นด้วย ให้พนักงานประenomข้อพิพาทแรงงานจัดให้มีการ
 ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนลูกจ้างในการดำเนินการตามมาตรา ๑๓

มาตรา ๑๖ เมื่อได้รับข้อเรียกร้องแล้ว ให้ฝ่ายที่รับข้อเรียกร้องแจ้งชื่อตนเอง หรือ
 ผู้แทนเป็นหนังสือให้ฝ่ายที่แจ้งข้อเรียกร้องทราบโดยมิชักช้า และให้ทั้งสองฝ่ายเริ่มเจรจากัน
 ภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับข้อเรียกร้อง

มาตรา ๑๗ นายจ้างหรือลูกจ้างจะแต่งตั้งที่ปรึกษาคนหนึ่งหรือสองคน เพื่อให้
 คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้แทนของตนตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๖ ก็ได้

ในกรณีที่นายจ้างหรือลูกจ้างแต่งตั้งที่ปรึกษา ให้นายจ้างหรือลูกจ้างแจ้งชื่อที่ปรึกษา
 ฝ่ายตนให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ โดยแจ้งไว้ในข้อเรียกร้องตามมาตรา ๑๓ หรือในหนังสือแจ้งชื่อ
 ผู้แทน เมื่อแต่งตั้งขึ้นภายหลัง

ที่ปรึกษาที่ได้รับแต่งตั้งและฝ่ายที่แต่งตั้งได้แจ้งชื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบแล้ว มีอำนาจ
 เข้าร่วมประชุม เเจรจาทำความตกลง และรับทราบคำชี้ขาดได้

มาตรา ๑๘ ถ้านายจ้างหรือสมาคมนายจ้างกับลูกจ้างหรือสหภาพแรงงาน สามารถ
 ตกลงเกี่ยวกับข้อเรียกร้องตามมาตรา ๑๓ ได้แล้ว ให้ทำข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างนั้นเป็น
 หนังสือลงลายมือชื่อของนายจ้างหรือผู้แทนนายจ้าง และผู้แทนลูกจ้างหรือกรรมการของสหภาพ
 แรงงาน แล้วแต่กรณี และให้นายจ้างประกาศข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างโดยเปิดเผยไว้
 ณ สถานที่ที่ลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องทำงานอยู่เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน โดยเริ่ม
 ประกาศภายในสามวัน นับแต่วันที่ได้ตกลงกัน

ให้นายจ้างนำข้อ ตกลงเกี่ยวกับ สภาพการจ้าง ตามวรรคหนึ่ง มาจดทะเบียน ต่ออธิบดี
 หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ตกลงกัน

มาตรา ๑๙ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างมีผลผูกพันนายจ้าง และลูกจ้างซึ่งลง
 ลายมือชื่อในข้อเรียกร้องนั้น ตลอดจนลูกจ้างซึ่งมีส่วนในการเลือกตั้งผู้แทนเป็นผู้เข้าร่วมในการ
 เเจรจาทุกคน

ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างที่กระทำโดยนายจ้าง หรือสมาคมนายจ้างกับสหภาพแรงงาน หรือลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกัน โดยมีลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกันเป็นสมาชิก หรือร่วมในการเรียกร้องเกี่ยวกับสภาพการจ้างเกินกว่าสองในสามของลูกจ้างทั้งหมด ให้ถือว่าข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างนั้นมีผลผูกพันนายจ้างและลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกันนั้นทุกคน

มาตรา ๒๐ เมื่อข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างมีผลใช้บังคับแล้ว ห้ามมิให้นายจ้างทำสัญญาจ้างแรงงานกับลูกจ้างขัดหรือแย้งกับข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง เว้นแต่สัญญาจ้างแรงงานนั้นจะเป็นคุณแก่ลูกจ้างยิ่งกว่า

หมวด ๒

วิธีระงับข้อพิพาทแรงงาน

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ไม่มี การเจรจาภายในกำหนดตามมาตรา ๑๖ หรือมีการเจรจาแล้วแต่ตกลงกันไม่ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ถือว่าได้มีข้อพิพาทแรงงานเกิดขึ้น และให้ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องแจ้ง เป็น หนังสือ ให้ พนักงาน ประenom ข้อพิพาทแรงงานทราบภายในยี่สิบสี่ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่พนักงานกำหนดตามมาตรา ๑๖ หรือนับแต่เวลาที่ตกลงกันไม่ได้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๒ เมื่อพนักงาน ประenom ข้อ พิพาท แรงงาน ได้ รับแจ้ง ตามมาตรา ๒๑ แล้ว ให้พนักงานประenomข้อพิพาทแรงงานดำเนินการไกล่เกลี่ยเพื่อให้ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้อง และฝ่ายรับข้อเรียกร้องตกลงกันภายในกำหนดห้าวัน นับแต่วันที่พนักงานประenomข้อพิพาทแรงงานได้รับหนังสือแจ้ง

ถ้าได้มีการตกลงกันภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้นำมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ไม้อาจตกลงกันได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าข้อพิพาทแรงงานนั้น เป็นข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ นายจ้างและลูกจ้างอาจตกลงกันตั้งผู้ช้ขาดข้อพิพาทแรงงานตามมาตรา ๒๖ หรือนายจ้างจะปิดงาน หรือลูกจ้างจะนัด

หยุดงานโดยไม่ขัดต่อมาตรา ๓๔ ก็ได้ ทั้งนี้ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๓๖

มาตรา ๒๓ เมื่อมีข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ในกิจการดังต่อไปนี้

- (๑) การรถไฟ
- (๒) การท่าเรือ
- (๓) การโทรศัพท์หรือการโทรคมนาคม
- (๔) การผลิตหรือการจำหน่ายพลังงาน หรือกระแสไฟฟ้าแก่ประชาชน
- (๕) การประปา
- (๖) การผลิตหรือการกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๗) กิจการโรงพยาบาลหรือกิจการสถานพยาบาล
- (๘) กิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้พนักงานประนีประนอมข้อพิพาทแรงงานส่งข้อพิพาทแรงงานให้คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์เพื่อพิจารณาวินิจฉัย และแจ้งให้ทั้งสองฝ่ายทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับข้อพิพาทแรงงาน

นายจ้าง สมาคมนายจ้าง สหพันธ์นายจ้าง ลูกจ้าง สหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงาน มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำวินิจฉัย ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ และแจ้งให้ทั้งสองฝ่ายทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ที่มีคำอุทธรณ์ภายในกำหนด และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีให้เป็นที่ยุติ ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องต้องปฏิบัติตาม

มาตรา ๒๔ เมื่อมีข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ ในกิจการใดนอกจากกิจการตามมาตรา ๒๓ ถ้ารัฐมนตรีเห็นว่าข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้นั้น อาจมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานนั้นได้ และให้คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ชี้ขาดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง

รัฐมนตรีมีอำนาจขยายระยะเวลาให้คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ชี้ขาดได้ตามที่เห็นสมควร

คำชี้ขาดของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ให้เป็นที่สุด ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องต้องปฏิบัติตาม

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีการประกาศใช้ กฎอัยการศึก ตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือในกรณีที่ประเทศประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้ข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ตามมาตรา ๒๒ วรรคสาม อันเกิดขึ้นในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง หรือกิจการประเภทใดประเภทหนึ่งได้รับการพิจารณาชี้ขาดจากคณะบุคคลคณะใดคณะหนึ่งตามที่รัฐมนตรีจะได้อำนาจกำหนดหรือแต่งตั้งก็ได้

คำชี้ขาดของคณะบุคคลนั้นให้เป็นที่สุด ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องต้องปฏิบัติตาม

ประกาศของคณะรัฐมนตรี ตามวรรคหนึ่ง จะยกเลิก เสียเมื่อใดก็ได้ โดย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๖ เมื่อมีข้อพิพาทแรงงาน ที่ตกลงกัน ไม่ได้ ตาม มาตรา ๒๒ วรรคสาม นายจ้างและลูกจ้างอาจตกลงกันตั้ง ผู้ชี้ขาดข้อ พิพาทแรงงาน คนหนึ่ง หรือ หลายคนเพื่อ ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานนั้นได้

มาตรา ๒๗ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ทราบการตั้ง ให้ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานแจ้งเป็นหนังสือกำหนดวันส่งคำชี้แจงเกี่ยวกับข้อพิพาทแรงงาน และวัน เวลา และสถานที่ที่จะพิจารณาข้อพิพาทแรงงานให้ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องทราบ

มาตรา ๒๘ ในการพิจารณาข้อพิพาทแรงงาน ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานต้องให้โอกาสฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องชี้แจงเหตุผลและนำพยานเข้าสืบ

มาตรา ๒๙ เมื่อพิจารณาข้อพิพาทแรงงานเสร็จแล้ว ให้ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทำคำชี้ขาดเป็นหนังสือ คำชี้ขาดอย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) วันเดือนปีที่ทำคำชี้ขาด
- (๒) ประเด็นแห่งข้อพิพาทแรงงาน
- (๓) ข้อเท็จจริงที่พิจารณาได้ความ
- (๔) เหตุผลแห่งคำชี้ขาด
- (๕) คำชี้ขาดให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายปฏิบัติหรืองดเว้นปฏิบัติ

คำชี้ขาดของผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน ให้ถือเสียงข้างมากและต้องลงลายมือชื่อผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน

ให้ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานส่งคำชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานให้ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องหรือผู้แทนตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๖ ทราบภายในสามวัน นับแต่วันที่ทำการชี้ขาด พร้อมทั้งปิดสำเนาคำชี้ขาดไว้ ณ สถานที่ที่ลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องทำงานอยู่

ให้ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน นำคำชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานมาจดทะเบียนต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ชี้ขาด

มาตรา ๓๐ คำวินิจฉัยของ คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ที่มี ใ้ อุทธรณ์ภายในกำหนดและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ของ รัฐมนตรีตามมาตรา ๒๓ คำชี้ขาดของ คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ตามมาตรา ๒๔ มาตรา ๓๕ (๔) หรือมาตรา ๔๑ (๓) คำชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานตามมาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๕ ให้มีผลใช้บังคับได้เป็นเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้วินิจฉัยหรือวันที่ได้ชี้ขาด

มาตรา ๓๑ เมื่อได้มีการแจ้งข้อเรียกร้องตามมาตรา ๑๓ แล้ว ถ้าข้อเรียกร้องนั้นยังอยู่ในระหว่างการเจรจา การไกล่เกลี่ยหรือการชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานตามมาตรา ๑๓ ถึงมาตรา ๒๕ ห้ามมิให้นายจ้างเลิกจ้างหรือโยกย้ายหน้าที่การงานลูกจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง กรรมการอนุกรรมการ หรือสมาชิกสหภาพแรงงานหรือกรรมการหรืออนุกรรมการสหพันธ์แรงงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง เว้นแต่บุคคลดังกล่าว

(๑) ทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง

(๒) จงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย

(๓) ผ่าฝืนข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของนายจ้าง โดยนายจ้างได้กล่าวและตักเตือนเป็นหนังสือแล้ว เว้นแต่กรณีที่ร้ายแรง นายจ้างไม่จำเป็นต้องว่ากล่าวและตักเตือน ทั้งนี้ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งนั้นต้องมีได้ออกเพื่อชัดขวางมิให้บุคคลดังกล่าวดำเนินการเกี่ยวกับข้อเรียกร้อง

(๔) ละทิ้งหน้าที่เป็นเวลาสามวันทำงานติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ห้ามมิให้ลูกจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง กรรมการ อนุกรรมการ หรือสมาชิกสหภาพแรงงาน หรือกรรมการ หรืออนุกรรมการ สหพันธ์แรงงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง สนับสนุน หรือก่อเหตุการนัดหยุดงาน

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ นายจ้าง ลูกจ้าง กรรมการสมาคมนายจ้าง กรรมการสหภาพแรงงาน กรรมการสหพันธ์นายจ้าง กรรมการสหพันธ์แรงงาน ผู้แทนหรือที่ปรึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง เข้าไปดำเนินการหรือร่วมกระทำการใด ๆ ในการเรียกร้อง การเจรจา การไกล่เกลี่ย การชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน การปิดงานหรือการชุมนุมในการนัดหยุดงาน

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ประเทศประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง และได้มีการประกาศห้ามขึ้นราคาสินค้าและบริการ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา ห้ามมิให้ลูกจ้างสหภาพแรงงาน หรือสหพันธ์แรงงานยื่นข้อเรียกร้องให้นายจ้าง สมาคมนายจ้าง หรือสหพันธ์นายจ้างเพิ่มค่าจ้างแก่ลูกจ้าง หรือห้ามมิให้นายจ้างเพิ่มค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างได้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การเลื่อนอัตราค่าจ้างเพื่อเป็นบำเหน็จแก่ลูกจ้างประจำปี ซึ่งนายจ้างได้กำหนดไว้แน่นอนแล้ว หรือการเลื่อนอัตราค่าจ้างเนื่องจากลูกจ้างเปลี่ยนแปลงหน้าที่การงาน

ประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งจะยกเลิกเสียเมื่อใดก็ได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๓

การปิดงานและการนัดหยุดงาน

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้นายจ้างปิดงานหรือลูกจ้างนัดหยุดงานในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อยังไม่มี การแจ้งข้อเรียกร้องต่ออีกฝ่ายหนึ่งตามมาตรา ๑๓ หรือได้แจ้งข้อเรียกร้องแล้ว แต่ข้อพิพาทแรงงานนั้นยังไม่เป็นข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ตามมาตรา ๒๒

วรรคสาม

(๒) เมื่อฝ่ายซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลง ตามมาตรา ๑๘ ได้ปฏิบัติตามข้อตกลง

(๓) เมื่อฝ่ายซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม ข้อตกลง ที่พนักงาน ประenomข้อ พิพาทแรงงานได้ไกล่เกลี่ยตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ได้ปฏิบัติตามข้อตกลง

(๔) เมื่อฝ่ายซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง ชาติของผู้ซึ่งขาดข้อ พิพาทแรงงาน ซึ่งตั้งตามมาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๖ ได้ปฏิบัติตามคำสั่งชาติ

(๕) เมื่ออยู่ใน ระหว่าง การ พิจารณา วินิจฉัย ของ คณะกรรม การ แรงงาน สัมพันธ์ หรือมีคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๓ หรือคำสั่งชาติของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ตามมาตรา ๒๔

(๖) เมื่ออยู่ในระหว่าง การชี้ขาดของผู้ซึ่งขาดข้อพิพาทแรงงาน ซึ่งตั้งตามมาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๖

ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ห้ามมิให้นายจ้างปิดงานหรือลูกจ้างนัดหยุดงานโดยมิได้แจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานประenomข้อพิพาทแรงงาน และอีกฝ่ายหนึ่งทราบล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อยยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่รับแจ้ง

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นว่าการปิดงานหรือการนัดหยุดงานนั้น อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศ หรืออาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน หรืออาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ หรืออาจขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้รัฐมนตรีมีอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) สั่งให้นายจ้างซึ่งปิดงานรับลูกจ้างกลับ เข้าทำงานและจ่าย ค่าจ้างตามอัตราที่เคยจ่ายให้แก่ลูกจ้างนั้น
- (๒) สั่งให้ลูกจ้างซึ่งนัดหยุดงานกลับเข้าทำงานตามปกติ
- (๓) จัดให้บุคคลเข้าทำงานแทนที่ลูกจ้างซึ่งมิได้ทำงานเพราะการปิดงาน หรือการนัดหยุดงาน นายจ้างต้องยอมให้บุคคลเหล่านั้นเข้าทำงาน และห้ามมิให้ลูกจ้างขัดขวาง ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างแก่บุคคลเหล่านั้นตามอัตราที่เคยจ่ายให้แก่ลูกจ้าง
- (๔) สั่งให้คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ดำเนินการชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่มีประกาศ ใช้กฎอัยการศึกตาม กฎหมายว่าด้วย กฎอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา ห้ามมิให้นายจ้างปิดงาน หรือลูกจ้างนัดหยุดงาน ในเขตท้องที่ที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินทั้งหมดหรือบางส่วนได้

ในกรณีที่มีการปิดงาน หรือการนัดหยุดงานอยู่ก่อนมีประกาศของรัฐมนตรี ตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา สั่งให้นายจ้างซึ่งปิดงาน รับลูกจ้างกลับเข้าทำงาน หรือสั่งให้ลูกจ้างซึ่งนัดหยุดงานกลับเข้าทำงานตามปกติภายในระยะเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด

ประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งจะยกเลิกเสียเมื่อใดก็ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๔

คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์

มาตรา ๓๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์” ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าแปดคน แต่ไม่เกินสิบสี่คน ในจำนวนนั้นอย่างน้อยต้องมีกรรมการซึ่งเป็นฝ่ายนายจ้างสามคนและฝ่ายลูกจ้างสามคน

ให้รัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ

มาตรา ๓๔ ให้ประธานกรรมการ และกรรมการตามมาตรา ๓๓ อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี ในวาระเริ่มแรก เมื่อครบกำหนดหนึ่งปี ให้ประธานกรรมการและกรรมการพ้นจากตำแหน่งหนึ่งในสามโดยวิธีจับสลาก และเมื่อครบสองปีให้ประธานกรรมการหรือกรรมการที่เหลืออยู่พ้นจากตำแหน่งอีกหนึ่งในสามโดยวิธีจับสลาก

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการแทนประธานกรรมการ หรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หรือโดยวิธีจับสลาก ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งใหม่ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่มีการแต่งตั้ง ประธานกรรมการ หรือกรรมการแทน ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งตนแทน ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๓๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๓๔ ประธานกรรมการ หรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก

- (๔) พ้นจากตำแหน่งโดยการจับสลากตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือ
- (๗) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๔๐ การประชุม ของ คณะ กรรมการ แรง งาน สัมพันธ์ ต้อง มีกรรม การมาประชุม ไม่น้อยกว่า ห้าคน และต้องมีกรรมการ ซึ่งเป็นฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างอย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคน จึงจะเป็นองค์ประชุม แต่ถ้าเป็นการประชุมเพื่อพิจารณาวินิจฉัยข้อพิพาทแรงงาน ตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๓๕ (๔) ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมด และต้องมีกรรมการ ซึ่งเป็นฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างอย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคน จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าในการประชุมคราวใดประธาน กรรมการไม่อยู่ ในที่ประชุมหรือ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการด้วยกันคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๔๑ ให้คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) วินิจฉัยข้อพิพาทแรงงานตามมาตรา ๒๓
- (๒) ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๓๕ (๔)
- (๓) ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานตามที่ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย
- (๔) วินิจฉัยชี้ขาดคำร้องตามมาตรา ๑๒๕ และในกรณีที่คณะกรรมการแรงงาน

สัมพันธ์ชี้ขาดว่าเป็นการกระทำอันไม่เป็นธรรม ให้มีอำนาจสั่งให้นายจ้างรับลูกจ้างกลับเข้าทำงานหรือให้จ่ายค่าเสียหาย หรือให้ผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร

(๕) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการเรียกร้อง การเจรจาการระงับข้อพิพาทแรงงาน การนัดหยุดงานและการปิดงาน ตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

(๖) トラข้อบังคับการประชุมและวางระเบียบการพิจารณาวินิจฉัย และชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน และการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดการกระทำอันไม่เป็นธรรม และการออกคำสั่งของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์

มาตรา ๔๒ คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการแรงงานสัมพันธ์เพื่อหาข้อเท็จจริง และเสนอความเห็นในเรื่องที่คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ มอบหมายเป็นการประจำหรือเฉพาะคราวได้

มาตรา ๔๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้กรรมการแรงงานสัมพันธ์หรืออนุกรรมการแรงงานสัมพันธ์มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำงานของนายจ้าง สถานที่ที่ลูกจ้างทำงานอยู่ หรือสำนักงานของสมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้าง หรือสหพันธ์แรงงาน ในระหว่างเวลาทำการ เพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือตรวจสอบเอกสารได้ตามความจำเป็น

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องมาเพื่อ ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ หรือคณะอนุกรรมการแรงงานสัมพันธ์

ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตอบหนังสือสอบถามชี้แจงข้อเท็จจริง หรือส่งสิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องแก่ กรรมการ แรงงาน สัมพันธ์ หรือ อนุกรรมการ แรงงานสัมพันธ์ดังกล่าวในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๔ กรรมการแรงงาน สัมพันธ์ หรือ อนุกรรมการ แรงงาน สัมพันธ์ จะมีหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิมาแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องก็ได้

หมวด ๕

คณะกรรมการลูกจ้าง

มาตรา ๔๕ ในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป ลูกจ้างอาจจัดตั้งคณะกรรมการลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้นได้

ในกรณีที่ลูกจ้าง ในสถาน ประกอบ กิจการนั้นเกินหนึ่ง ในห้าของ จํานวนลูก จ้างทั้งหมดเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน ให้คณะกรรมการลูกจ้างประกอบด้วยลูกจ้างในสถาน ประกอบกิจการนั้นที่ สหภาพแรงงาน แต่งตั้งมีจํานวนมากกว่า กรรมการอื่นที่มี ใต้เป็นสมาชิกของ สหภาพแรงงานหนึ่งคน ถ้าลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้นเกินกึ่งหนึ่งของจํานวนลูกจ้างทั้งหมดเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน สหภาพแรงงานอาจแต่งตั้งกรรมการลูกจ้างทั้งคณะก็ได้

ให้นำมาตรา ๑๕ วรรคสามและวรรคสี่ มาใช้ บังคับ แก่การ แต่งตั้ง กรรมการ ลูกจ้าง ตามวรรคสองโดยอนุโลม

มาตรา ๔๖ คณะกรรมการลูกจ้างมีจํานวนดังต่อไปนี้

- (๑) ห้าคน สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยคน
- (๒) เจ็ดคน สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินหนึ่งร้อยคน แต่ไม่เกินสองร้อยคน
- (๓) เก้าคน สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินสองร้อยคน แต่ไม่เกินสี่ร้อยคน
- (๔) สิบเอ็ดคน สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินสี่ร้อยคน แต่ไม่เกินแปดร้อยคน
- (๕) สิบสามคน สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินแปดร้อยคน แต่ไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยคน
- (๖) สิบห้าคน สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินหนึ่งพันห้าร้อยคน แต่ไม่เกินสองพันห้าร้อยคน
- (๗) สิบเจ็ดคนถึงยี่สิบเอ็ดคน สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินสองพันห้าร้อยคน

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกตั้ง กรรมการลูกจ้างให้ เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๗ กรรมการลูกจ้างอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี แต่อาจได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา ๔๘ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการลูกจ้างพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๕) ลูกจ้างเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนลูกจ้างทั้งหมดในสถานประกอบกิจการนั้น มี

มติให้พ้นจากตำแหน่ง

- (๖) ศาลแรงงานมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง
- (๗) มีการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งกรรมการลูกจ้างใหม่ทั้งคณะ

เมื่อกรรมการลูกจ้างพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งกรรมการลูกจ้างแทนตำแหน่งที่ว่าง แล้วแต่กรณี

กรรมการลูกจ้าง ซึ่งได้รับเลือกตั้ง หรือแต่งตั้งตามวรรคสอง อยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๔๙ ให้มีการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งกรรมการลูกจ้างใหม่ทั้งคณะ เมื่อ

- (๑) จำนวนลูกจ้างในสถาน ประกอบ กิจการนั้นมี จำนวนเพิ่มขึ้น หรือลดลงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนลูกจ้างทั้งหมดที่มีอยู่เดิม
- (๒) กรรมการลูกจ้างพ้นจากตำแหน่งเกินกึ่งหนึ่ง
- (๓) ลูกจ้างเกินกึ่งหนึ่งของลูกจ้าง ในสถานประกอบกิจการนั้นมีมติให้กรรมการลูกจ้างทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง
- (๔) ศาลแรงงานมีคำสั่งให้กรรมการลูกจ้างทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๕๐ นายจ้างต้องจัดให้มีการประชุมหารือกับคณะกรรมการลูกจ้างอย่างน้อย สามเดือนต่อหนึ่งครั้ง หรือเมื่อกรรมการลูกจ้างเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการลูกจ้างทั้งหมด หรือ สหภาพแรงงานร้องขอโดยมีเหตุผลสมควร เพื่อ

(๑) จัดสวัสดิการแก่ลูกจ้าง

(๒) ปรึกษาหารือเพื่อกำหนดข้อ บังคับในการทำงาน อัน จะเป็น ประโยชน์ ต่อ นายจ้างและลูกจ้าง

(๓) พิจารณาคำร้องทุกข์ของลูกจ้าง

(๔) หาทางปรองดองและระงับข้อขัดแย้งในสถานประกอบกิจการ

ในกรณีที่คณะกรรมการลูกจ้างเห็นว่าการกระทำของนายจ้างจะทำให้ลูกจ้างไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร คณะกรรมการลูกจ้าง ลูกจ้างหรือสหภาพแรงงานมีสิทธิร้องขอให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัย

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่กรรมการลูกจ้างผู้ใด หรือคณะกรรมการลูกจ้างไม่ปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยสุจริต หรือกระทำการอันไม่สมควรอันเป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือเปิดเผยความลับของนายจ้างเกี่ยวกับการประกอบกิจการโดยไม่มีเหตุผลสมควร นายจ้างมีสิทธิร้องขอให้ศาลแรงงานมีคำสั่งให้ กรรมการลูกจ้างผู้นั้นหรือ กรรมการลูกจ้าง ทั้งคณะ พ้นจากตำแหน่งได้

มาตรา ๕๒ ห้ามมิให้นายจ้างเลิกจ้าง ลดค่าจ้าง ลงโทษ ชักขวางการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการลูกจ้าง หรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นผลให้กรรมการลูกจ้างไม่สามารถทำงานอยู่ต่อไปได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลแรงงาน

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้นายจ้างให้หรือตกลงจะให้เงิน หรือทรัพย์สิน แก่กรรมการลูกจ้าง เว้นแต่ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด โบนัส เงินปันผลหรือประโยชน์อื่นที่ กรรมการลูกจ้างมีสิทธิได้รับตามปกติในฐานะลูกจ้าง

หมวด ๖

สมาคมนายจ้าง

บัญญัติขึ้น

มาตรา ๕๔ สมาคมนายจ้างจะมีขึ้นได้ก็ แต่โดย อาศัยอำนาจ ตามบท แห่งพระราช

สมาคมนายจ้างต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อ การแสวงหาและ คุ้มครองผล ประโยชน์เกี่ยว
กับสภาพการจ้างและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง และระหว่างนายจ้าง
ด้วยกัน

มาตรา ๕๕ สมาคมนายจ้างต้องมีข้อบังคับและต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียน เมื่อ
ได้จดทะเบียนแล้วให้สมาคมนายจ้างเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๕๖ ผู้มีสิทธิจัดตั้งสมาคมนายจ้างต้องเป็นนายจ้างที่ ประกอบกิจการประเภท
เดียวกัน บรรลุนิติภาวะและมีสัญชาติไทย

มาตรา ๕๗ การขอจดทะเบียนสมาคมนายจ้างนั้น ให้นายจ้างผู้มีสิทธิจัดตั้งสมาคม
นายจ้างจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนเป็นผู้เริ่มก่อการ ยื่นคำขอเป็นหนังสือต่อนายทะเบียน พร้อม
ด้วยร่างข้อบังคับของสมาคมนายจ้างอย่างน้อยสามฉบับ

คำขอนั้น ต้องระบุชื่อ อายุ อาชีพหรือวิชาชีพและที่อยู่ของผู้เริ่มก่อการทุกคน

มาตรา ๕๘ ข้อบังคับของสมาคมนายจ้างอย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ซึ่งต้องมีคำว่า “สมาคมนายจ้าง” กำกับไว้กับชื่อนั้นด้วย
- (๒) วัตถุประสงค์
- (๓) ที่ตั้งสำนักงาน
- (๔) วิธีรับสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพ
- (๕) อัตราเงินค่าสมัครและค่าบำรุงและวิธีการชำระเงินนั้น
- (๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

(๗) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการ การใช้จ่าย การเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินอื่น ตลอดจนการทำบัญชีและการตรวจบัญชี

(๘) ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีการ พิจารณาในการ บิดงาและวิธีการ อนุมัติ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

(๙) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่

(๑๐) ข้อกำหนดเกี่ยวกับจำนวนกรรมการ การเลือกตั้งกรรมการ วาระของการเป็นกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการและการประชุมของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๕ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอ พร้อมทั้ง ร่างข้อบังคับแล้ว เห็นว่าผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติถูกต้องตามมาตรา ๕๖ ข้อบังคับถูกต้องตามมาตรา ๕๘ และวัตถุประสงค์ถูกต้องตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่สมาคมนายจ้างนั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่า คำขอหรือร่างข้อบังคับไม่ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง ให้มีคำสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง เมื่อแก้ไขเพิ่มเติมถูกต้องแล้ว ให้รับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่สมาคมนายจ้างนั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่า ไม่อาจรับจดทะเบียนได้เนื่องจากวัตถุประสงค์ต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน และแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียน พร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่รับจดทะเบียนไปยังผู้ขอจดทะเบียนโดยมิชักช้า

ผู้ขอจดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนนั้นต่อรัฐมนตรีได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ ทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ผู้อุทธรณ์มีสิทธิดำเนินการต่อไป เพื่อให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัยได้

มาตรา ๖๐ ให้ นาย ทะเบียน ประกาศ การ จดทะเบียน สมาคม นายจ้าง ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๑ ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคม นายจ้างจัดให้มีการประชุม ใหญ่สามัญครั้งแรก ภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียน เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการและมอบหมายการทั้งปวงให้แก่คณะกรรมการ และอนุมัติร่างข้อบังคับที่ได้ยื่นแก่นายทะเบียนตามมาตรา ๕๙

เมื่อที่ประชุมใหญ่ได้เลือกตั้งคณะกรรมการ และอนุมัติร่าง ข้อบังคับแล้วให้นำสำเนาข้อบังคับและรายชื่อ ที่อยู่ อาชีพหรือวิชาชีพของกรรมการไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

มาตรา ๖๒ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคม นายจ้าง จะกระทำได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่และต้องนำไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง จะมีผลใช้บังคับต่อเมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนแล้ว

ให้นำมาตรา ๕๙ มาใช้บังคับแก่การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๓ ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกของสมาคมนายจ้างได้จะต้อง เป็นนายจ้างที่ประกอบกิจการประเภทเดียวกัน ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล ให้ถือว่านิติบุคคลนั้นเป็นสมาชิกของสมาคมนายจ้าง

มาตรา ๖๔ สมาชิกของสมาคมนายจ้างมีสิทธิขอตรวจสอบทะเบียนสมาชิก เอกสารหรือบัญชี เพื่อทราบการดำเนินกิจการของสมาคมนายจ้างได้ไม่ว่าเวลาเปิดทำการตามที่คณะกรรมการกำหนดไว้

ในการขอตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง เจ้าหน้าที่ของสมาคมนายจ้างต้องให้ความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๖๕ สมาชิกภาพของสมาชิกสมาคมนายจ้างสิ้นสุดเมื่อ ตาย ลาออก ที่ประชุมใหญ่ให้ออกหรือตามที่กำหนดในข้อบังคับของสมาคมนายจ้าง

มาตรา ๖๖ เพื่อประโยชน์ของสมาชิกของสมาคมนายจ้างให้สมาคมนายจ้างมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เรียกร้อง เจริญทำความตกลง และรับ ทราบ คำชี้ ขาด หรือ ทำ ข้อ ตกลง กับ สหภาพแรงงานหรือลูกจ้างในกิจการของสมาชิกได้

(๒) จัดการและดำเนินการเพื่อให้สมาชิกได้รับประโยชน์ ทั้งนี้ ภายใต้บังคับของ วัตถุประสงค์ของสมาคมนายจ้าง

(๓) จัดให้มีบริการสนเทศเพื่อให้สมาชิกมาติดต่อเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ

(๔) จัดให้มีบริการ การ ให้คำ ปรึกษาเพื่อ แก้ไขปัญหาหรือ ขจัดข้อขัดแย้งเกี่ยวกับ การบริหารงานและการทำงาน

(๕) จัดให้มีการให้บริการเกี่ยวกับการ จัดสรรเงินหรือ ทรัพย์สินเพื่อ สวัสดิการของ สมาชิกหรือเพื่อสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ ตามที่ที่ประชุมใหญ่เห็นสมควร

(๖) เรียกเก็บเงินค่าสมัครเป็นสมาชิก และเงินค่าบำรุงตามอัตราที่กำหนดในข้อ บังคับของสมาคมนายจ้าง

มาตรา ๖๑ เมื่อสมาคมนายจ้างปฏิบัติการดังต่อไปนี้ เพื่อประโยชน์ของสมาชิก อันมิใช่เป็นกิจการเกี่ยวกับการเมือง ให้นายจ้าง สมาคมนายจ้าง กรรมการ อนุกรรมการ และ เจ้าหน้าที่ของสมาคมนายจ้างได้รับการยกเว้นไม่ต้องถูกกล่าวหา หรือฟ้องร้องทางอาญา หรือ ทางแพ่ง

(๑) เข้าร่วมเจริญทำความตกลงกับลูกจ้าง สหภาพแรงงาน นายจ้าง สมาคม นายจ้างอื่น สหพันธ์แรงงาน หรือสหพันธ์นายจ้าง เพื่อเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ที่สมาชิก สมควรได้รับ

(๒) ส่งให้ปีติงาน หรือช่วยเหลือ ชักชวนหรือสนับสนุนให้สมาชิกปีติงาน

(๓) ชี้แจงหรือโฆษณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อพิพาทแรงงาน หรือ

(๔) จัดให้มีการชุมนุมสมาชิกของสมาคมนายจ้าง

ทั้งนี้ เว้นแต่ เป็น ความผิด ทาง อาญา ใน ลักษณะ ความผิด เกี่ยวกับการ ก่อ ให้เกิด ภัยอันตรายต่อประชาชน เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง เกี่ยวกับทรัพย์สิน และความผิดในทางแพ่งที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดทางอาญาในลักษณะดังกล่าว

มาตรา ๖๘ ให้สมาคมนายจ้างมีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการ และเป็นผู้แทนของสมาคมนายจ้างในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่มอบหมายได้

มาตรา ๖๙ ผู้ซึ่งจะได้รับเลือกตั้ง หรือแต่งตั้ง เป็นกรรมการ หรืออนุกรรมการ ตามมาตรา ๖๘ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิก ของสมาคม นายจ้าง หรือผู้แทนของ นิติบุคคล ซึ่งเป็น สมาชิกของสมาคมนายจ้าง

(๒) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

มาตรา ๗๐ สมาคมนายจ้างจะกระทำการดังต่อไปนี้ได้ก็แต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ

(๒) ดำเนินกิจการอันอาจกระทบกระทั่งถึงส่วนได้เสียของสมาชิกเป็นส่วนรวม

(๓) เลือกตั้งกรรมการ เลือกตั้งผู้สอบบัญชี รับรองงบดุล รายงานประจำปี และ

งบประมาณ

(๔) จัดสรรเงินหรือทรัพย์สินเพื่อสวัสดิการของสมาชิก หรือเพื่อสาธารณประโยชน์

(๕) เลิกสมาคมนายจ้าง

(๖) ควบสมาคมนายจ้างเข้ากัน

(๗) ก่อตั้งสหพันธ์นายจ้างหรือเป็นสมาชิกของสหพันธ์นายจ้าง

มาตรา ๗๑ สมาคม นายจ้าง ต้องจัดให้มี ทะเบียน สมาชิก ตามแบบที่ อธิบดีกำหนด และเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานพร้อมที่จะให้ตรวจสอบได้ในเวลาทำการ

ให้สมาคมนายจ้างประกาศวันและเวลาเปิดทำการไว้ที่สำนักงาน

มาตรา ๗๒ ให้นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายมีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสำนักงานของสมาคมนายจ้างในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบกิจการของสมาคมนายจ้าง

(๒) สั่งให้กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของสมาคมนายจ้าง ส่งหรือแสดงเอกสารหรือบัญชีของสมาคมนายจ้างเพื่อประกอบการพิจารณากรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้น

(๓) สอบถามบุคคลใน (๒) หรือเรียกบุคคลดังกล่าวมาเพื่อสอบถามหรือให้ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสมาคมนายจ้าง

มาตรา ๗๓ นายทะเบียน มีอำนาจ สั่งให้ กรรมการ ผู้ใดคนหนึ่ง หรือคณะกรรมการของสมาคมนายจ้างออกจากตำแหน่งได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) กระทำการอันมิชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นการขัดขวางการปฏิบัติงาน ตามหน้าที่ของพนักงานประνομข้อพิพาทแรงงาน ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานหรือคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์

(๒) ดำเนินกิจการไม่ถูกต้อง ตามวัตถุประสงค์ ของสมาคมนายจ้าง อันเป็นการขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรืออาจเป็นภัยต่อเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ หรือ

(๓) ให้หรือยินยอมให้ผู้ใดคนหนึ่งซึ่งมิใช่กรรมการ เป็นผู้ดำเนินกิจการ ของสมาคมนายจ้าง

คำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือและแจ้งให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องและสมาคมนายจ้างทราบโดยมิชักช้า

มาตรา ๗๔ ผู้ซึ่งได้รับคำสั่งตามมาตรา ๗๓ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อรัฐมนตรี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ผู้อุทธรณ์มีสิทธิดำเนินการต่อไป เพื่อให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัยได้

มาตรา ๗๕ สมาคมนายจ้างต้องจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีทุกปี และต้องเสนองบดุลพร้อมด้วยรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีต่อที่ประชุมใหญ่

เมื่อที่ประชุมใหญ่รับรองบทและรายงานการสอบบัญชีแล้ว ให้ส่งสำเนาหนึ่งชุดให้แก่นายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่รับรอง

มาตรา ๗๖ สมาคม นายจ้าง ตั้งแต่สองสมาคมขึ้นไป ที่มีสมาชิก ซึ่งประกอบกิจการประเภทเดียวกัน อาจควบเข้ากันเป็นสมาคมนายจ้างเดียวกันได้

การควบสมาคมนายจ้างเข้ากันตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับมติจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละสมาคมด้วยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่ง ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด และต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน

ในการขอความเห็นชอบจากนายทะเบียน ให้ส่งสำเนารายงานการประชุมใหญ่ของสมาคมนายจ้างซึ่งลงมติให้ควบเข้ากันไปด้วย

มาตรา ๗๗ เมื่อนายทะเบียนให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๗๖ แล้ว ให้สมาคมนายจ้างแจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าหน้ที่^{๕๕}ของสมาคมนายจ้าง เพื่อให้ทราบถึงการที่ประสงค์จะควบสมาคมนายจ้างเข้ากัน และขอให้เจ้าหน้ที่^{๕๕}ผู้มีข้อคัดค้านอย่างใดอย่างหนึ่งในการควบสมาคมนายจ้างเข้ากันนั้น ส่งคำคัดค้านไปยังสมาคมนายจ้างภายในสามสิบวันนับแต่วันที่แจ้ง

ถ้าไม่มีเจ้าหน้ที่^{๕๕}คัดค้านภายในกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ก็ให้ถือว่าไม่มีคำคัดค้านและสมาคมนายจ้างอาจควบเข้ากันได้

ถ้ามีเจ้าหน้ที่^{๕๕}คัดค้าน สมาคมนายจ้างจะควบเข้ากันมิได้จนกว่าจะได้ชำระหนี้หรือได้ให้ประกันเพื่อหน้ที่^{๕๕}แล้ว

มาตรา ๗๘ ให้คณะกรรมการ ของแต่ละสมาคมนายจ้างที่ควบเข้ากัน ตั้งผู้แทนของตนขึ้นสมาคมละไม่เกินสามคน เพื่อดำเนินการจดทะเบียนตามมาตรา ๗๙

มาตรา ๗๙ สมาคมที่ตั้งขึ้นใหม่โดยควบเข้ากันนั้น ต้องจดทะเบียนเป็นสมาคมนายจ้างใหม่ ตามประเภท การประกอบกิจการของสมาคม นายจ้างที่มีอยู่เดิม โดยยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นหนังสือต่อนายทะเบียน

ในคำขอจดทะเบียนสมาคมนายจ้างใหม่ ต้องมีผู้แทนของสมาคมนายจ้างทุกสมาคมที่ควบเข้ากันลงลายมือชื่ออย่างน้อยสมาคมละสองคน

คำขอจดทะเบียนสมาคมนายจ้างใหม่ต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้ยื่นพร้อมกันด้วย

(๑) หนังสือ ของสมาคม นายจ้าง ที่ควบเข้ากันนั้น รับรองว่าได้แจ้งไปยัง เจ้าหน้ทั้งปวงตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่งแล้วไม่มีเจ้าหน้คัดค้านภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือกรณีที่มีเจ้าหน้คัดค้านสมาคมนายจ้างก็ได้ชำระหน้ หรือได้ให้ประกันเพื่อหน้รายนั้นแล้ว

(๒) ร่างข้อบังคับของสมาคมนายจ้างใหม่ที่ขอจดทะเบียนสองฉบับ

(๓) สำเนารายงานการประชุมของสมาคมนายจ้างที่ควบเข้ากันหนึ่งฉบับ

เอกสารตาม (๒) และ (๓) นั้น ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการชุดแรกของสมาคมนายจ้างใหม่ต้องลงลายมือชื่อรับรองสองคน

ให้นำมาตรา ๕๔ ถึงมาตรา ๗๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๐ เมื่อจดทะเบียนสมาคมนายจ้างที่ควบเข้ากันเป็นสมาคมนายจ้างใหม่แล้วให้นายทะเบียนชิตชื่อสมาคมนายจ้างเดิมที่ได้ควบเข้ากันนั้นออกจากทะเบียน

มาตรา ๘๑ สมาคมนายจ้างใหม่นยอมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของสมาคมนายจ้างเดิมที่ได้ควบเข้ากันนั้นทั้งสิ้น

สมาชิกของสมาคมนายจ้างเดิมที่ได้ควบเข้ากันนั้น ย่อมเป็นสมาชิกของสมาคมนายจ้างใหม่นี้

มาตรา ๘๒ สมาคมนายจ้างยอมเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีข้อบังคับของสมาคมนายจ้างกำหนดให้เลิกในกรณีใด เมื่อมีกรณีนั้น

(๒) เมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้เลิก

(๓) เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิก

(๔) เมื่อล้มละลาย

มาตรา ๘๓ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้เลิกสมาคมนายจ้างได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อปรากฏว่าการดำเนินการของสมาคมนายจ้างขัดต่อวัตถุประสงค์ ขัดต่อกฎหมายหรือเป็นภัยต่อเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๒) เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งให้เลือกตั้งกรรมการชั้นใหม่ทั้งคณะ และไม่ดำเนินการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด หรือภายในระยะเวลาที่นายทะเบียน ขยายระยะเวลาให้จนสิ้นสุดระยะเวลาดังกล่าว หรือ

(๓) เมื่อสมาคมนายจ้างไม่ดำเนินกิจการติดต่อกันเป็นเวลาเกินสองปี

เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกสมาคมนายจ้างใด ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้สมาคมนายจ้างนั้นทราบโดยมิชักช้า

คำสั่งให้เลิกสมาคมนายจ้างตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันที่ ถูกสั่งให้เลิกมีสิทธิ เข้าชื่อกัน อุทธรณ์ คำสั่งนั้นต่อรัฐมนตรี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่รับอุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ผู้อุทธรณ์มีสิทธิดำเนินการต่อไปเพื่อให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัยได้

คำสั่งเลิกสมาคมนายจ้างให้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์หรือเมื่อศาลแรงงานวินิจฉัยแล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๔ เมื่อสมาคมนายจ้างต้องเลิกตามมาตรา ๕๒ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือมาตรา ๕๓ ให้แต่งตั้งผู้ชำระบัญชีและทำการชำระบัญชี และให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัดมาใช้บังคับแก่การชำระบัญชีสมาคมนายจ้างโดยอนุโลม

มาตรา ๕๕ เมื่อชำระบัญชีแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่จะแบ่งให้แก่สมาชิกของสมาคมนายจ้างไม่ได้ ทรัพย์สินนั้นจะต้องโอนไปให้แก่นิติบุคคลอื่นตามที่ได้ระบุไว้ในข้อบังคับว่าด้วยวิธีการจัดการของสมาคมนายจ้าง หรือตามมติของที่ประชุมใหญ่ ถ้าในข้อบังคับหรือที่ประชุมใหญ่มิได้ระบุนิติบุคคลใดให้เป็นผู้รับทรัพย์สินที่เหลือนั้น ให้ผู้ชำระบัญชีมอบแก่กรมแรงงานเพื่อสวัสดิการของลูกจ้าง

หมวด ๗

สหภาพแรงงาน

มาตรา ๘๖ สหภาพแรงงานจะมีขึ้นได้ ก็แต่โดยอาศัย อำนาจตามบท แห่งพระราช-

บัญญัติ

สหภาพแรงงานต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหา และคุ้มครองผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้างและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง และระหว่างลูกจ้างด้วยกัน

มาตรา ๘๗ สหภาพแรงงาน ต้องมี ข้อบังคับ และต้อง จดทะเบียน ต่อ นายทะเบียน เมื่อได้จดทะเบียนแล้ว ให้สหภาพแรงงานเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๘๘ ผู้มีสิทธิจัดตั้งสหภาพแรงงาน ต้องเป็นลูกจ้าง ของนายจ้าง คนเดียวกัน หรือเป็นลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกันโดยไม่คำนึงว่าจะมีนายจ้างกี่คน บรรลุนิติภาวะและมีสัญชาติไทย

มาตรา ๘๙ การขอจดทะเบียนสหภาพแรงงานนั้น ให้ลูกจ้างผู้มีสิทธิจัดตั้งสหภาพแรงงานจำนวนไม่น้อยกว่าสิบคนเป็นผู้เริ่มก่อการ ยื่นคำขอเป็นหนังสือต่อนายทะเบียน พร้อมตัวร่างข้อบังคับของสหภาพแรงงานอย่างน้อยสามฉบับ

คำขอนั้น ต้องระบุชื่อ อายุ อาชีพหรือวิชาชีพและที่อยู่ของผู้เริ่มก่อการทุกคน

มาตรา ๙๐ ข้อบังคับของสหภาพแรงงานอย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ซึ่งต้องมีคำว่า "สหภาพแรงงาน" กำกับไว้กับชื่อนั้นด้วย
- (๒) วัตถุประสงค์
- (๓) ที่ตั้งสำนักงาน
- (๔) วิธีรับสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพ
- (๕) อัตราเงินค่าสมัครและค่าบำรุงและวิธีการชำระเงินนั้น
- (๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

(๗) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการ การใช้จ่าย การเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินอื่น ตลอดจนการทำบัญชีและการตรวจบัญชี

(๘) ข้อกำหนดเกี่ยวกับ วิธีการ พิจารณา ในการ นัดหยุดงาน และวิธีการ อนุมัติข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

(๙) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่

(๑๐) ข้อกำหนดเกี่ยวกับจำนวนกรรมการ การเลือกตั้งกรรมการ วาระของการเป็นกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ และการประชุมของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๑ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอพร้อมทั้งร่างข้อบังคับแล้วเห็นว่าผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติถูกต้องตามมาตรา ๔๘ ข้อบังคับถูกต้องตามมาตรา ๕๐ และวัตถุประสงค์ถูกต้องตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่สหภาพแรงงานนั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่า คำขอหรือร่างข้อบังคับไม่ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง ให้มีคำสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง เมื่อแก้ไขเพิ่มเติมถูกต้องแล้ว ให้รับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่สหภาพแรงงานนั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่า ไม่อาจรับจดทะเบียนได้เนื่องจากวัตถุประสงค์ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน และแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่รับจดทะเบียนไปยังผู้ขอจดทะเบียนโดยมิชักช้า

ผู้ขอจดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนนั้นต่อรัฐมนตรีได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ผู้อุทธรณ์มีสิทธิดำเนินการต่อไป เพื่อให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัยได้

มาตรา ๕๒ ให้นายทะเบียนประกาศ การจดทะเบียน สหภาพแรงงานใน ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๓ ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสหภาพแรงงานจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียน เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการและมอบหมายการตั้งปวงให้แก่คณะกรรมการและอนุมัติร่างข้อบังคับที่ได้ยื่นแก่นายทะเบียนตามมาตรา ๕๑

เมื่อที่ประชุมใหญ่ ได้เลือกตั้งคณะกรรมการ และอนุมัติร่างข้อบังคับแล้วให้นำสำเนาข้อบังคับและรายชื่อ ที่อยู่ อาชีพ หรือวิชาชีพของกรรมการไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

มาตรา ๕๔ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสหภาพแรงงานจะกระทำได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่และต้องนำไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง จะมีผลใช้บังคับต่อเมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนแล้ว

ให้นำมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับแก่การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๕ ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงานได้จะต้องเป็นลูกจ้างของนายจ้างคนเดียวกันกับผู้ขอจดทะเบียนสหภาพแรงงาน หรือเป็นลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกันกับผู้ขอจดทะเบียนสหภาพแรงงาน และมีอายุตั้งแต่สิบห้าขึ้นไป

ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจในการจ้าง การลดค่าจ้าง การเลิกจ้าง การให้บำเหน็จหรือการลงโทษ จะเป็นสมาชิกในสหภาพแรงงานที่ลูกจ้างอื่นได้จัดตั้งหรือเป็นสมาชิกอยู่ไม่ได้ และลูกจ้างอื่นจะเป็นสมาชิกในสหภาพแรงงานที่ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชากำลังกล่าวได้จัดตั้งขึ้นเป็นสมาชิกอยู่ไม่ได้

มาตรา ๕๖ สมาชิกของสหภาพแรงงานมีสิทธิขอตรวจสอบทะเบียนสมาชิก เอกสารหรือบัญชี เพื่อทราบการดำเนินกิจการของสหภาพแรงงานได้ในเวลาเปิดทำการตามที่คณะกรรมการกำหนดไว้

ในการขอตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง เจ้าหน้าที่ของสหภาพแรงงานต้องให้ความ
สะดวกตามสมควร

มาตรา ๕๑ สมาชิกภาพของสมาชิกสหภาพแรงงานสิ้นสุดลงเมื่อ ตาย ลาออก
ที่ประชุมใหญ่ให้ออก หรือตามที่กำหนดในข้อบังคับของสหภาพแรงงาน

มาตรา ๕๒ เพื่อประโยชน์ของสมาชิกสหภาพแรงงาน ให้สหภาพแรงงานมีอำนาจ
หน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เรียกร้อง เจรจาทำความตกลงและรับทราบคำชี้ขาด หรือทำข้อตกลงกับนาย
จ้าง หรือสมาคมนายจ้างในกิจการของสมาชิกได้

(๒) จัดการและดำเนินการเพื่อให้สมาชิกได้รับประโยชน์ ทั้งนี้ ภายใต้บังคับของ
วัตถุประสงค์ของสหภาพแรงงาน

(๓) จัดให้มีบริการสนเทศเพื่อให้สมาชิกมาติดต่อเกี่ยวกับการจัดหางาน

(๔) จัดให้มีบริการ การให้ คำปรึกษา เพื่อแก้ไขปัญหา หรือขจัด ข้อขัดแย้ง เกี่ยวกับ
การบริหารงานและการทำงาน

(๕) จัดให้มีการให้บริการเกี่ยวกับการจัดสรรเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อสวัสดิการ
ของสมาชิกหรือเพื่อสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ ตามที่ที่ประชุมใหญ่เห็นสมควร

(๖) เรียกเก็บเงินค่าสมัครเป็นสมาชิก และเงินค่าบำรุงตามอัตราที่กำหนดในข้อ
บังคับของสหภาพแรงงาน

มาตรา ๕๓ เมื่อสหภาพแรงงานปฏิบัติการดังต่อไปนี้ เพื่อประโยชน์ของสมาชิก
อันมิใช่เป็นกิจการเกี่ยวกับการเมือง ให้ลูกจ้าง สหภาพแรงงาน กรรมการ อนุกรรมการ
และเจ้าหน้าที่ของสหภาพแรงงาน ได้รับการยกเว้นไม่ต้องถูกกล่าวหา หรือฟ้องร้อง ทางอาญาหรือ
ทางแพ่ง

(๑) เข้าร่วมเจรจทำความตกลงกับนายจ้าง สมาคมนายจ้าง ลูกจ้าง สหภาพ
แรงงานอื่น สหพันธ์นายจ้าง หรือสหพันธ์แรงงาน เพื่อเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ที่สมาชิก
สมควรได้รับ

- (๒) นัดหยุดงาน หรือช่วยเหลือ ชักชวนหรือสนับสนุนให้สมาชิกนัดหยุดงาน
- (๓) ชี้แจงหรือโฆษณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อพิพาทแรงงาน
- (๔) จัดให้มีการชุมนุมหรือเข้าร่วมโดยสงบในการนัดหยุดงาน

ทั้งนี้ เว้นแต่ เป็น ความผิด ทาง อาญา ใน ลักษณะ ความผิด เกี่ยวกับการ ก่อให้เกิด ภัยอันตรายต่อประชาชน เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง เกี่ยวกับทรัพย์สิน และความผิดในทางแพ่งที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางอาญาในลักษณะดังกล่าว

มาตรา ๑๐๐ ให้สหภาพแรงงานมีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินกิจการ และเป็น ผู้แทนของสหภาพแรงงานในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการจะมอบ หมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่มอบหมายได้

มาตรา ๑๐๑ ผู้ซึ่งจะได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้ง เป็นกรรมการ หรืออนุกรรมการตาม มาตรา ๑๐๐ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นสมาชิกของสหภาพแรงงานนั้น
- (๒) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๓) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี

มาตรา ๑๐๒ ลูกจ้างซึ่งเป็นกรรมการสหภาพแรงงานมีสิทธิลาเพื่อไปดำเนินกิจการ สหภาพแรงงานในฐานะผู้แทนลูกจ้างในการเจรจา การไกล่เกลี่ย และการชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน และมีสิทธิลาเพื่อไปร่วมประชุมตามที่ทางราชการกำหนดได้ ทั้งนี้ให้ลูกจ้างดังกล่าว แจ้งให้นาย จ้างทราบล่วงหน้าถึงสาเหตุที่ลาโดยชัดแจ้งพร้อมทั้งแสดงหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ถ้ามี และให้ถือว่า วันลาของลูกจ้างนั้นเป็นวันทำงาน

มาตรา ๑๐๓ สหภาพแรงงานจะกระทำการ ดังต่อไปนี้ได้ ก็แต่โดยมติของที่ประชุม ใหญ่

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
- (๒) ดำเนินกิจการอันอาจกระทบกระเทือนถึงส่วนได้เสียของสมาชิกเป็นส่วนรวม

(๓) เลือกตั้งกรรมการ เลือกตั้งผู้สอบบัญชี รับรองงบดุล รายงานประจำปี และงบประมาณ

(๔) จัดสรรเงินหรือทรัพย์สินเพื่อสวัสดิการของสมาชิกหรือเพื่อสาธารณประโยชน์

(๕) เลิกสหภาพแรงงาน

(๖) ควบสหภาพแรงงานเข้ากัน หรือ

(๗) ก่อตั้งสหพันธ์แรงงานหรือเป็นสมาชิกของสหพันธ์แรงงาน

มาตรา ๑๐๔ สหภาพแรงงาน ต้องจัดให้มีทะเบียนสมาชิกตามแบบที่อธิบดี กำหนด และเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานพร้อมที่จะให้ตรวจสอบได้ในเวลาทำการ

ให้สหภาพแรงงานประกาศวันและเวลาเปิดทำการไว้ที่สำนักงาน

มาตรา ๑๐๕ ให้นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายมีอำนาจ

(๑) เข้าไปใน สำนักงาน ของสหภาพแรงงาน ในเวลา ทำการ เพื่อตรวจสอบ กิจการ ของสหภาพแรงงาน

(๒) สั่งให้กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของสหภาพแรงงาน ส่งหรือแสดง เอกสาร หรือบัญชีของสหภาพแรงงานเพื่อประกอบการพิจารณากรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้น

(๓) สอบถามบุคคลใน (๒) หรือเรียก บุคคลดังกล่าวมาเพื่อสอบถาม หรือให้ ชี้แจงข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสหภาพแรงงาน

มาตรา ๑๐๖ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้กรรมการผู้ใดคนหนึ่ง หรือคณะกรรมการ ของสหภาพแรงงานออกจากตำแหน่งได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) กระทำการอันมิชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นการขัดขวางการปฏิบัติงาน ตามหน้าที่ ของพนักงานประνομข้อพิพาทแรงงาน ผู้ซึ่งขาดข้อพิพาทแรงงานหรือคณะกรรมการแรงงาน สัมพันธ์

(๒) ดำเนินกิจการไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของสหภาพแรงงาน อันเป็นการขัด ต่อกฎหมาย หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรืออาจเป็นภัยแก่เศรษฐกิจหรือความ มั่นคงของประเทศ หรือ

(๓) ให้หรือยินยอมให้ผู้ใดคนหนึ่งซึ่งมิใช่กรรมการเป็นผู้ดำเนินกิจการ ของสหภาพ
แรงงาน

คำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือและแจ้งให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องและสหภาพแรงงาน
ทราบโดยมิชักช้า

มาตรา ๑๐๓ ผู้ซึ่งได้รับคำสั่งตามมาตรา ๑๐๖ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อรัฐมนตรี
โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่
ได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีผู้อุทธรณ์มีสิทธิดำเนินการต่อไป
เพื่อให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัยได้

มาตรา ๑๐๔ สหภาพแรงงานต้องจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีทุกปี และต้องเสนอ
งบดุลพร้อมด้วยรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีต่อที่ประชุมใหญ่

เมื่อที่ประชุมใหญ่รับรองงบดุลและรายงานการสอบบัญชีแล้ว ให้ส่งสำเนาหนึ่งชุด
ให้แก่นายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่รับรอง

มาตรา ๑๐๕ สหภาพแรงงานตั้งแต่สองสหภาพขึ้นไปที่มีสมาชิกเป็นลูกจ้างของนาย
จ้างคนเดียวกันไม่ว่าจะเป็นลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการ ประเภทเดียวกันหรือไม่ อาจควบเข้ากันเป็น
สหภาพแรงงานเดียวกันได้

สหภาพแรงงานตั้งแต่สอง สหภาพขึ้นไปที่มี สมาชิกเป็น ลูกจ้างซึ่ง ทำงานใน กิจการ
ประเภทเดียวกันไม่ว่าจะเป็นลูกจ้างของนายจ้างคนเดียวกันหรือไม่ อาจควบเข้ากันเป็นสหภาพแรง
งานเดียวกันได้

การควบสหภาพแรงงานเข้ากันตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองต้องได้รับมติของที่ประ
ชุมใหญ่ของแต่ละสหภาพด้วย คะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่ง ของจำนวน สมาชิกทั้งหมด และต้องได้รับ
ความเห็นชอบจากนายทะเบียน

ในการขอความเห็นชอบจากนายทะเบียนให้ส่งสำเนา รายงานการประชุมใหญ่ของสหภาพแรงงานซึ่งลงมติให้ความเข้ากันได้ด้วย

มาตรา ๑๑๐ให้นำมาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ และมาตรา ๘๑ มาใช้บังคับแก่การควบสหภาพแรงงานเข้ากันโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๑ให้นำมาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๕ มาใช้บังคับแก่การเลิกสหภาพแรงงานโดยอนุโลม

หมวด ๘

สหพันธ์นายจ้างและสหพันธ์แรงงาน

มาตรา ๑๑๒ สมาคมนายจ้างตั้งแต่สองสมาคมขึ้นไปที่มีสมาชิกประกอบกิจการประเภทเดียวกัน อาจรวมกันจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสหพันธ์นายจ้างเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาคมนายจ้างและคุ้มครองผลประโยชน์ของสมาคมนายจ้างและนายจ้างได้

มาตรา ๑๑๓ สหภาพแรงงานตั้งแต่สองสหภาพขึ้นไปและแต่ละสหภาพแรงงาน

(๑) มีสมาชิกเป็นลูกจ้างของนายจ้างคนเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกันหรือไม่ หรือ

(๒) มีสมาชิกเป็นลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นลูกจ้างของนายจ้างคนเดียวกันหรือไม่อาจรวมกันจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสหพันธ์แรงงานเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสหภาพแรงงานและคุ้มครองผลประโยชน์ของสหภาพแรงงานและลูกจ้าง

มาตรา ๑๑๔ การจัดตั้งหรือการเข้าเป็นสมาชิกของสหพันธ์นายจ้างหรือสหพันธ์แรงงานตามมาตรา ๑๑๒ หรือมาตรา ๑๑๓ จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกด้วยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของแต่ละสมาคมนายจ้างหรือแต่ละสหภาพแรงงาน

การออกเสียงลงคะแนนตามวาระหนึ่งให้เป็นไปตามที่ กำหนดในข้อบังคับว่าด้วยวิธีการจัดการสมาคมนายจ้างหรือข้อบังคับว่าด้วยวิธีการจัดการสหภาพแรงงาน

มาตรา ๑๑๕ ให้สหพันธ์นายจ้างและสหพันธ์แรงงานที่ได้จดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๑๑๖ สมาคมนายจ้าง ซึ่งเป็น สมาชิกสหพันธ์ นายจ้าง และ สหภาพแรงงาน ซึ่งเป็นสมาชิกสหพันธ์แรงงาน มีสิทธิส่งผู้แทนไปร่วมประชุม และดำเนินการของสหพันธ์นายจ้างหรือสหพันธ์แรงงานได้ ตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับว่าด้วยวิธีการจัดการสหพันธ์นายจ้างหรือข้อบังคับว่าด้วยวิธีการจัดการสหพันธ์แรงงาน

มาตรา ๑๑๗ คณะกรรมการสหพันธ์นายจ้างให้ เลือกตั้งจาก ผู้แทนของสมาคมนายจ้างซึ่งเป็นสมาชิกของสหพันธ์นายจ้างนั้น

คณะกรรมการ สหพันธ์ แรงงาน ให้เลือกตั้ง จากผู้แทน ของสหภาพ แรงงาน ซึ่ง เป็นสมาชิกของสหพันธ์แรงงานนั้น

มาตรา ๑๑๘ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสมาคมนายจ้างในหมวด ๖ และสหภาพแรงงานในหมวด ๗ มาใช้บังคับแก่สหพันธ์นายจ้าง และสหพันธ์แรงงานโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๙ สมาคมนายจ้าง และ สหพันธ์ นายจ้างอาจ จัดตั้ง สภาองค์ การนายจ้าง เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการแรงงานสัมพันธ์ได้

มาตรา ๑๒๐ สหภาพ แรงงาน และ สหพันธ์แรง งานอาจจัด ตั้งสภา องค์การลูกจ้าง เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการแรงงานสัมพันธ์ได้

หมวด ๙

การกระทำอันไม่เป็นธรรม

มาตรา ๑๒๑ ห้ามมิให้นายจ้าง

(๑) เลิกจ้าง หรือกระทำการใดๆ อันอาจเป็นผลให้ลูกจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง กรรมการสหภาพแรงงาน หรือกรรมการสหพันธ์แรงงาน ไม่สามารถทนทำงานอยู่ต่อไปได้

เพราะเหตุที่ลูกจ้าง หรือสหภาพแรงงานได้นัดชุมนุม ทำคำร้อง ยื่นข้อเรียกร้อง เจริญ หรือ
 ดำเนินการฟ้องร้อง หรือเป็นพยานหรือให้หลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการ
 คุ้มครองแรงงาน หรือนายทะเบียน พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงาน ผู้ชี้ขาดข้อพิพาท
 แรงงาน หรือกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือต่อศาลแรงงาน หรือ
 เพราะเหตุที่ลูกจ้าง หรือสหภาพแรงงานกำลังจะทำการตั้งกล่าว

(๒) เลิกจ้างหรือกระทำการใดๆ อันอาจเป็นผลให้ลูกจ้างไม่สามารถทนทำงานอยู่
 ต่อไปได้เพราะเหตุที่ลูกจ้างนั้นเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน

(๓) ชักขวางในการที่ลูกจ้างเป็นสมาชิกหรือให้ลูกจ้างออก จากการเป็นสมาชิกของ
 สหภาพแรงงาน หรือให้หรือตกลงจะให้เงิน หรือทรัพย์สินแก่ลูกจ้างหรือเจ้าหน้าที่ของสหภาพ
 แรงงานเพื่อมิให้สมัครหรือรับสมัครลูกจ้างเป็นสมาชิก หรือเพื่อให้ออกจากการเป็นสมาชิกของ
 สหภาพแรงงาน

(๔) ชักขวางการดำเนินการของสหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงาน หรือชัก
 ขวางการใช้สิทธิของลูกจ้างในการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน หรือ

(๕) เข้าแทรกแซงในการดำเนินการของ สหภาพแรงงานหรือ สหพันธ์แรงงานโดย
 ไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๑๒๒ ห้ามมิให้ผู้ใด

(๑) บังคับ หรือขู่เข็ญโดยตรง หรือทางอ้อม ให้ลูกจ้างต้องเป็นสมาชิก
 สหภาพแรงงาน หรือต้องออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน หรือ

(๒) กระทำการใดๆ อันอาจเป็นผลให้นายจ้างฝ่าฝืน มาตรา ๑๒๑

มาตรา ๑๒๓ ในระหว่างที่ ข้อตกลงเกี่ยวกับ สภาพการ จ้างหรือ คำชี้ขาด มีผลใช้
 บังคับ ห้ามมิให้นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้างผู้แทนลูกจ้าง กรรมการ อนุกรรมการ หรือสมาชิก
 สหภาพแรงงาน หรือกรรมการ หรืออนุกรรมการสหพันธ์แรงงาน ซึ่งเกี่ยวข้องข้อเรียกร้อง
 ร้อง เว้นแต่บุคคลดังกล่าว

(๑) ทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง

(๒) จงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย

(๓) ผ่าฝืนข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของนายจ้าง โดยนายจ้างได้กล่าวและตักเตือนเป็นหนังสือแล้ว เว้นแต่กรณีที่ร้ายแรง นายจ้างไม่จำเป็นต้องว่ากล่าวและตักเตือน ทั้งนี้ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งนั้นต้องมีได้ออกเพื่อขัดขวางมิให้บุคคลดังกล่าวดำเนินการเกี่ยวกับข้อเรียกร้อง หรือ

(๔) ละทิ้งหน้าที่เป็นเวลาสามวันทำงานติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๕) กระทำการใดๆ เป็นการยุยง สนับสนุน หรือชักชวนให้มีการฝ่าฝืนข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างหรือค่าจ้าง

มาตรา ๑๒๔ เมื่อมีการฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ หรือมาตรา ๑๒๓ ผู้เสียหายเนื่องจากการฝ่าฝืนอาชญา ค้ำร้องกล่าวหาผู้ฝ่าฝืนต่อ คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีการฝ่าฝืน

มาตรา ๑๒๕ เมื่อได้รับคำร้องกล่าวหาตามมาตรา ๑๒๔ แล้ว ให้คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด และออกคำสั่งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องกล่าวหา

รัฐมนตรีมีอำนาจ ขยาย ระยะเวลาให้ คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๒๖ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ตามมาตรา ๑๒๕ ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์กำหนด การดำเนินคดีอาญาต่อบุคคลนั้นให้เป็นอันระงับไป

มาตรา ๑๒๗ การฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ หรือ มาตรา ๑๒๓ จะดำเนินคดีอาญาได้ต่อเมื่อผู้เสียหายเนื่องจากการฝ่าฝืนได้ยื่นคำร้องกล่าวหาผู้ฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๒๔ และผู้ถูกกล่าวหาไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ตามมาตรา ๑๒๕

หมวด ๑๐

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๒๘ ผู้แทนนายจ้างหรือผู้แทนลูกจ้างตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๖ หรือผู้แทนสมาคมนายจ้างหรือผู้แทนสหภาพแรงงานตามมาตรา ๑๕ ผู้ใด รับหรือยอมจะรับเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ใดผู้หนึ่งเพื่อกระทำการอันเป็นเหตุให้นายจ้าง ลูกจ้าง สมาคมนายจ้าง หรือสหภาพแรงงานซึ่งตนเป็นผู้แทนในการเรียกร้อง เจรจาทำความตกลงหรือรับทราบคำชี้ขาดต้องเสียผลประโยชน์อันควรได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๙ ที่ปรึกษานายจ้างหรือที่ปรึกษาลูกจ้างตามมาตรา ๑๗ ผู้ใด รับหรือยอมจะรับเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ใดผู้หนึ่งเพื่อ กระทำการอันเป็นเหตุให้นายจ้างหรือลูกจ้างซึ่งตนเป็นที่ปรึกษาต้องเสียผลประโยชน์อันควรได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๐ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๒ วรรคสองประกอบด้วย มาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๓๑ นายจ้างหรือ ลูกจ้าง ผู้ใด ฝ่าฝืน หรือไม่ ปฏิบัติตาม ข้อ ตกลง เกี่ยวกับสภาพการจ้างหรือคำชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง มาตรา ๒๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๔ วรรคสี่ในระหว่างที่ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างหรือคำชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานนั้นมีผลใช้บังคับต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๒ นายจ้าง ลูกจ้าง สมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้าง หรือสหพันธ์แรงงานใด ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการแรงงาน

สัมพันธหรือคำวินิจฉัยยุทธของรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓ ผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติ ตามคำสั่งขาด ข้อพิพาท แรงงาน ตามมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๓๕ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๔ ผู้ซึ่งขาดข้อพิพาทแรงงานผู้ใด รับหรือยอมจะรับเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ใดคนหนึ่ง เพื่อจูงใจให้ซึ่งขาดข้อพิพาทแรงงานอันเป็นเหตุให้นายจ้าง ลูกจ้าง สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงาน ต้องเสียผลประโยชน์อันควรได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๕ ผู้ซึ่งขาดข้อพิพาทแรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๕ วรรคสาม หรือวรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๓๖ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๘ นายจ้าง ลูกจ้าง สมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้าง หรือสหพันธ์แรงงานใดฝ่าฝืนประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๙ นายจ้างหรือลูกจ้างผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๐ นายจ้างหรือลูกจ้างผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ ปฏิบัติตาม คำสั่ง ของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๕ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๑ นายจ้างหรือลูกจ้างผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำปรับ

มาตรา ๑๔๒ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวก ชัดขวาง ไม่ตอบหนังสือสอบถาม ไม่ชี้แจงข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องแก่กรรมการแรงงานสัมพันธ์ หรืออนุกรรมการแรงงานสัมพันธ์ตามมาตรา ๔๓ หรือแก่นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายตามมาตรา ๗๒ หรือมาตรา ๑๐๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำปรับ

มาตรา ๑๔๓ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำปรับ

มาตรา ๑๔๔ ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมนายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๑ หรือกรรมการสมาคมนายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินวันละห้าสิบบาทตลอดระยะเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๑๔๕ สมาคมนายจ้างใดรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิก โดยฝ่าฝืนมาตรา ๖๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๔๖ สมาคมนายจ้างใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

กรรมการสมาคมนายจ้างผู้ใดรู้เห็นเป็นใจ ให้สมาคมนายจ้าง กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำปรับ

มาตรา ๑๔๗ ผู้ชำระบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๕ หรือมาตรา ๑๑๑ ประกอบท้ายมาตรา ๘๕ หรือมาตรา ๑๑๘ ประกอบมาตรา ๘๕ หรือมาตรา ๑๑๑ ต้องระวางโทษปรับวันละไม่เกินห้าสิบบาทตลอดระยะเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๑๔๘ ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสหภาพแรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๓ หรือ
กรรมการสหภาพแรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินวันละห้าสิบบ
บาทตลอดระยะเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๑๔๙ สหภาพแรงงานไ้รับบุคคลเข้าเป็นสมาชิก โดยฝ่าฝืนมาตรา ๙๕
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๕๐ สหภาพแรงงานใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๔ หรือมาตรา
๑๐๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

กรรมการสหภาพ แรงงานผู้ใดรู้เห็น เป็นใจให้สหภาพ แรงงานกระทำการฝ่าฝืนหรือ
ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๔ หรือมาตรา ๑๐๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับ
ไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๑ ผู้จัดตั้งสหพันธ์นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๘ ประกอบด้วย
มาตรา ๖๑ หรือผู้จัดตั้งสหพันธ์แรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๘ ประกอบด้วยมาตรา
๙๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินวันละห้าสิบบาทตลอดระยะเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๑๕๒ กรรมการสหพันธ์นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๘ ประกอบ
ด้วยมาตรา ๖๒ หรือกรรมการสหพันธ์แรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๘ ประกอบด้วย
มาตรา ๙๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินวันละห้าสิบบาทตลอดระยะเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๑๕๓ สหพันธ์นายจ้างใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๘ ประกอบ
ด้วยมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๕ หรือสหพันธ์แรงงานใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๘
ประกอบด้วยมาตรา ๑๐๔ หรือมาตรา ๑๐๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

กรรมการสหพันธ์นายจ้างผู้ใดรู้เห็น เป็นใจให้สหพันธ์นาย จ้างกระทำการฝ่าฝืนหรือ
ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๘ ประกอบด้วยมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๕ หรือกรรมการสหพันธ์
แรงงาน ผู้ใด รู้เห็นเป็นใจ ให้สหพันธ์ แรงงาน กระทำการฝ่าฝืน หรือไม่ ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๘

ประกอบด้วยมาตรา ๑๐๔ หรือมาตรา ๑๐๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๔ ผู้ใดใช้ชื่อซึ่งมีอักษรไทยประกอบว่า “สมาคมนายจ้าง” หรือ “สหภาพแรงงาน” หรือ “สหพันธ์นายจ้าง” หรือ “สหพันธ์แรงงาน” หรืออักษรต่างประเทศซึ่งมีความหมายทำนองเดียวกันประกอบในป้ายชื่อ ดวงตรา จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับกิจการธุรกิจโดยมิได้เป็นสมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้าง หรือสหพันธ์แรงงาน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทและปรับอีกเป็นรายวันไม่เกินวันละห้าสิบบาทจนกว่าจะเลิกใช้

มาตรา ๑๕๕ ผู้ใดเป็นสมาชิกของสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงาน โดยรู้ยู่่าสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานนั้นยังไม่ได้จดทะเบียน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ผู้ใดเป็นผู้ดำเนินการสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานที่ยังไม่ได้จดทะเบียน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๖ เมื่อสมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้างหรือสหพันธ์แรงงาน ได้เลิกตามพระราชบัญญัตินี้กรรมการหรืออนุกรรมการสมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้าง หรือสหพันธ์แรงงานผู้ใดชักชวนการดำเนินการของผู้ชำระบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดยังคงดำเนินการของสมาคมนายจ้างสหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้าง หรือสหพันธ์แรงงาน ซึ่งได้เลิกไปแล้วตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๘ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๑ หรือมาตรา ๑๒๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๖๐ บรรดาคำร้องกล่าวหา ข้อเรียกร้อง ข้อพิพาทแรงงานข้อ ตกลง คำชี้ขาดของผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน คำชี้ขาดหรือคำสั่งของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ หรือคดีซึ่งเกิดขึ้นหรือยังไม่ถึงที่สุดก่อน วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นไปตามประกาศของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ จนกว่าคำร้องกล่าวหา ข้อเรียกร้อง ข้อพิพาทแรงงาน ข้อตกลง คำชี้ขาด คำสั่งหรือคดีนั้นจะถึงที่สุด

ให้ผู้ชี้ขาด ข้อพิพาท แรงงาน และ คณะกรรมการ แรงงาน สัมพันธ์ซึ่ง แต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด ตลอดจนมีอำนาจสั่งเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง เช่นเดียวกับผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานและคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามประกาศของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๑๖๑ สมาคมนายจ้างและสมาคมลูกจ้างซึ่งได้ จัดทะเบียนจัดตั้งขึ้นตามประกาศของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้ถือว่าเป็นสมาคมนายจ้างและสหภาพแรงงานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖๒ คำขอจัดตั้งสมาคมนายจ้าง หรือสมาคมลูกจ้างที่ได้ยื่นไว้ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖๓ ในระหว่างที่ยังมิได้มี กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาล แรงงาน ใช้บังคับ ให้ศาลยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับศาลแรงงาน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับแรงงานสัมพันธ์ยังมีวิธีการไม่เหมาะสมแก่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ขึ้นแทน เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการยื่นข้อเรียกร้องและการระงับข้อพิพาทแรงงานให้เหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ให้นายจ้างจัดตั้งสมาคมนายจ้างและลูกจ้างจัดตั้งสหภาพแรงงาน เพื่อแสวงหาและคุ้มครองประโยชน์เกี่ยวกับการจ้าง การจัดสวัสดิการ และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ตลอดจนให้ลูกจ้างจัดตั้งคณะกรรมการลูกจ้างเป็นองค์กรในการหารือในกิจการต่างๆ กับนายจ้าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันและหาทางปรองดองให้การทำงานร่วมกันระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างให้มีผลดียิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ^{๕๕}นี้ขึ้น

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ

การผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘
เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองและผังชนบทเสียใหม่ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการผังเมืองและผังชนบท พ.ศ. ๒๔๙๕

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การผังเมือง” หมายความว่า การวาง จัดทำและดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะในบริเวณเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท เพื่อสร้างหรือพัฒนาเมืองหรือส่วนของเมืองขึ้นใหม่ หรือแทนเมืองหรือ ส่วนของเมือง ที่ได้รับความเสียหาย เพื่อให้มีหรือทำให้ดียิ่งขึ้นซึ่งสัญลักษณ์ ความสะดวกสบาย ความเป็นระเบียบ ความสวยงาม การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน ความปลอดภัยของประชาชน และสวัสดิภาพของสังคม เพื่อส่งเสริมการเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม เพื่อดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี หรือเพื่อบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิประเทศทั้งหมดงาม หรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ

“ผังเมืองรวม” หมายความว่า แผนผัง นโยบายและโครงการ รวมทั้งมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ในด้าน การใช้ ประโยชน์ ใน ทรัพย์สิน การคมนาคม และการขนส่ง การสาธารณสุข โภค บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง

“ผังเมืองเฉพาะ” หมายความว่า แผนผังและโครงการดำเนินการเพื่อพัฒนาหรือดำรงรักษาบริเวณเฉพาะแห่ง หรือกิจการที่เกี่ยวข้อง ในเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท เพื่อประโยชน์แก่การผังเมือง

“อาคาร” หมายความว่า อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารรวมทั้งสิ่งปลูกสร้างทุกชนิดหรือสิ่งอื่นใดที่วางบน ใต้ หรือผ่านเหนือพื้นดิน หรือพื้นน้ำ

“ที่อุปถัมภ์” หมายความว่า ที่ดินของเอกชน ซึ่งผังเมืองเฉพาะจัดให้เป็นที่ดินว่างหรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างอื่นด้วย เช่น ทางเท้า ทางเดิน ตรอกหลังหรือข้างอาคาร ทางน้ำ ทางหรือท่อระบายน้ำ

“ที่โล่ง” หมายความว่า บริเวณที่ดินอันได้ระบุไว้ในผังเมืองรวม หรือผังเมืองเฉพาะให้เป็นที่ยาวเป็นส่วนใหญ่ และเพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้

“เจ้าพนักงานการผัง” ในกรณีที่มีการประกาศใช้บังคับพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อวางจัดทำ หรืออนุมัติผังเมืองรวมและหรือผังเมืองเฉพาะหมายความว่า เจ้าพนักงานการผังตามที่ได้ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกา ในกรณีที่มีการใช้บังคับผังเมืองรวมหมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น ผู้วางและจัดทำผังเมืองรวม ในกรณีที่มีการใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ หมายความว่า ผู้วางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” ในเขตเทศบาล หมายความว่า คณะเทศมนตรี ในเขตสุขาภิบาล หมายความว่า คณะกรรมการสุขาภิบาล ในเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัด หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดให้ทำการแทน ในเขตกรุงเทพมหานคร หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือหัวหน้าเขตซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้ทำการแทน

“เจ้าหน้าที่ดำเนินการ” หมายความว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือองค์การ หรือบรรษัทของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่หรือซึ่งได้รับมอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่กระทำการให้เป็นไปตามผังเมืองเฉพาะ

“องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล หรือกรุงเทพมหานคร

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในกรณีที่เป็นการวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการ ตาม พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการผังเมือง

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการผังเมืองคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการผังเมืองหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการผังเมืองไม่เกินเจ็ดคน และผู้แทนสถาบันองค์การอิสระและบุคคลอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับการผังเมืองไม่เกินเจ็ดคนเป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักผังเมืองเป็นกรรมการและเลขานุการ

ในกรณีที่เป็นการวาง จัดทำ หรืออนุมัติผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะ ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นกรรมการร่วมด้วย

ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนสถาบันองค์การอิสระและบุคคลอื่นเป็นกรรมการตามวรรคหนึ่ง กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากผู้แทนสถาบัน องค์การอิสระและบุคคลอื่นจะต้องไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการผังเมืองมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการผังเมืองตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีหน้าที่แนะนำเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการผังเมืองแก่หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง

มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการผังเมืองมีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการชั้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อกระทำการหรือวินิจฉัยเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือให้ช่วยเหลือในการดำเนินกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ ได้รับมอบหมาย แล้วรายงานคณะกรรมการ และให้นำมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙ ให้กรรมการผังเมืองซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผังเมือง ในระหว่างที่ กรรมการซึ่ง แต่งตั้ง ไว้แล้วยัง มีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มชั้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผังเมืองซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

กรรมการผังเมืองที่พ้นจากตำแหน่ง อาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่ง ตามวาระ ตามมาตรา ๙ กรรมการซึ่ง คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นคนล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษ

หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

มาตรา ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการผังเมืองต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๒ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓ ให้สำนัก ผังเมือง ดำเนินการ ให้ เป็น ไป ตาม มติ ของ คณะ กรรมการ ผังเมือง ในกรณีที่เป็นกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานหรือบุคคลอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นใด ให้สำนักผังเมืองแจ้งมติของคณะกรรมการให้หน่วยงานหรือบุคคลนั้นทราบโดยเร็ว และติดตามผลการปฏิบัติกิจการของหน่วยงานหรือบุคคลนั้นแล้วรายงานให้คณะกรรมการผังเมืองทราบโดยมิชักช้า

หมวด ๒

การสำรวจเพื่อวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะ

มาตรา ๑๔ ในการวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะ จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจ เพื่อการวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะไว้ก็ได้

ในพระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุ

(๑) วัตถุประสงค์เพื่อทำการสำรวจในการวาง และจัดทำ ผังเมืองรวม หรือผังเมืองเฉพาะ

(๒) เจ้าพนักงานการผัง

(๓) เขตท้องที่ ที่จะทำการ สำรวจ พร้อมด้วย แผนที่ แสดงเขต สำรวจ แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา

(๔) กำหนดเวลาการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องไม่เกินห้าปี

มาตรา ๑๕ ในระหว่างกำหนดเวลาที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ที่จะทำการสำรวจใช้บังคับ ให้เจ้าพนักงานการผังมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปทำการอันจำเป็นเพื่อการสำรวจ

(๒) กำหนดเขตที่ดินที่ประสงค์จะให้ เป็นเขตผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะ

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน เพื่อประโยชน์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะ ทั้งนี้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผังเมืองแล้ว

(๔) ทำเครื่องหมายระดับ ขอบเขตและแนวเขตตามความจำเป็น

(๕) แจงให้หน่วยราชการ องค์กรของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจส่งแผนที่หรือแผนผังแสดงเขตที่ดินเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ ในการวาง และ จัดทำ ผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะ

ทั้งนี้ห้ามมิให้เข้าไปในอาคาร ลานบ้านหรือสวนมีรั้วกันอันติดต่อกับบ้านซึ่งเป็นที่อยู่อาศัย เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์อนุญาตหรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้รับแจ้งความเรื่องกิจการที่จะกระทำไม่น้อยกว่าสามวันก่อนเริ่มกระทำการนั้น

มาตรา ๑๖ พระราชกฤษฎีกา ซึ่ง ได้ ประกาศตามมาตรา ๑๔ ให้หมดอายุการใช้บังคับเมื่อใด มีกฎกระทรวงให้ ใช้บังคับผังเมืองรวมหรือเมื่อใช้บังคับพระราชบัญญัติ ให้ ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ แล้วแต่กรณี ในเขตแห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

หมวด ๓

การวางและจัดทำผังเมืองรวม

มาตรา ๑๗ ผังเมืองรวมประกอบด้วย

- (๑) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม
- (๒) แผนที่แสดงเขตของผังเมืองรวม
- (๓) แผนผังซึ่งทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับพร้อมด้วยข้อกำหนด โดยมีสาระสำคัญทุกประการหรือบางประการ ดังต่อไปนี้
 - (ก) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท
 - (ข) แผนผังแสดงที่โล่ง
 - (ค) แผนผังแสดงโครงการคมนาคมและขนส่ง
 - (ง) แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค
- (๔) รายการประกอบแผนผัง
- (๕) นโยบาย มาตรการและ วิธีดำเนินการ เพื่อ ปฏิบัติตาม วัตถุประสงค์ ของ

ผังเมืองรวม

มาตรา ๑๘ เมื่อเห็นสมควรวางและจัดทำผังเมืองรวม ณ ท้องที่ใด สำนักผังเมืองจะวางและจัดทำผังเมืองรวมของท้องที่นั้นขึ้น หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นของท้องที่นั้นจะวางและ

จัดทำผังเมืองรวมในท้องที่ของตนขึ้นก็ได้ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะวางและจัดทำเอง ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการผังเมืองก่อน

ถ้าเขตแห่งผังเมืองรวมนั้นคาบบริเวณของเขตปกครองท้องที่หลายท้องที่ คณะกรรมการผังเมืองจะสั่งให้ สำนักผังเมือง หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น ของ ท้องที่เดียว หรือของท้องที่ ที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางและจัดทำผังเมืองรวม และจะกำหนดค่าใช้จ่ายซึ่งองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของแต่ละท้องที่ที่จะต้องจ่ายตามส่วนของตนก็ได้

ในกรณีที่เจ้าพนักงาน ท้องถิ่น ขอคำแนะนำ จาก สำนักผังเมือง ในการวางและจัดทำ ผังเมืองรวม ให้สำนักผังเมืองให้ความร่วมมือแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามที่ได้ออมนั้น

มาตรา ๑๕ เมื่อสำนักผังเมืองจะวางหรือจัดทำผังเมืองรวมของท้องที่ใด ให้สำนัก ผังเมืองแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นของท้องที่นั้นทราบ และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นนั้นมาแสดง ความคิดเห็นต่อสำนักผังเมืองด้วย

ในการวางและจัดทำผังเมืองรวมใด ให้สำนักผังเมืองหรือ เจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี จัดให้มีการโฆษณาให้ประชาชนทราบ แล้วจัดการประชุมไม่น้อยกว่าสองครั้ง เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นของประชาชนในท้องที่ที่จะมีการวางและจัดทำผังเมืองรวมนั้น ในการรับ ฟังข้อคิดเห็นนี้ จะกำหนดเฉพาะให้ผู้แทนของประชาชนเข้าร่วมการประชุมตามความเหมาะสม ก็ได้ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการโฆษณา การประชุม และการแสดงข้อคิดเห็น ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้วางและจัดทำผังเมืองรวมแล้ว ให้ส่ง ผังเมืองรวมมาให้สำนักผังเมืองพิจารณา ถ้าสำนักผังเมืองเห็นว่าควรมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ผังเมืองรวมให้แจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบพร้อมด้วยเหตุผล หากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ไม่เห็นด้วยกับความเห็น ของ สำนักผังเมืองให้ แจ้งเหตุผลต่อ สำนักผังเมือง แล้ว ให้สำนักผังเมือง ดำเนินการตามมาตรา ๒๒ โดยมีชักช้า

มาตรา ๒๑ เมื่อมีการวางและจัดทำผังเมืองรวมขึ้นในจังหวัดใด ให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดนั้นแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวมขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนองค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสำนักผังเมือง และส่วนราชการอื่น ๆ และบุคคลอื่น ที่เห็นสมควร มี

จำนวนรวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่าสิบคนและไม่เกินสิบห้าคน มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและความคิดเห็นเกี่ยวกับผังเมืองรวมที่สำนักผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะวางและจัดทำขึ้น

ในกรณีที่เป็นการจะวาง และจัดทำ ผังเมืองรวมขึ้น ในท้องที่ คาบเกี่ยวกัน ตั้งแต่สองจังหวัดขึ้นไป ให้คณะกรรมการผังเมืองเป็นผู้แต่งตั้งคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวม

ให้รัฐมนตรีวางระเบียบเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวม และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวมดังกล่าว

ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการประชุมในหมวด ๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวมโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ ผังเมืองรวม ที่สำนักผังเมือง หรือ เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นวาง และ จัดทำเสร็จแล้ว ให้สำนักผังเมืองเสนอคณะกรรมการผังเมืองพิจารณา ในกรณีผังเมืองรวมที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นวางและจัดทำซึ่งสำนักผังเมืองมีความเห็นควรแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง แต่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่เห็นพ้องด้วย ให้เสนอความเห็นของสำนักผังเมืองและเหตุผลของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่ไม่เห็นพ้องไปพร้อมกันด้วย

มาตรา ๒๓ เมื่อคณะกรรมการผังเมืองให้ความเห็นชอบแล้ว ให้สำนักผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวมนั้น จัดให้มีการปิดประกาศแผนที่แสดงเขตของผังเมืองรวมไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ว่าการเขตหรือที่ทำการแขวงของกรุงเทพมหานคร หรือที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และสาธารณสถานภายในเขตของผังเมืองรวมนั้นเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวัน โดยให้ลงวันที่ที่ปิดประกาศในใบประกาศนั้นด้วย

ในใบประกาศดังกล่าว ให้มีคำประกาศเชิญชวนให้ผู้มีส่วนได้เสียไปตรวจดูแผนผังและข้อกำหนดของผังเมืองรวมได้ ณ สำนักผังเมือง หรือที่ทำการของเจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวมนั้น วิธีการประกาศให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๒๔ หากภายในกำหนดหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่ปิดประกาศดังกล่าวในมาตรา ๒๓ ผู้มีส่วนได้เสียผู้ใดมีหนังสือถึงสำนักผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวมนั้น ร้องขอให้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวมนั้น และไม่ว่าสำนักผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะเห็นพ้องด้วยกับคำร้องขอนั้น

หรือไม่ก็ตาม ให้สำนักผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เสนอคำร้องขอนั้นต่อคณะกรรมการผังเมืองพร้อมด้วยความเห็น ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้เสนอ ให้ดำเนินการผ่านสำนักผังเมือง

ในกรณีที่คณะกรรมการผังเมืองเห็นชอบด้วยกับคำร้องขอให้คณะกรรมการผังเมืองสั่งให้สำนักผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกข้อกำหนดดังกล่าวในผังเมืองรายนั้น ถ้าไม่เห็นชอบด้วยก็ให้สั่งยกคำร้องขอนั้น

มาตรา ๒๕ หากเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับตั้งแต่วันเปิดประกาศดังกล่าวในมาตรา ๒๓ ไม่มีผู้มีส่วนได้เสียผู้ใดร้องขอให้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรายนั้น หรือมีแต่คณะกรรมการผังเมืองได้สั่งยกคำร้องขอนั้น หรือคณะกรรมการผังเมืองได้สั่งให้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกข้อกำหนดดังกล่าว และสำนักผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ได้จัดการให้เป็นไปตามนั้นแล้ว ให้สำนักผังเมืองเสนอผังเมืองรวมต่อรัฐมนตรีเพื่อ ดำเนินการออก กฎกระทรวงใช้บังคับผังเมือง รายนั้นต่อไป

หมวด ๔

การใช้บังคับผังเมืองรวม

มาตรา ๒๖ การใช้บังคับผังเมืองรวม ให้กระทำโดยกฎกระทรวง
กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งต้องมีรายการตามมาตรา ๑๗ และให้ใช้บังคับได้ไม่เกินห้าปี

มาตรา ๒๗ ในเขตที่ได้มีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมแล้ว ห้ามบุคคลใดใช้ประโยชน์ที่ดินผิดไปจากที่ได้กำหนดไว้ในผังเมืองรวม หรือปฏิบัติการใด ๆ ซึ่งขัดกับข้อกำหนดของผังเมืองรายนั้น

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้ บังคับแก่ กรณีที่เจ้าของ หรือ ผู้ครอบครอง ที่ดิน ได้ ใช้ ประโยชน์ที่ดินมาก่อนที่จะมี กฎกระทรวง ให้ใช้บังคับ ผังเมืองรวมและจะ ใช้ประโยชน์ที่ดินเช่น นั้นต่อไป เมื่อมีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมแล้ว แต่ถ้าคณะกรรมการผังเมืองเห็นว่าการใช้ประโยชน์ที่ดินเช่นนั้นต่อไปเป็นการขัด ต่อนโยบาย ของผังเมือง รวมในสาระ สำคัญที่เกี่ยวข้อง กับสุขภาพและ ความปลอดภัยของประชาชนและสวัสดิภาพของสังคม คณะกรรมการผังเมือง มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินจะต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือระงับการใช้ประโยชน์ที่ดินเช่นนั้นต่อไปภายในระยะเวลาที่เห็นสมควรได้ การกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขดังกล่าวให้คำนึงถึงกิจการที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน สภาพของ ที่ดินและทรัพย์สินอื่นที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน การลงทุนประโยชน์หรือความเดือดร้อนรำคาญที่ประชาชน ได้รับจากกิจการนั้น ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการผังเมืองเชิญเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินมาแสดง ข้อเท็จจริงและความคิดเห็นประกอบด้วย

เมื่อได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขดังกล่าวในวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการผังเมืองมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินทราบ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๗๐

หมวด ๕

การวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

มาตรา ๒๘ ผังเมืองเฉพาะประกอบด้วย

(๑) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

(๒) แผนที่แสดงเขตของผังเมืองเฉพาะ

(๓) แผนผังเมือง หรือแผนผัง บริเวณซึ่งทำขึ้น เป็นฉบับเดียว หรือหลายฉบับ

โดยมีสาระสำคัญทุกประการหรือบางประการ ดังต่อไปนี้

(ก) แผนผังแสดงการกำหนดการใช้ประโยชน์ ที่ดินซึ่ง จำแนกเป็นประเภท
กิจการ พร้อมทั้งแนวเขตการแบ่งที่ดินออกเป็นประเภทและย่าน

(ข) แผนผังแสดงโครง การคมนาคม และขนส่ง พร้อมทั้งรายละเอียดแสดง
แนวและขนาดทางสาธารณะ

(ค) แผนผังแสดงรายละเอียดของกิจการสาธารณูปโภค

(ง) แผนผังแสดงที่โล่ง

(จ) แผนผังแสดงการกำหนดระดับพื้นดิน

(ฉ) แผนผังแสดงบริเวณที่ตั้งของสถานที่หรือวัตถุที่มีประโยชน์ หรือคุณค่า
ในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดีที่จะพึงส่งเสริมรักษา
หรือบูรณะ

(ช) แผนผัง แสดงบริเวณที่มี ทรัพยากรธรรมชาติ หรือภูมิประเทศ ที่งดงาม
หรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ รวมทั้งต้นไม้เดี่ยวหรือต้นไม้หมู่ที่จะพึงส่งเสริมหรือบำรุงรักษา

(๔) รายการและคำอธิบายประกอบแผนผังตาม (๓) รวมทั้งประเภทและชนิด
ของอาคารที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ก่อสร้าง

(๕) ข้อกำหนดที่จะให้ปฏิบัติหรือไม่ให้ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
ของผังเมืองเฉพาะทุกประการหรือบางประการ ดังต่อไปนี้

(ก) แนวทางและขนาดของที่อุปถัมภ์

(ข) ประเภท ชนิด ขนาด และจำนวนของอาคารที่จะอนุญาตหรือไม่
อนุญาตให้สร้าง

(ค) ประเภท ชนิด ขนาด จำนวนและลักษณะของอาคารที่ชำรุด ทรุด
โทรม หรืออยู่ในสภาพอันเป็นที่น่ารังเกียจหรือที่น่าจะเป็นอันตรายแก่ผู้อาศัยหรือสัญจรไปมาซึ่ง
จะถูกสั่งให้หรือหรือย้ายตามคำสั่งของคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๕๕

(ง) การใช้ประโยชน์ของอาคารที่อนุญาตให้สร้างขึ้นใหม่ หรืออนุญาตให้
เปลี่ยนแปลง อันผิดไปจากการใช้ประโยชน์ตามที่ได้ขอไว้เมื่อขออนุญาตก่อสร้าง ซึ่งจะต้อง
ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(จ) ขนาดและแปลงที่ดินที่จะอนุญาตให้เป็นที่ตั้งสร้างอาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในผังเมืองเฉพาะ รวมทั้งบริเวณของที่ดินที่กำหนดให้เป็นที่ตั้งเพื่อประโยชน์ตามที่ระบุไว้

(ฉ) การส่งเสริมดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่หรือวัตถุที่มีประโยชน์ หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดี

(ช) การดำรงรักษาที่โล่ง

(ซ) การส่งเสริมหรือบำรุงรักษาต้นไม้เดี่ยวหรือต้นไม้หมู่

(ฅ) การรื้อ ย้าย หรือตัดแปลงอาคาร

(ฉ) การอื่นที่จำเป็นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองเฉพาะ

(๖) รายละเอียดระบุที่ดินหรือ อสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่ต้องเวนคืนพร้อมทั้งรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยมีแผนที่แสดงเขตที่ดินหรือ อสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่เวนคืนเพื่อประโยชน์แก่การผังเมือง สำหรับใช้เป็นทางหลวงตามมาตรา ๔๓ (๑)

(๗) รายละเอียดระบุที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่ต้องเวนคืน พร้อมทั้งรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยมีแผนที่แสดงเขตที่ดินหรือ อสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่เวนคืน เพื่อประโยชน์แก่การผังเมืองอย่างอื่นตามมาตรา ๔๓ (๒)

(๘) รายละเอียด และ แผนที่ ระบุที่ดิน หรือ อสังหาริมทรัพย์ อย่างอื่น ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือซึ่งกระทรวงทบวงกรม จังหวัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หรือองค์การของรัฐ เป็นเจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้ดูแลรักษาซึ่งจะนำมาใช้เป็นทางหลวงหรือใช้เพื่อประโยชน์แก่การผังเมืองอย่างอื่น

(๙) แผนที่ แผนผังหรือรายละเอียดอื่น ๆ ตามความจำเป็น

มาตรา ๒๕ เมื่อได้มีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม ณ ท้องที่ใด ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นของท้องถิ่นนั้นจัดให้มีการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะขึ้น หรือจะขอให้สำนักผังเมืองเป็นผู้วางและจัดทำผังเมืองเฉพาะก็ได้ ผังเมืองเฉพาะจะต้องสอดคล้องกับผังเมืองรวม

ถ้าท้องถิ่นใดยังไม่มีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม รัฐมนตรีจะสั่งให้สำนักผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะก็ได้

ในกรณีเจ้าพนักงานท้องถิ่นวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเสนอหลักการที่จะวาง และจัดทำผังเมือง เฉพาะให้ คณะกรรมการ ผังเมือง พิจารณาเห็นชอบก่อน ในการนี้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะมาแสดงความคิดเห็นหรือขอ คำแนะนำ เกี่ยวกับการวาง และจัดทำผังเมืองเฉพาะต่อสำนักผังเมืองก็ได้

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะตามมาตรา ๒๙ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นปิดประกาศแสดงเขตที่ประมาณว่าจะวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ว่าการเขตหรือที่ทำการแขวงของกรุงเทพมหานครหรือที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และสาธารณสถานภายในเขตที่จะวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะนั้น

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่สำนักผังเมืองเป็นผู้วางและจัดทำผังเมืองเฉพาะตามคำสั่งของรัฐมนตรี หรือตามคำขอของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๙ ให้สำนักผังเมืองส่งแผนที่แสดงเขตที่ประมาณว่าจะวาง และจัดทำ ผังเมือง เฉพาะไปให้ เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นนำไป ปิดไว้ ณ ที่เปิดเผยตามนัยแห่งมาตรา ๓๐

มาตรา ๓๒ ในการประกาศแสดงเขตที่ ประมาณว่าจะวาง และจัดทำผังเมืองเฉพาะตามมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ให้มีคำประกาศเชิญชวนให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือผู้มีสิทธิก่อสร้างอาคารเหนือที่ดินของผู้อื่น ให้เสนอความคิดเห็นตลอดจนความประสงค์ในการปรับปรุงที่ดิน ในเขตที่ได้ แสดงไว้ โดยทำ เป็น หนังสือ เสนอต่อ เจ้าพนักงาน ท้องถิ่น หรือ สำนัก ผังเมือง แล้วแต่กรณี ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันปิดประกาศ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือสำนักผังเมืองอาจ แจ้งให้ผู้มี หนังสือแสดงความคิดเห็นและความประสงค์ตามวรรคหนึ่ง มาชี้แจงแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอีกก็ได้

มาตรา ๓๓ ในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะใด ให้สำนักผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี จัดให้มีการโฆษณาให้ประชาชนทราบ แล้วจัดการประชุมไม่น้อย

กว่าสองครั้ง เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นที่จะมีการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ
นั้น ในการรับฟังข้อคิดเห็นนี้ จะกำหนดเฉพาะให้ผู้แทนของประชาชนเข้าร่วมการประชุมตาม
ความเหมาะสมก็ได้ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการโฆษณา การประชุมและการแสดง
ข้อคิดเห็นให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๓๔ ถ้าเจ้าของ ผู้ครอบครองที่ดินหรือผู้มีสิทธิก่อสร้างอาคารเหนือที่ดิน
ของผู้อื่น ประสงค์จะจัดสรรที่ดินหรือก่อสร้างอาคารเพื่อประโยชน์แก่การศึกษา การสาธารณสุข
หรือสาธารณูปการ ในเขตที่ได้ปักประกาศไว้ตามมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ ให้มีหนังสือแสดง
ความประสงค์พร้อมส่งโครงการตั้งกล่าวต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือสำนักผังเมือง แล้วแต่
กรณี

มาตรา ๓๕ เมื่อได้รับหนังสือแสดงความประสงค์ตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๔
เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือสำนักผังเมืองจะให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอ หรืออาจปฏิเสธหรือสั่ง
การเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ผู้แสดงความประสงค์จะจัดสรรที่ดินหรือก่อสร้างอาคาร แก้ไข
โครงการที่จะจัดสรรที่ดินหรือที่จะก่อสร้างอาคารให้ เป็นไปตามหลักการ ที่คณะกรรมการผังเมือง
เห็นชอบตามมาตรา ๒๕ ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแสดงความประสงค์
เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินผู้ไม่เห็นชอบด้วย กับการ ปฏิเสธ หรือ การสั่ง การให้ แก้ไขมี สิทธิ
อุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๗๐

มาตรา ๓๖ เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือ สำนักผังเมือง พิจารณาเห็นว่า การจัดสรร
ที่ดินและประเภท ของอาคาร ที่จะก่อสร้าง เป็นไปตาม หลักการที่ คณะกรรมการ ผังเมือง เห็นชอบ
แล้วตามมาตรา ๒๕ เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือสำนักผังเมืองจะให้ผู้แสดงความประสงค์ตามมาตรา
๓๔ ทำสัญญาว่าจะจัดสรรที่ดินหรือก่อสร้างอาคารตามที่ตกลงกันได้ ในกรณีที่ทำสัญญากับผู้มี
สิทธิก่อสร้างอาคารเหนือที่ดิน ของผู้อื่น ต้องได้รับ ความเห็น ชอบจาก เจ้าของ และผู้ ครอบครอง
ที่ดินที่ช่วยด้วยกฎหมาย สัญญาที่จะทำขึ้นกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือสำนักผังเมืองให้ประกอบ
ด้วยแผนผังบริเวณอาคาร และรูปแบบอาคารที่จะขอก่อสร้างโดยละเอียดด้วย

วิธีการเสนอแผนผังตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทย
กำหนด

มาตรา ๓๗ การวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะต้องให้สอดคล้องกับสัญญาตามมาตรา
๓๖ และให้คำนึงถึงการอนุญาตให้มีการก่อสร้างอาคารภายในระยะเวลาที่ได้ประกาศพระราช
กฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น วางและจัดทำ ผังเมืองเฉพาะตามมาตรา
๒๙ ให้ส่งผังเมืองเฉพาะไปยังสำนักผังเมืองเพื่อพิจารณาให้ความเห็น ถ้าสำนักผังเมืองไม่เห็น
พ้องด้วยกับผังเมืองเฉพาะ และเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจแก้ไขปรับปรุงผังเมืองเฉพาะให้สอดคล้อง
กับความเห็นของสำนักผังเมืองได้ ให้สำนักผังเมืองเสนอคณะกรรมการผังเมืองเพื่อ
พิจารณาชี้ขาด

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ สำนัก ผังเมืองวาง และ จัดทำ ผังเมือง เฉพาะ ตาม คำสั่ง ของ
รัฐมนตรีหรือตามคำขอของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๙ ให้ส่งผังเมืองเฉพาะไปยังเจ้า
พนักงานท้องถิ่นเพื่อพิจารณาให้ความเห็น ถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่เห็นพ้องด้วยกับผังเมือง
เฉพาะ และสำนักผังเมืองเห็นว่าไม่อาจแก้ไขปรับปรุงผังเมืองเฉพาะให้สอดคล้องกับความเห็น
ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ ให้สำนักผังเมืองเสนอคณะกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาชี้ขาด

มาตรา ๔๐ เมื่อ คณะกรรมการ ผังเมืองเห็น ชอบกับ ผังเมือง เฉพาะที่ เจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นหรือสำนักผังเมืองจัดทำแล้ว ให้สำนักผังเมืองเสนอผังเมืองเฉพาะต่อรัฐมนตรี เพื่อ
ดำเนินการตามพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะนั้นต่อไป

หมวด ๖

การใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ

มาตรา ๔๑ ผังเมืองเฉพาะจะใช้ในท้องที่ใดให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ ถ้าพระราช
บัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะมิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ
ได้ไม่เกินห้าปี

เมื่อระยะเวลาตามวรรคหนึ่งได้สิ้นสุดลง ถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือสำนักผังเมือง เห็นสมควรขยายระยะเวลาการใช้บังคับพระราชบัญญัติ ให้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาดำเนินการตรา เป็นพระราชบัญญัติขยายระยะเวลาการใช้บังคับผังเมืองเฉพาะต่อไป พระราชบัญญัติขยายระยะเวลาจะกำหนดการแก้ไขปรับปรุงผังเมืองเฉพาะเสียใหม่ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปก็ได้

มาตรา ๔๒ ในระหว่างที่ใช้บังคับ พระราชบัญญัติ ให้ใช้บังคับ ผังเมือง เฉพาะในท้องที่ใด ถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือสำนักผังเมืองเห็นว่าสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมในเขตของผังเมืองเฉพาะได้เปลี่ยนแปลงไป สมควรแก้ไขปรับปรุงข้อกำหนดหรือรายละเอียดของผังเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ ให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะเสียใหม่ให้เหมาะสม ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือสำนักผังเมืองเสนอขอแก้ไขปรับปรุงผังเมืองเฉพาะต่อคณะกรรมการผังเมือง ถ้าคณะกรรมการผังเมือง เห็นชอบด้วย กับการแก้ไข ปรับปรุงและการ แก้ไขปรับปรุงนั้น ไม่เปลี่ยนแปลงข้อกำหนดและรายละเอียดของผังเมืองเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเวนคืนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น หรือการที่จะต้องรื้อหรือย้ายอาคาร หรือไม่ก่อให้เกิดการเวนคืนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นขึ้นอีก หรือการที่จะต้องรื้อหรือย้ายอาคารใหม่ ให้คณะกรรมการผังเมืองรายงานรัฐมนตรีเพื่อออกกฎกระทรวงแก้ไขปรับปรุงผังเมืองเฉพาะ

มาตรา ๔๓ เมื่อได้ประกาศพระราชบัญญัติ ให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะในท้องที่ใด ที่ดินหรือ อสังหาริมทรัพย์ อย่างอื่นซึ่ง เอกชนเป็น เจ้าของ หรือผู้ ครอบครอง และถูก กำหนด ในพระราชบัญญัติ ให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะให้เวนคืน ถ้า

(๑) เพื่อใช้เป็นทางหลวง ให้ถือว่าถูกเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง และให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับแก่การเวนคืนโดยอนุโลม ทั้งนี้ เว้นแต่ที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัติ ให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ

(๒) เพื่อใช้ในการอันเป็นประโยชน์แก่การผังเมืองอย่างอื่น ให้ถือว่าถูกเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ และให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับแก่การเวนคืนโดยอนุโลม ทั้งนี้ เว้นแต่ที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัติ ให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ

ในทั้งสองกรณี ให้ผู้อำนวยการสำนักผังเมืองหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ ซึ่งระบุไว้ในพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ เป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ และให้ถือ แนวเขตที่ดินหรือ อสังหาริมทรัพย์ อย่างอื่นที่จะ เวนคืน ที่มีอยู่ ในแผนที่ ท้าย พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะเป็นแนวเขตที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่ถูกเวนคืน

ในกรณีที่ใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะภายในห้าปีนับแต่วันใช้ บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจตามมาตรา ๑๔ เงินค่าทดแทนที่จะจ่าย ให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินที่ถูกเวนคืนตามมาตรา ๓๕ ถ้าพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับ ผังเมืองเฉพาะไม่ได้กำหนดเงินค่าทดแทนไว้เป็นอย่างอื่น ให้กำหนดตามราคาทรัพย์สินที่ต้อง เวนคืนตามความเป็นธรรมที่เป็นอยู่ในวัน ใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

ในกรณีที่ ใช้ บังคับ พระราช บัญญัติให้ ใช้บังคับ ผังเมือง เฉพาะ โดย ไม่ได้ ประกาศ พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว หรือใช้บังคับเมื่อพ้นห้าปีนับแต่วัน ใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาและ พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะไม่ได้กำหนดเงินค่าทดแทนไว้เป็นอย่างอื่น ให้กำหนด ตามราคาทรัพย์สินที่ต้องเวนคืนนั้นตามความเป็นธรรมที่ เป็นอยู่ในวัน ใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ

ในกรณีที่เป็นการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์เพื่อปรับปรุง ให้เป็นไปตาม ผังเมืองเฉพาะ เมื่อเจ้าหน้าที่ ดำเนินการ ได้ดำเนินการ ปรับปรุงแล้วและ ประสงค์จะ ให้เช่า หรือหา ประโยชน์ใน อสังหาริมทรัพย์นั้นต่อไปก็ให้กระทำได้ แต่จะกระทำการอันมีผลเป็นการโอนกรรมสิทธิ์ใน อสังหาริมทรัพย์นั้นมิได้

การโอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ ที่เวนคืน เพื่อปรับปรุง ดังกล่าวจะ กระทำได้อีก โดยการตราพระราชบัญญัติ

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่มี ความจำเป็น จะต้องเข้าครอบครอง อสังหาริมทรัพย์ ซึ่งได้ ดำเนินการตามมาตรา ๔๓ (๑) ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตกลงกับเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือ ผู้ดูแลรักษาอสังหาริมทรัพย์เกี่ยวกับกำหนดเวลาที่จะเข้าครอบครอง

ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้อง เข้าครอบครอง อสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้ ดำเนินการตาม มาตรา ๔๓ (๒) และพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะได้บัญญัติให้ เจ้าหน้าที่ดำเนินการ เข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้ ก่อนการใช้เงิน หรือวางเงิน ค่าทดแทนตาม กฎหมายว่าด้วยการ เวณกินอสังหาริมทรัพย์ ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่กำหนดวันที่เจ้าหน้าที่ ดำเนินการ หรือผู้ซึ่ง ได้รับมอบหมายจาก เจ้าหน้าที่ดำเนินการจะเข้า ครอบครองต้องไม่น้อยกว่า สามสิบวันนับแต่วันมีหนังสือแสดงความจำนงที่จะเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้น

ในกรณีที่ไม่สามารถพบตัวเจ้าของ หรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา ๔๓ (๒) และไม่สามารถส่งหนังสือแสดงความจำนงถึงเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ ได้ กำหนดวันที่จะเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันปิดแจ้ง ความ ซึ่งปิดไว้ ณ ที่ที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือวรรคสาม ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการหรือผู้ซึ่ง ได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ดำเนินการมีอำนาจเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นได้ แม้จะยังมีได้ชำระเงินค่าทดแทน

มาตรา ๔๕ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

- (๑) รายละเอียดแห่ง ข้อ กำหนดต่าง ๆ ตาม พระราชบัญญัติ ให้ใช้ บังคับ ผังเมืองเฉพาะ
- (๒) หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติเพื่อ ให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติ ให้ใช้บังคับ ผังเมืองเฉพาะ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๔๖ บรรดาข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข กฎหมายว่าด้วยการรักษา ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง กฎหมายว่าด้วยการควบคุมสุสานและ ฼าปนสถานหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์อื่นที่ใช้บังคับ อยู่ในเขตท้องที่ที่ใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้ว ใน

กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔๕ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔๕ ให้ใช้กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔๕ แทน

มาตรา ๔๓ ในท้องที่ใดที่ใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ แต่ยังไม่ได้ตราพระราชกฤษฎีกาให้ใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร ให้ถือว่าได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารในเขตผังเมืองเฉพาะนั้น รวมทั้งบริเวณโดยรอบหนึ่งกิโลเมตรนับจากแนวเขตผังเมืองเฉพาะด้วย

ในบริเวณหนึ่งกิโลเมตรโดยรอบเขต แห่งผังเมืองเฉพาะที่ใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้มีอำนาจอนุญาตการก่อสร้าง ตัดแปลง ต่อเติม หรือซ่อมแซมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร เสนอหลักการให้คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นพิจารณา และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เป็นไปตามหลักการที่คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดไว้

มาตรา ๔๔ ในท้องที่ที่ใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ ห้ามบุคคลใดใช้ประโยชน์ที่ดินหรือแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงอสังหาริมทรัพย์ ให้ผิดไปจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ หรือในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔๒ หรือมาตรา ๔๕

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่ดินเขตผังเมืองเฉพาะรวมเขตขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหลายเขต รัฐมนตรีจะออกกฎกระทรวงให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่อนุญาตการก่อสร้าง ตัดแปลง ต่อเติม หรือซ่อมแซมอาคาร แต่เพียงผู้เดียวก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่อนุญาตการก่อสร้าง ตัดแปลง ต่อเติม หรือซ่อมแซมอาคารตลอดเขตแห่งผังเมืองเฉพาะนั้น ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร

หมวด ๗

คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๕๐ ในท้องที่ที่ใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ ให้มีคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกรมธนารักษ์ ผู้แทนกรมอัยการ ผู้แทนการเคหะแห่งชาติ ผู้แทนการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักผังเมือง เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร หัวหน้ากองผังเมืองกรุงเทพมหานคร ผู้ทรงคุณวุฒิทางการผังเมืองหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการผังเมืองไม่เกินสี่คน และผู้แทนสถาบัน องค์การอิสระและบุคคลอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับการผังเมืองไม่เกินสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการโยธาธิการจังหวัด สรรพากรจังหวัด แพทย์ใหญ่จังหวัด อัยการจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิทางการผังเมืองหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการผังเมืองไม่เกินสามคน และผู้แทนสถาบัน องค์การอิสระและบุคคลอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับการผังเมืองไม่เกินสามคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

ในกรณีที่ต้องดำเนินการในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลใด ให้นายกเทศมนตรีหรือประธานกรรมการสุขาภิบาลแห่งท้องถิ่นนั้นเป็นกรรมการร่วมด้วย และในกรณีที่ต้องดำเนินการในท้องถิ่นนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล ให้นายอำเภอแห่งท้องถิ่นนั้นเป็นกรรมการร่วมด้วย

กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากผู้แทนสถาบัน องค์การอิสระและบุคคลอื่น จะต้องไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

ให้ประธานคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งกรรมการหรือบุคคลใด เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

มาตรา ๕๑ ให้คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดังนี้
 (๑) พิจารณาและสั่งการเกี่ยวกับการจัดที่ดินของเอกชน เพื่อใช้เป็นที่อุปโภคตาม

ผังเมืองเฉพาะ

(๒) อนุมัติการยกที่อุปโภคให้เป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน

(๓) พิจารณาและสั่งการเกี่ยวกับการรื้อ ย้าย หรือตัดแปลงอาคารที่จะตั้งหรือ

ย้าย หรือตัดแปลงตามผังเมืองเฉพาะ

(๔) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น

(๕) ดำเนินการอื่นใดตามอำนาจหน้าที่ซึ่งมีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๒ ให้กรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น ในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

กรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น ที่พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

มาตรา ๕๓ให้นำมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้แก่คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นโดยอนุโลม

หมวด ๘

การรื้อ ย้าย หรือตัดแปลงอาคาร

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ กำหนดให้มีการรื้อ ย้าย หรือตัดแปลงอาคาร ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดทำรายละเอียดแสดงการรื้อ ย้าย หรือตัดแปลงอาคารให้คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นพิจารณา

มาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเหตุผลและรายละเอียดแสดงการรื้อ ย้าย หรือตัดแปลงอาคาร ให้เป็นไปตามผังเมืองเฉพาะ ในการนี้จะขอความเห็นจากสำนักผังเมืองก็ได้ หรือจะสั่งให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดทำรายละเอียดเสียใหม่ก็ได้

เมื่อคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเสร็จแล้ว และสั่งการประการใดให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการมีหนังสือถึงเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่เกี่ยวข้องให้ทราบถึงคำสั่งของคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น และการดำเนินการตามคำสั่งนั้นเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนที่จะมีการดำเนินการ และให้ส่งรายละเอียดแสดงการรื้อ ย้าย หรือตัดแปลงอาคารเท่าที่เกี่ยวข้องไปด้วย แต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารผู้ไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งของคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๗๐

มาตรา ๕๖ ถ้าอาคารที่จะต้องรื้อ ย้าย หรือตัดแปลงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือทรัพย์สินของแผ่นดินที่อยู่ในความครอบครองหรือดูแลรักษาของส่วนราชการใด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหนังสือแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือทรัพย์สินของแผ่นดินทราบ และให้ส่วนราชการดังกล่าวมีหนังสือแสดงความยินยอมหรือขัดข้องให้คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นทราบ ถ้ามีปัญหาโต้แย้งระหว่างส่วนราชการกับคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นให้เสนอคณะกรรมการผังเมืองวินิจฉัย

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่เอกชนซึ่งเป็นเจ้าของอาคารได้รับหนังสือแจ้งให้จัดการรื้อหรือย้ายอาคารแล้ว ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๗๐ หรือใช้สิทธิอุทธรณ์แต่คณะกรรมการผังเมืองไม่เห็นด้วยกับการอุทธรณ์ เจ้าของอาคารต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ดำเนินการหรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาสามสิบวัน นับแต่วันทราบคำสั่งหรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ถ้าเจ้าของอาคารไม่เริ่มดำเนินการรื้อ หรือย้ายอาคาร หรือได้รื้อหรือย้ายอาคารไปบ้างแล้ว แต่เป็นที่เห็นได้ประจักษ์ว่าการรื้อหรือย้ายอาคารจะไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่ง ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการเตือนเป็นหนังสือไปยังเจ้าของอาคาร ถ้าผู้นั้นยังคงละเลย

ไม่ดำเนินการตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำเตือน ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการมีอำนาจเข้าไปในที่ดินและรื้อหรือย้ายอาคารนั้น โดยคิดค่าใช้จ่ายจากเจ้าของอาคาร ค่าใช้จ่ายจะคิดหักเอาจากเงินค่าตอบแทนตามมาตรา ๕๗ ที่จะพึงจ่ายให้แก่เจ้าของอาคารนั้นก็ได้ การรื้อหรือย้ายอาคารนั้น เจ้าหน้าที่ดำเนินการต้องกระทำโดยประหยัด และค่าใช้จ่ายที่คิดจากเจ้าของอาคารจะต้องไม่มากกว่าเงินค่าตอบแทนตามมาตรา ๕๕

เมื่อได้คิดค่าใช้จ่ายแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของอาคารทราบ เจ้าของอาคารผู้ไม่เห็นชอบด้วยกับการคิดค่าใช้จ่าย มีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๗๐

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่เอกชนซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารได้รับแจ้งให้จัดการตัดแปลงอาคาร ไม่เริ่มดำเนินการตัดแปลงอาคารหรือได้ตัดแปลงอาคารไปบ้างแล้ว แต่เป็นที่เห็นได้ประจักษ์ว่าการตัดแปลงอาคารจะไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่ง ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการเตือนเป็นหนังสือไปยังเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร และหากผู้นั้นยังคงละเลยไม่ดำเนินการตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำเตือน ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการรายงานต่อคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นเพื่อสั่งเพิกถอนคำสั่งให้ตัดแปลงนั้น และสั่งให้รื้อหรือย้ายอาคารต่อไปและให้นำมาตรา ๕๗ มาใช้บังคับแก่การสั่งรื้อหรือย้ายอาคาร และการคิดค่าใช้จ่ายจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยอนุโลม

มาตรา ๕๙ เมื่อคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นได้สั่งให้เจ้าของรื้อย้าย หรือตัดแปลงอาคารตามมาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น กำหนดเงินค่าตอบแทนตามความเป็นธรรมและจ่ายให้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเป็นอาคารที่ไม่อาจย้ายได้ ให้จ่ายเงินค่าตอบแทนแก่เจ้าของอาคาร ซึ่งปลูกสร้างอยู่ในวันที่ใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ

(๒) ถ้าเป็นอาคารหรือส่วนของอาคารที่รื้อย้ายได้ ให้จ่ายเงินค่าตอบแทนแก่เจ้าของอาคารซึ่งปลูกสร้างอยู่ในวันที่ใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ เงินค่าตอบแทนดังกล่าวพึงกำหนดให้เฉพาะค่ารื้ออาคาร ค่าขนย้าย และค่าปลูกสร้างใหม่

(๓) ผู้เช่าที่ดินหรือผู้เช่าอาคารที่จะต้องรื้อหรือย้าย ซึ่งมีสัญญาเช่าเป็นหนังสือหรือทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะฟ้องร้องให้บังคับคดีได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหลักฐานนั้นได้ทำไว้ก่อนวันใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ หรือได้ทำขึ้นภายหลังวันนั้นโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และการเช่านี้ยังไม่ระงับไปในวันที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้สั่งให้รื้อหรือย้ายอาคาร เงินค่าตอบแทนในการเช่านี้พึงกำหนดให้เฉพาะที่ผู้เช่าได้เสียหายจริง โดยเหตุที่ต้องออกจากที่ดินหรืออาคารก่อนสัญญาเช่าระงับ

(๔) บุคคลซึ่งมีสิทธิตามมาตรา ๑๓๔๙ หรือมาตรา ๑๓๕๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเสียสิทธิในการใช้ทางหรือเสียสิทธิในการวางท่อน้ำ ทางระบายน้ำ สายไฟฟ้าหรือสิ่งอื่นซึ่งคล้ายกัน ผ่านที่ดินซึ่งต้องมีการรื้อ หรือย้ายอาคารในเมื่อบุคคลเช่นว่านั้นได้ให้เงินค่าตอบแทนในการที่ได้ใช้สิทธินั้น ๆ แก่เจ้าของที่ดินไปแล้ว

ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการมีหนังสือ แจ้งจำนวนเงินค่าตอบแทนให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนทราบ ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทน ผู้ไม่เห็นชอบด้วยกับจำนวนเงินค่าตอบแทนดังกล่าวมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๗๐

มาตรา ๖๐ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดหาที่อยู่ชั่วคราวที่เหมาะสมให้แก่บุคคลตามมาตรา ๕๙ (๑) (๒) หรือ (๓) อาศัยอยู่เป็นเวลาตามความจำเป็นแต่ต้องไม่น้อยกว่าหกเดือนและไม่เกินหนึ่งปี ในเมื่อบุคคลดังกล่าวไม่สามารถจัดหาที่อยู่ของตนเองได้ การกำหนดเงินค่าตอบแทนตามมาตรา ๕๙ จะคำนึงถึงการจัดหาที่อยู่ชั่วคราวด้วยก็ได้

ในกรณีที่เห็นสมควรเจ้าหน้าที่ดำเนินการจะผ่อนผันให้อาศัยต่อไปอีกไม่เกินหกเดือนก็ได้

มาตรา ๖๑ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดหาที่ดิน และหรืออาคารให้บุคคลดังกล่าวในมาตรา ๖๐ เข้าอยู่ในที่ใหม่ โดยการเช่าซื้อหรือเช่า และบุคคลดังกล่าวสมัครใจเข้าอยู่ในที่ดินและหรืออาคารที่จัดหาให้ใหม่นั้น ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการกั้นเงินค่าตอบแทนที่จะพึงจ่ายตามมาตรา ๕๙ ไว้เพื่อจ่ายในการเช่าซื้อหรือเช่า ถ้าเป็นการเช่าซื้อ จำนวนเงินที่กั้นไว้ให้เป็นไปตามที่เจ้าหน้าที่ดำเนินการและบุคคลดังกล่าวตกลงกัน ถ้าเป็นการเช่าให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการกั้นเงินไว้เป็นค่าเช่าสำหรับหนึ่งปีหกเดือน จำนวนเงินที่เหลือจากที่กั้นไว้ให้จ่ายแก่บุคคลดังกล่าวในการนี้ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการมีหนังสือแจ้งจำนวนเงินที่กั้นไว้ และจำนวนเงินที่เหลือจ่ายให้บุคคลดังกล่าวทราบ บุคคลดังกล่าวผู้ไม่เห็นชอบด้วยมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๗๐

ในกรณีที่จัดที่ดินไว้ให้บุคคลดังกล่าวปลูกสร้างเอง ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการช่วยเหลือและให้ความสะดวกในการที่จะปลูกสร้างอาคารลงในที่ดินที่จัดให้

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นสั่งให้จัดที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อุปการณ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจ่ายเงินค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นกำหนดแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินดังกล่าว ซึ่งต้องเสียสิทธิบางประการเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน เนื่องจากการจัดที่ดินนั้นหรือต้องรับภาระที่ต้องปฏิบัติหรืองดเว้นไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดอันเกี่ยวกับที่ดินที่จัดนั้น

ในการกำหนดเงินค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นพิจารณาถึงความมากน้อยแห่งสิทธิที่เจ้าของ หรือผู้ครอบครองที่ดินต้องเสียหรือถูกจำกัด หรือภาระที่ต้องปฏิบัติหรืองดเว้นไม่ปฏิบัติ รวมทั้งประโยชน์ที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินพึงได้รับในการใช้ที่อุปการณด้วย แต่ทั้งนี้เงินค่าตอบแทนที่กำหนดต้องไม่เกินราคาที่ดินและเพื่อประโยชน์ในการคำนวณราคาที่ดินตามมาตรา ๖๔ ที่เกี่ยวกับราคาที่โอนตามความเป็นธรรมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นมีหนังสือแจ้งการกำหนดเงินค่าตอบแทนให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินทราบ เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินผู้ไม่เห็นชอบด้วยมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๗๐

มาตรา ๖๓ ที่ดินที่ถูกจัดให้เป็นที่อยู่ปรกรณ์ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ในส่วนที่ถูกจัดนั้น

มาตรา ๖๔ เจ้าของที่อยู่ปรกรณ์ผู้ใดประสงค์จะยกที่อยู่ปรกรณ์ให้เป็นที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินโดยมีเงินค่าตอบแทน หากคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่าที่อยู่ปรกรณ์นั้นได้ใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นส่วนใหญ่ ก็ให้รับที่อยู่ปรกรณ์นั้นเป็นที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินได้ และให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจ่ายเงินค่าตอบแทนให้แก่เจ้าของตามราคาที่พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะบัญญัติไว้ ถ้าไม่ได้บัญญัติไว้ให้กำหนดเท่ากับราคาของที่ดินที่โอนตามความเป็นธรรมที่เป็นอยู่ในวันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจ ทั้งนี้ ไม่ว่าพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะยังคงใช้บังคับหรือไม่

ถ้าไม่มีพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว หรือใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะภายหลังห้าปีนับแต่วันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว และพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะไม่ได้กำหนดเงินค่าตอบแทนไว้เป็นอย่างอื่น ให้กำหนดเงินค่าตอบแทนเท่าราคาที่ดินที่โอนตามความเป็นธรรมที่เป็นอยู่ในวันใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองไม่ให้ใช้บังคับ ในกรณีที่มีการยกให้เกิดขึ้นภายหลังห้าปีนับแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ ในกรณีนี้ถ้าพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะไม่ได้กำหนดเงินค่าตอบแทนไว้เป็นอย่างอื่น ให้เงินค่าตอบแทนเป็นไปตามที่ตกลงกัน ซึ่งจะต้องไม่ต่ำกว่าราคาที่ดินตามความเป็นธรรมตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๕ ในการคำนวณเงินค่าตอบแทนตามมาตรา ๖๔ ถ้ามีการสร้างหรือจัดทำเพื่อให้เป็นที่อยู่ปรกรณ์ ตามแบบและรายการที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นอนุญาตก่อนที่จะมีการยกให้ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจ่ายเงินค่าตอบแทนค่าใช้จ่ายในการสร้าง หรือจัดทำดังกล่าวแก่เจ้าของเพิ่มขึ้นจากเงินค่าตอบแทนอันพึงจ่ายให้เนื่องในการยกให้ นอกจากเจ้าหน้าที่ดำเนินการเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเอง เงินค่าตอบแทนอันจะพึงจ่ายให้เพิ่มขึ้นตามมาตรา^{นี้} ให้คณะกรรมการบริหาร

การผังเมืองส่วนท้องถิ่นพิจารณากำหนดให้ตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงประโยชน์ของเจ้าของ หรือผู้ครอบครองประโยชน์สาธารณะ สภาพของสิ่งที่ก่อสร้างหรือสิ่งที่จัดทำ หรือสิ่งที่สร้างใน ขณะที่มีการยกให้ประกอบด้วย

มาตรา ๖๖ ในกรณีที่เกิดคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนด จำนวนเงินค่าตอบแทนอันจะพึงจ่ายให้ หรือได้มีการจ่ายเงินค่าตอบแทนตามที่กำหนดไว้ให้แก่ เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินตามมาตรา ๖๒ ให้หักเงินค่าตอบแทนที่กำหนดไว้ หรือที่ได้จ่าย ไปแล้วออกจากเงินค่าตอบแทนในการยกให้ตามมาตรา ๖๔

มาตรา ๖๗ ในการจัดที่ดินให้เป็นที่อยู่อุปถัมภ์ หากมีความจำเป็นต้องสร้าง หรือ จัดทำเพื่อให้เป็นไปตามแบบและรายการที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด และเจ้าของหรือผู้ครอบ ครองที่ดินร้องขอ เจ้าหน้าที่ดำเนินการจะสร้างหรือจัดทำให้ก็ได้เมื่อพิจารณาเห็นเป็นการสมควร โดยคิดค่าใช้จ่ายจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้น

ในการคิดค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง ถ้าการสร้างหรือจัดทำของเจ้าหน้าที่ดำเนินการ เป็นไปเพียงเพื่อประโยชน์ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินผู้ร้องขอนั้น ให้คิดค่าใช้จ่ายในการ สร้างหรือจัดทำนั้นทั้งหมด แต่ถ้าเป็นไปเพื่อสาธารณประโยชน์ด้วย เจ้าหน้าที่ดำเนินการจะออก ค่าใช้จ่ายทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้ตามที่เห็นสมควร และให้เจ้าของที่ดินเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย ส่วนที่เหลือ

มาตรา ๖๘ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองเฉพาะ ในกรณีจำเป็นที่ต้องใช้ ที่ดินของบุคคลใดๆ ในบริเวณไม่เกินหนึ่งกิโลเมตร นับจากแนวเขตผังเมืองเฉพาะ เจ้าพนักงาน การผังเมืองมีอำนาจจัดให้ทำหรือวางท่อน้ำ ทางระบายน้ำ สายไฟฟ้า หรือสิ่งอื่นซึ่งคล้ายกันลงบน โฉนดหรือเหนือพื้นดินของบุคคลนั้นได้ ในเมื่อพื้นดินนั้นไม่ใช่เป็นที่ตั้งโรงเรียน โดยแจ้งเป็น หนังสือพร้อมทั้งแผนผัง แสดงแนวทางการใช้ที่ดินให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครอง ที่ดินที่เกี่ยวข้อง ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันที่จะมีการดำเนินการ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานการผังกำหนดเงินค่าตอบแทนอันเป็นธรรมในการใช้ที่ดินนั้นที่จะจ่ายให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน และให้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่เกี่ยวข้องทราบโดยมิชักช้า

เจ้าของหรือ ผู้ครอบครอง ที่ดิน ผู้ ไม่เห็นชอบ ค้ำกับการ ดำเนินการ ตามวรรคหนึ่ง หรือการกำหนดเงินค่าตอบแทนตามวรรคสอง มีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๗๐

มาตรา ๖๕ โดยปกติให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ใช้บังคับผังเมือง เฉพาะเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการ แต่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการผังเมืองอาจแต่งตั้งให้องค์การหรือบริษัทของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ หรือซึ่งได้รับมอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการในท้องถิ่นนั้นได้

หมวด ๙

อุทธรณ์

มาตรา ๗๐ ผู้มีสิทธิ อุทธรณ์ อาจอุทธรณ์ ภายใน สามสิบวัน นับแต่ วันได้รับคำสั่ง หรือหนังสือแจ้งความ ในกรณีต่อไปนี้

(๑) การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการใช้ประโยชน์ที่ดินตาม มาตรา ๒๗ วรรคสอง

(๒) การปฏิเสธหรือสั่งการเกี่ยวกับโครงการที่จะจัดสรรที่ดิน หรือที่จะก่อสร้างอาคารตามมาตรา ๓๕

(๓) การสั่งให้รื้อ ย้าย หรือตัดแปลงอาคารตามมาตรา ๕๕

(๔) การคิดค่าใช้จ่าย ในการรื้อ หรือย้าย อาคารตาม มาตรา ๕๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๘

(๕) การกำหนดจำนวนเงินค่าตอบแทนตามมาตรา ๕๙

(๖) การกั้นเงินค่าตอบแทนไว้ตามมาตรา ๖๑

(๗) การกำหนดจำนวนเงินค่าตอบแทนตามมาตรา ๖๒

(๘) การจัดให้ทำหรือวางท่อน้ำ ทางระบายน้ำ สายไฟฟ้าหรือสิ่งอื่นซึ่งคล้ายคลึงกันตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง และการกำหนดจำนวนเงินค่าตอบแทนในการใช้ที่ดินตามมาตรา ๖๘ วรรคสอง

อุทธรณ์กรณี (๔) และ (๖) ให้ยื่นต่อคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น ในกรณี (๑) (๒) (๓) (๕) (๗) และ (๘) ให้ยื่นต่อคณะกรรมการอุทธรณ์

เมื่อคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น หรือคณะกรรมการอุทธรณ์แล้วแต่กรณีได้มีคำวินิจฉัยแล้ว หากผู้อุทธรณ์ไม่พอใจในคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ย่อมมีสิทธิยื่นฟ้องต่อศาลปกครองได้ภายในกำหนดหนึ่งเดือน นับแต่วันที่ได้ทราบคำวินิจฉัยนั้น ในกรณีที่ยังมีได้มีการตั้งศาลปกครองตามรัฐธรรมนูญ มิให้นำความในวรรคนี้มาใช้บังคับ

มาตรา ๗๑ ให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์ ประกอบด้วย รัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมอัยการ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการผังเมืองหนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมายหนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิทางเศรษฐศาสตร์หนึ่งคน เป็นกรรมการ ให้ประธานคณะกรรมการอุทธรณ์แต่งตั้งกรรมการหรือบุคคลใดเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการอุทธรณ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นกรรมการผังเมือง หรืออนุกรรมการในคณะกรรมการผังเมืองในขณะเดียวกันมิได้

มาตรา ๗๒ ให้คณะกรรมการอุทธรณ์มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยคำอุทธรณ์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการอุทธรณ์

มาตรา ๗๓ ให้คณะกรรมการอุทธรณ์ มีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการชั้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อกระทำการที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ หรือให้ช่วยเหลือในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ เว้นแต่การวินิจฉัยอุทธรณ์ และให้นำมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗๔ ให้กรรมการอุทธรณ์ ซึ่งคณะ รัฐมนตรี แต่งตั้ง มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการอุทธรณ์ในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการอุทธรณ์ซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๗๕ให้นำมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้แก่คณะกรรมการอุทธรณ์โดยอนุโลม

มาตรา ๗๖ หลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นอุทธรณ์ และวิธีพิจารณาในการวินิจฉัยคำอุทธรณ์ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๗๗ ในระหว่างอุทธรณ์ห้ามมิให้ผู้อุทธรณ์ เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน หรืออาคาร ผู้มีสิทธิครอบครองเหนือที่ดินของผู้อื่น เจ้าพนักงานการผัง คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ดำเนินการ แล้วแต่กรณี ดำเนินการหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นกรณีแห่งการอุทธรณ์

หมวด ๑๐

บทเบ็ดเสร็จ

มาตรา ๗๘ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานการผัง เจ้าหน้าที่ดำเนินการ และกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจออกหนังสือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานหรือสิ่งอื่นที่จำเป็นเพื่อการปฏิบัติการตามหน้าที่มาประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๗๙ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานการผัง เจ้าหน้าที่ดำเนินการ กรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น และพนักงานเจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานเจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานการผัง พนักงานเจ้าหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดำเนินการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น มี

อำนาจเข้าไปในที่ดินหรืออาคาร ซึ่งอยู่ในท้องที่ที่มีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมหรือท้องที่ที่ใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือขอกุเอกสาร หลักฐาน หรือสิ่งที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของผู้ครอบครองหรือผู้ดูแลรักษาที่ดินหรืออาคารนั้น หรือเพื่อกระทำการใด ๆ เท่าที่จำเป็น และพยายามไม่ให้เกิดความเสียหาย ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นจากการกระทำดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานการผัง เจ้าหน้าที่ดำเนินการหรือกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นแล้วแต่กรณี กำหนดเงินค่าตอบแทนความเสียหายและจ่ายให้แก่ผู้เสียหายนั้น

ในกรณีที่จำเป็นต้องกระทำการเพื่อการสำรวจ ให้แจ้งให้เจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้ดูแลรักษาที่ดินหรืออาคารทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนกระทำการนั้น

ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานการผัง เจ้าหน้าที่ดำเนินการ กรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น และพนักงานเจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานเจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานการผัง พนักงานเจ้าหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดำเนินการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น แสดงบัตรประจำตัวหรือหนังสือแสดงตำแหน่งหน้าที่ต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

มาตรา ๘๐ เพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานการผัง เจ้าหน้าที่ดำเนินการ กรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น และพนักงานเจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานเจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานการผัง พนักงานเจ้าหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดำเนินการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๘๑ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ดำเนินการ มีอำนาจเข้าไป ในที่ดิน หรืออาคารซึ่งอยู่ในท้องที่ที่ใช้บังคับ พระราช บัญญัติให้ ใช้บังคับ ผังเมืองเฉพาะเพื่อตรวจซ่อมแซม บำรุง รักษา หรือทำความสะอาดท่อน้ำ ทางระบายน้ำ สายไฟฟ้า หรือสิ่งอื่นซึ่งคล้ายกัน หรือเพื่อตรวจสอบสภาพของที่โล่งในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก

ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งแสดงบัตรประจำตัว และหนังสือแสดงตำแหน่งหน้าที่พร้อมทั้งหนังสือมอบหมายของเจ้าหน้าที่ดำเนินการให้ไปกระทำการดังกล่าวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

มาตรา ๘๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานการผังเจ้าหน้าที่ดำเนินการ กรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น และพนักงานเจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานเจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานการผัง พนักงานเจ้าหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดำเนินการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้ เจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้ดูแลรักษาที่ดินหรืออาคารต้องอำนวยความสะดวกให้ตามสมควร

หมวด ๑๑

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๔๘ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นร้องขอ ศาลอาจสั่งให้ผู้กระทำผิดแก้ไขสภาพของอสังหาริมทรัพย์ที่ถูก เปลี่ยนแปลงให้ เป็นไป ตามที่ ได้กำหนดไว้ ในผังเมืองรวม หรือในผังเมืองเฉพาะ ภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ หรือให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจจัดการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้เป็นไป ตามผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะนั้น และคิดเอาค่าใช้จ่ายจาก เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ตามที่จ่ายจริงโดยประหยัด

มาตรา ๘๔ ผู้ใด

(๑) ไม่ไปชี้แจง หรือไม่ส่ง เอกสาร หลักฐาน หรือ สิ่ง ที่ เกี่ยวข้อง ตาม หนังสือ เรียกของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานการผังหรือกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๗๘ หรือไม่ยอมชี้แจงหรือชี้แจงค้ำยข้อความอันเป็นเท็จ

(๒) ชัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานการผัง
 เจ้าหน้าที่ดำเนินการ กรรมการบริหาร การผังเมืองส่วนท้องถิ่น และพนักงาน เจ้าหน้าที่ของ
 เจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานเจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานการผัง พนักงานเจ้าหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
 ดำเนินการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น ในการใช้
 อำนาจตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๘๒ หรือ

(๓) ผ่าฝืนคำสั่งให้รื้อ หรือย้ายอาคาร หรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๗
 มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือ
 ทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

(๙๒ ร.จ. ๘ ตอนที่ ๓๓ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วย
 การผังเมืองและผังชนบทได้ใช้บังคับมากว่าสี่สิบปี ประกอบกับได้มีการพัฒนาทั้งในด้านเกษตร-
 กรรม พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม และจำนวนประชากรในท้องที่ต่าง ๆ ได้ทวีความ
 หนาแน่นมากยิ่งขึ้น มาตรการและโครงการที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายจึงไม่เหมาะสมกับสภาวะ
 ปัจจุบัน สมควรปรับปรุงเสียใหม่ ให้สอดคล้องกับ ความก้าวหน้าของ วิชาผังเมืองและสภาพ
 ของท้องที่

พระราชบัญญัติ

การค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การค้า” หมายความว่า ธุรกิจการส่งออกไปนอกหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าทุกชนิด การจัดหาหรือการจัดทำบริการ รวมตลอดถึงการจัดธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

“ประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ” หมายความว่า ประเทศที่มีระบบการค้าโดยรัฐเป็นผู้ดำเนินการ ไม่ว่าจะดำเนินการโดยส่วนราชการหรือโดยองค์การหรือหน่วยงานที่รัฐจัดตั้งขึ้นหรือควบคุมการดำเนินงาน และให้รวมถึงประเทศที่ได้มีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๑

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๗

“ผู้ได้รับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐตามมาตรา ๑๘

“องค์การของรัฐ” หมายความว่า องค์การที่จัดตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การรัฐบาล และกิจการของรัฐบาลที่จัดตั้งตามกฎหมายที่ว่าด้วยการขึ้นซึ่งดำเนินการอย่างองค์การของรัฐ

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งให้เป็นผู้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการค้า โดยนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ หรือส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าไปยังประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ หรือโดยจัดหาหรือจัดทำบริการที่มีการติดต่อโดยตรงหรือทางอ้อมกับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ เว้นแต่เป็นผู้ได้รับอนุญาต หรือบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้ได้รับอนุญาตจะจัดหา หรือจัดทำบริการ หรือจะนำเข้ามาใน หรือส่งออกนอกราชอาณาจักร ได้เฉพาะบริการหรือสินค้าประเภทที่คณะกรรมการกำหนดให้กระทำการค้าได้ตามมาตรา ๑๒ (๑) และต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ส่วนราชการ องค์การของรัฐหรือบริษัทจะจัดหาหรือจัดทำบริการหรือจะนำเข้ามาในหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรได้ ซึ่งบริการหรือสินค้าประเภทที่คณะกรรมการกำหนดให้กระทำการค้าได้ตามมาตรา ๑๒ (๑) และ (๔) และต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ บทกฎหมายว่าด้วยการศุลกากรและอำนาจพนักงานศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ในส่วนที่ว่าด้วยการตรวจของและป้องกันลักลอบหนีศุลกากร การตรวจค้น การยึดและการริบของหรือการจับกุมผู้กระทำความผิด การแสดงเท็จและการฟ้องร้องนั้นให้นำมาใช้แก่การนำเข้ามาใน หรือส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าอันอยู่ในความควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

คณะกรรมการการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

มาตรา ๑ ให้มีคณะกรรมการการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นรองประธานกรรมการ อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมศุลกากร ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้จัดการบริษัท เป็นกรรมการ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้ที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ

กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้กรรมการค้าต่างประเทศ ทำหน้าที่เกี่ยวกับ การดำเนินงาน ของคณะกรรมการ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และต้องไม่เป็นผู้นับรับอนุญาตหรือไม่เป็นเจ้าพนักงานในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาต

กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๘ วรรคสอง กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

เมื่อกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน และให้กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งดังกล่าวอยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการที่ตนแทน

มาตรา ๑๐ กำหนดการ ประชุม ของ คณะกรรมการ ให้เป็นไปตาม ระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนด และให้ประธานกรรมการมีหน้าที่เรียกประชุมคณะกรรมการ หรือเมื่อกรรมการตั้งแต่สามคนขึ้นไปมีหนังสือถึงประธานกรรมการให้เรียกประชุม

การประชุม ของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่า กึ่งจำนวน ของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ เมื่อปรากฏว่าประเทศใดประเทศหนึ่งใช้มาตรการใด ๆ ที่เป็นการเลือกปฏิบัติ หรือผูกขาดหรือจำกัดการต่อรองเกี่ยวกับการค้าประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือหลายประเภทอันมีผลกระทบกระเทือนต่อประเทศไทย คณะกรรมการด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศกำหนดให้กิจการค้าประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภทของประเทศนั้นที่กระทำกับประเทศไทยอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติทั้งหมดหรือบางส่วน

การประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประเภทของสินค้าหรือบริการ ซึ่งจะกระทำการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐได้ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งกำหนดวิธีการควบคุมการนำเข้ามานี้ หรือส่งออกป็นนกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าดังกล่าว

(๒) กำหนดปริมาณ และ หรือมูลค่า สูงสุด ของสินค้า ประเภทใด ประเภทหนึ่ง หรือหลายประเภทที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือสินค้าที่ส่งออกไปยังประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐเป็นรายปีหรือภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๓) กำหนด หลัก เกณฑ์ และ ปริมาณ และ หรือ มูลค่า ของ สินค้า ประเภทใด ประเภทหนึ่ง หรือหลายประเภทที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือสินค้าที่ส่งออกไปยังประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐเป็นรายปี หรือภายในระยะเวลาที่กำหนดสำหรับผู้ได้รับอนุญาตแต่ละราย

(๔) กำหนดสินค้าหรือบริการประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภท ซึ่งจะกระทำการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐได้ก็แต่โดยส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือบริษัท รวมทั้งกำหนดปริมาณและหรือมูลค่าของสินค้าและบริการดังกล่าว สำหรับส่วนราชการ องค์การของรัฐหรือบริษัท

(๕) กำหนดวิธีการเจรจาการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

(๖) กำหนดเงื่อนไข และวิธีการควบคุมการปฏิบัติการของผู้ได้รับอนุญาตโดยบริษัท

(๗) กำหนดเงื่อนไขในการดำเนินกิจการค้าเกี่ยวกับการขนส่ง การประกันภัย การให้สินเชื่อ การรับจ่ายเงิน และการอื่น ๆ ตามความจำเป็นสำหรับการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

(๘) กำหนดให้สัญญาหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวกับการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ ต้องมีการรับรองโดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือโดยเจ้าหน้าที่การทูตหรือกงสุล

(๙) กำหนดค่าขนส่งสาธารณะสำหรับการนำเข้ามาในหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ ทั้งนี้ด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(๑๐) กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในการดำเนินการและการเลิกบรรษัท

(๑๒) กำหนดระเบียบให้ผู้ได้รับอนุญาตทำรายงานการค้าที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๑๓) แต่งตั้งข้าราชการ พนักงานของรัฐหรือองค์การของรัฐเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๔) แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งหน้าที่ของคณะกรรมการ ในการประชุมของอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การกำหนดตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๔) (๖) (๙) (๑๐) (๑๒) และ (๑๓) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการ ตรวจสอบ ให้การ เป็นไป ตาม พระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสำนักงาน หรือสถานที่เก็บสินค้าของผู้ได้รับอนุญาตในระหว่างเวลาทำการ

(๒) เรียกเอกสารหรือหลักฐานจากผู้ได้รับอนุญาต

(๓) ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ จะยึดหรืออายัดเอกสาร หรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับความผิดดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีก็ได้

(๔) สั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือแสดงสมุดบัญชี หรือส่งเอกสารและหลักฐานอื่น ในกรณีที่มีเหตุผลอันสมควรเชื่อได้ว่าถ้อยคำ สมุดบัญชี หรือเอกสารและหลักฐานดังกล่าวมีประโยชน์แก่การค้นพบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๓ กรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ สิ่งของที่ยึดไว้ตามมาตรา ๑๓ (๓) ถ้าไม่ปรากฏตัวเจ้าของ หรือพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลพิพากษาไม่ให้รับ และผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืน ภายในกำหนด หกสิบวัน สำหรับ ยานพาหนะที่ใช้ ในการ กระทำความผิด สามสิบวันสำหรับสิ่งของอื่นนับแต่วันที่ยึด หรือวันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี ให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ถ้าสิ่งของที่ยึดไว้เป็นของเสียหาย หรือถ้าหน่วงช้าไว้จะเป็นการเสี่ยงความเสียหาย หรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินกว่าราคาตลาดของสิ่งของ พนักงานเจ้าหน้าที่จะจัดการขายทอดตลาดสิ่งของนั้นหรือขายโดยวิธีอื่นที่เห็นสมควรก่อนถึงกำหนดก็ได้ ได้เงินจำนวนสุทธิเท่าใด ให้ยึดเงินนั้นไว้แทน

มาตรา ๑๖ ให้กรรมการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็น เจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓

บรรษัทเพื่อดำเนินการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

มาตรา ๑๗ ให้จัดตั้งบรรษัทภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาเพื่อทำการค้า ทำการเป็นนายหน้าผู้แทนหรือเป็นตัวแทนในทางการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ และเพื่อควบคุมการปฏิบัติการของผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบริษัทตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อของบริษัท
- (๒) ที่ตั้งของสำนักงานแห่งใหญ่
- (๓) ทุนของบริษัท ซึ่งต้องเป็นทุนของรัฐบาลและองค์การของรัฐมากกว่า
กึ่งหนึ่งของทุนทั้งสิ้น
- (๔) การจัดสรรผลประโยชน์
- (๕) การควบคุมการบริหารกิจการของบริษัท ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการและผู้จัดการของบริษัท
- (๖) การบัญชี การตรวจบัญชีและการสอบบัญชี

ให้บริษัทที่ได้จัดตั้งขึ้นตามความในมาตรานี้มีฐานะเป็นนิติบุคคล

การเลิกบริษัทให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้กำหนดวิธีการชำระ
บัญชีไว้ด้วย

หมวด ๔

ผู้ได้รับอนุญาตทำการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

มาตรา ๑๘ ผู้ใดจะกระทำการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐประเทศใด
ประเทศหนึ่งหรือหลายประเทศ ต้องจดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตต่อนายทะเบียน

หลักเกณฑ์และวิธีการในการขอจดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาต และคุณสมบัติของ
ผู้ขอจดทะเบียน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในประกาศของคณะกรรมการตามวรรคสอง คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขอย่าง
ใด ๆ ให้ผู้ได้รับอนุญาตปฏิบัติเพื่อประโยชน์แก่การควบคุมการปฏิบัติการ ของผู้ได้รับอนุญาต
ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

ให้คณะกรรมการประกาศชื่อประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐในราชกิจจานุเบกษา
 มาตรา ๑๘ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอจดทะเบียนและเห็นว่าคำขอนั้นถูกต้อง ก็
 ให้รับจดทะเบียนได้ และให้ออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้แก่ผู้ขอ
 ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด และเรียก
 โดยย่อว่า “ใบทะเบียน”

ในกรณีที่นายทะเบียนไม่ยอมรับจดทะเบียน ผู้ร้องขอมีสติชอุทธรณ์ โดยทำเป็น
 หนังสือยื่นต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งไม่รับจดทะเบียน คำวินิจฉัย
 ของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๐ ใบทะเบียนให้มีอายุใช้ได้ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีถัดจากปีที่รับ
 จดทะเบียน

ใบทะเบียนอาจต่ออายุได้ครั้งละสองปี ผู้ได้รับอนุญาตต้องยื่นคำขอต่ออายุไม่น้อย
 กว่าสามสิบวันก่อนสิ้นอายุของใบทะเบียน หลักเกณฑ์และวิธีการขอต่ออายุใบทะเบียนให้เป็นไป
 ตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้นายทะเบียนสั่งให้ต่อหรือไม่ต่ออายุใบทะเบียน และแจ้งให้ผู้ได้รับอนุญาตทราบ
 ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบทะเบียน ผู้ได้รับอนุญาต
 ดังกล่าวมีสิทธิอุทธรณ์ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับ
 คำสั่งไม่อนุญาตจากนายทะเบียน และในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ได้รับอนุญาตนั้นมีสิทธิทำการค้า
 ต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการมีคำสั่งวินิจฉัยการ
 ต่ออายุใบทะเบียนและแจ้งให้ผู้ได้รับอนุญาตทราบ ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ
 หนังสืออุทธรณ์ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๑ ถ้าใบทะเบียนสูญหายหรือถูกทำลาย ให้ผู้ได้รับอนุญาตยื่นคำร้องขอ
 รับใบแทน ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบการสูญหายหรือถูกทำลาย

มาตรา ๒๒ ผู้ได้รับอนุญาตต้องแสดงใบทะเบียน หรือใบแทนไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ทำการที่ระบุไว้ในใบทะเบียนนั้น

มาตรา ๒๓ การย้ายสำนักงาน การเปลี่ยนผู้จัดการหรือกรรมการของผู้ได้รับอนุญาต การเลิกกิจการหรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ให้ผิดไปจากที่ได้จดทะเบียนไว้ ให้ผู้ได้รับอนุญาตแจ้งการย้าย การเปลี่ยนแปลงหรือการเลิกกิจการเป็นหนังสือต่อนายทะเบียน ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันย้าย เปลี่ยนแปลงหรือเลิกแล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๔ ผู้ได้รับอนุญาตผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้นายทะเบียนจะสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนของผู้นั้นเสียก็ได้

ในกรณีที่ปรากฏว่า ผู้ได้รับอนุญาตขาดคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง ให้นายทะเบียนเพิกถอนการจดทะเบียนของผู้นั้นเสีย

ผู้ถูกสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิอุทธรณ์โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการ ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนนั้น คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๕ เมื่อใบทะเบียนสิ้นอายุก็ดี เมื่อผู้ได้รับอนุญาตหมดสิทธิกระทำการค้าตามมาตรา ๒๐ วรรคสามหรือวรรคสี่ หรือเมื่อนายทะเบียนสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๒๔ ก็ดี ให้ผู้ที่เคยเป็นผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าว แจ้งข้อผูกพันในทางการค้าที่ตนมีอยู่กับบุคคลภายนอกต่อคณะกรรมการ ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ใบทะเบียนสิ้นอายุวันที่ได้รับอนุญาตให้กระทำการค้าสิ้นสุดลงหรือวันที่เพิกถอนทะเบียน แล้วแต่กรณี การแจ้งข้อผูกพันในทางการค้าให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ คณะกรรมการ เห็นว่าผู้ที่เคยเป็นผู้ได้รับอนุญาต ได้ก่อ ให้เกิด ข้อผูกพันดังกล่าวโดยทางธุรกิจตามปกติ คณะกรรมการมีอำนาจอนุญาตให้ผู้ที่เคยเป็นผู้ได้รับอนุญาตทำการค้านั้นดำเนินกิจการไปตามข้อผูกพันนั้น เสมือนหนึ่งว่ายังเป็นผู้ได้รับอนุญาตทำการค้าได้เป็นการเฉพาะกรณีไป แต่ถ้าข้อผูกพันนั้นเป็นการนำเข้ามาในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

ซึ่งสินค้าอย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้นั้นจะต้องนำเข้ามาในหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้านั้นภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตกระทำการค้าสิ้นสุดลง

มาตรา ๒๖ ผู้ได้รับอนุญาตจะกระทำการเป็นนายหน้าผู้แทน หรือเป็นตัวแทนในการจำหน่ายหรือรับซื้อสินค้า หรือการจัดหาหรือการจัดทำบริการ ในกิจการการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ และภายใต้เงื่อนไข และวิธีการควบคุมของบรรษัทตามที่คณะกรรมการกำหนด

ระยะเวลาของการกระทำการเป็นนายหน้าผู้แทน หรือเป็นตัวแทนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะอนุญาตได้ครั้งละไม่เกินสองปี และเมื่อคณะกรรมการได้กำหนดตามมาตรา ๑๒ (๔) ให้สินค้าหรือบริการประเภทซึ่งจะประกอบการค้าได้แต่โดยส่วนราชการ องค์การของรัฐหรือบรรษัทก็ให้การได้รับอนุญาตในการกระทำการเป็นนายหน้าผู้แทน หรือตัวแทนดังกล่าวสิ้นสุดลง

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดทำการค้าโดยฝ่าฝืนมาตรา ๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่นิติบุคคลกระทำความผิดตามมาตรา ๕ ให้ถือว่ากรรมการของนิติบุคคลหรือบุคคลใดซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นเป็นผู้กระทำ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมช่วยในการกระทำนั้น

มาตรา ๒๘ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่กรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๑๓ หรือฝ่าฝืนคำสั่งของกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งสั่งตามมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕ ผู้ใดจัดหา หรือจัดทำบริการ หรือจัดธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ โดยไม่ได้จดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่นิติบุคคลกระทำความผิดตามมาตรา ๒๕ ให้ถือว่ากรรมการของนิติบุคคล หรือบุคคลใดซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นเป็นผู้กระทำ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วยในการกระทำนั้น

มาตรา ๓๐ ผู้ที่ได้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๓๑ ผู้ใดมิได้เป็นผู้ได้รับอนุญาตแสดงตัว หรือกระทำการเป็นนายหน้า ผู้แทนหรือตัวแทนในการจำหน่าย หรือรับซื้อสินค้า หรือการจัดหา หรือการจัดทำบริการในกิจการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดเป็นผู้ได้รับอนุญาตแต่มิได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง แสดงตัวหรือกระทำการเป็นนายหน้า ผู้แทนหรือตัวแทนในการจำหน่ายหรือรับซื้อสินค้า หรือการจัดหาหรือการจัดทำบริการในกิจการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่นิติบุคคลกระทำความผิดตามมาตรา ๓๑ ให้ถือว่ากรรมการของนิติบุคคล หรือบุคคลใดซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นเป็นผู้กระทำ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วยในการกระทำนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๒ ให้ผู้ที่ประกอบกิจการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ ที่ได้ทำสัญญาหรือข้อตกลงไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แจ้งข้อผูกพันตามสัญญาหรือข้อ

ตกลงตั้งกล่าวต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อคณะกรรมการเห็นสมควร ก็อาจอนุมัติให้ ผู้ที่ประกอบ กิจการค้า ทำเนิการ ตามข้อผูกพันนั้นต่อไปได้ ภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี โดยจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๓๓ สำหรับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ ซึ่งมีสนธิสัญญาหรือความตกลงทางการค้ากับประเทศไทยในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อสนธิสัญญาหรือความตกลงทางการค้าที่มีอยู่จนกว่าสนธิสัญญาหรือความตกลงทางการค้านั้นจะสิ้นสุดลง ทั้งนี้ ต้องไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๘

มาตรา ๓๔ ในระหว่างที่ยังไม่มีการจัดตั้งบริษัทดังกล่าว ให้คณะกรรมการทำหน้าที่ของบริษัทในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการปฏิบัติการของผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๗

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

(๙๒ ร.จ. ๑ ตอนที่ ๑๓ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๑๘)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากความสัมพันธ์ในทางการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศไทย แต่โดยที่ระบบการค้าของประเทศไทยเป็นไปโดยเสรี แตกต่างกับระบบการค้าที่ใช้อยู่ในประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐบางประเภท ซึ่งประเทศเหล่านั้นทำการค้าโดยรัฐแต่ผู้เดียวโดยใช้ส่วนราชการหรือโดยจัดตั้งองค์การหรือหน่วยงานของรัฐขึ้นเพื่อการนั้น ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการติดต่อทางการค้า และเพื่อรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) คำร้องขอ	ฉบับละ	๑๐	บาท
(๒) การจดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๓) การต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ได้รับอนุญาต	ฉบับละ	๒๐๐	บาท
(๔) ใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาต	ฉบับละ	๕๐	บาท
(๕) การรับรองสัญญาและเอกสารใดตาม มาตรา ๑๒ (๘)	ฉบับละ	๕๐	บาท

ประกาศคณะกรรมการการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

ฉบับที่ ๑/๒๕๑๘

เรื่อง ชื่อประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

เพื่อให้เป็นไปตาม เจตนารมณ์ ในอันที่จะส่งเสริม ให้การค้า ระหว่าง ประเทศไทย กับ ประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ ดำเนินไปบนมูลฐานแห่งความเสมอภาคเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน คณะกรรมการการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกาศชื่อประเทศดังต่อไปนี้เป็นประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ คือ

๑. อัลบาเนีย	๖. ฮังการี
๒. บุลกาเรีย	๗. สาธารณรัฐประชาชนประชาธิปไตยเกาหลี
๓. เชโกสโลวะเกีย	๘. สาธารณรัฐประชาชนมองโกเลีย
๔. สาธารณรัฐประชาชนจีน	๙. โปแลนด์
๕. สาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน	๑๐. รุเมเนีย
๑๑. สหภาพสาธารณรัฐโซเวียตโซเชี่ยลลิสต์	

การค้าติดต่อกับประเทศตามรายชื่อข้างต้นนี้ จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติที่อ้างถึงข้างต้น ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

วิจารณ์ นิเวศวงศ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ประธานคณะกรรมการการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

(๙๒ ร.จ. ๑๓ ตอนที่ ๓๒ (ฉบับพิเศษ แผนกราชกิจจาฯ) ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘)

ประกาศคณะกรรมการการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

ฉบับที่ ๒/๒๕๑๘

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอตระเบียนและคุณสมบัติ ของผู้ขอตระเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการค้ากับประเทศ ที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ พ.ศ. ๒๕๑๘ คณะกรรมการการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอตระเบียน และคุณสมบัติของผู้ขอตระเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ขันทะเบียนเป็นผู้ทำการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้ขอตระเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตเพื่อนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ หรือส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าไปยังประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ ซึ่งเรียกว่า “ผู้ได้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งออก” ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) เป็นบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเป็นบริษัทที่เป็นสมาชิกของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือสมาชิกของสมาคมที่เป็นสมาชิกของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือเป็นสมาชิกของสมาคมอุตสาหกรรมไทย

(๒) เป็นสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

ข้อ ๒ ผู้ขอตระเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตเพื่อจัดหาหรือจัดทำบริการ ที่มีการติดต่อโดยตรงหรือทางอ้อมกับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ ซึ่งเรียกว่า “ผู้ได้รับอนุญาตจัดหาหรือจัดทำบริการ” ต้องมีคุณสมบัติคือ เป็นบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือเป็นสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศในประเทศไทย หรือเป็นสาขาของบริษัทต่างประเทศ และบริษัทหรือสาขาดังกล่าวได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจจัดหาหรือ

จัดทำบริการตามกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดหา หรือจัดทำบริการ ประเภทนั้น ๆ

ข้อ ๓ ในกรณีที่บริษัทจำกัดหรือสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ ในประเทศไทยหรือสาขาของบริษัทต่างประเทศ ขอจดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งออก หรือผู้ได้รับอนุญาตจัดหาหรือจัดทำบริการ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามแบบ กร. ๑ ท้ายประกาศนี้ พร้อมด้วยเอกสารประกอบคำขอ ดังนี้

(๑) หลักฐานการจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด รายชื่อกรรมการของบริษัท และกรรมการผู้มีอำนาจลงชื่อแทนบริษัท หนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับฉบับตีพิมพ์ของบริษัท

(๒) หนังสือรับรองการเป็นสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ หรือการเป็นสาขาของบริษัทต่างประเทศ

(๓) สำเนาทะเบียนแสดงการได้รับอนุญาต ให้ประกอบธุรกิจตามที่มิกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการนั้น (ถ้ามี)

(๔) หนังสือรับรองหรือสำเนาทะเบียนการเป็นสมาชิกของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือสมาคมที่เป็นสมาชิกสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือสมาคมอุตสาหกรรมไทย (ถ้ามี)

ข้อ ๔ ในกรณี ที่สหกรณ์ หรือ กลุ่มเกษตรกร ตาม กฎ หมาย ว่าด้วย สหกรณ์ ขอจดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งออก ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามแบบ กร. ๒ ท้ายประกาศนี้พร้อมด้วยหลักฐานการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร และข้อบังคับของสหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกร

ข้อ ๕ ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๑๘

ดำรง ลัทธพิพัฒน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ประธานคณะกรรมการการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

(๙๒ ร.จ. ๑ ตอนที่ ๖๓ (ฉบับพิเศษแผนการชกจจ ๖) ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๑๘)

กรมการค้าต่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์

คำขอเลขที่.....
รับวันที่.....

คำร้องขอจดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

วันที่.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....ผู้ลงลายมือชื่อข้างท้ายนี้

ขอยื่นคำขอในในฐานะผู้ทำการแทน/สาขาของ.....เพื่อขอจดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ ตามพระราชบัญญัติการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ พ.ศ. ๒๕๑๘ ก่อนนายทะเบียนพร้อมด้วยเอกสารประกอบคำขอ ดังต่อไปนี้

๑. ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ คือ.....

เขียนเป็นอักษรโรมันว่า.....

เขียนเป็นอักษรจีนหรืออักษรอื่นว่า.....

๒. จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดในประเทศไทย.....

๓. หอทะเบียน.....ทะเบียนเลขที่.....ลงวันที่.....

๓. จดทะเบียนพาณิชย์ในประเทศไทยไว้ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์.....

.....ทะเบียนพาณิชย์เลขที่.....ลงวันที่.....

๔. ทะเบียนการค้าเลขที่.....ลงวันที่.....

ออกให้ ณ.....

๕. เป็นสมาชิกของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือสมาชิกของสมาคมที่เป็น

สมาชิกของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือสมาชิกของสมาคมอุตสาหกรรมไทย ตั้งแต่

.....และขณะนี้เป็นสมาชิกอยู่

มีอาชีพทำการค้า/นำเข้า/ส่งออก/ให้บริการ.....และสินค้า/บริการ
ที่เคยทำการค้า/นำเข้า/ส่งออก/บริการมาแล้ว หรือที่ทำอยู่ในปัจจุบัน คือ.....

๖. มีเงินทุนตามที่จดทะเบียนไว้ ดังนี้

(ก) จำนวนเงินทุนที่จดทะเบียน.....บาท

(ข) จำนวนเงินทุนที่ชำระแล้ว.....บาท

๗. สำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ เลขที่.....ตรอก/ซอย.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

สถานที่ใกล้เคียง.....โทรศัพท์หมายเลข.....

๘. สำนักงานสาขาในประเทศไทย มี.....แห่ง ดังนี้

๙. มีตราสำคัญสำหรับใช้ประทับเอกสารตามที่ประทับไว้.....ตรา

๑๐. วัตถุประสงค์ที่ขอเป็นผู้ทำการค้าดังนี้.....

๑๑. ได้แนบเอกสารต่อไปนี้มาเพื่อประกอบคำขอด้วยแล้ว คือ

(๑) หลักฐานการจดทะเบียนพาณิชย์

(๒) หลักฐานการจดทะเบียนเป็นบริษัท

(๓) หนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของบริษัท

(๔) รายชื่อกรรมการผู้มีอำนาจลงชื่อแทนบริษัท

(๕) รายชื่อกรรมการของบริษัท

(๖) หนังสือรับรองการเป็นสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ หรือการ
เป็นสาขาของบริษัทต่างประเทศ

(๗) สำเนาทะเบียนแจ้งการได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามที่มีกฎหมาย
หรือระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

(๘) หนังสือรับรองหรือสำเนาทะเบียนการเป็นสมาชิกของสภาหอการค้าแห่ง
ประเทศไทย หรือสมาชิกของสมาคมที่เป็นสมาชิกของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือ
สมาคมอุตสาหกรรมไทย

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความข้างต้นนี้เป็นความจริงทุกประการ

(ลายมือชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ

หมายเหตุ: ข้อความหรือรายการใดที่ไม่ต้องการใช้ให้ขีดออก และข้อความหรือรายการใดที่
ไม่มี ให้เขียนว่า “ไม่มี”

แบบ คร. ๒

คำขอเลขที่.....

รับวันที่.....

กรมการค้าต่างประเทศ

กระทรวงพาณิชย์

คำร้องขอจดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

วันที่.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....ผู้ลงลายมือชื่อข้างท้ายนี้

ขอยื่นคำขอนี้ในฐานะผู้ทำการแทน.....

เพื่อขอจดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ ตามพระราชบัญญัติการค้า
กับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ พ.ศ. ๒๕๑๘ ต่อนายทะเบียนพร้อมด้วยเอกสารประกอบ
คำขอ ดังต่อไปนี้

๑. ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ คือ.....

เขียนเป็นอักษรโรมันว่า.....

เขียนเป็นอักษรจีนหรืออักษรอื่นว่า.....

๒. จดทะเบียนเป็นสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ณ.....

ทะเบียนเลขที่.....วันที่รับจดทะเบียน.....

๓. จดทะเบียนพาณิชย์ในประเทศไทยไว้ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์.....

.....ทะเบียนพาณิชย์เลขที่.....ลงวันที่.....

๔. ทะเบียนการค้าเลขที่.....ลงวันที่.....

ออกให้ ณ.....

๕. มีเงินทุนตามที่จดทะเบียนไว้ ดังนี้

(ก) จำนวนเงินทุนที่จดทะเบียน.....บาท

(ข) จำนวนเงินทุนที่ชำระแล้ว.....บาท

๖. สำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

สถานที่ใกล้เคียง.....โทรศัพท์หมายเลข.....

๗. สำนักงานสาขาในประเทศไทย มี.....แห่ง ดังนี้

.....

๘. วัตถุประสงค์ที่ขอเป็นผู้ทำการก่อตั้งนี้.....

.....

๙. ได้แนบเอกสารต่อไปนี้มาเพื่อประกอบคำขอด้วยแล้ว คือ

(๑) หลักฐานการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร

(๒) ขั้บังคับของสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความข้างต้นนี้เป็นความจริงทุกประการ

(ลายมือชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ

หมายเหตุ: ข้อความหรือรายการใดที่ไม่ต้องการใช้ให้ขีดออก และข้อความหรือรายการใดที่ไม่มี ให้เขียนว่า "ไม่มี"

ประกาศคณะกรรมการการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

ฉบับที่ ๓/๒๕๑๘

เรื่อง กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ พ.ศ. ๒๕๑๘ คณะกรรมการการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ ออกประกาศกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ ดังต่อไปนี้

๑. คำร้องขอ	ฉบับละ	๑๐	บาท
๒. การจดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาต	„	๑,๐๐๐	„
๓. การต่ออายุใบทะเบียนผู้ได้รับอนุญาต	„	๒๐๐	„
๔. ใบแทนหนังสือสำคัญการจดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาต	„	๕๐	„
๕. การรับรองสัญญาหรือเอกสาร	„	๕๐	„

ประกาศนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๑๘

ดำรง ลัทธพิพัฒน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ประธานคณะกรรมการการค้ากับประเทศที่ประกอบการค้าโดยรัฐ

(๔๒ ร.จ. ๔ ตอนที่ ๖๓ (ฉบับพิเศษ แผนกราชกิจฯ) ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๑๘)

